ficit de iustitia ꝗ̃ explanare circa quas maxie vsuꝰ ius ciuile: q̃ iustitia ꝑclarissima vtutũ ē: ⁊ neqꝫ he sperꝰ neqꝫ lucifer ita ãmirabilꝭ: ut dicit Ari. 5° ethi. ꝑ cui⁹ explanatiõe audi vba themistij q̃ sequũtur. Themisti⁹. videt eni ad vtutes actiuas adipiscendas scia nãlis maximũ bie momẽtũ ꝑmtũ ad iustiriã. qñqdẽ el'ta ⁊ reliq̃s ptes ozbis vniuersi ⁊ sibi inuicẽ cedẽ ⁊ suũ amare queqꝫ ozdinẽ: eq̃litatẽq; seruare geome⁹ plãe pspicim⁹: vñ ab auaritia ⁊ possi dẽdi libidie nos faciet abbozrẽtes. q̃ aũt nihil pfecte moralis ⁊ pñr iuriste itelligẽ ualeãt sine scia de aia. ꝗ idẽ themisti⁹ i plogo libri de aia pulchre declarat dicẽs. At i ea scia q̃ ad aiaꝫ ptinet bonũ utrũ q̃ repies ⁊ pstãtiã demrandi ⁊ nãe nobilitatẽ. pstãtiã ea rõne q̃ alie scie ab hac scia suã pstãtiã ⁊ certitudinẽ reponũt. Nobilitatẽ idcirco q: ceꝰis reb⁹ q̃ b⁹ formaꝰ mũdus igeniũ aie fere antistat. qdnã illa ãmirabil⁹ eẽ põt atq; diuini⁹. vna eni cognitio aie ad notitiã ptiet oiuꝫ rerꝫ ad eãq; magnã atq; i credibl'e ꝗ̃ momẽtũ. Alia eni pꝰ ꝗ̃ bie ẽ cui hec nõ pseruiat cui nõ sit q̃ cõmodissima: ac vtutes qdez negociosas actuosasq; facili⁹ psequẽs: si subam at q̃ vi aie cui ꝗ̃ ille seu decora q̃dã hõestamẽtaq; sit hũerim⁹ pfeaꝫ ⁊ cognitã. nãe vo atq; mũdi ptẽplatores exploratoresq; q̃ cẽ poꝰim⁹ si nõ ig̃rabiꝭ ea nã q̃ fões atq; iitiũ sit oim motuũ fortasse ⁊ corpoꝝ oiuꝫ sperti aialiũ atq; plãtaꝝ. ꝗ̃ ẽ q̃ pꝗ̃ ingt in plogo ō aia. q̃ scia ō aia ocs alias excedit i nobilitate subti ⁊ demrãtiõis certitudie eiusq; cognitio ad vtutẽ ocs pficẽ videt. Et tales fuerũt antiq pdantes. q̃ eni suis athenieꝰib⁹ leges istituit nisi solõ vn⁹ ex septẽ grecie sapiẽtib⁹. q̃ suis stargeritꝭ leges cõposuit nisi Ari. Isti igi fuꝰ sũmo honore ꝑ secũdi: nõ tãtũ pp poli⁹ q̃ tũ pp nãlẽ ⁊ dinã coꝝ pbiã q̃ lõge pstãtioꝝ est poli⁹. ⁊ istoꝝ legalis notitia ẽ scia ig̃bilioꝝ ẽt ut puto medicia nr̃a rõnali pp rõnes sup̃ tactas. Cõclusio aũt marie vificat de legali notitia q̃ codices Iustinãi: cui⁹ ꝗ̃ ⁊ mltoꝝ iuriscõsultoꝝ quorũ dcã ipe aggregauit: sk mltis mẽdacijs plena. Cõtra quos Licero logtur in plerisq; locis ⁊ marie in ea orone quã buit ꝗ̃ seruiũ sulpitiũ ꝗ̃ lucio murena. ubi sic ingt. O: q̃dẽ seruiũ sulpitiũ iuꝰ ciuile didicisti nõ dicã opaꝫ pdidisti: ꝗ̃ illõ dicã nullã cẽ i illa disciplina munitã ad psulanũ viãt ⁊ paucis interposit dicẽ. In tũ ⁊ sfu ⁊ sfato. ꝗ̃ idẽ dẽ i p̃ metha. sanaꝰ eni callias ⁊ socrates ⁊c. Constat aũt q̃ bõ nobilioꝝ ẽ vtutẽ. Itẽ bõ sanabilis ⁊ in eẽ pseruabilis icludit eẽ aie: cũ idez sit eẽ utrinq;: corpis. s. ⁊ aie. eẽ aũt aie nobili⁹ẽ q̃ cũq; ei⁹ accrite q̃re ⁊c. Dicam⁹ q̃ cũ sacroscta rõna ecclia q̃ medicia nobilioꝝ est iure ciuili: q: illa scia q̃ cõmẽdat ab ecclia est dignioꝝ nõ cõmẽdata: nã ut apl'o dicẽ: nõ q̃ seipꝫ cõmẽdat ille, pbat⁹ẽ: q̃ quẽ dñs cõmendauit. medicia ẽ b⁹: ut ps ecclia. 56. ca. ubi dicẽ honora medicũ pp necessitatẽ: creauit enim eũ altissimus: Nunq; aũt in sacris ꝛris inueniꝭ ius ciuile cõmẽdatũ ⁊c. Et sic ẽ finis hui⁹ q̃onis in q̃ meliores ut potui rões adduxi ꝗ̃ q̃ nã mãe regrẽt. Discipli nati eni ẽ intm certitudinẽ ingrẽ inq̃tũ rei nã recipit. primũ eni videt mathe. psuadẽtẽ acceptare ⁊ rhetoricũ demrationes expetẽ. ut ethi. patet. istaꝫ q̃onẽ cõpilaui ego Nicolaus vnias theatin⁹ in celeberrimo gymnasio patauino dum publice ozdinarie pbiam. 4° kal. martij. 1482.

dic⁹ nõ ẽ maioris ualoriꝭ q̃; obstetrix: ut. C. cõia ō legat. l. si duob⁹. Existimaꝰ eni a Justinião solidis 60. sic obstetrix iuriscõsulti tpis hui⁹: q̃ ueri⁹ statuꝝ iterptes leguleiꝝ vboꝝ uẽditores appellant cũ nõ sint maioris ualoris ꝑconib⁹. sunt eni ipi nr̃oꝝ pboꝝ ꝑconcs. solidis duob⁹ sic ⁊ ꝑconcs existiari merent. Ex istis patet rñsio ad argumẽta sup̃ adducta. ¶ Ad p̃m dicit q̃ Licero itellexit ō iure ciuili artificialr acq̃sito q̃ iuriste tpis hui⁹ carẽt. Et dico q̃ talis poli⁹ nobilissima ẽ iter oẽs scias actiuas. ⁊ ꝗ̃ itellexit Ari. p̃ ethi. ut tãgit i 1° articulo ad ptẽ negatiuã: nõ aũt ẽ nobilioꝝ oib⁹ speculatiuis neqꝫ factiuis: q: nõ nr̃a medicia rõnali: neqꝫ nãli pbia ⁊ dina q̃ bonũ totũ⁹ vniuersi ꝓsiderat deũ. s. Et cũ dicit 1° arg. q̃ ipa ẽ archi. respcũ oiuꝫ. dico q̃ ipa archi. respcũ mecha. ⁊ q̃ tũ ad usũ ⁊ q̃ tũ ad det̃mationẽ act⁹: utiꝭ eni fabrili: det̃minatq; ei⁹ actũ ut q̃ talẽ faciat cultellũ: speculatiuis vo ꝑcipit q̃ tuꝫ ad usũ tm ⁊ nõ q̃ tũ ad act⁹ determinationẽ. Pot eniꝫ bñ ꝑcipe q̃ leganꝰ scie mathe. ⁊ dine: sed nõ determinare eoꝝ actũ. nõ eniꝫ ꝑcipit politic⁹ geometre: qd de triãgulo ꝓcludat. ꝗ̃ eni nõ sbiacet hũane uolũtati: ꝗ̃ depẽdet ex ipa rerꝫ rõne: ⁊ tõ dicit pbs q̃ poli⁹ oriat q̃ disciplinaꝝ debitũ ẽ eẽ in ciuitate. ⁊ qs quã dẽat adiscẽ ⁊ usq; ad qõ tpa. ¶ Et q: peneꝰ act⁹ elicitos attẽdiꝭ nobilitas scie ⁊ nõ penes act⁹ impatos. elicit⁹ aũt pstãtio: ẽ i speculatiuis q̃; i poli⁹. ꝗ̃ ẽ q̃ pꝗ̃ 6° ethi. ingt. Sapia honorabilissimoꝝ ẽ. Incõueniẽs eni figs scias poli⁹ uel prudẽtiã studiosissimã existimat eẽ. Ex q̃ patet q̃ medicine, pfessores oñi merent̃ dici: iuriste vo ꝑcones. ¶ Ad 3m dicit q̃ ꝗ̃ vr⁹ sit magis eligẽda ipo eẽ ⁊ viuẽ i gñe moris: i gñe eni moris eligibili⁹ ẽ mori q̃ turpit viuẽ: dign⁹ eni ẽ maiori laude q̃ pp vtutẽ moriꝭ q̃ q̃ vitiose viuit. In gñe vo nãe est totũ oppositũ. q: i illo gñe eligibili⁹ ẽ eẽ ⁊ viuẽ q̃ vtus cũ vnũ sit suba. aliud vo accis. cũ q̃ vnicuiq; sit magis eẽntiale gen⁹ nãe q̃ gen⁹ moris. sc̃ꝰ q̃ simplr sit meli⁹ eẽ ⁊ viuẽ q̃ ẽ finis medicie q̃ vtuosuꝫ eẽ q̃ est finis legis. ¶ Ad 4m dicit q̃ subm iuris ciuilis est vtus p uolũtariã instõnẽ acq̃sibilis ut pseruabilis. subm vo medicie ẽ corp⁹ hũanũ itelligẽdo p corp⁹ hũanũ nõ solũ alterã ptẽ cõpositi: ꝗ̃ ipꝫ totũ. Sanitas eni ⁊ egritudo nõ fũdank nisi i viuẽte ut dixim⁹ sup̃ ex sniã Ari. i li° ō sfu ⁊ sfato. ꝗ̃ idẽ dicit p̃ metha. sanaꝰ eni callias ⁊ socrates ⁊c. Constat aũt q̃ bõ nobilioꝝ ẽ vtutẽ. Itẽ bõ sanabilis ⁊ in eẽ pseruabilis icludit eẽ aie: cũ idez sit eẽ utrinq;: corpis. s. ⁊ aie. eẽ aũt aie nobili⁹ẽ q̃ cũq; ei⁹ accrite q̃re ⁊c. Dicam⁹ q̃ cũ sacroscta rõna ecclia q̃ medicia nobilioꝝ est iure ciuili: q: illa scia q̃ cõmẽdat ab ecclia est dignioꝝ nõ cõmẽdata: nã ut apl'o dicẽ: nõ q̃ seipꝫ cõmẽdat ille, pbat⁹ẽ: q̃ quẽ dñs cõmendauit. medicia ẽ b⁹: ut ps ecclia. 56. ca. ubi dicit honora medicũ pp necessitatẽ: creauit enim eũ altissimus: Nunq; aũt in sacris ꝛris inueniꝭ ius ciuile cõmẽdatũ ⁊c. Et sic ẽ finis hui⁹ q̃onis in q̃ meliores ut potui rões adduxi ꝗ̃ q̃ nã mãe regrẽt. Discipli nati eni ẽ intm certitudinẽ ingrẽ inq̃tũ rei nã recipit. primũ eni videt mathe. psuadẽtẽ acceptare ⁊ rhetoricũ demrationes expetẽ. ut ethi. patet. istaꝫ q̃onẽ cõpilaui ego Nicolaus vnias theatin⁹ in celeberrimo gymnasio patauino dum publice ozdinarie pbiam. 4° kal. martij. 1482.

¶ Clarissimi philosophi Gualterij de Burleis anglici ꝛ fidelissimiq; interptis Aristotelis. ⁊ sui cõmentatoris Auerrois expositio in libꝛos octo de phisico auditu feliciter incipit.

Omniaꝫ qdẽ itelligẽ ⁊ scire cõtingit circa oẽs scias quarũ sũt ꝑncipia aut cãe aut elemẽta ex hoꝝ cognitiõe. Tũc eni cognoscẽ arbitramur vnũquodq; cũ cãs ꝑmas ⁊ ꝑma ꝑncipia cogꝭscim⁹ ⁊ usq; ad elemẽta: mãifestũ q̃dẽ q̃t ⁊ q̃ sunt circa ꝑncipia scie q̃ de natura est prius determinare tentandum.

q

Aristoteles det̃minaturus de reb⁹ nãlib⁹: i p̃ li° scie nãlis det̃minat i gñali ō ꝑncipijs ⁊ passiõib⁹ corpis nãlis seu mobilis. Et ꝗ̃ ꝗ̃ liber iste diuidit i duas ptes ꝑncipales. Qm i p̃ det̃minat de ꝑncipijs corpis mobilis. In 2° aũt determinat de passiõib⁹ corpis mobilis ⁊ de ꝓprietatib⁹ illaꝝ passionũ. ¶ Pria ps ꝓtiet i p̃ ⁊ 1° lib°. Et 2ª ps ꝓtinet i toto residuo hui⁹ opis. i. a pn° tertij usq; ad finẽ octaui. Pria ps que. s. ẽ de ꝑncipijs corpis mobilis ꝓtiet duas ptes. Pria ps ẽ ō ꝑncipijs corpis mobilis ꝛtrinsecis. i. de mã ⁊ forma. ⁊ hec ps ꝓtinet i p̃ lib°: ꝗ̃ 2ª ps. s. que ẽ tã de ꝑncipijs ꝛtrinsecis q̃; ō ꝑncipijs extrinsecis corpis mobilis ꝓtinet i 2° lib°. ¶ Scda vo ps ꝑncipalis videlꝫ q̃ ẽ de passiõib⁹ ⁊ ō ꝓprietatib⁹ passionũ corpis mobilis ꝓtiet duas ptes. q: i p̃ª det̃minat ō passiõibus corpis mobilis ut ō motu: ō ifinito: de loco: de uacuo: ⁊ ō tpe: ⁊ hec ps ꝓtinet i 3° ⁊ 4° lib°. q: i 3° determinat ō passiõib⁹ ꝛtrinsecis siue primis corpis mobilis: ꝗ̃ i 4° det̃minat ō passiõib⁹ extrinsecis ⁊ re motꝫ. In 2ª vo pte det̃minat ō ꝓprietatib⁹ istaꝝ passionũ: ⁊ hec ps ꝓtinet in toto residuo. i. a pn° gnti usq; ad finẽ octaui. Et ista ps ꝓtinet q̃tuꝫ libꝛos videlꝫ. gntũ. sextũ. septimũ. ⁊ octauũ. Qui tñ q̃tuꝫ libꝛi sic differũt. q: i 5° det̃minat ō vnitate ⁊ ō uersitate ⁊ q̃ ꝛtrictate motuũ: ⁊ ista ꝓsideratio est cõsideratio ō motu, put diuiditur i suas ptes ꝑbiectiuas. Sꝫ i 6° det̃miat ō ꝓtinuitate ⁊ ꝓtibilitate motuũ. ⁊ ista ꝓsideratio ẽ ꝓsideratio ō motu, put diuidit i suas ptes ꝛtegrales. In 7° aũt det̃miat ō cõparatiõe mot⁹ ad motorẽ. ⁊ ō cõparatiõe motuꝫ ad uiuẽ. In 8° vo lib° ō finitate ⁊ ifinitate mot⁹ fm durationẽ. Sꝫ disiões ulteriores istoꝝ libꝛoꝝ parebũt iferi⁹ i ꝑncipijs ipoꝝ libꝛoꝝ. Reuertẽdo igit ad libꝛ p̃m ipꝫ i tractat⁹ ⁊ capl'a diuidam⁹. vñ dico q̃ lib p̃m⁹ ꝓtinet q̃tuꝫ tractat⁹. q: i p̃ pbs p̃mittit ꝛtctionẽ sũ ⁊ ordinẽ, pcedẽdi. ⁊ tractat⁹ iste ꝓtinet i toto phemio. In 2° aũt tractatu videlꝫ ibi| Nece ẽ aũt ⁊c.| pbs ponit ⁊ destruit opiones errãtiũ circa pn⁹ rerꝫ nãliũ. ⁊ ꝓtinet duo capl'a. In p̃ ponit ⁊ reꝓbat opio nãlit loquẽtiũ ō ꝑncipijs rerũ nãliũ. In 2° ibi| Sic aũt phisici dicũt.| ponit ⁊ reꝓbat opio nãlit loquẽtiũ ō ꝑncipijs rerꝫ nãliũ q̃ tñ errabãt circa dcã pn⁹. Terti⁹ ꝛtcat⁹ est ō ꝑncipijs i gñali. s. q̃lia sunt q̃ ⁊ q̃t ⁊ quõ. ⁊ incipit ibi| Oẽs igit ꝑria facũt.| ⁊ ẽ de ꝓrictate ⁊ nũo ꝑncipioꝝ ⁊ ō mõ ꝑncipiãdi. ⁊ ꝓtiet tria capl'a. In p̃ declaraꝰ q̃lia sũt ꝑncipia: qm̃ ꝑria. In 2° ibi| Qñqs aũt utiq;.| declaraꝰ q̃ ⁊ q̃t sũt pn⁹ qm̃ tria ⁊ nõ pl'a. s. duo ꝑria ⁊ vnũ subm. In 3° capl'o ibi| Sic qdẽ igit nos dicim⁹.| declaraꝰ quõ sũt pn⁹ ꝗ̃ ẽ quẽ modũ ꝑnciꝑiãdi bñt hec tria. ⁊ sic i 3° tractatu declaraꝰ q̃lia que ⁊ q̃t ⁊ quõ sũt pn⁹. In 4° tractatu q̃ icipit ibi| Subiecta aũt nã.| det̃miaꝰ ō ꝑncipijs i spãli fm ꝓprias nãs eoꝝ. ⁊ ꝓtiet duo capl'a. In p̃ determinaꝰ ō mã. In 2° ibi| Cãgẽtis qdẽ igit ⁊c.| det̃minaꝰ ō ꝓuatiõe ⁊ foꝛa. Incipicdo igit a p̃ lib° totius scie nãlis dico q̃ liber phisicoꝝ ꝓtinet libꝛos octo: q̃ꝫ disiões ⁊ scie suis locis patebũt. Prim⁹ lib⁹ ꝓtinet tractat⁹ 4°r. Prim⁹ ꝓtiet plogũ. Scos q̃ icipit ibi| Nece ẽ aũt.| ꝓtiet opiones ⁊ destructiões opionũ errãtiũ circa pn⁹ rerꝫ nãliũ. In 3° vo tractatu videlꝫ ibi| Oẽs igit ꝑrij ⁊c.| pbs tractat ō ꝑnciꝑijs i gñali ꝗ̃ vitatẽ. i. q̃lia sunt: q̃ sunt: q̃t sk: ⁊ quõ sk: q tractat ẽ ō ꝓrietate ⁊ nũo ꝑncipioꝝ. ⁊ de mõ ꝑncipiãdi eorũdẽ. Sꝫ i 4° tractatu vꝫ ibi| Subiecta aũt nã ⁊c.| det̃minaꝰ ō ꝑncipijs i spãli ꝗ̃ ꝗ̃ corũ ꝓpias nãs. ptes vo hoꝝ tractatuũ patebũt in coꝝ ꝑncipijs. ¶ Prim⁹ igit tractat⁹ ꝓtinet i vno capl'o. qõ capl'ꝫ ẽ phemiũ hui⁹ libꝛi. In q̃ pbs phemialr diẽ quõ ⁊ q̃lit ẽ det̃minãdũ i pn⁹ scie nãlis: ⁊ durat usq; ibi| Nece ẽ igit.| ⁊ ꝓtiet iste tractat⁹ ꝗ̃ 9° ꝛ⁶ⁿ⁵ duas ptes ꝑncipales. qm̃ i p̃ª pbs põit suaꝫ ꝛtctionẽ. In 2ª põit ordinẽ ꝛtctiõis seu modũ pcedẽdi. Secũda ibi| Innata ẽ nob via.| Uñ ꝛtctio pbi i ꝗ̃ li° est det̃miare ō cãis rerꝫ nãliũ tradẽdo cognitionẽ earꝫ. ꝗ̃ ordo ꝛtctiõis ei⁹ ẽ ꝛcipe a cõposit ⁊ a ꝑncipijs i ꝓprij accept: pcedẽdo ab eis in cognitionẽ ꝑnciꝑioꝝ cãꝫ ⁊ elꝛtoꝝ i spãli. In p̃ igit pte pn⁹ hui⁹ libꝛi pbs ꝛtcdit, pbare q̃nẽ istã vꝫ. Ops pbm nãlẽ tradẽ notitiã siue cognitionẽ ꝑncipioꝝ cãꝫ ⁊ elꝛtoꝝ rerꝫ nãliũ. Que ẽ p̃ª q̃ hui⁹ libꝛi q̃ sic, pbaꝰ. Ops pbm nãlẽ tradẽ notitiã illoꝝ sine q̃rũ cognitiõe res nãles nõ cogꝭcunt: ꝗ̃ sine cognitiõe ꝑncipioꝝ cãrũ ⁊ elꝛtoꝝ rerꝫ nãliũ res nãles nõ cogꝭcunt q̃ ⁊c. maior hui⁹ rõnis ẽ mãifesta ō se. ⁊ minor, pbaꝰ i ꝛtxtu sic. Oia bñtia pn⁹ cãs ⁊ elementa nõ cogꝭcunt nisi ex cognitiõe ꝑncipioꝝ cãꝫ ⁊ elꝛtoꝝ. ꝗ̃ res nãles habẽt pn⁹ cãs ⁊ elꝛta. q̃ res nãles non cogꝭcunt nisi ex cognitiõe ꝑncipioꝝ cãꝫ ⁊ elꝛtoꝝ. Uñ circa istã rõnes pbs sic, pcedit: q: p̃ põit maiores hui⁹ ꝑsillogismi cũ dicẽ| Qm̃ qdẽ itelligẽ ⁊c.| Scdo aũt ponit, pbationẽ maioris vꝫ cũ dicẽ| Tunc eni arbitram⁹ ⁊c.| Tertio vo ifert ꝓnẽ ibi| Mãifestũ ẽ aũt ⁊c.| Maior igit, pbaꝰ p q̃ddã sigmũ tale q: tũc opinam⁹ cognoscẽ vnũq; q̃q; cũ ꝑmas cãs ⁊ p̃ª pn⁹ cogꝭcimus usq; ad elemẽta. nec opinam⁹ cogꝭcẽ nos: nisi cũ crediderim⁹ nos cogꝭcẽ ꝑmas cãs ⁊ p̃ª pn⁹ ⁊c. ⁊ ꝗ̃ ẽ nec ⁊ siue sim⁹ sciẽtes aut nõ sciẽtes. q: tũc ⁊ nõ alr opiam⁹ nos cogꝭcẽ nisi crediderim⁹ nos cogꝭcẽ p̃ⁿ cãs ⁊c. Uñ dicẽ 5°r q̃ oẽs q̃ dicẽ se scire aliqd nõ dicit ꝗ̃ nisi sciuerit ꝗ̃ p oẽs suas cãs, pnq̃s ⁊ remotas. ⁊ ꝗ̃ iueniꝭ i oẽ coꝝ aliqd scit i rei vitate aut fm estiationẽ. ⁊ i ꝗ̃ pueniũt ẽt sophiste. Hic sk aliq̃ notãda ⁊ aliq̃ dubitãda. Uñ notãda sk aliq̃ circa maiorẽ hui⁹ ꝑsillogismi ⁊ aliq̃ circa, pbationẽ cius de maior.| vñ circa maiorẽ sk. s. notãda. ¶ Pria ẽ notãdũ q̃ pꝗ̃ p̃ ꝛtelligẽ ⁊ scire nõ ꝛtelligit idẽ. ꝗ̃ p̃ intelligẽ ꝛtelligit aliqd cõi⁹ q̃; scire. q: ꝓtigit ꝛtelligẽ idifferẽter p eãm ⁊ sine eã. ꝗ̃ scire nõ ꝓtingit, ꝑrie nisi per causam. Intẽdit igit pꝗ̃ q̃ ly scire specifi-

forma elementorum manent in mixto

cat ⁊ ꝓhat ly itelligẽ ad itelligẽ p cãs sic ꝙ p am
bo illa sit' itell'it sciaꝫ pfcãꝫ siue itelligẽ p cãm: qõ
idẽ ē. Alꝫ posset dici videlꝫ ꝙ p itelligẽ pbs itelli
git cognitionẽ ꝓncipioꝝ: ⁊ p scire itelligit cognitio
nẽ ꝑnũ qm̃ quedã ꝓncipia bñt ꝑn' ꝑora eiꝭ: ⁊ ista
nõ cogſcunt pfecte sine cognitiõe suoꝝ ꝓncipioꝝ.
fil'r ꝑnes bñt ꝓncipia cãs ⁊ c. ⁊ nõ sciunt scia pfcã
sine cognitiõe eoꝝ. ¶ Scõo ē notãdũ �means 2^ꝰ ꝙ sci
entiaꝝ alia ē pfcã: alia vo ē ipfcã. vñ scia pfcã ē illa
q̃ habet p cãs: ſ scia ipfcã bẽtur sine cã: ut illa que
habet p expictiã aut p effectũ. pbs aũt itelligit il
lã maiorẽ. ſ. oia bñtia ꝓncipia cãs ⁊ elementa nõ co
gnoscunt ⁊ c. de scia pfcã. ¶ Tertio ē notãdũ fm
2^ꝰ ꝙ ꝓncipiũ cã ⁊ elementũ possũt accipi cõiter. ⁊
sic sũt noia sinonima: ſ sic nõ accipiunt b. qz noia
sinonima nõ ũsitant i scia demõstriua. Alio modo
accipiunt ꝓprie ⁊ ita accipiunt b. ⁊ p ꝓncipia itel
ligit cãs mouẽtes. ⁊ p cãs itelligit cãs finales: ⁊ p
elemẽta itelligit ꝓncipia itrinseca rei. ſ. mãs ⁊ formã
¶ Intelligẽdũ tm̃ ꝙ 2^ꝰ. 12 metha. ponit talẽ dñã
iter ꝓncipiũ cãm ⁊ elementũ. qz. ſ. ꝓprie loquẽdo
ꝓncipiũ dr̃ solũ de cãis extrinsecis. videlꝫ de efficiẽ
te ⁊ finali. Et elementũ, ꝓpe solũ dr̃ de cãis itrinsecis
ſ. de mã ⁊ forma. Cã vo, ꝓprie dr̃ de utroq; i. tã de
principijs intrinsecis q̃ de principijs extrinsecis.
¶ Quarto ē notãdũ fm 2^ꝰ ꝙ nõ ois scia ꝓsiderat
de oib' cãis. ſ q̃dam ꝓsiderat de cã formali tm̃ ut
mathe^cã: quedã de trib'. i. de efficiẽte sine ⁊ forma
ut metha^cã. ⁊ q̃dam de q̃tuo: ut scia nãlis. ⁊ qz scia
nãlis cõsiderat de oibus cãis iõ pbs b enũat oia
q̃tuo: gña cãrum. ¶ Intelligẽdũ ẽt ꝙ scie mathe^cc
bñt alias cãs q̃ formales tm̃ qz bñt subm ⁊ finẽ. ſ
tm̃ nõ bñt nisi cãs formalẽ p quã pcedũt demõstratio
nes mathe^cc. Nec ꝓsiderat mathe^cue nisi cãm for
malẽ itelligẽdo p cãm formalẽ cãm expimẽtẽ qdi
tatẽ p quã ꝓcludunt passiões de sbiecto ⁊ nõ forma
ꝑficiẽte mãm. qz talis forma nõ ē in mathe^cue.
qz res mathe^cc sũt forme q̃ nõ bñt formas ꝑficien
tes mãs. sed bñt formas declarãtes qditatẽ. ut sũt
diffones ⁊ ꝑdicata i qd. ¶ Intelligẽdũ etiã ꝙ metha^cue cum ꝓsiderat de substãtijs mãlib' ꝓsiderat
oẽs q̃tuo: cãs: ſ tm̃ in ista pte q̃. ſ. est ps ꝓncipalis
metha^cc in q̃ ꝓsiderat de substãtijs abstractis cõsi
derat de trib' cãis tm̃. ⁊ sic dr̃ itelligi qõ 2^ꝰ dicit
hic. ¶ Quinto ē notandũ fm 2^ꝰ hic ꝙ nõ dr̃ itel
ligi p istã maiorẽ. ſ. ꝙ nõ possit haberi scia pfcã ni
si p oẽs cãs qm̃ scia pfecta iuenit in reb' bñtibus
quasdã cãs ⁊ nõ oẽs. vñ si res bẽat oẽs cãs nõ co
gnoscit pfecte nisi ex cognitiõe oium cãꝝ. ⁊ hoc si
sint cãe p q̃s cõtingit i tali scia demõstrare. ſ si ha
beat q̃sdã cãs ⁊ non oẽs põt pfecte cogſci p cogni
tionẽ suaꝝ cãꝝ sine cognitiõe aliaꝝ cãꝝ. ¶ Circa
ꝓbationẽ maioris sũt duo notãda fm 2^ꝰ. ꝑ enim
cã pbs in ꝓbãdo minorẽ dicit | Tũc enim arbitramur
⁊ c. | aliter accipit illa noia videlꝫ ꝓncipia cãs ⁊ ele
mẽta q̃ ꝓnus. qz nõ habet sollicitudinẽ de noib':
qm̃ p ꝑmas cãs itelligit ꝑmas cãs in re itrinsecas
ſ. ꝑmã mãm ⁊ ultimã formã. vñ dicit 2^ꝰ sic. Que
enim sũt ꝑter mãs ꝑmã ⁊ ultimã formã q̃rũlibet res
nãlis sũt mãe cõposite ⁊ forme cõposite. Et p ꝓtia
ꝓncipia itelligit ꝑmas cãs q̃ sũt ex rẽ videlꝫ ꝑmũ
mouẽs ⁊ ultimũ finẽ: ⁊ p elemẽta itelligit cãs, ꝓpin
quas ⁊ cẽntiales extites i re. Ufi ꝓ: o illo dicto 2^ꝰ
videlꝫ. Que enim sũt ꝑter mãs ꝑmã ⁊ ultimã formã
sũt mãe cõposite ⁊ forme cõposite. ē itelligẽdũ ꝙ
p mãs ꝑmã itelligit mãm simplicẽ nõ cõpositã ex
mã ⁊ forma: ⁊ ad talẽ mãm simplicẽ opꝫ deuenire
qz aliter ẽt ꝓcessus i ifinitũ. ⁊ p mãs cõpositã itel
ligit mãs cõpositã ex mã ⁊ foꝛa: ut sũt elemẽta q̃ sũt
mã mixti. ⁊ caro ⁊ ossa q̃ sũt mã aialiũ. ⁊ p ultimaꝫ
formã itelligit formã quẽ nõ ē resolubilis i formã
porẽ nec includẽs porẽ formã i eiꝰ vtute cuiusmõi ē
forma elementi ut ē forma ignis siue forma aque: ſ
forma cõposita est forma q̃ includit porẽ ⁊ formã in
eiꝰ vtute: cuiusmodi est forma mixti resultãs ex cõ
mixtiõe elementoꝝ ut ē forma carnis ⁊ sanguinis in
qb' forme elꝝ manẽt in vtute. Uel si uolumꝰ po
nẽ tm̃ vnã formã subalẽs i vna re tũc possumꝰ dicẽ
ꝙ p formã cõpositã itelligit totũ qõ ē i cõposito p
ter mãs ꝑmã: ut vꝫ vnũ aggregatũ ex foꝛa subali ⁊
oib' alijs dispõnib' accñtalib'. Et p ultimã formã
itelligit foꝛaꝫ nõ resolubilẽ i aliã formã: ⁊ p mãs ꝑ
mã itelligit mãs simplicẽ nõ includẽtẽ aliã mãs. Et
p mãs cõpositã itelligit totũ qõ ē in cõposito ꝑter
formã substãtialẽ nõ resolubilẽ i ulteriorẽ formã. ⁊
ita pp illõ dictũ 2^ꝰ nõ opꝫ ponẽ plres formas sub
stãtiales i eodẽ. Qm̃ forma cõposita nõ ē cõposita
ex mã ⁊ forma: nec ẽt ē cõposita ex plib' formis
substãtialib': nec ẽt ē aliq̃ vna forma subalis: ſ ē ag
gregatũ p accñs ex forma substãtiali ⁊ ex formis ac
cidẽtalib': ⁊ ita põt salnari ꝙ i oib' coꝛpib' nãlib'
tã simplicib' q̃ cõpositi sũt mãe cõposite ⁊ forme cõ
posite. Scõo circa ꝓbationẽ maioris ē notãdũ ꝙ
pbs dicẽ usq; ad elemẽta qz doctria oꝛdiata ē incipe
a cognitiõe cãrum ꝑmaꝝ rei cogſcẽde. deide itẽdẽ
ad cognitionẽ aliaꝝ cãꝝ remotaꝝ donec deueniat
ſ oꝛdinẽ ad cãs ꝓpiquas. vbi 'gra. p opꝫ cogſcere
mãs ꝑmã. deide mãs cõpositas ut sũt elemẽta. ac
deide mãs ꝓpiquã ut sũt caro ⁊ os: ⁊ iste ꝓcessus
est in sapia pfecta. ¶ Sciẽdũ tm̃ ꝙ ad cognitionẽ
ꝑmaꝝ cãꝝ p puenit p sensibilia nob nota ⁊ postea
debemꝰ ꝓcedẽ a cognitiõe ꝑmaꝝ cãꝝ ad cognitio
nẽ aliaꝝ cãꝝ magis ꝓpinquaꝝ q̃usq; deueniat ad
ꝓrias cãs. ¶ Sz b occurrit dubitario. ſ. an ad pfectã notitiã bñdã de aliq̃ cãto opteat cogſcẽ oẽs
suas cãs. ⁊ videt ꝙ nõ: qm̃ q̃libet res nãlis depẽ
det a ꝑ' cã. ſ. a deo. q̃ si ad cognitionẽ pfectã cãti re
qrit cognitio oiuꝫ cãꝝ eius: seq̃ret ꝙ nulla res nã
lis q̃tũcunq; parua posset cogſci nisi cogſcat pus
ꝑ' cã oiuꝫ: ſ ꝑ' cã oiuꝫ nõ põt a nob pfecte cogſci.
q̃ nulla res nãlis posset a nob pfecte cogſci. ſ ꝓno
ē falsũ ut patet ad sẽsũ q̃ ⁊ illõ ex q̃ seq̃t. ¶ Itẽ pfe
cta cognitio habet õ re p diffonẽ: ſ diffõ nõ expri
mit oẽs cãs diffiniti ſ solũ mãs ul' formã siue ge
nus ⁊ dñiam. q̃ ⁊ c. ¶ Oppositũ tm̃ hui' uolũt pbs
2^ꝰ. ¶ Ad istã dubitationẽ ꝑ pono q̃sdã distin
ctiões. Scõo pona q̃sdã ꝓnes. Prio igit pono
tres distictiões: qrũ ꝑ' ē ꝙ duplex ē notitia. qz q̃dã
ē notitia cõplexa ⁊ q̃dã ē notitia icõplexa. Ufi no
titiã cõplexã uoco illã notitiã q̃ ē de aliq̃ cõplexo
ut videlꝫ de ꝓpõe affirmatiua ul' negatiua. ⁊ hec
uocat a pbs i 3° de aia cõpositio siue diuisio. a 2^ꝰ
uocat fides. Notitiã vo icõplexã uoco illã notitiã
que est de icõplexo videlicet que ē de re aliq̃ q̃tũ
ad intrinseca sibi: ⁊ hãc notitiã uocat pbs 3° de ani
ma simpliciũ itelligentiã. ⁊ 2^ꝰ uocat eam formationẽ. ¶ Secũda aũt distinctio est de notitia perfecta quoniã pfectũ dicit dupliciter. ut patet 5° metha^cc. c. de pfecto. Ufi vno mõ pfectũ dr̃ simplicit alio mõ in gñe. Applicãdo igit ad ꝓpositũ dico ꝙ

notitia pfecta cõplexa dr̃ dupl'r. ſ. simpliciter ⁊ in
gñe. Scia simpl'r pfecã õ aliq̃ re ē illa q̃ cogſcit illa
res ſ oẽs rõnẽ ꝓsiderãdi p se ſ quã ꝑ: ꝓsiderari ⁊
q̃tũ ad oia ꝑdicata p se õ illa re: ut si ꝓsiderẽt aial
ſ oẽs rõnẽ ꝓsiderãdi ipꝫ p se: ⁊ q̃tũ ad oia q̃ ꝑdi
cant õ ipo p se. ſ. inq̃tũ ē aial ⁊ coꝛp' aiatũ ⁊ inq̃
tũ suba ⁊ q̃ ad oẽs p se passiões sibi ꝓuenientes fm
oẽs istas rones. Sz scia pfecã in genẽ est illa q̃ res
cogſcit ſ aliq̃ rõnẽ determiatã: ⁊ q̃tũ ad ꝑdicata
q̃ ꝓcũt ei p se inq̃tũ tale cns solũ. ut si cogſcatur aial solũ. ut aial. ⁊ q̃ ad p se accñtia ipi' aialis
ut aial eodẽ mõ ē i alijs. ¶ Tertia vo distictio ē ꝙ
cã ē duplex videlicet p se ⁊ p accidẽs. Cã p se ē illa
a q̃ effect' p se depẽdet nec sine ea põt hẽ esse. Cã
vo p accidẽs ē illa a q̃ nõ depẽdet effect' p se sine q̃
effect' põt ẽ q̃: põt i differẽter ab alio cẽ eiusdẽ rõ
nis: ⁊ ita sor. ē cã p accñs dom' qz eadẽ dom' q̃ fit
sorte posset ẽt fieri a pl'one. forte b mõ sortes ē cã p
accñs platõis posito ꝙ plato sit filiꝰ sortꝭ qz potuit
fuisse genit' ab alio. Ubis igit visis pono 4^or ꝓnes.
¶ Pria ꝙ ad pfectã notitiã icõplexã de aliq̃ cãto
nõ opꝫ cogſcẽ oẽs suas cãs p se. ¶ Scõa qz ad no
titiã cõplexã simp' pfectã opꝫ cogſcẽ oẽs suas cãs
p se. ¶ Tertia ꝙ ad notitiã cõplexã pfectã in gñe
nõ opꝫ cogſcẽ oẽs suas cãs p se. ¶ Quarta ꝙ ad
notitiã pfectã bñdã de re nõ opꝫ cogſcẽ oẽs suas
cãs p accñs. ¶ Primũ igit hoꝝ pbat sic. ad notitiã
icõplexã pfectã õ aliq̃ re suffit pfecte cogſcẽ illas
rẽ q̃tũ ad itrinseca illi rei. ſ nõ oẽs cãe p se sũt itrinsece. q̃ ad talẽ notitiã pfectã bñdã nõ regrit cogni
tio oiuꝫ cãꝝ p se. maioꝝ patet. qz siqs pfectissime vi
deat albedinẽ ⁊ ipam itelligat q̃tũ ad oia itrinseca
albedini. posito ꝙ igret q̃ sit cã effectiua albedis.
ita pfecte nouit albedinẽ notitia icõplexa sic aliꝰ q̃
nouit cãm effectiuã ⁊ finalẽ albedis. ¶ Itẽ pfecte
itelligẽs albedinẽ ꝑ' opatiõe itellect' eq̃ pfectã no
titiã bẽt õ albedie siue albedo bẽat cãs efficiẽtẽ ⁊
finalẽ siue albedo ẽt ẽ'na nõ bñs cãs efficiẽtẽ nec
finalẽ: ſ si albedo nõ bẽret finẽ nec cãs efficiẽtẽ ad
pfectã notitiã de albedie icõplexã nõ regrit cogni
tio finis albedis: nec cognitio efficiẽtis. q̃ nec nũc
albedie bñte finẽ ⁊ cãm efficiẽtẽ ad pfectã notitiã
icõplexã. õ albedie regrit cognitio finis nec efficiẽ
tis. q̃ ad pfectã notitiã icõplexã bñdã õ re sufficit
rẽ cogſcẽ q̃ ad oia itrinseca rei. ⁊ sic patet maioꝝ: mi
noꝝ vo ẽt patet p pbs qm̃ q̃tuo: sũt cãe p se ⁊ nõ oẽs
sũt cãe itrinsece: qz finis ⁊ efficiẽs sũt cãe extrinsece.
¶ Ufi est itelligẽdũ q̃ cũ pbs dicẽ ꝙ res bñs cãs
nõ cogſcit pfecte sine cognitiõe oium suaꝝ cãꝝ nõ
logr̃ õ cognitiõe icõplexa: ſ õ cognitiõe cõplexa.
¶ Scõo declarabo ꝙ ad notitiã cõplexã pfectaꝫ
simpl'r regrit cognitio oium suaꝝ cãꝝ p se: ⁊ b de
clarat dupl'r. ꝑ sic. nã certũ ē ꝙ ad notitiã cõplexã
pfectã simpl'r: opꝫ cogſcẽ aliquã cãs. ſ. cãs, ꝓpiquã
qua cognita oportet cognoscere causam, ꝓpinquã
illi' cãe: ⁊ ulteri' cãs illi' cãe q̃usq; deueniat ad cãs
remotissimã. Ufi põam' ꝙ cã remotissima sit. a. ⁊
cã, ꝓpinqor sit. b. ⁊ cã, ꝓpinqssima sit. c. ⁊ effectus cognoscẽdus sit. d. tũc sic. ad cognitionẽ pfectã ipsi'
d. regrit cognitio ipsi'. c. q̃ est cã, ꝓpinqssima. ⁊ ad
cognitionẽ ipsi'. c. regrit cognitio ipsi'. b. ⁊ ad cognitionẽ ipsi'. b. regrit cognitio ipsi'. a. q̃ ad cogni
tionẽ pfectã ipsi'. d. regrit cognitio ipsius. a. ⁊ sic
notitia pfectã cõplexa simpl'r õpẽdet ex cognitione
oiuꝫ cãꝝ tã, ꝓpiquaꝝ q̃ remotaꝝ p se. ⁊ b respectu
cuiuscũq; ꝑdicati p se siue cãe. ¶ Scõo ꝓbat idẽ.
cognitio cõplexa pfecã simp' õ aliq̃ re excludit oẽs
dubitationẽ ⁊ soluit oẽs qõnẽ pp qd õ re illa sic q̃
ampli' nõ dubitat õ re illa pp qd. ⁊ b est mãifestũ
qm̃ q̃diu dubitare ꝓtingit õ aliq̃ pp qd nõ habet
cognitio cõplexa pfecta simpl'r õ co. qz aliq̃ cõ
plexũ õ ipo foꝛatũ ē dubiũ: ſ nõ excludit oẽs du
bitatiões nec soluit oẽs qõnes pp qd õ aliq̃ nõ co
gſcẽdo oẽs ei' cãs. qz qõ pp qd q̃rit oẽs cãs: ⁊ iõ si
aliq̃ ei' cã ē ĩgta nõ ois qõ pp qd ē soluta. Ufi bre
uit' notitia cõplexa pfecta simpl'r õ aliq̃ cãto req̃
rit scias oium ꝓnũ q̃ pñt demõrari õ illo cãto. sed p
oẽs cãs ꝓtigit demõrare. ut patet 1° posterioꝝ. q̃ no
titia cõplexa pfecta simpl'r õ aliq̃ regrit cognitionẽ oiuꝫ cãꝝ illi'. ¶ Tertio ꝓbat ꝙ ad cognitionẽs
cõplexã pfcãꝫ i gñe nõ regrit cognitio oiuꝫ cãꝝ. qz
cognitio pfcã i gñe ē cognitio alicui' rei ſ aliquã
determinatã rõnẽ. ⁊ ſ ꝙ aliq̃ determiatũ ꝑdicanũ
inest sibi ⁊ nõ q̃tũ ad oia ꝑdicata q̃ sibi insit. ſ nõ
oẽs cã rei respectu cuiuscũq; ꝑdicati sũt cãe ei' respectu determinati ꝑdicati. q̃ ⁊ c. maioꝝ patet ⁊ minoꝝ, ꝓbat. qm̃ hõi ĩsũt diuersa ꝑdicata rõne diuersaꝝ cãꝝ qm̃ hõ est susceptibilis disciplinẽ rõne atẽ itellectiue. ⁊ ē coꝛruptibilis rõne mãe. ⁊ ē ꝓduct' de nõ cẽ ad eẽ p cãm efficiẽtẽ. ſ. p hoies ⁊ solẽ. ⁊ est capax ⁊tutũ pp felicitatẽ. ⁊ nõ opꝫ ꝙ cogſcẽs hominẽ pfecte inq̃tũ ē capax disciplie cognoscat oẽs cãs. ſ. cãs pp quã ē coꝛruptibilis ⁊ sic õ alijs. Et si mil'r cogſces lignũ pfecte inq̃tũ ē utile ad edificia nõ opꝫ ꝙ cogſcat lignũ inq̃tũ ē cõpositũ ex mã ⁊ foꝛa ul' ex gñe ⁊ dñia. Ufi carpẽtaꝝ: bẽt cognitionẽ pfectã i gñe õ ligno qz cogſcit lignũ inq̃tũ ē utile ad edificiũ: ⁊ tũ nõ cogſcit oẽs cãs ligni: ſ soluꝫ cãs pp q̃s est utile ad edificiũ. ¶ Quarto ꝓbat vi
delꝫ ꝙ ad pfectã cognitionẽ bñdã nõ opꝫ cogſcẽ
oẽs cãs p accñs. qz cãe p accñs pñt eẽ ifinite ⁊ infi
nita nõ pñt cogſci ab itellectu hũano. Ufi ista dom' potuit fuisse facta ab illo carpẽtatore ul' ab alio
⁊ sic õ ifinitis. ⁊ iõ nõ opꝫ ꝙ cogſcẽs illã cogſcat
illũ carpẽtariũ qz ille carpẽtaꝝ ē cã p accñs. ſ. do
mus q̃ ꝓnis sit min' p accñs q̃ ꝑiarij filij' ſ. ſ. p tãto
ē cã p accñs. qz hec dom' potuit fuisse fcã ab alio
carpẽtatore. ¶ Ad rõnes igit ꝓncipales ad ꝑmas
dico ꝙ nulla res nãlis põt pfecte simpl'r cogſci co
gnitiõe cõplexa nisi cogſcat p' cã. sed tm̃ ad cognitionẽ pfectã rei i gñe nõ opꝫ cogſcẽ oẽs cãs pfecte
ſ inq̃tũ sũt cãe talis rei. vñ ad cogſcẽdũ eoꝝ' mobile pfecte nõ opꝫ deũ q̃tũ ad essentiã suã pfecte
cogſcẽ. ſ inq̃tũ ē p'm mouẽs ⁊ talẽ cognitionẽ pfectã possum' de deo hẽre cogſcẽdo pfecte ꝙ est p'm
mouẽs. ¶ Ad 2^ꝫ rõnẽ dico ꝙ p diffõnẽ nõ bẽtur
sufficient pfcã cognitio cõplexa õ re: imo res cogſcit p diffõnẽ cognitiõe icõplexa. Uel põt al' dici
ſ. ꝙ diffõ pfectissima cõpꝛehẽdit oẽs cãs. vñ diffõ
pfectissima hois nõ ē aial rõnale. sed ei' diffõ pfectissima ē aial rõnale, ꝓductũ in esse ab hoie ⁊ sole
pp deũ. Et si dicat ꝙ ſ ſ b diffõ subẽ darẽt p addi
tamẽtũ qz p cãs extrinsecas q̃ nõ sũt õ eẽ diffiniti.
Itẽ ſ ſ b seq̃rẽt ꝙ suba diffinirẽt p aliq̃ accñs qz
finis hois ē felicitas q̃ ē qõdã accñs. ¶ Ad p'm dico ꝙ diffõ tũc est data p additamentũ qm̃ in diffõ
ne ponit aliqd alteri' ꝑdicamẽti a ꝑdicamẽto ipsi'
diffiniti. ut patet 7° metha^cc. ubi pbs negat suba ꝫ
diffiniri p additamẽtũ ⁊ cõcedit accñs diffiniri p
additamẽtũ. nũc dico ꝙ q̃uis i diffõne pfectissi-

confusum = bonum. compositum
simplex = a medium. (Aristot. Anal.)

ma hois ponat aliqd extrinsecũ a nã hois nõ tñ po
nit ibi aliqd alteri⁹ p̃dicamẽti a p̃dicamẽto i q̃ ē bõ
q: ultim⁹ finis ē pmũ efficiẽs. ul' nõ sũt i p̃dicamẽ
to. ul'si sĩ i p̃dicamẽto sĩ i eodẽ p̃dicamẽto in q̃ est
bõ. Et cũ dr 2° q̃ felicitas cũ sit finis hois dz pōi i
diffõne hois: z sic accis dz poni i diffõne sube: dz
q̃ nõ qcũq̃ finis dz pōi i diffõne hois: ſz finis gra
cui⁹ dz pōi i diffõne. cuiusmōi ē de⁹. nõ aut finis q̃
cuiusmōi ē felicitas. vñ de⁹ ē finis hois gra cui⁹. z
felicitas ē finis hois q̃ attigit finẽ. Lõstrue igit lit
terã sic. qm̃ p:o q: circa oẽs scias q̃rũ sĩ p̃ncipia. i.
cãe efficiẽtes. aut cãe. i. cãe finales. aut elemẽta. i.
p̃ncipia intrĩseca ut mã z foẽa: ptingit itelligẽ z scire
i. scire scia pfcã ex boꝝ cognitiõe. i. ex cognitione
cãrũ p̃ncipiorꝝ z elemẽtorꝝ. z supple nõ ptingit al'
scire z itelligẽ scia pfcã cui⁹ pbatio est. q: tũc arbi
tramur vnuq̃q̃ cognoscẽ. s. p̃ncipiatũ. cũ cogĩsci
mus cãs p̃mas. i. cãs p̃mas intrĩsecas exĩtes in re
nõ cõpositas. s. mãm p̃mã z ultimã formã: z p̃nci
pia p̃ma. i. p̃mas cãs q̃ sĩ ex rẽ. i. p̃mũ agẽs z ulti
mũ finẽ usq̃q̃ ad elemẽta. i. q̃usq̃q̃ deueniat ad cãs
ppinq̃s ẽntiales exĩtes i re. cuiusmōi sĩ mã. ppi
qua z foẽa ppinq̃. q: ita mãifestũ ē q̃ scia d nã tẽ
tãdũ est p̃us. i. in p̃ncipio doctrie determinare ea
q̃ sũt circa p̃ncipia. i. tradẽ cognitionẽ p̃ncipiorꝝ.

¶ Innata aũt ex notiorib⁹ nobis via z cer
tiorib⁹ icertiora nature z notiora. Non
eni eadẽ nobis nota z simplr. Vñ quidẽ
necesse ſz modũ hũc. pcedẽ ex icertiori
b⁹ nãe nobis aũt certiorib⁹ i cernora nãe
z notiora. Sũt aũt pmũ nobis mãifesta
z certa pfusa magis. Posteri⁹ ãt ex his
fiũt nota elemẽta z p̃ncipia diuidẽtib⁹ hec.

¶ Hec est 2ª ps p̃ncipalis hui⁹ capl'i ul' phemij. Jn q̃
declarat via ducẽs nos ad cognitionẽ cãrũ p̃ncipio
rũ z elemẽtorꝝ rez nãliũ. z sic ponit hic modus, pce
dẽdi. q: cũ declaratũ sit q̃ oportet pbz nãlẽ tradẽ
cognitionẽ p̃ncipiorꝝ cãrũz z elemẽtorꝝ rez nãliũ:
pbs mõ docet quõ z q̃ via ē, pcedẽdũ ad cognitio
nẽ cãrũ p̃ncipiorꝝ z elemẽtorꝝ rez nãliũ. Vñ ista ps
ptinet duas ptículas. i. p̃ẽni ptícl'a declarat q̃ ad
cognitionẽ cãrũ rez nãliũ deueniẽdũ ē, pcedẽdo ab
effectib⁹ pfuse cognitũ ut a sbstantijs cõpositũ ad co
gnitionẽ p̃ncipiorꝝ z cãrũ. Jn 2° aũt ptícl'a ibi [Vñ
ex ul'ib⁹.] declarat q̃ ad cognitionẽ p̃ncipiorꝝ cãrũ
z elemẽtorꝝ rez nãliũ deueniẽdũ ē, pcedẽdo a p̃n
cipijs ul'ĩsimis. i. a p̃ncipijs acceptis i ul'i ut a mã
in cõi accepta pm q̃ est cõis ad oẽm mãm: z a for
ma in cõi accepta pz q̃ est cõis ad oẽs formã. istis
autẽ duob⁹ modis pueniẽ ad cognitionẽ p̃ncipiorꝝ
rez nãliũ. s. icipiẽdo a cõpositũ diuidẽdo cõposita
in p̃ncipia z icipiẽdo a p̃ncipijs acceptũ in maxima
cõitate. z hec itẽtio pbi ut patet manifeste i textu.
Et hec ē expõ Liconiẽsis q̃ dicit hic ista vba vide
licet: Ula aũt innata nobis ad pueniẽdũ i cognitio
nẽ p̃ncipiorꝝ ē ex itẽtionib⁹ ul'ib⁹ ad ipsa p̃ncipia z
ex totis q̃ pstãt ex ipsis p̃ncipijs. ¶ Jn notitiã nã
q̃ p̃me mãe z p̃me forme pueniẽ ex his itẽtionib⁹
ul'ib⁹ mã z forma q̃ sĩ cões ad oẽm mãm z ad oẽs
formã. Et item ad oẽm passionẽ siue ad notitiã pas
sionũ mãe z forme pueniẽ ex itẽtiõe hui⁹ nois mo
bile. qm̃ p̃ accipit intẽtio hui⁹ nois pfuse. q: p̃ acci
pit solũmõ qd ē q̃d dicit p uocabulũ. Deinde p di
uisiones pueniẽ i ptes itegrãtes ipaz mãz z formã
z ex earum notitia acqsita rediẽ ad pfectã notitiã
mobilis ex suis p̃ncipijs. Per diuisionẽ g̃ ul'iuz i
spes z totorꝝ q̃ sũt ex ipsis p̃ncipijs i ptes pueniẽ i
ipa p̃ncipia. ¶ In p̃ igit pticula huius ptis pbat
pbs q̃ ad cognitionẽ p̃ncipiorꝝ cãrũ z elemẽtorũz
rez nãliũ deueniẽdũ ē, pcedẽdo a cognitiõe totorꝝ
cõpositorꝝ ex p̃ncipijs. Et hec ē 2ª p̃ hui⁹ libri quæ
pbat sic. ad cognitionẽ p̃ncipiorꝝ cãrũ z elemẽtorꝝ
rez nãliũ deueniẽdũ ē, pcedẽdo a nobis magis no
tis z min⁹ notis nãe ad min⁹ nota nobis z magis
nota nãe. sed cõfusa. i. tota cõposita ex ipsis p̃nci
pijs sũt magis nota nobis q̃ ipa p̃ncipia z min⁹ no
ta nãe. g̃ ad cognitionẽ p̃ncipiorꝝ cãrũ z elemẽtorꝝ
rez nãliũ deueniẽdũ est pcedẽdo a pfusis. i. a totꝝ
cõpositis ex p̃ncipijs siue pcedẽdo a cognitiõe to
torꝝ cõpositorꝝ ex p̃ncipijs ad cognitionẽ p̃ncipio
rũ. Hui⁹ rõnis p̃ ponit maior cũ sua declaratiõe q̃
est illa manifestũ est q̃ in acqrẽdo cognitionẽ p̃nci
piorꝝ pcedẽdũ ē ex nobis magis notis ad nob min⁹
nota: sed q̃ sĩ nobis magis nota sũt min⁹ nota nãe.
z q̃ sũt nobis min⁹ nota sĩ magis nota nãe. nõ eni
sĩ eadẽ nobis nota simplr. i. nãe. g̃ ad notitiã p̃nci
piorꝝ rez nãliũ deueniẽdũ ē, pcedẽdo a nob magis
notis z min⁹ notis nãe ad min⁹ nota nob z magis
nota nãe. Hãc maiorẽ sic, pbatã pcludit cũ pbs di
cit. Vñ necẽ ē fm hũc modũ, pcedẽ. Deinde ponit
minorẽ dicẽs [Sũt aũt pm nob.] Postea pcludit
ẽnẽ dicẽs [Posteri⁹ ãt ex his fiũt.] Jnuẽs ẽt mo
q̃ deuenim⁹ ad cognitionẽ p̃ncipiorũ ex cognitiõe
totorꝝ q: p diuisionẽ tot⁹ cõpositi ex p̃ncipijs in ipsa
p̃ncipia deuenim⁹ i cognitionẽ p̃ncipiorꝝ. ¶ Sz sĩ
hic q̃dã notãda z q̃dã dubitãda. Prio circa maio
rẽ sũt duo notãda. p̃ ē notãdũ fm 2ᵒʳᵉᵐ q̃ nõ i oib⁹
ē, pcedẽdũ a min⁹ notis nãe z magis notis nob. q: non
i sciẽtijs mathe⁰. qm̃ i mathe⁰ eadẽ sũt nob ma
gis nota z magis nota nãe. Vñ in mathe⁰ diffões
z cause demr̃atiue sũt notiores nãe z nobis
ẽnibus z passionib⁹ demr̃atis ut sat patet istructũ
in sciẽtijs mathe⁰. sed i scia nãli i acqrẽdo notitiã
cãrũ rez nãliũ ē, pcedẽdũ a magis notis nobis z mi
nus notis nãe ad magis nota nãe min⁹ nota nob. Et
eodẽ mõ i scia dina. s. i metha⁰ q: ibi ē, pcedẽdũ
ab effectib⁹ ad cãm z ex posteriorib⁹ ad pora: z sic
ex nobis magis notis z min⁹ notis nãe ad nobis mi
n⁹ nota z magis nota nãe. ¶ Scdo ē notãdũ q̃ nõ
i oi, pcessu scie nãlis, pcedit ex min⁹ notis nãe ad ma
gis nota nãe. ſz solũ in p̃, pcessu cũ iuestigat cogni
tio cãrũ rez nãliũ. Jn 2° vo, pcessu ubi ex cognitiõe
cãrũz, pcedit ad cognitionẽ effectũ ibi, pcedit ex
magis notis nãe ad min⁹ nota nãe. Vñ 2ᵒʳ 8° hui⁹
ponit duplicẽ, pcessũ i scia · ali. vn ē ab effectu ad
cãm. ali⁹ vo a cã ad effectũ. p̃m⁹ modus ē ex min⁹
notis nãe ad magis nota nãe. scdus vo modus est ex
z hec ē itẽtio Liconiẽsis hic. ¶ Circa aũt minorẽ
hui⁹ rõnis est ẽt notãdũ videlz q̃ cognitio i nobis
ē duplex: pfcã z impfecta. Cognitio pfecta habet
p cãm: ſz cognitio impfcã habet p effectũ seu p si
gnũ ul'p sensũ z nõ p cãs. Cũ igit dr q̃ tota sũt no
bis magis nota ipsis p̃ncipijs: est itelligẽdũ q̃ ipa
cõfusa. i. tota cõposita ex p̃ncipijs sũt magis z pũ
us nota cognitione impfecta z cõfusa: qua solũ co
gnoscit qd significat per uocabulũ: q̃ ipa p̃ncipia.
ſz i cognitione pfecta z distincta p̃cipia sũt magis
z pus nota q̃ ipa tota cõposita ex p̃ncipijs. qm̃ ex

Wohlwollende Einbildung

pfecta z distincta cognitiõe p̃ncipiorꝝ acqrit pfecta
z distincta cognitio cõpositorꝝ ex p̃ncipijs. Jntelli
gẽdũ q̃ pbs p pfusa itelligit cõposita ex p̃ncipijs.
Vñ 2ᵒʳ dicit q̃ p pfusa itelligit mixta cõposita z
cãta ex elementj. vñ nõ itelligit idẽ p pfusũ z ul'e
ut aliq exponũt. ¶ Sz circa minorẽ hui⁹ rõnis du
bitat: nã dcũ est q̃ cõposita sunt min⁹ nota nãe q̃z
p̃ncipia ex qb⁹ cõponunt: ſz nõ videt uez: q: illa vi
dent ē notioria nãe que sĩ pfectiora z maioris en
titatꝝ: ſz hᵒʳ sĩ cõpoᵗᵃ: q: maniᵐ est q̃ cõpoᵐ ē maio
ris entitatꝝ q̃z mã hᵒʳ: z fozatũ est maioris entitatꝝ: q̃z
foẽa. q: includit totã entitatẽ foẽ: z aliũ. s. mãe. Et
p ſz pōt, pbari q̃ eadẽ sunt nobis notiora z nãe. q:
cõposita que sũt notiora nobis ẽt sunt notiora nãe
cũ sint maioris entitatꝝ. ¶ Jtẽ illó qó p̃ itẽdit a nã
videt ē magis notũ nãe: ſz hᵒʳ est spes spãlissima:
ut patet p Auic. p̃ sue phisice. capl'o p̃. ¶ Dicẽdũ
igit q̃ aliqd pōt dici magis ul'pus notũ nãe. q̃dru
plicit. vno mõ illó dr magis notũ nãe qó fm suaz
nãm est magis cognoscibile ut patet 2° metha. ubi
pbs dicit q̃ itellect⁹ nr̃ se hẽt ad ea que sũt manife
stissima i nã sĩ oculus noctue ad lumẽ solis: z isto
mõ illó ē magis notũ nãe qó est entitatꝝ pfectioris
¶ Scdo mõ illó dr magis notũ nãe qó pus intẽ
dit a nã: z sic loquit Auicẽ. p̃ sue phisice. ubi vult
q̃ spes spãlissima fit magis nota nãe q̃ gen⁹ ul'idi
uiduũ. ¶ Tertio mõ illó dr magis notum nãe qó
pōt cogĩsci sine alio. z nõ ecõuerso: z sic loquit pbs
5° metha. capl'o de pori. d. q̃ pus fm nãm dr illó
qó pōt cogĩsci sine alio z nõ ecõuerso. ¶ Quarto
mõ illó dr magis notũ nãe a q̃ nã icipit opari. z sic
loquit 2ᵒʳ 2ᵒʳ 3° hui⁹ pmi dicẽs q̃ cãe rez nãlium
sũt notiores apõ nãm q̃ res nãles cõposite. q: nã
facit cõposita ex cãis. Vñ si facerem⁹ res nãles ex
suis cãis cãe rez nãliũ ẽnt nobis magis note ip
sis reb⁹ nãlib⁹. Et isto 4° mõ loquit pbs hic de ma
gis noto nãe dicẽs q̃ est illó a q̃ nã icipit opari: vñ
sicut cãe rez artificialiũ sũt notiores apõ artifices
q̃z res artificiales. q: res artificiales artifex fac ex
suis cãis: sic cãe rez nãliũ sũt notiores apõ nãs q̃z
res nãles. q: nã facit res nãles ex suis cãis. ¶ Vñ
notãdũ q̃ p nãm pbs itelligit nãm faciẽtẽ res nã
les. s. gñans nãle. z cãe rez nãliũ dicunt notiores
nãe gñanti: nõ q̃ gñans cogĩscat cãs. q: multa sunt
gñantia nãlia que nõ cogĩscunt cãs. sed dicunt no
tiores nãe sb ꝑditione nõ absolute sic q̃ si nã gene
rãs cogĩscẽt cãs rez nãliũ: tũc cãe rez nãliũ essent
notiores apõ nãm gñantes q̃z res nãles cõposite.
¶ Notãdũ tñ fm Linconiẽsem ſz q̃ notiora nãe
in pposito nõ accipiunt pro actu 2° respectu alicu
ius vtus cognitiue. s. pro actu scdo sensus ul' itelle
ctꝰ. ſz descriptio ul' formatio rei fiẽde in nã, pducti
na dr notitia nãe. z isto mõ loquẽdo de notitia nãe
magis notũ nãe dr dupl'r. s. uel q: pfectiorẽ descri
ptionẽ hẽt in nã agẽte. ul' q: est ppingor nãe agẽti
siue actioni agentj. Primo mõ ipa cõposita sũt no
tiora nãe q̃z ptes ul' p̃ncipia quia pfectiorẽ descri
ptionẽ hẽt in nã agẽte. Sz 2° mõ ps ul' p̃ncipia sũt
ppingora motui siue actiõi agẽtis. z sic logĩt pbs
ſz de magis noto nãe. vñ vba Liconiẽsis sũt ista.
Oẽ agẽs hẽt i se aliq mõ descriptũ z formatũ op
opandũ. vñ agẽs hẽt p modũ aliquem descripta z
formata i se nãlia fiẽda. igit ipa descriptio z forma
tio i ipa nã rez fiẽdaꝝ aliq̃z fiãt notitia nãe dr. pfe
cta aũt opa nãe in ipa nã descriptionẽ hẽt expsitio

rẽ q̃z ptes pfectorꝝ. z iõ pfecta sũt notiora nãe. i. in
nã pfecti⁹ descripta: ptes tñ sũt descripte in ipa nã
ppinqus ipsi nãe. z sic sĩ notiores nãe. i. in ipa nã
ppinqus descripte: utpote i motu man⁹ scribẽt ẽsi
gura lĩe scribẽde. z expsitor ẽ i ipo motu man⁹ tota
figuratio lĩe q̃z figuratiões ptiales. ſz tñ ipe ptia
les figuratiões sĩ ppingores ipsi motui. hec Lico
niẽsis. vñ Liconiẽsis vult q̃ vno mõ totũ sit noti⁹
nãe q̃z ptes. z alio mõ vult q̃ ptes sint notiores
nãe q̃z totũ. ¶ Et ad rõnes in 2riuz. ad pmã dr q̃
fm qó pbs loquit ſz de magis noto nãe: sic illó nõ
est magis notũ nãe qó est pfectioris entitatis. sed
sic loquit pbs de magis noto nãe 2° metha. ut die
tũ est. sed illó est magis notũ nãe ut pbs ſz loquit
qó est poris entitatis. nũc aũt ptes sũt poris enti
tatis via gñationis ipso cõposito. vñ mã pma est
poris entitatꝝ in via gñationis ipso cõposito. ¶ Ad
aliõ dr q̃ spes spãlissima est por: z magis nota nãe
2° mõ. s. put id dr magis notũ nãe qó nã p̃ intẽdit.
sed illo mõ nõ loquit hic pbs de magis noto nãe.
sed accipit magis notũ nãe pro eo ex quo nã icipit
opari. z ex q̃ facit res nãles. ¶ Sz adhuc dubitat
q: videt q̃ p̃dicat sibi. q: p̃ dicẽ q̃ est icipiẽdũ a co
gnitione cãrũ rez nãliũ: ut patet ex pma demr̃atio
ne. z postea dicit q̃ cãe rez nãliũ sũt notiores nãe
q̃z ipsa causata. ut patet ex dicti in 2° demr̃atione. g̃
in ista scia est icipiẽdũ a notiorib⁹ nãe. cui⁹ tñ oppo
sitũ dr in maiori 2ᵒʳ demr̃ationis. vñ ista vident re
pugnare. s. q̃ sit incipiẽdũ a cãis rez nãliũ. z q̃ nõ
sit incipiendũ a notiorib⁹ nãe. z tñ utrũq̃z illoꝝ dr
in lr̃a. Huic igit dr q̃ incipe a cognitione cãrũ pōt
intelligi dupl'r. s. ul' cogĩscendo illas. i. tradendo co
gnitionẽ illaꝝ. ul' cogĩscẽdo per illas. i. supponẽdo
cognitionẽ cãrũz, pcedẽdo ulteri⁹ ex cognitione cã
rũ ad cognitionẽ aliozꝝ. Dico igit q̃ in hac scia est
icipiẽdũ a cognitiõe cãrũ cogĩscẽdo illas z iuestigã
do cognitionẽ illaꝝ. sed nõ est icipiẽdũ a cognitiõe
cãrũ p̃supponẽdo cognitionẽ illaꝝ z ita est icipiẽdũ
a notioribus nãe cogĩscẽdo illa z iuestigãdo cogni
tionẽ illoꝝ. sed nõ est icipiẽdũ a notioribus nãe co
gĩscẽdo per illa. sed sic est icipiẽdũ a notioribus nob
cogĩscẽdo per notiora nob illa que sunt notiora nãe
Vñ ista nõ repugnãt. s. q̃ pmo est icipiẽdũ a notio
ribus nãe ingrẽdo cognitionẽ istorꝝ. z q̃ nõ est ici
piẽdũ a notiorib⁹ nãe cogĩscẽdo per illa. ¶ Jtẽ du
bitat sup hoc qó dr videlz q̃ in scia nãli est duplex
pcessus. s. vn us ab effectu ad cãm. z alius ex. hoc
nõ videt ē uez. q: cãe rez nãliũ nõ cogĩscunt nisi p
effect⁹. g̃ cũ cã cogĩscat p effectũ: effectus erit magis
not⁹ q̃z cã. ſz si effectũ cogĩscat p cãs op̃z q̃ cã sit ma
gis nota q̃z effectũs. q: pp qó vnũ q̃dq̃z tale z illó ma
gis z ē. g̃ idẽ respectu ciusdẽ est magis z mius no
tũ. Ul' sic. illa notitia que habet de cã p quã notitiã
cogĩscit effectũs habet p cognitionẽ effectũs. g̃ cogni
tio effectus est pfectior. si igit postea ex cognitione
cãe cogĩscat effectũs op̃z q̃ cognitio cãe sit pfectior q̃z
cognitio effectũs hita p cognitionẽ cãe. z tũc arguit
sic. cognitio effectũs que est sine cã est pfectior q̃z cog
nitio effectus hita p cãm. g̃ cognitio effectus hita
sine cã est pfectior q̃z cognitio effect⁹ hita cũ cã. sed
ſz est p̃ pdcã. q: dr q̃ cognitio effectũs p cãs est pfcã
z cognitio effectus nõ p cãm est ipfecta. ¶ Dicẽdũ
q̃ cognitio effectũs p quã habet cognitio cãe nõ est
sufficiẽs cã cognitionis cãe. ſz hita aliq̃ notitia cãe
per effectũ itellectus negociat iuestigãdo pfectio-

Lucol

cãe

rē cognitionē cāe. ⁊ iō dico ꝙ cū cā cōgscit per cognitionē effectus: cognitio effectus nō est pfectior q̄ cognitio cāe. Et cū dī pp vnūqd q̄ tale ⁊ c̄. dico ꝙ illd bēt itelligi in cāis efficiētib⁹. nō aūt in cāis occasionalibus. nūc aūt cognitio effectus est occasio cognitionis cause. ideo ⁊ c̄. Et per hoc patet sufficienter ad utranq; formam factam.

¶ Ūñ ex ulibus ad singlaria oportet pcedē. Totū enī p̄m sensū notiꝰ est. Ulē aūt totū quoddā est. Ndta enī cōprehēdit ut ptes ulē. Sustinēt aūt idē ℔ q̄dammō ⁊ noia ad rōnē. Totū enī q̄dāmō ⁊ idistincte significat: utputa circulus. Diffō autē ipsius diuidit in singlaria. Et pueri pmū appellāt oēs hoies ptes: ⁊ mres feminas posterius aūt determināt hoꝝ vnūqd q̄ꝝ.

¶ Hec est 2ª ptica huius 1ª ptis p̄ncipalis huius capitulī in qua pbs ꝓbat tertiā p̄nē huius libri: videlicet ꝙ ad cognitionē p̄ncipioꝝ cārum ⁊ elemētoꝝ rerū nāliū deueniēdū est pcedēdo a principijs ulibus ad p̄ncipia spālia. hec ꝛ̄ via doctrine. ꝓbat sic. In hac scia est deueniēdū a nob magis notis ad minus nobis nota. sed magis ulia sunt nobis magis nota q̄ minus ulia. ḡ ad cognitionē p̄ncipioꝝ cāusaꝝ ⁊ elemētoꝝ rerū nāliū est deueniēdū in hac scia pcedēdo a p̄ncipijs ulibus usq; ad p̄ncipia spālia seu minus ulia. Huius rōnis p̄mo ponit ꝛ̄. Scdo ꝓbat minor. ibi. Totū enī. maiorē vo nō ponit. q: patet ex pcedētibus. ⁊ ct est de se nota. ponit igit ꝛ̄nē dicēs. Ūñ ℔ est q: est pcedendū ex nobis magis notis ex ulibus in singlaria. i. in spālia oportet pcedē. ¶ Notādū hic ꝓm ꝛ̄ꝰ ꝙ pbs per ulia itelligit ulissima que pssit inueniri in ulis rebus nālibus. ſ. mām in cōi ⁊ formā in cōi. Et cū dicit ptic̄laria ul singlaria ut bēt alia lra nō idiuidua itēdit sed spēs ultimas aut illā que sunt q̄si ultime spēs. Ūñ per ulia itelligit ulissima. ſ. mās in cōi ⁊ formā in cōi. ut sūt cōia ad oēm formā ⁊ oēm mām. ⁊ per singlaria itelligit p̄ncipia in spāli ut mām hois uel formā hois. ⁊ mām plāte ul formas plāte. ⁊ sic de alijs. ¶ Deide cū dic. Totū enī p̄m sensum ⁊ c̄. pbs ꝓbat minorē. ſ. ꝙ magis ulia sūt nobis notiora q̄ minꝰ ulia tripl'. ⁊ pº sic. sic totū integrale se bēt ad sensū ita totū ulē se bēt ad itellectū. sed totū itegrale est notiꝰ apd sensuꝝ q̄ sue ptes. ḡ totū ulē est notius apd intellectū q̄ sue ptes. minor huius rōnis est de se nota. maior vo ꝓbat dādo modū sillitudinis iter totū ulē ⁊ diuiduū cōpositū seu totuꝝ itegrale: que sillitudo est ista. q: sicē illd idiuiduū cōpositū ul totū itegrale ptinet m̄ltas ptes itegrales idistincte sic totū ulē ptinet ſb se multas ptes sbiectiuas idistincte. ¶ Notādū ꝓm ꝛ̄ꝰ hic ꝙ cā in ℔ qd totū ulē est notius apd itellectū q̄ sue ptes. q: totū itegrale sensibile est notius apd sensum q̄ sue ptes. Sz dubiū est in q̄ gñe cāe notioritas totius itegralis apd sensū est cā notioritatis totius ulis apd itellectū. Nō enī videt bñ possibile assignare. Dico ꝙ notioritas totius sensibilis apd sensuꝝ est cā in gñe cāe efficientis respectu notioritatis totius ulis apd itellectū. Ūñ p ℔ ꝙ totū itegrale sēsibile ē notiꝰ apd sensū q̄ sue ptes itegrales cōgscim⁹ ꝙ totū ulē est notiꝰ apd itellectū q̄ sue ptes sbiectiue. est igit cā in cōgscēdo: nō aūt in ēndo. q: cōgscimus ꝙ totū itegrale est notiꝰ q̄ꝝ sue ptes itegrales apd sensū. pp ℔ cōgscimus tanq; per cāz effectiuā siue occasionalē ꝙ totū ulē est notius apd itellectū q̄ sue ptes sbiectiue. ¶ Deide cū dicit. Sustinēt aūt idē. Ponit 1ª rō. pbās minorē q̄ talis est. Illd qd est magis idistinctū est nob magis notū. ſ magis ulē est magis idistictū q̄ minus ulē. q: magis ulē ptinet plā idisticte q̄ minus ulē. ḡ magis ulia sūt nob magis notiora q̄ minꝰ ulia. minor: huius rōnis est nob manifesta. maior vo ꝓbat exēplarit sic. Illd qd significat nomē spēi ut significat per nom spēi est aliqd idistinctū in ptes. ut circulus. sed illd qd significat diffinitio ut per diffōnē significat est aliqd distinctū in ptes ut patet per hāc diffōnē circuli. figura itra quā est punctus a q̄ oēs linee eius ducte ad circūferētiā sūt eēles. sed illd qd significat nomē spēi est magis ⁊ ꝑus notū apd nos. ut p nomē spēi significat q̄ illud qd significat diffō ut per diffōnē significat. Pueri enī p cōgscūt rē. ꝓut significat per nomē spēi q̄. ꝓut significat per diffō nē. vñ si puero dicat q̄ras mihi circulū uel equū. puer itelliget ⁊ q̄ret equū ul circulū. si vo exp̄mat diffō circuli uel eq. ⁊ dicat puero. Quere mihi figurā in qua est pūctus a q̄ oēs lineē recte ⁊ c̄. puer nō itelliget. ⁊ sic patet maior. ſ. ꝙ illd qd est magis idistictū ut significat magis idistincte est nob ꝑus notū. but rōnis ponit in lra solū. ꝓbatio maioris. dicit igit ꝓbs sic ꝙ spēcū noia sustinēt ℔ idē ad rōnē ℔ est in cōparatione ad diffōnē. ſ. ꝙ sunt ꝑus nota q̄ diffōnes. ⁊ est 2ª pa. pbōnis maioris. Deide ponit pbs. pbōnes minoris pro p̄ma pte dicēs ꝙ nomē spēi ut puta circulus significat qdā totū. ſ. ipsa diffinitū idisticte: ℔ est ꝛz qd nō distinguit in ptes. Diffō aūt ipius. ſ. spēi ut circuli diuidit in singularia. i. significat rē ut distincte diuidit in ptes ut patet in diffōne circuli supius posita. ⁊ hec est p̄ma pa. ꝓbatiōis maioris. ¶ Intelligēdū ℔ ꝙ illd qd significat nomē diffiniti ut per nomē diffiniti significat: est ꝑus nob notū q̄ illud qd diffō significat ut per diffōnē significat. ⁊ ℔ via gñationis ⁊ in cognitiōe impfecta. ut patet exēplo iā exposito. Pueri enī ꝑus cōgscūt rē ut significat noie diffiniti q̄ꝝ ut significat noie diffōnis. sed tñ in cognitione pfecta illd qd significat per diffōnē est ꝑus notuꝝ via pfectiōis q̄ illd qd significat noie diffiniti ut significat noie diffiniti. ¶ Deide cū dicit. Et pueri pimū. Hic ponit 3ª rō. pbās eādē minorē. ſ. ꝙ magis ulia sūt nob magis nota ⁊ ꝑus nota q̄ꝝ minus ulia. ⁊ hec ꝓbatio est per qdā signū tale. q: nos videmus in pueris cōprehēsionē cōem pcedē cōpheōsionē. pp iā: qm pueri in p̄ncipio cōprehēsiōis existimāt oēm viz eē pēz ⁊ oēm feminā mrēz. ⁊ cū vigorat itellectus cōgscūt pēz iter ceros viros ⁊ mrēz iter ceteras mlieres. Ūñ puer in p̄ncipio cognoscit ꝙ vir est notius apd itellectū q̄ sue ptes. q: totū itegrale sensibile est notius apd sensum q̄ꝝ sue ptes. Sz dubiū est in q̄ gñe cāe notioritas totius itegralis apd sensū est cā notioritatis totius ulis apd itellectū. Nō enī videt bñ possibile assignare. Dico ꝙ notioritas totius sensibilis apd sensuꝝ est cā in gñe cāe efficientis respectu notioritatis totius ulis apd itellectū. Ūñ p ℔ ꝙ totū itegrale sēsibile ē notiꝰ apd sensū q̄ꝝ sue ptes itegrales cōgscim⁹ ꝙ totū ulē est notiꝰ apd itellectū q̄ꝝ sue ptes sbiectiue. est

sicut totū est q̄drupler ita ⁊ ꝑfusū est q̄drupler ut ꝑfusuꝝ cēntiale: ꝑfusū itegrale: ꝑfusū q̄ditatiuū seu diffinibile: ⁊ ꝑfusū ulē. ⁊ ō oib⁹ his fēt pbs mētionē in textu. Ūñ de toto cēntiali ꝓm ꝛ̄ꝰ loquit pbs cū dicit. Sūt aūt p̄mū nob manifesta ⁊ cetera ꝑfusa magis. ¶ De ꝑfuso vo toto itegrali cū dicit. Totū enī notiꝰ est. ¶ De toto aūt ꝑfuso ulē dicit. Ulē aūt totuꝝ. ¶ De ꝑfuso vo q̄ditatiuo dic. Sustinet aūt idē. Et ꝓm pbm q̄cūq; mō accipiat totū semp est uerꝝ ꝙ magis ꝑfusa sūt nob ꝑus nota. ſ quatr ℔ sit uerꝝ appebit in dubitationib⁹. ¶ Scdo est notādū ꝓz ꝛ̄ꝰ ꝙ tres sū modi cōpōnis. ſ. cōpō spēi ex suis cāis. cōpō gñis ex suis spēb⁹. ⁊ utraq; istarū cōpōnuꝝ est notior apd itellectū q̄ꝝ partes. Tertia cōpō est cōpō idiuidui ex suis ptibus. ⁊ ista cōpō est notior apd sensū q̄ꝝ sue ptes. ⁊ iō alij duo modi cōpōnis sūt notioreꝝ apd itellectū. ¶ Sed ℔ occurrit quq; dubia. Primū dubium est ꝓ̄ꝰ. ⁊ est illud. Nā pbs ꝑus dixit ꝙ mixta cōposita ex elemētis sūt nobis ꝑus nota. ⁊ nūc dicit ꝙ illd qd significat nomē diffiniti est ꝑus notū q̄ꝝ illd qd significat diffinitio. Querit igit ꝓ̄ꝰ qd pbs itelligat in p̄ma auctē per res mixtas. quia aut itelligit idiuidua cōposita aut spēs indiuiduoꝝ cōpositoꝝ. Nō enī pōt itelligē p res mixtas idiuidua. q: ex idiuiduis nō pcedit in doctrina demōstrativa ad elemēta ⁊ p̄ncipia itellecta: cū indiuidua nō sunt ptes sillogismi. sed ex spē cōposita pcedit ad elemēta ⁊ nō ex idiuiduoꝝ igit itellect⁹ illi⁹ p̄me auctis erit ꝙ spēs cōposite notiores sūt apd nos q̄ꝝ sua p̄ncipia. ⁊ per ꝓns pbs nihil nouū dicit in illa auctē qn dicit ꝙ illd qd significat nomē diffiniti est notiꝰ apd nos q̄ꝝ illd qd significat diffinitio. q: illd qd significat nomē ē spēs. ¶ Ad hāc dubitationē rñdet ꝓ̄ꝰ dicēs ꝙ illud dcm pbi. mixta cōposita sūt notiora apud nos. pōt itelligi tā de specieb⁹ compositis q̄ꝝ de indiuiduis. Et qn dī ꝙ indiuiduū non est p̄ncipiū in doctrina demōstriua dicēdū ꝙ q̄uis idiuiduū nō sit p̄ncipiū i scia demōstriua: est tñ p̄ncipiū ingstionis ulis qd est p̄ncipiuꝝ doctrine demōstrati ue. Et qn dī ꝙ si p̄ma auctoritas itelligit de spēb⁹ cōpositis. nūc nihil nouū dicit pbs in 2ª auctoritate. rñdet ꝓ̄ꝰ itelligēdo utraq; auctoritatez de specieb⁹ cōpositis respectu suaꝝ cārū dicēs ꝙ in p̄ª auctoritate pbs fecit cōparationē iter species ⁊ suas cās ꝓm fidē. ⁊ dicit ꝙ spēs cōposite ex causis ꝓz fidē sunt notiores apd nos ipsis causis. ⁊ ꝙ ex istis specieb⁹ procedim⁹ in cognitionē cārū mediātibus disponib⁹ accītalib⁹ exñtib⁹ in cis. ⁊ in 2ª auctoritate fecit cōparationē iter spēs ⁊ suas cās ꝓz imaginationē dicēs ꝙ illa que significāt noia sunt notiora apud nos. ⁊ sic aliqd nouū dicit in 2ª auctoritate: q: in 2ª auctē cōparat spēs ad aliā quā fecit in auctoritate p̄ª. ¶ Sed est dubiū qd ꝓ̄ꝰ intelligat per causas ꝓm fidem. ⁊ per cās ꝓm imaginationē. Dicēdū ꝙ per cām ꝓm fidē intelligit cās nāles. ſ. materiā ⁊ formā que ꝓm ueritatē absq; oī operatione itellect⁹ sunt partes spēi. per cās vo ꝓm imaginationē itelligit gen⁹ ⁊ dīam. ga q̄uis genus ⁊ dīia sunt ptes reales spēi. ut posteri⁹ videbit. tamē inq̄tū ꝓstituūt diffinitionē sunt ptes ꝓm imaginationē. i. ꝓm operationē intellectus. ga intellectus facit diffinitionē ex gñe ⁊ dīia siue ex noib⁹ uel ꝓceptib⁹ gñis ⁊ dīic. Ūñ q̄uis genus ⁊ dīia sunt partes diffiniti reales ꝓcept⁹ tñ uel nomē gñis ⁊ dīie sunt ptes diffinitionis. ⁊ ℔ fit per operationē itellect⁹. Uel forte per ptes ꝓm imaginationē intelligit ꝓcept⁹ ⁊ noia quq; que sunt ptes diffinitionis ⁊ appellant cāe ꝓm imaginationē. ga h⁹. ꝓcept⁹ nō fūt uere cāe sed ꝓm imaginationē tñ. Sigs tñ uellet dicē ꝙ genus ⁊ dīia nō sūt ptes reales spēi ut cōmuniter ponit: tūc esset dicēdū ꝙ pbs per cās ꝓm fidē itelligit cās seu ptes reales ⁊ nāles. ut sūt mā ⁊ forma. ⁊ per ptes ꝓm imaginationē itelligit partes diffinitionis. ut sūt genus ⁊ dīia que nō sūt partes nisi ꝓm itellectuꝝ. ¶ Sed adhuc dubitat de ℔ qd dicit pbs. Nā dicit ꝙ illd quod significat per nomē diffiniti est notius q̄ꝝ illd qd significat diffō illud nō videt uerū. q: nomē diffiniti ⁊ diffō idē significāt. ḡ illud qd significat noie diffiniti nō est ꝑus notū q̄ꝝ illd qd significat diffō. ¶ Ite diffō dat cā inotescēdi. ḡ videt ꝙ illd qd significat diffinitio sit nob ꝑus notū. ¶ Ad p̄m hoꝝ dī ꝙ illd qd significat nomē diffiniti ꝓut per nomen diffiniti significatur est ꝑius nobis notū q̄ꝝ illud quod significatur per diffinitionez. q: diffinitio significat rē diffinite. sed nomē diffiniti significat eādē rē indiffinite: nūc aūt nō est icōueniēs ꝙ idē vno mō sit notius seipso alio mō. Ūñ idē est ꝑius notuꝝ cognitione ꝑfusa seipso cognitione distincta. ¶ Ad aliū qñ dī ꝙ diffō dat cā inotescēdi. uez est in cognitiōe perfecta. vñ via pfectionis illud qd significat per diffinitionē ꝓout significat per diffinitionē est ꝑius notū seipo ut significat noie diffiniti. iō ⁊ c̄. ¶ Sz adhuc dubitat q: ꝓ̄ꝰ ponit tres modos cōpōnis ut cōpositionē spēi ex suis cāis. cōpositionē gñis ex suis spēb⁹. ⁊ cōpositionē idiuidui ex suis partib⁹. iō dubitat de duob⁹ p̄mis modis cōpositionis ¶ Primo an spēs cōponat ex gñe ⁊ dīia tanq; ex cāis. ¶ Scdo dubitat an gen⁹ componat ex suis spēb⁹. ¶ Quo ad p̄m dubiuꝝ dicit qdā ꝙ species nō est cōposita ex genere ⁊ dīia. qd ꝓbat per ℔ q: oē cōpositū ex genere ⁊ dīia est diffinitio. sed spēs nō est diffinitio. ḡ ⁊ c̄. Ite nō posset cōponi spēs ex gñe ⁊ dīia nisi in itellectu. ⁊ per ꝓns qcūq; bēret spēm bēret in itellectu suo gen⁹ ⁊ dīam. q: nunq; pōt eē totū sine suis ptib⁹ ⁊ sic qlibet sciret assignare dīam cuiuslibet spēi quā itelligit. Ūñ dicit isti ꝙ spēs nihil aliud est q̄ꝝ qdā ꝓcept⁹ simpler exñs in mēte q: ex itellectū nō est nisi singulare: ⁊ sic species nec est cōposita ex suis cāis nec ex gñe ⁊ dīia. ⁊ ꝙ commentator dicat ℔ speciem compositā esse non loquitur hic de ptib⁹ ꝓm fidē sed solū de partib⁹ ꝓm imaginationē. Ūñ nō logtur ut dicit ꝓprie sed methaphorice. Sed illa opio videt eē falsa q: ponit ꝙ nihil est ex aiam nisi singulare. ⁊ ꝙ spēs ⁊ gña ⁊ oē ulē est ꝓceptus in aia. ⁊ q̄uis ista mā de ulib⁹ sit plenis⁹ alibi pscrutata. tñ q: isti tāgūt hāc mām hic. iō ipsis aliqliē obuiando arguo ⁊ pono duas ōnes. Quar ꝓma est ꝙ aliqd est ex aiaz qd nō est singulare. Scda ꝓ̄ est ꝙ nō oē ulē est conceptus aie. Prima ꝓ̄ ꝓbat tripl'. ⁊ ꝓ sic. Illud qd nā p itēdit nō est singulare: ꝓz illd qd nā p itendit est aliqd ex aiam. ḡ aliqd est ex aiam qd nō est singulare. minor patet q: illud qd nā p itendit, pducit a nā. sed qd pducit a nā est res nālis ex aiam. ḡ ⁊ c̄. maior patet per Auic. p̄ sue phisice dicētē ꝙ nā nō itēdit p̄ gen⁹ nec idiuiduū sed itēdit p spēm. Huic rōni dicūt isti ꝙ nā itēdit p rē singulārē ⁊ determinate itēdit illā rē quā pducit. Et ad Auic. dicūt o-

ipse errauit in ꝗ. q dixit spem ꝑ itēdi a nā. Sed ꝗ illō arguo duplicit per rōnē Aluicē. Intentio nāe agēnis pticularis inaiate. s. bui⁹ ignis semp manet eodē mō. q. nō uariat de vna itentione ad aliā ut uariat agēs. a posito: igit si iste ignis generās. s. a. tēdēt istū ignē signatū. s. b. sequtur q. pducto. b. nihil. a. itēdēt. pducere. ⁊ sic. pducto. b. destruereť in tētio nāe. uel si. a. aliqd itēderet. pducere itēderet ipʒ. b. ⁊ sic itētio nāe eēt frustra. q. postq̄. b. est. pductū ipossibile est ipm itez. pduci per nām. ⁊ hec rō pōt elici ex vbis Aluicē. Item in illa mēsura in qua agēs. pducit vnū idiuiduū i eadē mēsura pōt. pducere aliud idiuiduū ciusdē spēi tanq̄ effectū totalē ⁊ adeqtū. vñ in eadē mēsura in qua iste ignis. a. potest. pducere ignē. b. in eadē mēsura pōt. pducē ignē. c. si igit in illa mēsura itēderet. b. determinare sequit q. si in illa mēsura. pduceret. c. in illa mēsura ageret frustra. q. nō. pduceret illud quod intēdit. ⁊ sic agēs naturale. pduceret cāliter idiuiduū eiusdē spēi cū eo. qd est ipossibile. ¶ Alij vo dicūt q. nā nō itēdit ꝗ singulare. puta fortē inq̄tū. b⁹ ꝗ inq̄tū bō. qd est nomē spēi. Sed illud nō ualet. q. qua rōe nā itēdēt fortē inq̄tū bō. eadē rōne itēderet oēm hoiem inq̄tū bō. ⁊ cuʒ nō posset per aliq̄ actionē. pducere oēm hoiem inq̄tū bō. sequtur q. in oi actione sua ageret frustra. ¶ Item q̄ro qd nā intēdit ꝑ. pducē. l. aut ut̄ uel pticulare. si ut̄: hētur ꝑ positū. si singulare. tūc qua rōne intēdit vnū singulare eadē rōne itēderet ⁊ qlibet aliū. Et sequitur q. nā in oi actione sua itēdit. pducē qlibet singulare. ⁊ cū nō. pducat qlibet singulare in oi sua actione deficēt a pus itēto. qd est ipossibile. Item si nā itēdit ꝑ. pducē fortē inq̄tū bō ꝗ pus itēdit. pducē hoiem ⁊ sic itēdit ꝑ spem. qd est ꝑpositū. ꝓtia patet. q. illō qd itēdit sic q. oē aliud itēdit sub eⁱ rōne: illud ꝑ itēdit. ¶ Secūdo. pbo eādē ꝝnē. Illud qd appetit appetitu nāli ad pseruādū idiuiduū in esse est res extra aiaʒ uel saltim pōt esse totali operatione intellectus circuscripta. sed aliud a singulari appetit appetitu nāli ad pseruādū idiuiduū in esse. ꝗ ⁊ c. maio: est manifesta ⁊ minor. pbat qm fames ⁊ esuries sūt appetit⁹ nāles qb⁹ appetūt cib⁹ ⁊ pot⁹ gb⁹ pseruat idiuiduū i eē. ſʒ fames ⁊ sitis non sūt respectu hui⁹ cibi ut̄ hui⁹ pot⁹. qm qui esurit nō appetit istū cibū det̄minate nec illū. ⁊ sit̄ qui sitit nō appetit istū potū nec illū. q. supposito q. nullus cibū ut̄ potū coēscēt nō min⁹ esuriret ut̄ sitiret. Unde si eēt aial creatū ita pfectū sicut si esset in etate pfecta ita q. aial nunq̄ coēuisset cibū nec potū adhuc esuriret ⁊ appeteret cibū ⁊ tm nō appeteret istū cibū nec illum potū: ergo esuries ⁊ sitis que sunt nāles appetit⁹ nō sūt respectu indiuidui ⁊ tamē sūt respectu alteri⁹ rei ex aiaʒ potent pseruare idiuiduū in eē. ꝗ ex aiam est alia res ab idiuiduo. ¶ Tertio. pbat eadē ꝝ sic. illō est ex aiaʒ circa qd fiūt. pmissiones ⁊ ꝝt⁹ reales. ut emptio: uēditio: donatio: stipulatio ⁊ h⁹: sed ꝝt⁹ nō semp fiūt circa idiidua. ꝗ ex aiaʒ est aliq̄ res alia a nā idiuiduali. maio: patet. mino: pbat. q. dicēdo. pmitto tibi bouez. aliq̄ res ex aiaʒ tibi. pmittit. ⁊ tm nullū idiuiduū tibi. pmittit q. vtute hui⁹ pmissiōis nō potes uēdicare istū bouē singulare nec illū. ꝗ aliq̄ res ex aiam alia ab idiuiduo tibi. pmittit. Et eodē mō pōt argui de emptione ⁊ uēditione. ut si emaʒ a me vnū qrterū frumēti spluēdo mihi pecuniū pre manib⁹. certū est q. aliqd ex aiaʒ emisti. ⁊ tm nullū idiuiduū emisti q. nec illō qrterū nec istō. Eodē mō si obligeris mihi in vno floreno ex qcūq̄ cā fit. illō in q̄ obligariʒ mihi nō est idiuiduū q. nō obligaris mihi in ꝗ floreno ul̄ in illo. ¶ Iste tm rōnes nō eēnt hic ponēde nisi q. qdā asserētes se scire logicā sup oēs mortales. rndēt ad illā rōnē dicētes q. sic dicēdo. pmitto tibi bouē. pmitto tibi vnā rē singularē ex aiam. sed nō. pmitto istū bouē ul̄ istū. q. in illa. pmitto tibi bouē. ille termin⁹ bos stat ꝓfuse tm. ⁊ iō nō supponit distūctiue ꝑ bob⁹ singl̄arib⁹. sed supponit distūcti. ꝗ ⁊ c. Sed sine dubio ꝗ nō ualet. q. si. pmitto tibi bouē: aliqd ex aiam tibi. pmitto. sed per te nullū singulare tibi. pmittit. si igit nihil sit ex aiam nisi singulare. sequit q. nihil ex aiam tibi. pmittit. ꝗ fm rnsionē tuā illa erūt sil̄ uera. aliqd ex aiaʒ tibi. pmittit. ⁊ nihil ex aiam tibi. pmittit. Q. aūt tu dicas q. in illa. pmitto tibi denariū aut bouē. ille termin⁹ denariū aut bos supponit ꝓfuse tm. nō est uerū. q. termin⁹ cōis nō hēt a se qd supponat cōfuse. sed ꝗ hēt a sincathegoreumate ꝑcedēte importāte m l̄titudinē ut oēs logici diterūt usq̄ ad diē hodiernā. sed ꝗ nullum tale sincathegoreuma ꝑcedit. ꝗ ⁊ c. Item idē est dicē. pmitto tibi bouē. ⁊ dicē bouez tibi. pmitto. sed certū est q. in ista idiffinita bouē tibi. pmitto nō stat iste termin⁹ bos ꝓfuse tm. q. est in diffinita egpollēs huic pticulari aliquē bouē. pmitto tibi. ⁊ hic supponit ꝑsonal̄r. ¶ Item ex pte diffinitionis ⁊ ēt dionis pōt idē argui ut alibi argutū est sic. Illō qd simpl̄r ⁊ ꝓpie diffinit est res ex aiam. q. nihil. ꝓpie diffinit nisi suba ut patet 7° metha^ce ſʒ suba est res ex aiaʒ ⁊ singl̄are nō. ꝓpie diffinit. ꝗ ex aiaʒ est alia res q̄ res singl̄aris. Patet ēt idē. ex pte dionis. qm aliqd ex aiam ut aial per se diuidit in rōnale ⁊ irrōnale. q. si cōcept⁹ in aia diuideret sic nō eēt diuisio per se. q. eēt diuisio accētis in subas. sed nullū singulare diuidit in rōnale ⁊ irrationale. ꝗ ex aiam est alia res a singl̄ari. Alias rōnes mltas feci ad hāc ꝝnē in tractatu de nouē gnibus accidētiū: sed ista cā brenitat sufficit ad ptʒ. ¶ Scōa ꝗ bit. pbāda est q. ut̄ia ut spēs ⁊ gn̄a sūt cōcept⁹ in aia. quā ꝝnē. pbo per quq̄ media. ⁊ ꝑ sic. Si nihil sit vniuersale nisi ꝓcept⁹: tūc gen⁹ gnalissimū de gnē sube erit cōcept⁹ in aia: sed oīs cōcept⁹ in aia est in gnē. ⁊ hēt gen⁹ sup se. ꝗ gen⁹ gnalissimū hēret gen⁹ supueniēs. Et nō solū sequit ꝗ ipossibile sed ēt sequit q. gen⁹ gnalissimū de gnē sube ꝓtinet sub aliq̄ spē spalissima de gnē qlitat. qd est absurdū. gnia patet q. oīs ꝓcept⁹ in aia est accētis singulare. ⁊ oē tale ꝓtinet ꝗ spē spalissima. Et si dicat q. nō sit icōueniēs q. gen⁹ gnalissimū qd est itētio hēat gen⁹ sup se ⁊ sit in determinata spe. Cōtra. q. fm ꝗ sequit q. qlitercūq̄ accipiat gen⁹ gnalissimū semp erit uez dicē q. gen⁹ gnalissimū hēt gen⁹ sup se ⁊ est in determinata spe. q. accipiēdo gen⁹ gnalissimū ꝓ o re sic per te nō est nisi singl̄are siue indiuiduū. ⁊ oē tale hēt genus supueniēs ⁊ est in determinata spe. accipiēdo ēt gen⁹ gnalissimū ꝓ o itētione sic hēt gen⁹ supueniens. ⁊ est ēt in determinata spe. pbs igit ⁊ pozphiri⁹ sōniauerūt qm diterūt q. gen⁹ gnalissimū nō hēt gen⁹ supueniens. ¶ Scōo arguo ad eādē ꝝnē sic. alt⁹ est ꝓcept⁹ gnis gnalissimi in itellectu tuo. ⁊ ali⁹ in itellectu meo. q. idē accidēs nūo nō sit̄ est in diuersis sbiect. sed isti duo cōcept⁹ pueniūt in ꝓceptu cōi ſʒ quē ꝓtingit abstrahē

ab istis duob⁹ ꝓceptib⁹. ⁊ talis ꝓcept⁹ abstract⁹ est ali⁹ in mēte tua. ⁊ ali⁹ in mēte mea. cū isti ꝓcept⁹ sint oīno sil̄es ꝓtingit ab his duob⁹ cōceptib⁹ abstrahē vnū ꝓceptū cōem. ⁊ ille ꝓcept⁹ nūat ad nūationē intellectuū. ꝗ adhuc ꝓtingit abstrahē ulter⁹. ⁊ sic in ifinitū. ⁊ si ille ꝓcept⁹ abstrat⁹ a duob⁹ ꝓceptib⁹ oīno sil̄ib⁹ ꝑdicet in qd de eis. sequtur q. in ꝑdicat in qd eēt. pcedē in ifinitū. qd est ipossibile q. sic nihil cōtingeret fieri ut. pbat pbs ꝑ posterior ⁊ 2° metha. ¶ Hoc pōt ēt argui in termis sic. In itellectu meo est ꝓcept⁹ gnis gnalissimi sube. ⁊ sit̄ est in itellectu tuo. ⁊ isti sūt diuersi ꝓcept⁹. ⁊ tm pueniūt ul̄ magiʒ q̄ pueniant soz. ⁊ plato. po^le est igit q. ego abstrahā vnū ꝓceptū cōem qui ꝑdicet in qd de eis in q̄ imediate pueniūt. ⁊ sit ille ꝓcept⁹. a. po^le ēt est q. tu abstrahas vnū ꝓceptū cōem eis in q̄ imediate pueniūt: qui sit. b. igit. a. ⁊ b. sūt ꝓcept⁹ sil̄es. ⁊ sit̄ adhuc ꝓtigit q. tu abstrahas ab eis ꝓceptū sil̄em ꝑdicabile in qd de eis ⁊ ego aliū qui sint. c. ⁊ d. ⁊ adhuc ꝓtigit abstrahē ꝓceptū cōes eis a te ⁊ a me qui sint. e. ⁊ f. ⁊ sic in ifinitū. ⁊ ita in ꝑdicat in qd erit pcedē in ifinitū. qd est absurdū. ¶ Et si dicat fortē q. nō est icōueniēs. pcedē in ifinitū in ꝓceptibus. Cōtra. pbs. pbat q. nō est pcedē in ifinitū in ꝑdicatis in qd. ⁊ ibi nō loquit̄ nisi de ꝓceptib⁹. q. in reb⁹ per te nō est ordo fm sb ⁊ sup. igit pbs hēt ꝓ o icōueniēti q. in ꝓceptib⁹ ordinat fm sb ⁊ sup sit. pcessus in ifinitū. ¶ Item in ordine ꝑdicamēti nō ꝓtingit pcedē in ifinitū: ſʒ illi ꝓcept⁹ ordinaut in linea ꝑdicamētali. sicut idiuiduū ordinat sb spe. ꝗ. Si ut̄ isti ꝓcept⁹ sūt ēntial̄r ordinati fm sup. ⁊ iferi⁹. igit si in eis. pcedit in ifinitū sequit q. in ēntial̄r ordinatis sit. pcedē in infinitū. qd est ipossibile. Item sequit q. tot erūt gnia gnalissima in gnē sube q̄t sūt hoies hītes notitiā illi⁹ gnis. q. q̄t sūt ꝓcept⁹ cōes oibus qui sūt in ꝑdicamēto sube tot erūt gnia gnalissima. ⁊ sic gnia gnalissima erūt innuābilia. ¶ Tertio arguit sic. spēs ⁊ idiuiduū semp debēt eē in eodē gnē sed soz. est in gnē sube. igit ⁊ spēs que ꝑdicat in qd de sorte erit in ꝑdicamento sube. ⁊ tm est accētis pte. q. cōcept⁹ aie est accētis. ¶ Si dicas q. hec spēs hō bn est in ꝑdicamēto sube q. supponit pro sbstātijs. Cōtra. si hec spēs hō sit in ꝑdicamēto sube tūc genus gnalissimum ꝑdicamenti sube ꝑdicat in qd de sorte ⁊ de ista spē hō: ꝗ aliud erit genus vniuocū sube ⁊ accidēti. qd est ipossibile. ¶ Item dicēdo sic. nulla suba est q̄litas sit distributio pro oi per se cōtento sub subali ſʒ sic dicētes. ergo hic sit distributio pro generib⁹ subalternis ⁊ ēt pro speciebus spālissimis cōtētis sub suba. cū igit ista sit va ⁊ immediata ſʒ pbm ꝑ posterior. nulla suba est q̄litas ⁊ hic fit distributio pro gnibus sbalternis ⁊ specie bus specialissimis. ⁊ sequit q. nec gnia subalterna nec spēs sūt q̄litates. cui⁹ ꝓriū dicūt isti. nam dicūt q. gnia ⁊ spēs sūt cōcept⁹ in aia. ⁊ per ꝓns sūt q̄litates. ¶ Item arguit sic. Illō qd daī in rnsione ad qōnē q̄rētē qd est de suba ꝑ illō est suba ⁊ nō accētis ſʒ pbm in ꝑdicamento. sed gnia ⁊ spēs danī in rnsione ad qōnē q̄rētē qd est de suba ꝑ. ꝗ ⁊ c. maio: est manifesta. ⁊ minor patet. q. si q̄rat qd est soz. pueniēter rndet q. est bō ⁊ q. est aial. ꝗ ⁊ c. ¶ Item si cōcept⁹ in aia inesse sepant a singularib⁹ exntib⁹ in re: ꝗ si ut̄ia nō eēnt nisi cōceptus in aia sequit q. ut̄ia eēnt iesse sepata a singularib⁹. cui⁹ ꝓriū uolūt pbs ⁊ 2° ut patet 2° metha^ce 2to. 47. ubi ait q. mixtio itentionis ut̄is cū pticularib⁹ est soztio: mixtione accētiū cū suis subiectis. qd nō est nisi ut̄e esse separatū inesse a suis singularib⁹. Alias rōnes addūci alibi plimas ꝓ illā opionē. ¶ Dico igit ad istam dubitationē q. spēs est cōposita ex cāis. s. ex gnē ⁊ dia que sūt cāe itrinsece spēi. ut patet per pbm 7° metha^ce dicētē q. ptes diffōnis significāt ptes rei. Et 2^tor dicit q. noia rez ⁊ spērū assimilant ut̄i inq̄tū ptinet cāo ex gbus pstituit spēs. Dicit ēt q. illō qd significāt noia est aliqd vniuersū diuisū in cāis ex qb⁹ pstituit spēs. Et ēt dicit q. tres sūt modi cōpositionis. s. cōpositio spēi ex suis cāis. ⁊ cōpositio gnis ex suis spēb⁹. ⁊ cōpositio idiuidui ex suis ptibus. ⁊ sic patet q. spēs est cōposita ex suis cāis. nō est igit dicēdū q. pbs ⁊ 2^tor loqnt⁹ methaphorice ut̄ singularit̄ ut isti exponūt reducēdo totā pbiam ad 2um modū amphibologie. q. pbs reprehendit modū loquēdi figuratiue uel methaphorice in doctrina demonstratiua. In isto aūt lib⁹ ꝓcedit pbs demōstratiue. Nō est ꝗ dicēdū q. ipe loquat hic methaphorice sic loquunt poete i suis fabulis. ¶ Tu dices. Si spēs cōponit ex suis cāis. tunc spēs erit res ex aiaʒ. qd est falsū pp multa. Prio q. itellect⁹ agēs fac ul̄itatē in reb⁹ ut vult 2^tor ꝑ de aia. Scōo q. oē qd est ex aiaʒ est vnū nūo q. de illo ⁊ de q̄cū q̄ est uez dicē q. illa sūt duo. ſʒ vnū nūo ⁊ singulare sūt idē. ꝗ nihil est ex aiam nisi singulare. Tertio q. si eēt ex aiam eēt ps idiuidui. ⁊ sic soz. nō cōponereť sufficienter ex hac mā ⁊ ex hac forma imo ex oibus ut̄ib⁹ que ꝑdicant in qd de eo. ⁊ tūc nō posset soz. annihilari nisi annihilarent genus ⁊ spēs ⁊ oia ꝑdicata que in qd de soz. ꝑdicant. sed annihilato supiori annihilat qlibet iferi⁹. ꝗ nō posset soz. annihilari nisi annihilarent ⁊ destruerent oēs spēs que sūt in gnē sube. qd est absurdū. ¶ Ad p^m istoz qm. dī q. itellect⁹ facit ut̄itatē in reb⁹ ⁊ itelligi sicut plato posuit ut̄itatē in re ex aiam: qm plato posuit ut̄e existē per se seoz sū a singularib⁹. Intellect⁹ vo agēs facit ut̄e itelligi p se seozsum absqs ꝗ q. ei⁹ singulare itelligat. dico igit q. itellect⁹ agēs facit ut̄itatē itelligi nō iesse suis singularibus. ⁊ ꝗ itelligit 2^tor. ut patet ꝑ de aia. ¶ Ad 2^m dico q. vnū nūo accipit duplr. vno mō. put distinguit ꝓ multa numero. Alio modo. put distinguit contra vnuʒ spē ⁊ ꝓ vnū gnē. Prio mō oē illō est vnū nūo qd cuʒ alio ponit i numez sic q. de eis sit uez dicē q. ista sunt duo. ⁊ sic vnū nūo ⁊ singulare nō sūt idē. sed se hēt ut supius ⁊ inferi⁹. nā oē singulare est vnū nūo: sed oē vnū est singulare. ⁊ isto mō sumendo vnū nūo pcedo q. ut̄e est vnū nūo ex aiaʒ. ſʒ accipiēdo vnū nūo. put distinguit ꝓ vnū spē ⁊ ꝓ vnū gnē. sic dico q. ut̄e nō est vnū nūo ſʒ est vnū spē ut̄ vnū gnē. nec est uez q. oē qd cū alio ponit in nūm sit vnum nūo. put vnū nūo distinguit ꝓ vnum spē ⁊ ꝓ vnū gnē. ¶ Ad 3^m dico q. ꝗuis ut̄e sit res ex aiaʒ: tūc nō est ps idiuidui. q. effect⁹ pticularis sūt cāe particulares. ⁊ sic dico q. ꝗuis gen⁹ sit ps spēi: tm spēs non est ps indiuidui. q. idiuiduū sufficiēter pstituitur ex cauſis pticularib⁹: dico tm q. ut̄e est de gditate indiuidui. ut̄ q. est totū respectu idiuidui accipiēdo gditatē pro eo qd significat per diffinitionez siue pro eo qd daī in rnsione ad questionē quērētez qd est ipm indiuiduū. ut qd est soz. ⁊ sic de alijs. ⁊ ita patet q. de pōt annihilare fortē q̄uis non destruat totū gen⁹ sube. q. ad ꝗ q. soz. annihilēt suffi

cit annihilare ꝑncipia intrinseca soꝛ.s.ex quib⁹ constituit soꝛ.ut hãc mãm ⁊ hãc formã. ¶ Si aũt dicat ꝙ si ulꝛ sit res ex aiam:tũc est alia res a singulari. ⁊ p ꝓs hõ in cõi ⁊ soꝛ.erũt due res ⁊ cũ tam hõ q̃ soꝛ.sint coꝛp⁹ sequiꝝ ꝙ duo coꝛpora erũt sil'. ¶ Jtẽ qua rõne opꝛ ponere vnuꝫ cõe reale in quo soꝛ. ⁊ plato cõueniũt eadẽ rõne opꝛ ponere vnum cõe reale in q̃ hoc cõe hõ ⁊ soꝛtes. ⁊ sit illud cõe a.adhuc hõ in cõi soꝛ. ⁊ a.ꝙueniũt in alio cõi. ⁊ sic ꝑcedit in infinitũ. ¶ Ad ꝑm hoꝛ dico ꝙ ꝗ cõe hõ ⁊ soꝛ.sũt due res sed nõ sũt due sube neq̃ duo coꝛpora:ꝓ quo est sciẽdũ ꝙ sicut signũ ulꝛ additum termino cõi nõ trãscendẽti:cõi dico tã ulꝛ⁹ q̃ indiuiduis.distribuit ipsum solus ꝓ idiuiduis uel ꝓ oiꝯ⁹ supponẽtib⁹ ꝑsonaliter ꝓ idiuiduis.vbi gra sic dicẽdo.omne aial currit fit distributio solũ ꝓ idiuiduis.sic ꝙ ad vitatẽ illuſ ꝓpõnis sufficit ꝙ ꝑdicatũ insit cuilibet indiuiduo ꝓtẽto sub subiecto.ita terminus ulꝛis addit⁹ termino cõi nõ trãscẽdenti nũat ipm solũ in idiuidua. ⁊ iõ ista est falsa. ꝗ cõe hõ ⁊ soꝛ.sunt due sube uel duo coꝛpa.q: denotaꝛ ꝙ sunt duo indiuidua sube uel coꝛpis.Dico igiꝝ ꝙ ꝗ cõe hõ ⁊ soꝛ.sũt due res q: istud ꝓgatiuum hẽt terminus transcẽdens.s.ꝙ põt distribui tã ꝓ ulꝛib⁹ q̃ ꝓ idiuiduis. ⁊ ẽt põt nũari tam in ulꝛia q̃ in idiuidua.Sicut enĩ terminus transcẽdẽs ꝓm cãlitatẽ habet aliq̃ ꝑuilegia ſpãlia que alis nõ cõpetũt.ita termin⁹ trãscendẽs ꝓm ꝑdicationẽ habet ꝑuilegia que nulli iferiori ꝙueniũt.quoꝫ vnuꝫ hoc est qõ dcm̃ est.s.ꝙ ipm distribuiꝝ tã ꝓ ulꝛibus q̃ ꝓ indiuiduis ⁊ nũaꝛ tã in ulꝛia q̃ in indiuidua.¶ Ad 2ᵐ dico ꝙ ad ꝗ ꝙ aliq̃ ꝙueniãt opꝛ uel ꝙ ipa cõueniãt in aliq̃ tertio qõ est eio cõe.uel ꝙ vnũ cõtineat sub altero. ⁊ nõ opꝛ ꝙ q̃cũq̃ ꝙueniũt ꝙueniãt in vno tertio eis cõi.ſ sufficit ꝙ vnũ ꝓtineat sub altero.¶ Ad rõnes ꝑncipales.ad ꝑm qñ dicꝯ oẽ cõpositũ ex gñe ⁊ dẽia est diffinitio.dico ꝙ illud est falsũ.q: diffinitio est sermo indicans qõ ꝙ est eẽ rei.ideo diffinitio cõponiꝝ ꝛ noꝯib⁹ uel cõceptib⁹ gñis ⁊ dẽie.Unde qñ dicꝯ diffinitio cõponiꝝ ꝛ gñe ⁊ dẽia illud sic hẽt itelligi.s.ꝙ.diffinitio cõponiꝝ ꝛ noib⁹ uel cõceptib⁹ gñis ⁊ dẽie ⁊ ita ista rõ nõ ualet.¶ Ad 2ᵐ qñ dicꝯ ꝙ spẽs non posset cõponi ꝛ gñe ⁊ dẽia nisi in itellectu illõ est simpliciter falsũ.imo dico ꝙ spẽs ꝛ ex aiam realꝛ cõponiꝝ ꝛ gñe ⁊ dẽia.sicut est alibi demõstratus. Alia est hic dubitatio.s.de ꝗ 3ᵗᵒ dicit ꝙ quedã est cõpositio gñis ꝛ suis ſpẽbus. Et pono dubitationẽ ſub hac forma.an gen⁹ cõponaꝛ ꝛ suis ſpẽbus. ⁊ dico ꝙ nõ.q: si gen⁹ cõponeret ꝛ suis ſpẽb⁹.sequiꝝ ꝙ gen⁹ nõ ꝑdicaꝛ de aliq̃ ſpẽ.ꝓs est falsum. igiꝝ ⁊ aꝓs.ꝓs patet q: cõpositũ ꝛ oiꝯ⁹ ſpẽb⁹ generis nõ ꝑdicaꝛ de aliq̃ vna ſpẽ.¶ Huic rõdeo ⁊ dico ꝙ gen⁹ cõponiꝝ ꝛ oiꝯ⁹ suis ſpẽb⁹.ut 3ᵗᵒ hic inuit.cui⁹ rõ est.qm̃ ſpẽs sunt ꝑtes subiectiue ipsi⁹ gñis.ut cõcedũt oẽs.nũc ꝙ absurdũ videt dicẽ ꝙ aliqd sit ꝑs alicui⁹ ⁊ ꝙ nõ cõponat illi⁹. Jntelligẽdũ ñ est ꝙ cõpositio q̃tũ ad ꝓpõitũ ſpectat est duplex.s.actualis ⁊ potẽtialis.cõpõnẽ actualẽ uocꝯ illã ubi cõpositũ actu ⁊ copulatiue ponit oẽs suas ꝑtes sicut hõ ponit actu caput ⁊ coꝛ. ⁊ sic de aliis ꝓtib⁹ ꝑncipalib⁹.cõpositionẽ vo potẽtialẽ uocꝯ illã ubi cõpositũ nõ ponit oẽs ꝑtes actualiter ſ solũ ſup disiunctione ⁊ illo mõ ulꝛe ponit suas ꝑtes subiectiuas. ⁊ sic cõponiꝝ ꝛ suis ꝓtib⁹ subiectiuis cõpõne potẽtiali.¶ Ad rõnes igiꝝ in ꝓriũ dico ꝙ nõ sequiꝝ gen⁹ cõponiꝝ ꝛ oiꝯ⁹ suis ſpẽbus. q̃ non ꝑdicaꝛ de aliq̃ ſpẽ. Et qñ dicꝯ ꝙ aggregatũ ꝛ oiꝯ⁹ suis ſpẽbus ⁊ c. dico ꝙ aggregatũ ꝛ oiꝯ⁹ suis ſpẽbus sub disiũctione sumptũ ñ ꝑdicaꝛ de una ſpẽ q: hec est vã.hõ est asin⁹ ulꝛ bos ulꝛ leo ⁊ sic de alijs ¶ Sed adhuc occurrit quedã dubitatio mlꝛ tũ perſcrutabilis.s.utꝫ magis ulꝛia sint nob ꝑs nota q̃ min⁹ ulꝛia ulꝛ q̃ singularia. ⁊ videt ꝙ nõ.q: ꝙ ꝑbm ꝑ posterioꝛ.ꝓticularia sũt nobis ꝑs nota:igiꝝ nõ magis ulꝛia. ¶ Jtẽ ꝓ ꝑb3 ꝗ cõpõsita sũt nobis magis nota ⁊ ꝑs q̃ simplicia.sed minus ulꝛ est cõpositius q̃ magis ulꝛ ꝙ min⁹ ulꝛ actu icludit magis ulꝛ. ⁊ etiã includit dẽiam quã addit super magis ulꝛ.g̃ min⁹ ulꝛ est nobis magis notũ q̃ magis ulꝛ. ¶ Jtẽ magis ulꝛia sũt cãe min⁹ ulꝛium.sicut genus ⁊ dẽia sũt cãe ſpẽi:sed cãe rei nãliũ sũt nobis minus note q̃ ipse res nãles.g̃ magis ulꝛia sũt nobis min⁹ ꝛ posteri⁹ nota. ¶ Jtẽ intellect⁹ est equalꝛ dispoſit⁹ ad recipiẽdũ ſpẽs magis ulꝛis ⁊ min⁹ ulꝛis g̃ nõ ꝑ ꝑs recipit ſpẽm magis ulꝛis q̃ min⁹ ulꝛis. ⁊ ꝓ ꝓs magis ulꝛia nõ sũt nobis ꝑ nota.q: illud est nobis ꝑ notũ cuius ſpẽm ꝑ recipit intellectus. Jtẽ ulꝛia sũt magis nota nãe.g̃ sũt min⁹ nota nobis patet ꝓsa.q: nõ eadẽ sũt nobis nature ꝑ nota.aña patet.q: ulꝛia sunt maioris entitatis q̃ singularia. q: ulꝛia sũt perpetua ⁊ icoꝛruptibilia. ⁊ illõ qõ est maioris entitatis est ꝑs nota nature.¶ Jn oppositũ videt esse ꝗ hic.¶ Huic dubitationi dicũt gdã ꝙ magis ulꝛia sũt nobis ꝑs nota q̃ minus ulꝛia.cui⁹ rõ ponit talis.q: itellect⁹ noster in aegrendo cognitionẽ rei ꝛ ꝑcedit de potẽtia ad actũ ⁊ de pura ignorãtia ad ꝑfectã notitiã.sed cognitio rei in suo ulꝛi est media iter purã ignorãtia ⁊ notitiã ꝑfectã illius rei.vbi gra.cognitio de equo inq̃tus est coꝛp⁹.uel inq̃tũ est aial est media iter cognitionẽ que põt hẽri de equo sub ꝓꝓria rõne equi. ⁊ purã ignorãtiã de equo.sed trãsiẽs ab extremo in extremũ ꝑs deueniꝝ ad mediũ q̃ ad extremuꝫ.opꝛ igiꝝ ꝙ anteq̃ res cõgſcaꝛ ꝑfecte ⁊ in ſpãli ꝙ cõgſcaꝛ ꝑs in suo ulꝛi. ⁊ sic magis ulꝛia sunt nobis prius nota. ¶ Attñ ista rõ nõ videt concludẽ.q: si cõcluderet tũc ad hoc ꝙ aliqd cognoſcaꝛ in speciali opteret ꝑs cognoſcẽ oia ſupiora que ꝑdicanꝫ de eo.q: cognitio cuiuslibet ſupioris est mediuꝫ inter puram ignorãtiã ꝛ cognitionẽ rei in ſpãli:g̃ ad ꝗ ꝙ aliqua res cognoſcaꝛ in ſpãli opꝛ cognoſcẽ oia ſupiora que ꝑdicanꝫ de eo.sed hoc est falsũ q: cognoſcẽs equũ ſub rõne equi nõ oportet ꝙ cognoſcaꝛ oia ulꝛia que ꝑdicanꝫ de equo q: aliq̃ ꝛ est genus.primũ equo ignotũ cognoſcẽti equũ ſub rõne equi:qm̃ equ⁹ est in aliquo gñe in quo est ſerpẽs ⁊ equ⁹ ⁊ asin⁹ sũt in aliquo gñe ſubalterno in quo nõ est bos.¶ Ut̃ posũ cognoſcẽ equũ in ſpãli q̃nis nõ cognoſcã gen⁹ equi ſubalternũ primũ. Et si dicaꝛ ꝙ ad hoc ꝙ cognoſcaꝛ equ⁹ in ſpãli oportet cognoſcẽ oia gña ſubalterna. Cõtra.cognoſcẽs aliq̃ finita põt cognoſcẽ nũm illoꝝ:ergo si cognoſcẽtes equũ in ſpãli oportet cognoſcẽ oia gña ꝑdicabilia in qd de equo. ſequiꝝ ꝙ ipse posset cognoſcẽ quot sunt gña ſubalterna ad equũ.sed hoc est falsum q: nõ credo ꝙ sit hõ qui sciret me certificare quot sũt gña ſubalterna ad equũ uel ad quãcũq̃ aliã ſpẽs. q: equus est in aliq̃ gñe cũ vna ſpecie in quo nõ est cũ alia ſpecie ⁊ cũ illa alia ſpẽ est in aliq̃ gñe in quo

nõ est cũ alia ſpecie data. Unde ad cognoſcẽdum oia gña ſubalterna opꝛ cõgſcẽ oẽs ulꝛ fere oẽs ſpẽs aiãlis: ⁊ nõ solũ aiãlis ſ ẽt ſube.¶ Jtẽ rõ nõ concludit q: si concluderet ſequeret ꝙ mã ꝑ⁹ necio:ꝑ recipet formas impfectas ⁊ poſtea formas pfcas: qm̃ mã ꝑ⁹ ꝓcedit a ꝓuatione forme ad formaꝫ:sed forma impfecta est media iter ꝓuationẽ ⁊ formã ꝑfectã:g̃ mã ꝑ⁹ ſemꝑ recipet ꝑ formam impfectã poſtea ꝑfectã ⁊ sic non recipet oẽs formas imediate qõ est falsũ.¶ Jtẽ inter formã terre ⁊ formã ignis sũt mlꝛe forme medie.s.forma aeris ⁊ forma aque nõ solũ ꝓm locũ ſ ẽt ꝓm ꝑfectionẽ.si igiꝝ trãsiẽdo ab extremo ad extremũ opꝛ trãsire ꝑ oia media sequiꝝ ꝙ mã ꝑ⁹ non posset imediate trãsmutari a forma terre ad formã ignis qõ est ꝗ ꝑbm dicẽtes oia elemẽta sũt imediate adiuicẽ trãsmutabilia.¶ Jtẽ nõ posset aliqd trãsmutari de nigro in albũ nisi prius trãsmutaret ꝑ oẽs colores medios qõ est falsuꝫ ⁊ cõtra ſensũ.¶ Jtẽ cõgſcẽ ueniẽtẽ a remotis inq̃tũ est ꝗ coꝛpus est mediũ iter oino ignorare ueniẽtẽ ⁊ cognoſcẽ ueniẽtẽ inq̃tũ ꝗ aial uel hõ:ergo si rõ ꝓcluderet:oꝛporet ꝙ ad hoc ꝙ ſenſus cõgſceret ueniẽtẽ inq̃tũ est hic hõ cõgſceret ipm inq̃tũ est hoc coꝛp⁹ ꝗ aial.sed ꝗ est flꝛ.q: si aliqs cuius notitiã habui ꝑs ueniat multuꝫ de ꝓpinquo: nõ ꝑs cognoſco uel ſaltẽ nõ opꝛ ꝑs cognoſcẽ ꝙ hoc est coꝛp⁹ q̃ ꝙ est hoc aial.nec opꝛ ꝑs cõgſcẽ ꝙ est hoc aial q̃ hic hõ.¶ Ad rõnem igiꝝ dico ꝙ trãsiẽs de extremo in extremũ debet transire ꝑ oia media:ulꝛ ſaltẽ ꝑ aliq̃ media cẽntialꝛ ordinata. Et dico ꝙ notitia magis ulꝛis non est mediũ cẽntialꝛ ordinatũ ad notitiã min⁹ ulꝛis.sicut nec notitia ueniẽtis inq̃tuꝫ est hic hõ ꝗ qñq̃ accidat ꝙ hec notitia ꝑcedat illã. Alij aũt dicũt ꝙ magis ulꝛia sunt nobis ꝑs nota:ꝗ est:sunt nota ꝑs toti cõitati q̃ minus ulꝛia.q: magis ulꝛe cognoſciꝝ ꝙ cognitionez cuiuſcũq̃ inferioris ad ipm:mõ apõ aliq̃s vnuꝫ est iferius: ⁊ apõ alios aliõ:ſ nõ apõ q̃ſcũq̃ est vnũ iferius apõ cosdẽ est idẽ iferius: ⁊ sic magis ulꝛe facili⁹ cõgſciꝝ a tota cõitatẽ q̃ min⁹ ulꝛe:vbi gra:oẽs boies hãt notitiã bui⁹ cõis aiãlis:q: apõ oẽs gentes est aliq̃ ſpẽs aiãlis.s.bouis uel capre ⁊ c. ſ nõ oẽs boies hãt notitiã bui⁹ ſpẽi leo nec forte huius ſpẽi capre ⁊ sic de alijs: ⁊ tũ aliqs ita nouit hãc ſpẽiẽ leo sicut ꝗ cõe aial: ⁊ ita est de alijs ſpẽb⁹ ⁊ sic a tota cõitate ꝑs ⁊ facilius cognoſciꝝ ulꝛe q̃ ꝓticulare. vnũ tũ ꝓticulare facili⁹ cõgſciꝝ ab aliq̃ q̃ suuꝫ ulꝛe. ⁊ aliõ ꝓticulare facili⁹ cognoſciꝝ ab alio q̃ suũ ulꝛe.¶ Dicũt igiꝝ ꝙ ꝑbs loquiꝝ hic de vna notitia tradẽda toti cõitati humane ꝑ doctrinaꝫ. ⁊ q: toti cõitati ulꝛia sũt ꝑs nota ut visũ est.iõ dicit ꝑbs ꝙ magis ulꝛia sũt nobis ꝑs nota q: ꝑ sunt nota toti cõitati.cui hec doctrina est tradẽda.sed tũ apõ aliquẽ erit magis ⁊ ꝑs notũ ꝓticulare ipso ulꝛi. Sꝫ i rei vitate ꝗ nihil ualet.q: ſ ꝗ glosaꝫ illã nlꝛs hõ posset deuenire i cognitionẽ ꝓncipioꝝ rez nãliũ ſ doctrinã quã ꝑbs hic tradit ⁊ iõ ꝑdicta opio nõ ualet Nã ꝑbs hic tradit doctrinã dicẽs ꝙ est ꝓcedẽdũ a nobis magis notis ad nobis min⁹ nota: ⁊ nob magis nota sũt magis ulꝛia.aut igiꝝ iste hõ in aegrendo cognitionẽ ꝓncipioꝝ rez nãliũ ꝓcedit a magis ulꝛib⁹ ad min⁹ ulꝛia uel non.si deꝛ ꝙ sic ⁊ cũ magis ulꝛia sunt sibi min⁹ nota q̃ min⁹ ulꝛia uel ꝓticularia per te sequiꝝ ꝙ ipse ꝓcedit a min⁹ notis ad magis nota.cui⁹ ꝓrium dicit ꝑbs.si vo deꝛ ꝙ nõ ꝓcedit a magis ulꝛib⁹ ad min⁹ ulꝛia tũc nõ ꝓcedit ꝓm doctrinã quã ꝑbs tradidit hic: ⁊ sic nullus hõ põt aegrere cognitionẽ rez nãliũ ſ doctrinã ꝑbi hic positã. ¶ Doc põt argui sic.quero aut nullus hõ põt aegrere cognitionẽ rez nãliũ ꝑ hãc doctrinã.uel aliqs põt.Si deꝛ ꝙ nullus hõ per hãc doctrinã põt aegrere cognitionem rez nãliũ:sequiꝝ ꝙ hec doctrina nulli hoi sit utilis.Si vo deꝛ ꝙ aliqs põt ꝑ doctrinã ꝑbi aegrere cognitionẽ rez nãliuꝫ sequiꝝ ꝙ ille debet ꝓcedere ex magis ulꝛibus ad min⁹ ulꝛia ⁊ ꝙ debet ꝓcedẽ ex magis sibi notis: ⁊ sic magis ulꝛia nõ sũt ꝑs ⁊ magis nota cõitati solũ:imo cuilibet ꝑsone singulari potẽti ꝓm doctrinã ꝑbi hic traditã aegrere cognitionẽ rez nãliũ.¶ Jtẽ ridiculũ est dicẽ aliqd esse magis ⁊ ꝑs notũ toti cõitati tũ nulli ꝑsone cõitatis:cũ cõitas nulla habeat notitiã nisi notitiã ꝑsonaꝫ de cõitate. Et cõfirmaꝫ q: cõitas est quedã relatio que nõ hẽt cognitiones aliquã inq̃tuꝫ est relatio g̃ ⁊ c.¶ Jtẽ ꝓm illã glosaꝫ oia magis ulꝛia essent ꝑ ꝑs ⁊ facili⁹ nota cõitati q̃ minus ulꝛia. ⁊ cũ sit aliqõ gen⁹ ſubalternũ hoi ꝛ q̃ ꝓtinet hõ ⁊ simia uel alia ſpẽs aiãlis maximã ꝙueniẽtiã hãs cũ hoie ſequeret ꝙ toti cõitati est illõ genus ſubalternũ magis notũ q̃ hec ſpẽs hõ qõ est falsũ q: hec ſpẽs est oi hoi nota ⁊ illõ genus primũ est ignotũ.¶ Et si dicaꝛ ꝙ nõ est uer de quocũq̃ ulꝛi respectu cuiuſcũq̃ min⁹ ulꝛis. Cõtra ꝑbs docet hic q̃ut deueniẽdũ est ulꝛ in cognitionẽ rez nãliũ:igiꝝ hec doctrina ſe extẽdit ad cognitionẽ nãlẽ bñdam de hoie. Jtẽ multe sũt res nãles que sũt ꝓnites apõ totã cõitatẽ hoium ut sũt q̃tuꝫ elemẽta:ut terra: aqua:aer: ignis: ⁊ celũ: ⁊ tũ sunt ꝑs ⁊ magis nobis nota q̃ sua gña.ergo nõ est ueruꝫ ꝙ ſemꝑ toti cõitati sunt magis ⁊ ꝑs nota ulꝛia.¶ Circa quam dubitationem est itelligẽdũ ꝙ cognitio est duplex ſ.ꝓfusa ⁊ distincta ſiue ꝑfecta ⁊ impfecta. iõ videndũ est qd est ꝑ cognitũ ab itellectu nr̃o via gñationis in utraq̃ cognitiõe. Et dico ꝙ ꝑs cognitũ ab itellectu nr̃o cognitiõe ꝓfusa via gñationis est ſingulare qõ fortⁿ mouet ſenſũ. Ad qõ ꝑbãdũ ꝑ ſuppono ꝙ itellect⁹ noster itelligit ſingulare.qõ patet q: itellect⁹ noster cognoſcit oẽiam iter ulꝛ ⁊ ſingulare ſub ꝓꝓria rõne ſingularis: ⁊ ꝑ cõſequẽs cõgſcit utrũq̃ extremũ ſub rõne qua extremũ.¶ Jtẽ ſi intellect⁹ nr̃ nõ itelligeret ſingulare non posset facere hãc ꝓpositionẽ.s.fo:.est hõ qõ est falsũ.¶ Jtẽ opationes artis ⁊ ꝓudẽtie sũt circa ſingularia ſub ꝓꝓriis rõnib⁹:sed opationes artis ⁊ ꝓudẽtie cũ sint habit⁹ itellectuales solũ sũt circa illa que itelliguntur ab itellectu nr̃o.g̃ ⁊ c.¶ Supposito igiꝝ ꝙ itellect⁹ noster itelligat ſingulare ſub ꝓꝓria rõne ſingularis.ꝑbo ꝙ itellect⁹ via gñationis ꝑ itelligit ſingulare.q: ſi ad ꝗ ꝙ itellect⁹ itelligat ſingulare opꝛ ꝙ ꝑ itelligat ulꝛe ſequiꝝ ꝙ itellect⁹ nunq̃ posset itelligere ſingulare.ꝓs est falsũ.g̃ ⁊ aꝓs.ꝑbo ꝓsa ꝙ ulꝛ est eq̃lẽ idifferẽs ad oia ſua ſingularia: g̃ non magis ducit in cognitionẽ vnⁿ ſingularis q̃ alterius.aut igiꝝ ducẽt in cognitionẽ oiuꝫ ſil'qõ est ipossibile.aut in cognitionẽ nullius:igiꝝ non itelligit ꝑ ulꝛ ſic ꝙ a cognitiõe ulꝛis,ꝓcedat ad cognitionẽ ſingularis.¶ Doc põt argui ſic.ſi ulꝛ ducit in cognitiones ſingularis aut igiꝝ ꝑ ſe ſine addito uel ꝑ aliqõ ſibi additũ.nõ ꝑ mõ. q: cũ equalꝛ reſpiciat oia ſingularia nõ magis ducet in cognitionẽ vnⁿ q̃ alterⁿ nisi detꝛminet ꝑ aliqõ ſibi additũ ſiue ꝑ aliqõ

determinās. ⁊ illō additū opꝫ cē cognitū ab itellectu. ⁊ tūc q̃ro aut illō determinās ē ul'e aut pticulare. nō ul'e q: ul'e nō magis ducit in cognitionem vni⁹ singularis q̃ alteri⁹. si vo det q illō determinās sit singulare. q̃ro q̃liter itellect⁹ deuenit in cognitionē illi⁹ singularis: aut p̄ pus cognoscēdo suu3 ul'e ul'nō. Et si det q pus cognoscēdo suum ul'e. tūc querēdū est ut pus. s. q̃re ul'e potuit ducē in cognitionē illius singularis aut p se aut p additū sic pus ⁊ pcedit in ifinitū. si aūt det q itellect⁹ cognoscat illō singulare nō pcognoscēdo suū ul'e habet ppositū. s. q singulare pus cogſcit q̃ ul'e. ¶ Itez p pbꝫ p metha^ca. ul'ia sūt difficillima ad cogſcēdū ul'ad itelligēdū. q: sūt a sensu remotissima. remotio igit a sēsu ē cā q̃re aliqd de difficili cogſcit. ⁊ p pñs. p pinqtas ipsi sensui ē cā q̃re aliqd de facili cognoscit. ſ3 sensibile singulare ē. pinqissimū sensui. g̃ facillime cogſcit. ⁊ p pñs p cogſcit via gñatiois ¶ Itē ꝯz cōez opione nihil ē ex aia3 nisi singulare ſz illō qō ē ex aia3 p itelligit. q: aia nō intelligit se nec aliqd i ipa nisi p reflexionē ut cōiter dicūt oes: g̃ singulare p itelligit ab itellectu nr̄o. ¶ Itē itellect⁹ nr̄ nō itelligit ul'e nisi abstrahēdo a singularib⁹. ſ3 itellect⁹ non abstrahit nisi a toto. g̃ singulare a q̃ abstrahit ē p notu3 itellectui q̃ ul'e qō abstrahit. ¶ Sz ꝯ B videnī occurrē mlta. ¶ Prio q: pbꝫ 3° de aia ur̄ dicē q singlare nō itelligit nisi p lineā reflexā ⁊ idirecte. sed illō qō itelligit idirecte nō itelligit p. ¶ Itē Boetⁿ dicit ul'e ē dū itelligit: singulare aūt dū sentit. ⁊ p pñs ul'e p itelligit. ¶ Itē illud quo p itelligit ē p mū obiectū itellect⁹: g̃ ſz istā opionē singulare ēēt p^m obm itellect⁹ qō est ꝯ pbꝫ. ¶ Itē iter obiectū ⁊ potētiā dz cē ppoztio. sed iter singlare sēsibile ⁊ itellectū q ē imālis nō ē ppoztio: g̃ singulare nō itelligit p. ¶ Itē si singulare itelligit p. sequit q nō opꝫ ponē itellectū agētē: q: itellect⁹ agēs nō cōponit nisi ad abstrahēdū qditates a reb⁹ ⁊ a ꝑditiōib⁹ idiuidu ātib⁹ q̃ ipediūt cognitionē itellect⁹. si igit ꝑditiones idiuiduales ēent p cognite ab itellectu sequit q nō ipedirēt cognitionē itellō: ⁊ sic opteret ponē itell'm agētē pp illas ꝑditiōes remouēdas. ¶ Ad p^m hoz dico q itell'o itellig̃t singlare p ⁊ directe ⁊ ul'e idirecte ⁊ q̃si p modū liee reflexe. ⁊ hec ē itētio pbi 3° ō aia. c. q̃ sic incipit. Qm̄ ut aliō ē magnitudo ⁊ magnitudiſ eē ubi fm exponē 2^rm ⁊ oiuz expositoz pbꝫ p magnitudinē ⁊ carnē itelligit idiuidua ⁊ p magnitudinis eē ⁊ carnis eē itelligit qditates ⁊ ul'ia. Ūñ ibi dicꝫ pbꝫ q aia alia v̄tute. s. sensu cogſcit carnē. i. idiuiduū carnis ⁊ alia v̄tute discernit carnes eē. i. qditatē carnis ⁊ itelligit qditatē carnis p illas v̄tutē aut separā ꝑ ē bñtē sil'itudinē linee recte. aut sic circū flexā ꝑ ē bñtē sil'itudinē linee reflexe. Ūñ vult q qditas seu ul'e cogſcit ab alia v̄tute q̃ v̄tute sensitiua utputa ab itellectu ⁊ illa v̄tus in cōprehēdēdo qditates bēt dispōnē linee recte ul' dispōnez linee reflexe. Et hec ēt ē itētio 2^rm 3° ō aia 2^rō. 10. ubi dicit q itellect⁹ i cōprehēdēdo qditates q̃nq̃z bēt dispōnē sil'em linee recte ⁊ q̃nq̃z dispōnē sil'em linee reflexe. Ūñ dicꝫ q̃ñ itelligit p^35 formā. i. primā formā ul'e exītē ⁊ i idiuiduo in cōprehēdēdo illā bēt dispōnē sil'em recte linee. ſz cū postea q̃rit qditatē illā forme ⁊ qditatē illī qditatē q̃ulsq̃z deueniat ad formā simplicē nō bñtē qditatē ⁊ cōprehēdēdo illas qditates bz dispōnē sil'ez liee reflexe. Et sic patet fm pbꝫ ⁊ 2^rō q itellect⁹ vario mō se bēt itelligēdo ul'ia: q: aliq̃n̄ itelligit directe ⁊ aliq̃n̄ idirecte. sed nō iuenit ubi dicāt q singulare idirecte. ul' reflexe itelligat. Sz si q̃ras si singulare itelligit p ul' itelligit p. ppriā spēz ul'nō. Dico q cū itellectio fiat p assimilationē itellect⁹ ad itelligibile opꝫ q singulare itelligat p. ppriā spēz. qm̄ mānifestū ē q species ul'is nō ducit idistictā cognitionē singularis. ¶ Ad aliā rōnē cū dī ul'e ē dū itelligit: dico q intellect⁹ dī ul'ia: q: solus itellect⁹ cogſcit ul'ia: non q itellect⁹ sit solū ul'iu: ⁊ sensus pticularia dī nō q: solū sensus cogſcit pticularia: ſz q: solū singularia cogſcunt a sensu. Et hec ē itētio Joānis grāmatici 3° ō aia sup illā ptē. v3. Qm̄ aūt aliō ē magnitudo ⁊ c. ¶ Ad tertiū q̃ñ dī q singulare eēt p^m obiectū itellect⁹. dico q aliqd eē p^mū obiectū itell'is pōt q̃drupl'r itelligi. s. uel q sit p^m obiectū p^mitate gñationis ⁊ sic singulare ē p^m obiectū itellect⁹ accipiēdo ly p^m negative: ita q dicat p^m q: nullū ē p^us eo: nō q: ip^z sit p^rⁿ q̃cūq̃z alio. Ūñ qōlibet singulare immtās p fortiter sēsum ē p^m obiectū p^mitate generatiōis. Scdo dī p^m p^mitate adeqtionis ⁊ ⁊ sic ens ē p^m obiectū itellect⁹ accipiēdo ens i sua maria cōmunitate: ⁊ ut bēt hāc passionē. s. itelligibile cū ipo cōuertibilē: ⁊ sic dī ens de oi itelligibili sicut ⁊ ille termin⁹. vz itelligibile. Tertio mō aliqd dī eē p^m obiectū itellect⁹ p^mitate pfectionis. ⁊ sic de⁹ ē p^m obiectū itellect⁹. Quarto vo mō illud dī p^m obiectū p^mitate exclusionis. s. q̃ obiecto cogſcēdo excludit alias potētias. ⁊ isto modo ul'e dī p^m obiectū itellectus: q: nulla alia potētia cogſcit ul'e. ¶ Ad q̃rtū argumētū dico ⁊ iter itellectū possibilē ⁊ singularē mālē est talis ppoztio q̃lis regritur iter mobile ⁊ mouēs. ⁊ illo mō ē ppoztio iter itellectū ⁊ singulare mālē ⁊ hec ppoztio sufficit. ¶ Ad ultimū vo dico q necessitas ponēdi intellectū agētē ē nō ad remouēdū ꝑditiōes idiuiduales ul' mālēs ut cōiter ponit ſ3 tota necessitas ponēdi itellectū agētē ē: q: itētiōes existētes in potētia alias v̄tute imaginatiua sole nō sufficiūt ad mouēdū itellectū possibilē ⁊ ad causādū itētiones intellectas i actu in itellectū possibilē: ⁊ ideo siml' cū itētionib⁹ imaginatis regrit itellect⁹ agēs nō ad aliqd remouēdū ſz ad causādū itētiōes intellectas in actu i itellectū possibilē cū itētionib⁹ imagiatis: ⁊ hec ē itētio 2^rⁿ 3° ō aia 2^rō. 14. ⁊ sic patet qd ē p cognitū ab itellectu via generatiōis in cognitione cōfusa ⁊ iperfecta. Tūc est ulter⁹ videndū qd est p cognitū via gñatiōis in cognitione distincta ⁊ pfectā. Ūñ breuiter dico q quāto aliqd ē cōmunius tāto est pri⁹ cognitū via gñatiōis i cognitione distincta. Lui⁹ rō ē q: iferi⁹ nō cogſcit distincte nisi cogſcant oia supiora ēentialit' iclusa i eo. Ūñ hic intelligo p cognitionē distictā cognitionē p quā res distinguit ⁊ resoluit p v̄tutē cogſcētē in oia i que ipa ē resolubilis uel saltem plurima. Ad distinctissimam vo cognitionem rei requiritur cognitio omnium in que est resolubilis uel distinguibilis. ⁊ quia iferius est distinguibile ⁊ resolubile in oia supiora ēentialiter iclusa in eo iō ad distictā cognitionē iferioz regrit ⁊ p supposit cognitio oiuz supioz ēentialit' iclusoz ⁊ ꝑ si sit cognitio distictissima. Qō p tāto dico q: si res cogſcat q̃tū ad mlta ul'ia iclusa i ea: ⁊ inq̃tū distinguit i illa: tūc illa res oſcit distincte ſz nō distictissime: ⁊ sic apparet q cognitiō distincta magis ul'ia sē pus nota via gñatiōis q̃ min⁹ ul'ia ⁊ ēt q̃ singularia. Et q: pbꝫ in hoc lib: o intēdit inuestigare distinctā ⁊ pfectā cognitionē p̄ncipioz rez nālū ut postea p cognitionē distinctā p̄ncipioz inuestigēt pfectā cognitio cōpositoz nālū: iō dicit pbꝫ q ul'iora sūt nobis pus nota ⁊ hoc cognitiō distincta quā tradē hic itēdit. Et si dī q videt pbꝫ uelit q magis ul'ia sint nobis pus nota cognitiōe cōfusa: q: pueri nō bñt nisi cognitionē pfusā: ⁊ tñ prius cogſcūt magis ul'ia cū p^m appellent oēs viros pies ⁊ c. Dicēdū q illa auctas nō ē ad ppositū q: iō pueri p appellāt istū vir̄ pīem ⁊ itelligūt istum vir̄: q: itelligūt ⁊ opinant istā ppōnez: iste vir est pī meus. sed nō itelligūt istū vir̄ cognitiōe distinctiua seu discretia: q: nō discernūt istū vir̄ ab alio. qm̄ cognitio distinctiua siue discretiua acgrit p ꝑ q: aliqd p̄cipit in vno qd nō apprehēdit in alio ul' aliqd apprehēdit i vno cui⁹ priū apprehēdit i alio. Dico igit. q puer p apprehēdit singulare cognitione apprehēsiua ſz nō cognitiōe distinctiua seu discretiua: ⁊ ita itelligit pbꝫ dicēs q cognitio apprehēsiua p̄cedit cognitionē distinctiuā. ¶ Sz dubitat qualr tūc fm illō: illō signū pueri appellāt p^m oēs viros pies ⁊ c. sit ad ppositū pbi. s. ad ostēdēdū q ul'ia sint nobis pus nota cuz illa notitia quā puer bēt sit notitia singularis ⁊ nō ul'is. ¶ Itē q̃ñ vigorat itellect⁹ pueri discernēdo hunc vir̄ ab illo tūc bēt cognitionē distictaz: q: tūc discernit pies. a nō pīe ⁊ tñ tūc nō cogſcit oia ul'ia iclusa i illo viro: g̃ ad cognitionē distinctā de aliq̃ re nō opꝫ pus cognoscere oia ul'ia iclusa i illa. ¶ Dico ad p^m q cuz puer bēt notitiā impfectā nō discernēdo iter vnuz vir̄ ⁊ aliū vir̄: cogſcit utrūq̃z inq̃tū est vir: q: cognoscit utrūq̃z i eo q cōueniūt nō inq̃tum distinguunt. ⁊ sic pus cogſcit ul'e. s. vir̄ q̃ cogſcit singulare cognitiōe distinctiua seu discretiua: ⁊ ꝑ ē satis ad ppositū. pbi. s. q ul'ia sint pus nota q̃ sua iferiora cognitiōe distincta. ¶ Ad 2^m cū dī q cū puer distinguit ⁊ c. bēt cognitionē distictā ⁊ c. dico q p cognitionē distinctā possum⁹ duo itelligē. vz. uel cognitionē distinctiuā in q̃ vna res distinguit diuersa ab alia re: ul' p cognitionē distictā possum⁹ itelligē cognitionē alicui⁹ rei q̃ñtū ad oia itrinseca iclusa in ea q̃ satis ꝑueniēter pōt appellari cognitio resolutoria. Dico tūc q cū puer distiguit patrē a nō patre bēt cognitionē distictā q̃ ē cognitio discretiua ⁊ ad talē cognitionē nō regrit cognitio oiuz q̃ icludunt in re. ſz tūc nō bēt puer cognitionē distictā q̃ est cognitio resolutoria rei i oia iclusa in ipa re. ¶ Sed adhuc arguit. pbādo q res ex aia3 nō itelligit: p q: effect⁹ rez nālū sūt nobis p noti: ſz ꝑtiōes existētes i itellectu sūt effect⁹ rez nālū exītū ex aia3 ut pz p 2^rem 12° metha^ca. ubi dicꝫ q scia nr̄a cātat a reb⁹. g̃ ꝑtiōes i aia sūt p cognite a nob ⁊ c. ¶ Itē ꝑtiōes i aia sunt min⁹ note nāe: g̃ sūt magis note nobis. ¶ Ad p^m dī q nō q̃cūq̃z effect⁹ rez nālū sē nob magis noti: ſz effect⁹ mālēs ⁊ sensibiles. ¶ Ad 2^m dico q nō sequit. Intētiones sē min⁹ note nāe: igit sūt magis note nob. nec est uez q oia min⁹ nota nāe sunt magis nota nob: ſz itelligit illō ē uerū in his nālib⁹ mālib⁹. ¶ Et ad rōnes p̄ncipales. ad p^35 cū arguit pticularia ⁊ c. dico q pticularia sūt nob nota cognitiōe pfusa. ⁊ ꝑ itelligit pbꝫ p posterioz. ¶ Ad 3^m cū dī q cōpositū est nob pus notū: dico q nō est uez i cognitiōe distincta ⁊ pfectā: ſz bñ impfectā: q: i illa q̃ ē pfectā ⁊ distincta cognitio dicimus simplicia eē pus nota. ¶ Ad aliō cū dī q ul'ia sūt cāe iferioz ⁊ cāe sūt nobis min⁹ note. dico q cause rez nālū sūt nobis pus note i cognitiōe distincta ⁊ sūt posteri⁹ ⁊ min⁹ note i cognitiōe pfusa. ¶ Ad 4^m cū dī q itellect⁹ ē qualr disposit⁹ ⁊ c. Dico q q̃uis itellect⁹ sit qualr disposit⁹ ad recipiēdū species magis ul'is ⁊ min⁹ ul'is: tñ illō qō impīmit species i itellectū ē natū p pus iprimē spēz vni⁹ q̃ alteri⁹: vñ oē sensibile singulare est natū p pus iprimē spēm singularis q̃ spēm ul'is. ¶ Ad 5^m cōcedo q ul'ia sūt posteri⁹ nota nobis i cognitiōe pfusa q̃ singularia: ⁊ hoc est q illa rō pbat. quare.

¶ Incipit tractat⁹ scⁿ⁹ p^mi libri. Circa p̄ncipia rerū nālū capt'z p^m destruēs errores nō nālit loquētiū de p̄ncipijs rez nālium. s. Parme. ⁊ Melis.

n Ecesse aūt est aut vnū eē p̄ncipiū: aut plā. ⁊ si vnū aut immobile sic dicūt p^m menides ⁊ melissus: aut mobile sic phisici. hi qdē aerē dicētes eē. Alij vo aquā p^m p̄ncipiū. Si aūt plā aut finita aut ifinita. ⁊ si finita plā aut vnū: aut duo aut tria aut q̃tuor: aut fm aliū aliquē numerū. Et si ifinita aut sic dixit Democrit⁹ gen⁹ vnū figura aūt ⁊ spē dīa: aut ēt ōria Sil'r aūt q̃rūt ⁊ q̃ sūt: q̃rētes q̃t sūt: ex qb⁹ eni sūt q̃ sūt. Querūt p^m post ꝑ utrū vnū aut plura sint. Et si multa: aut finita: aut infinita. Quare p̄ncipiū ⁊ elementū querunt utrūm vnū aut multa.

¶ Finito plogo incipit pbꝫ pscrutari de p̄ncipijs cōibⁿ oiuz rerū nālū. Ūñ i ꝑ 2° tractatu destruit opiniōes antiquoz errātiū circa p̄n^a rez nālū. ⁊ ptiet iste tractat⁹ duo capt'a. qm̄ in p pbꝫ destruit opiones nō nāliter loquētiū de p̄ncipijs rerū nālium. ¶ In 2° ibi [Sicut aūt pbi dicūt.] Destruit opiones erroneas nāliter loquētiū de eisdē. ¶ Primū capt'z ptiet duas ptes q: i p^a ostēdit ad quē pbꝫ nō ptiet disputare cū p menide ⁊ melisso: q: nō ad pbi cū. In 2^a ibi [Sz qm̄ de nā ⁊ c.] disputat ptra eos methaphorice. ¶ Pria ps ptiet duas pticulas: quaz p^a ē narratio. 2ª declaratiua q̃ incipit ibi [Illō igit qdē.] ¶ In p^a igit pticula buⁿ ptis pbꝫ enumerat modos ſz q̃s pnt poni pl'a p^n ul' vnū. ⁊ ponit talē diuisionē dicēs. Qō necesse aut vnū eē est p^m tñ aut pl'a: ⁊ si sit tñ vnū aut illō vnū p^m est imobile ut dixerūt Parmenides ⁊ Melissus. aut mobile ut dixerūt pbici. Quoz qdā dixerūt illud eē aerē: qdā aūt aquā: qdā vo ignē. Sz si p^n sūt pl'a aut sūt finita aut ifinita. si finita aut sūt duo ul' tria ul' 4^or ⁊ sic ō alijs. Si vo sē ifinita: aut sūt eius dē gñis ⁊ dīnt fm spēz ⁊ figurā ut ponit Democritus q pōit athomos idiuisibiles ifinitos eē p^n rez q̃s pōit puenire i gñe ⁊ differre i spe ⁊ figura: qm̄ q̃sdā athomos pōit rotūde figure ⁊ q̃sdā q̃drate figure ⁊ de alijs figuris. Pōit ēt cos differre spe: q: ponit q̃sdā athomos calēs ⁊ q̃sdā fridos: ⁊ q̃sdaz leues ⁊ q̃sdā graues: aut eadē spe erūt ⁊ diuersa q̃ritate. i. inūo. ¶ Et nō fm 2^rō hic. q multitudo aut ē rez ꝑ forma aut rez ꝑ q̃ritatē. ⁊ has duas multitudines dixerūt aatig de p̄ncipijs. Et si q̃rat

q̃re pb̃s nõ põit hãc dionẽ. vs si sẽ pl'a p̃n^a aut sũt mobilia ul'imobilia. Ñ ñdet 2^or q̃ b̃ iõ est q: nullus dic̃ pl'a p̃n^a gesc̃tia cẽ. Sil'r aũt q̃rũt ⁊ i hunc modũ ingitiõis de p̃n^o diuidãt eo: igitio q pseruantẽ ẽ entib^o q̃t sẽ ⁊ sẽ illi q utunt̃ b̃ noie ens pro b̃ noie p̃n^m: estimãt eni sola p̃n^a cẽ cẽtia ⁊ sẽ illi q solũmõ peperũt p̃n^m mãle. Isti eni nõ fecerũt dũiaz iter p̃n^m ⁊ ens. ifti aũt pseruantẽ ẽ entib^o utruz int pl'a aut vnũ. ⁊ si sit vnũ ens aut est mobile ul'imobile. si vo sẽ pl'a aut sẽ finita aut ifinita ⁊ c̃. ⁊ sic per scrutatio eo^z de ente i nullo differt a p'scrutatione eo^z ẽ p̃n^o: sic igit sẽ. 5. diuisiões fiue q̃nes ẽ pnci pijs rez nãliũ. ¶ Quaz p̃^a est utrũ p̃n^m sit mõ vnũ aut pl'ra. ¶ 2^a qõ supposito q sit mõ vnũ utrũ illẽ p̃n^m sit mo^lc ul' imo^lc. ¶ Tertia qõ supposito q sẽ finita aut ifinita p̃n^a. an sint pl'a. ¶ Quarta qõ sup posito q p̃n^a sint finita: utrum sint mõ duo aut tria aut 4^or ⁊ sic ẽ alijs. ¶ Quita qõ supposito q p̃n^a sint ifinita: utrũ sint eiusdẽ gñis ⁊ dũia ꝗ spẽm. aut sẽ eiusdẽ spẽ ⁊ dũia solo nũo. Et eedẽ q̃nes ẽ diui siões sẽ ẽ ente: ⁊ b̃ apẽ eos q utunt̃ b̃ noie ens p̃ b̃ noie p̃n^m ⁊ sẽ illi q posuerũt solũ p̃n^m mãle. ¶ Intelligẽdũ q illi q posuerũt solũ p̃n^m mãle bũerunt dicẽ q ex illo p̃n^a nihil nouũ fit p̃m ueritatẽ ꝗ soluz ꝗ appentiã ita q illẽ p̃m vitatẽ nõ erat p̃n^m ꝗ solũ. appebat cẽ p̃n^m: ⁊ q ipi nõ possent ponẽ aliq̃ nouum fieri ꝗ vitatẽ appet: q: illẽ nouũ aut cẽt solũ p̃n^m illẽ mãle aut ꝛcluderet aliqd aliẽ. si solũ sit illud p̃n^m mãle: tũc nõ ẽ nouũ cũ p̃n^m mãle nõ sit nouũ: ⁊ ita nõ cẽ p̃n^m nisi appenter. si vo ꝛcludit aliqd aliẽ q̃ p̃n^m mãle: tũc illẽ erit p̃n^m illi^s rei ⁊ eã q̃re illa res ẽ noua ⁊ per p̃ñs opz ponẽ aliẽ p̃n^m q̃ p̃n^m mãle. Ñũ itelligẽdũ est q sic isti antiq posuerũt solũ p̃n^m mãle i reb^o nãlib^o: ita gdã moderni ponunt q i reb^o artificialib^o nõ ẽ nisi p̃n^m mãle. Nã dicũt q cũ ex ligno fit statua nõ ẽ aliq̃ res totaliⁿ nouа in ligno ꝗ ex b̃ q: aliq̃ ptes remouenẽ ⁊ aliq̃ remanẽt illẽ lignũ dz eẽ statua fine aduẽtu cuiusciũz alteri us rei. Sz b̃ expsse ẽ ꝗ pb̃m i b̃ ligno ⁊ iz^o dã aia. ⁊ alijs mltisiocio dicẽ res artificiales esse cõpositas ex mã ⁊ forma. ⁊ q forme rez artificialiũ sũt accidẽtia. Itẽ isti b̃ñt ponẽ q p artẽ incisionis nihil fit nouũ oino: ⁊ sic b^o artes quaz fines sũt res opate ut ps. 10. etbi^c sũt ociose q: nõ pñt ad fines suos in q̃s ordinanẽ attingẽ. Itẽ isti b̃ñt dicẽ q oẽs res artificiales q̃ solũ sũt p ablationẽ ul'p trãsfigurationẽ ut sũt serra gladi^o ⁊ h^o. sũt res mere nãles qõ ẽ absurdũ q: ars ⁊ nã sũt agẽtia multũ diuersa ⁊ p p̃ñs b̃ñt effect^o diuersos. Itẽ isti b̃ñt dicẽ q in q̃libet lapide ex quo pñt fieri diuerse res artificiales: oẽs ille res i actu sũt i illo ⁊ ita i q̃libet lapide cẽnt ifinite statue ⁊ ifinita uasa ⁊ breuiter oẽ illẽ est iã in actu i eo qõ ex eo põt fieri. Dicẽdũ igit est q cũ ex ere fit statua ibi ẽ aliq̃ nouuz qõ nõ pfuit ut noua figura ⁊ noua superficies ⁊ noue linee ⁊ sic de alijs mltis. alt' opatio artificũ ad nihil t'miarẽ q̃re ⁊ c̃.

¶ Jd qd ẽ igit si vnũ ⁊ imobile sit qõ ẽ itẽdere nõ de nã ẽ itẽdẽ. Sicut eni geometrie nõ amplio^r rõẽ ad destructẽ pncipia: sed est aut alteri^s scie aut oib^o cõis. sic ne q̃ alicui de principijs. Nõ enim amplius pncipiũ est si vnũ solũ: ⁊ sic vnũ est pncipium enim cuiusdam aut quorundã.

¶ Hec ẽ 2ª pticula p'ptis p̃n^lis^o hui^o capl'i q̃ ẽ declaratiua: Jn q declarat q ad nãlẽ nullo mõ ptinet disputare cũ dicẽtib^o oia cẽ vnũ ⁊ imo^lc ut sẽ Par. ⁊ Me. ⁊ p̃. pbat q ad nãlẽ nõ ptiet arguẽ ꝗ opionẽ Par. ⁊ Me. 2°. pbat q ad nãlẽ nõ ptiet soluẽ rões eoz. ¶ Prio igit. pbat q ad nãlẽ nõ ptinet arguẽ ꝗ opionẽ Par. ⁊ Me. ⁊ hec ẽ 4^a ꝗ hui^o libri q̃. pbatur dupl'r ⁊ p sic. Ad nãlẽ nõ ptiet arguẽ ꝗ opionẽ negãtiũ sua p̃n^a. ꝗ Par. ⁊ Me. negabãt p̃n^a scie nãlis: q̃ ad nãlẽ nullo mõ ptinet arguẽ ꝗ opiones eorũ. hui^o rõnis p ponit ꝗ. 2° põit. pbatio maioris ibi ⌊ Sicut eni geometrie. ⌋ 3° põit. pbatio mioris ibi ⌊ Nõ enis ampli^o. ⌋ maioz pbat sic. Nulla scia spãlis bẽt. pbare sua p̃n^a cẽ ut pz ꝗ geo. ⁊ de alijs scie tijs spãlib^o. ꝗ pbare p̃n^a scie spãlis ul' ẽ alteri^s scie i. scie sbalt'nãis: ul' scie cõis oib^o ut sẽ meta^ca ⁊ loc^a. ⁊ iõ nulla scia spãlis bẽt arguẽ ꝗ negãtes sua p̃n^a. ⁊ p p̃ñs pb̃s nõ bẽt arguẽ ꝗ negãtẽ sua p̃n^a. mioz pbat sic Par. ⁊ Me. dixerũt vnũ ens mõ cẽ sic q mõ vnũ ens ẽ ⁊ nullũ aliẽ. Nõ segt si vnũ ens mõ ẽ nullũ p̃n^m ẽ: q: ex opposito p̃ñtis sequit opp^m añ cedẽtis. qm̃ si p̃n^m ẽ ⁊ pncipiatũ ẽ ⁊ sic sẽ m't'a. ⁊. p̃n cipiatũ ⁊ p̃n^m ⁊ p p̃ñs ens nõ ẽ mõ vnũ: ꝗ mõ segt nullũ p̃n^m ẽ: q nullũ p̃n^m scie nãlis ẽ. ⁊ cum Par. ⁊ Me. bẽant ꝓcedẽ q nullũ p̃n^m scie est sequit q ipi bẽant ꝓcedẽ q nl'ꝗ p̃n^m scie nãlis ẽ. ⁊ sic pz maioz ⁊. q Par. ⁊ Me. negabãt p̃n^a scie nãlis. Ñũ circa maiorẽ hui^o rõnis ẽ notãdũ q nulla scia spãlis põt pbare sua p̃n^a cẽ nec demõstratiõe pp gd nec demõstratiõe q: q: ois. pbõ dz cẽ p notiora: ꝗ pncipijs scie. nihil ẽ notius i illa scia: mõ artifex spãlis bẽt. pbare p̃n^a sui subti cẽ demõstratiõe q: aut vult 2^or 2° hui^o. ⁊ ẽt pz i b̃ p ubi pb̃s. pbat mãz ⁊ formã cẽ q̃ sẽ p̃n^a sui subti. ¶ Notãdũ ẽt 2° q p̃n^a scie spãlis pñt. pbari ul'a scia supiori ut a scia subalt'nãte ul'a scia cõi ut sũt logica ⁊ metha^ca. ¶ Sz dubiũ ẽ al's q̃lẽ ⁊ q̃re artifex cõis ut logic^e ⁊ metha^ce arguit ꝗ negãtez sua p̃n^a ⁊ artifex spãlis nõ põt arguẽ ꝗ negãtẽ sua pncipia. Jstud eni nõ videt uez q: artifex cõis nõ põt arguẽ ꝗ negãtes sua p̃n^a nisi ex cõcessis ex gb^o sequit p̃n^m negatũ: ꝗ illo mõ põt artifex spãlis arguẽ ꝗ negãtes sua p̃n^a. ut si i illa scia aliq̃ ꝓcedant ex gb^o sequunt p̃n^a illi^s scie q̃ p̃n^a ipi negant: igit videt q eodẽ mõ. ⁊ hui^o rõ est q: pbific^e cũ sit artifex realis non bẽt soluẽ rõnes debiles ⁊ friuolas ex nõ nãlib^o fcãs nec circa eas ifistẽ. 2° aut põit mioreẽ cũ sua. pbõne dicẽs q sane. i. certe utriusq̃ rõnes b̃ñt b̃. i. q sũt litigiose ⁊ sophistice. cui^o. pbatio est q: ille rõnes que peccãt in mã ⁊ foẽa sũt litigiose ⁊ sophistice: ꝗ rõnes Par. ⁊ Me. peccãt i mã ⁊ forma. q ⁊ c̃. Etenim falsa recipiũt ⁊ sic peccãt in mã. Et nõ sillogiẽtes sũt ⁊ sic peccãt in forma. 3° vo cõparat rõnes Par. ⁊ Me. adiuicẽ dicẽs q rõ Me. est magis onerosa. i. magis uana q̃ rõ Par. Et nõ b̃ñs defectũ: b̃ est nõ iducẽs dubitationẽ ꝗ ꝗ rõ Par. nõ sit ita uana sicẽ rõ Me. mõ ad eã sequũtur m't'a incõueniẽtia. q: vno icõueniẽtia dato multa sequunt: b̃ aũt videt nõ est difficile. ¶ Notãduz ꝗ 2° hic q rõ Me. est magis uana q̃ rõ Par. q: rõ Me. nulla ꝗ ꝛcludit q: mioz est negatiua i 2ª figura: ꝗ rõ Par. aliqua ꝗ ꝛcludit: q̃ uis nõ ꝛcludat ꝗ q̃ quã ipe intẽdebat ⁊ mõ utraq̃ rõ peccat in mã ⁊ forma. Ñũ Me. itẽdebat. pbare q est mõ vnũ ens ⁊ illẽ est ifinitũ ⁊ imobile. Et ci^o rõ fuit illa. Dẽ qõ gñat bẽt p̃n^m. q oẽ qõ nõ gñat nõ bẽt p̃n^m: sed

cẽti ens cẽ vnũ negare p̃n^a cognitionis ⁊ est plurali tas ⁊ mot^o qm̃ qui negat p̃n^m cognitiõis ⁊ cẽ negat pl'alitatẽ ⁊ motũ. p̃n^m eni cognitiõis ⁊ cẽ est cã ad utrũq̃. ¶ Notãdũ est circa. pbationẽ mioris q q: p̃n^m referẽ ad pncipiatũ iõ sequit si p̃n^m est. ẽt pnci piatũ est ⁊ sic fũt pl'a: ⁊ sic pz q: illa. ppõ mõ p̃n^m est ꝛcludit opposita: q: sequit mõ p̃n^m est: igit p̃n^m est. ⁊ si p̃n^m est pncipiatuz est: q nõ mõ p̃n^m est. igit a p ad ultimũ si mõ p̃n^m est nõ mõ vnũ est. Et sil'iter sequ tur mõ p̃n^m est. igit nihil aliẽ a p̃n^o est ⁊ p p̃ñs nullũ pncipiatũ est ⁊ sic illa. ppositio mõ p̃n^m est inclu dit illa duo posita. ⁊. pncipiatũ ẽ ⁊ nullũ pncipia tũ est: ⁊ iõ ifert suũ opp^m. nã sequit mõ p̃n^m est. igit nõ mõ p̃n^m est. Ñũ est regula necessaria q ois ppo sitio ꝛcludẽs opposita infert suum cõtradictoriuz.

¶ Sil'r igit intendere est: si sic vnũ est. ⁊ ad aliaz positionem q̃libet disputare. vbi gratia. ad dictã aut eraclitanã. aut si aliqs dicat hoiem vnũ q̃ est esse.

¶ Scõo. pbat cadẽ ꝗ sic. Ad nãlẽ nõ ptinet arguẽ ꝗ opionẽ que est mãifeste falsa q: nullã. pbabilitatez bẽt nec rõnẽ ut est opio eracliti qui posuit oia cẽ in ptinuo motu aut oia cẽ vnũ hoiem: ꝗ opio Par. ⁊ Me. q ponũt oia cẽ vnũ est fatua ⁊ mãifeste falsa: nã nõ ẽ dũia q̃rũ ad. pbabilitatẽ iter hũc fmonẽ ⁊ dicẽtes oia cẽ vnũ equũ aut vnũ boiez. igit ⁊ c̃.

¶ Aut soluere rõnẽ litigiosaz: qõ sane uter q̃ qdẽ b̃ñt rõnes ⁊ melisi ⁊ pmenidis. Etenim falsa recipiũt: ⁊ nõ sillogizantes sũt. Magis aũt Me. onerosa rõ ⁊ nõ ba bẽs defectum. Sed vno incõueniẽti dato alia cõtingunt. Hoc aũt nihil difficile.

¶ Probato q nãlis nõ bẽt arguẽ ꝗ opionẽ Par. ⁊ Me. pbat pb̃s q nãlis nõ bẽt soluẽ rões Par. ⁊ Me. ⁊ hec est 5^a ꝗ hui^o libri q̃ que. pbat dupl'r. ⁊ p sic Ad nãlẽ nõ ptinet soluẽ rõnẽ litigiosã mãifeste pec cãtẽ i mã ⁊ foẽa: q̃ ⁊ c̃. ꝗ rõnes Par. ⁊ Me. manifeste peccãt in mã ⁊ foẽa. q̃ circa hãc rõnẽ sic. pcedit pb̃s q: p̃ ponit maiorẽ dicẽs. aut soluẽ rõnem litigiosã supple nõ ptinet ad phisicũ sicut nec arguẽ ꝗ opionẽ fatuã ⁊ friuolã. ⁊ hui^o rõ est q: phisic^e cũ sit artifex realis non bẽt soluẽ rõnes debiles ⁊ friuolas ex nõ nãlib^o fcãs nec circa eas ifistẽ. 2° aut põit mioreẽ cũ sua. pbõne dicẽs q sane. i. certe utriusq̃ rõnes b̃ñt b̃. i. q sũt litigiose ⁊ sophistice. cui^o. pbatio est q: ille rõnes que peccãt in mã ⁊ foẽa sũt litigiose ⁊ sophistice: ꝗ rõnes Par. ⁊ Me. peccãt i mã ⁊ forma. q ⁊ c̃. Etenim falsa recipiũt ⁊ sic peccãt in mã. 3° vo cõparat rõnes Par. ⁊ Me. adiuicẽ dicẽs q rõ Me. est magis onerosa. i. magis uana q̃ rõ Par. Et nõ b̃ñs defectũ: b̃ est nõ iducẽs dubitationẽ ꝗ ꝗ rõ Par. nõ sit ita uana sicẽ rõ Me. mõ ad eã sequũtur m't'a incõueniẽtia. q: vno icõueniẽti dato multa sequunt: b̃ aũt videt nõ est difficile. ¶ Notãduz ꝗ 2° hic q rõ Me. est magis uana q̃ rõ Par. q: rõ Me. nulla ꝗ ꝛcludit q: mioz est negatiua i 2ª figura: ꝗ rõ Par. aliqua ꝗ ꝛcludit: q̃ uis nõ ꝛcludat ꝗ q̃ quã ipe intẽdebat ⁊ mõ utraq̃ rõ peccat in mã ⁊ forma. Ñũ Me. itẽdebat. pbare q est mõ vnũ ens ⁊ illẽ est ifinitũ ⁊ imobile. Et ci^o rõ fuit illa. Dẽ qõ gñat bẽt p̃n^m. q oẽ qõ nõ gñat nõ bẽt p̃n^m: sed qõ nõ habet p̃n^m est ifinitus: ⁊ qõ est ifinitũ est mõ vnũ: q: nõ pmittit secũ aliud ⁊ est imobile q: exq̃ est ifinitũ occupat totũ locũ ⁊ nõ est aliqs loc^o ex ip sum ad quẽ posset moueri. Ñũ ar. suũ i foẽa fuit illẽ. Qẽ qõ gñat bẽt p̃n^m: ꝗ ens nõ gñat. q ens nõ bẽt p̃n^m: ⁊ si nõ bẽt p̃n^m. q est ifinitũ ⁊ vnũ ⁊ imobile. Ñũ ista rõ peccat in mã q: pcedit illã. ppõnez falsã. ⁊. oẽ qõ nõ gñat nõ bẽt p̃n^m. istãtia est in corpore celesti ⁊ ẽt peccat in foẽa q: si rõ sua sit. ppõ hypothetica tũc ibi est fal'a pseqẽtis: q: arguit a destructiõe añtis ad destructionẽ p̃ñtis cũ minoz sit negatiua in p̃ma figura ⁊ sic rõ Me. nihil ꝛcludit. ¶ Rõ aũt Par. fuit ista. Quicqd est p̃ter ens est nõ ens. ꝗ nõ ens est nihil: q̃ qcqd est p̃ter ens est nihil: sed ens ⁊ vnũ pnertunt. q̃ qcqd est p̃ter vnũ est nihil: q mõ vnũ est: ⁊ q̃ uis ista rõ sit uana q: peccat in mã ⁊ foẽa ut postea patebit. mõ est minoz uana q̃ rõ Me. ⁊ iõ q: minoz nõ est negatiua in 3ª figura ⁊ ẽt q: ꝛcludit aliquã ꝗnẽ. ⁊. illã mõ vnum est ut postea dicẽt: q̃ uis nõ ꝛcludat illã ꝗnẽ quaz Par. itẽdebat. ꝗ minoz in rõne Me. est negatiua in 3ª figura: ⁊ iõ ei^o rõ nullã ꝗnem concludit.

¶ Nobis aũt subijciant que sũt nã aut oia aut q̃dã moueri. Est aũt manifestũ b̃ ex inductiõe. Sil'r aũt neq̃ soluẽ oia: cõuenit: b̃ aut quecũq̃ ex principijs aliqs demõstrãs mentit. Quocũq̃ vo nõ minime: ut tetragonisimum eũ quidẽ qui per decisiones geometrici est dissoluẽ. Illuz aũt qui antiphõtis nõ geometrici est.

¶ Scõo. pbat eadez ꝗ. ⁊. q nãlis nõ bẽt soluẽ rõnes Par. ⁊ Me. ⁊ b̃ pbat sic. Nãlis nõ bẽt soluẽ nisi rõnes ꝛcludẽtes ꝗ ꝗ suppositi mõ pncipijs scie nãlis ꝗ Par. ⁊ Me. nõ supponebãt p̃n^a scie nãlis ꝗ ⁊ c̃. Hui^o rõnis p ponit. pbatio mioris que est illa: p̃n^m apõ nãlẽ est aut oia aut q̃dã moueri ⁊ sic p̃n^m apõ nãlẽ est motũ cẽ: sed Par. ⁊ Me. negabãt motũ cẽ q̃ ipsi nõ supponebãt p̃n^a scie nãlis ⁊ sic pz minoz. Deide ibi ⌊ Sil'r aũt neq̃ soluẽ. ⌋ Põit maioz cũ sua. pbõne que est p sil'e i alijs scictijs: qm̃ geometra bẽt soluẽ rõnẽ brissonis que p decisiones. pbat q̃dratũ adeq̃ri circulo: q: brisso supponit p̃n^a geome. ꝗ rõnẽ antiphõtis nõ bẽt geome. soluẽ: q: non supponit p̃n^a geometric. ¶ Sz circa. pbõnẽ minoris sũt duo notãda ⁊ vnũ dubitãdũ. Prio notãdũ est fm 2^rcs q cũ pb̃s dicit ⌊ Subijciant aũt nobis oia aut q̃dã moueri. ⌋ dixit q̃dã pfuãdo se ab aia ⁊ a formis nãlib^o. Etenim est dubiũ utrũ sint mobiles uel imobiles. ꝗ ꝗ nõ mouean̄t mõ sũt nãles fm q sũt in moto ul' imobili. aut dixit b̃ q: dubitat de ptibus que sũt apõ cẽtrũ terre utrũ possint moueri aut nõ: ⁊ sil'r est dubiũ utrũ terra possit moueri ul' nõ. ¶ Scõo est notãdũ ꝗ 2^rcs q intẽtio p^a phi nõ est hic ꝗ dicẽ opinionib^o falsis in hac scictia: sed declarare subas ⁊ qditates rez nãliũ. ⁊ ex b̃ notãdo habet q nãlis hẽt determinare de qditatib^o rerum nãliũ ⁊ q nõ solus methaphisic^e hẽt declarare ⁊ cõsiderare qditates rez nãliũ ⁊ c̃. Sed dubitat utrũ nãlis hẽat supponẽ motũ cẽ aut possit aliq modo pbare motũ cẽ. Et videt q nãlis possit pbare motũ cẽ: qm̃ mot^o est passio mobilis ⁊ hẽt cãm imobili p quã põt pbari de mobili nãli. q põt pbare motũ cẽ in ipo mobili. si motũ cẽ in ipo mobili ẽ motũ cẽ

cū accītis eē sit ineē subiecto:ergo nālis pōt probare motū eē. Huic dubitatiōi pt dici duplr: vno mō q motū eē pōt, pbari a nāli pp rōnē dictā. s. qr hēt cāz in mobili: z mī motū eē est supponēdū a nāli: ſz alio mō motū eē est supponēdū: z alio mō est demrandū: qm motū eē est supponēdū tanq̃ māifestū sēsui: ſz motū eē est, phāduz p cās z pn^a tanq̃ aliqd iuestigādū. p eni cōgscim^r motū eē sensibilr z deinde q̃rim^r cās mot^r z cū coguerim^r cās mot^r possum^r demrātiue, pbare motū eē p suas cāſ. Uñ nō est icōueniēs q idē sit suppositū z pbatū. in ea dē scia z diuersimode: vbi gra pbi qui iuenieḃant cāz eclipsis p̃ coguerūt sensibilr eclipsim eē: z deinde q̃rebāt cāz eclipsis: q cognita pcludebant demrātiue eclipsim eē: z sic idē supponebāt z demrabāt ſz diuersimode: z ita nālis suppōit motū eē in pn^a sue doctrie z mī pōt, pbare motū eē. Uñ illud qd est pn^m cognitiōiſ mī pt, pbari. ſz illō qd ē pn^m cognitiōis z eē nō pōt, pbari nūc motū eē est pn^m cognitiōis mī ut pz p 2^m cām. ¶ Pōt mī ēt alr dici. s. q nāliſ nō pōt, pbare motū eē q̃uis motū eē hēat cāz in mobili nec op z q oē hīo cāz possit, pbari. ſz oē qd nō est mānifestū hīo cāz pōt, pbari p illā cāz: si aūt sit manifestū z habeat cāz nō est necesse pzo bare per illaz sed motū esse est manifestū ideo z eē.

¶ Sed quoniā de natura quidē nō nāles defect^r cōtingit dicere ipsos: fortassis bñ se habet aliquātulum disputare de ipsis. habet enim philosophiaz hic respectus.

¶ Post q̃ pbatū est q ad nālē nō ptinet disputare ꝯ opionē Par. z Me. nūc i: 1ª pte pn^lis b^r capl^m disputat ꝯ opiones coz nō tanq̃ nālis ſz tanq̃ metha^ca z B iō q: ipi per rōnes trāscēdētes z nō nāles destruūt pn^m nālia. Jō pbs ex trāscēdētib^r z ſz pbiaz oib^r cōez disputat ꝯ eos. Uñ ista ps ptiet duaſ pti culas: qm in p^a disputat ꝯ dicēdo p̃ni eoz. In 2ª ibi ⌊ Ex qb^r demōstrāt. ⌋ Disputat ꝯ dicēdo argumētis eoz. Pria pticula ptinet tres ptes: qz in p^a narrat q bonū est disputare ꝯ eos. In 2ª ibi ⌊ Prin^m aūt maxie. ⌋ disputat ꝯ eos destruēdo p̃nē eoz di uidēdo oēs itētiōes de qb^r dī ens q̃ est subm p̃nis eoz. nā eoz p̃ est q ens est mī vnum. In 3ª ibi ⌊ Amplī^r z qm ipſ vnū. ⌋ destruit p̃nē eoz dīdēdo oēs itētiōes de qb^r dī vnū q̃ est p̃dicatū p̃nis eo rū. In p^a igit pte bui^r pticule pbs narrat q qz ipsos. s. Par. z Me. ptigit dicē de nā nō nāles defect^r. i. dubitatiōes: iō fortassis bñ se hēt. i. bonū est aliq̃tulū disputare de ipsis. i. de positiōib^r eoz. ne uolētes addisce sciam nālē ipedianf pp eoz dicta z deinde narrat ad quā sciaz B spectat dicēs q B respect^r. i. hec consideratio hēt pbiam. i. ptinet ad methaphisicam que p̃ncipalr dī philosophia.

¶ Principū aūt maxie est oiuz, pprīū qm multiplr dī q̃d est: quō dicūt dicētes vnū eē oia: utrū substātiā vnā oia: aut q̃ titatē: aut q̃litatē. Et iterū utrū in substātiam vnā oia: ut hoiez vnū aut equū vnū: aut aiaz vnā: aut q̃litatē vnā erūt hecut albū aut calidū. aut aliqd alioz taliū. Hec enī oia differūt mltū: z sūt ipossibilia dicē

¶ Hec est 1^a ps p^r pticule 2^e ptis p̃n^lis hui^r capl^i iu q̃ pbs destruit p̃nē eoz diuidēdo oēs intētiones de

gb^r dī ens q est subm p̃nis eorū: z tria facit. qz p narrat q̃d est p̃n^m maxime, pprīū disputādi ꝯ eos.

¶ Secdo ponit quādā diuisionē famosam entis.

¶ Tertio vo ex illa dione arguit ꝯ eos. Dico igr p q p̃n^m maxie, pprīū oium disputādi ꝯ eos est p dī uisionem entis: qm q̃d est. i. ens dī multiplr. i. de mltis. s. de decē p̃dicamētis. Deinde arguit diuisi ne ponēdo diuisionē entis dicēs: q si dicāt oia eē entia eē vnū: quō B dicūt: utrum dicūt oia eē subam: aut oia eē q̃titatē aut q̃litatē z sic de alijs p̃dicamētis. Et si dicūt oia eē subam aut q̃titatē aut q̃litatē z c. ex q̃ ens dī de ulī z pticulari: q̃rit igit utr̃ itelligūt q oia sunt vnū idiuidū ut vnum aial aut vn^r hō ul^r equ^r vn^r aut vnū albū seu vnū calidum: aut itēdūt q oia entia sūt vnū ul^r ut vnū gen^r aut vna spēs. Ista eni mltū differūt. vz ul^r z idiuiduū. ſz ut, pbatur ipo^lr est q eoz ꝯ sit va in aliq̃ mēbro il lar diuisionū. Sz hic occurrūt duo dubia. p^m est de illo q pbs accipit ꝯ eos q ens dī multiplr: ut de decē p̃dicamētis: qz si ens dicat de decē p̃dicamētis. sequit q sūt mltā entia. si g pbs accipiat ꝯ eos q ens dī multiplr: sequit q ipe accipiat ꝯ eos mltā eē: z sic ipe petit q dz, pbare: z p ꝯns videt q peccet p fallaciā petitiōis p̃ncipij. Jō dicēdū q pbs nō suppōit ꝯ eos q ens dicat actualr de multis ſz suppōit q famosū sit q ens dī de decē p̃dicamētis z nō de plib^r: z tūc q̃rit ab eis si ens est vnū mī utrū illō ens de q̃ loquit sit suba ul^r q̃ titas aut q̃litas z sic de alijs mēbris famose diuisiōis entis. Uñ pbs supponit q famosuz sit ens dici de decez p̃dicamētis. z tūc querit pro quo mēbro famose dī uisionis entis vificet hec. ens est mī vnū. z hec est itētio 2ra. Uel pōt dici q supponē ens dici multipliciter. i. de mltis pōt itelligi duplr. s. vno mō q supponat ens dici de multi actu z copulatiue. alio mō q supponat ens dici de multis disiūctiue. Di co tūc q supponē ens dici de multis p mō est supponē multa eē. z B mō nō supponit pbs: ſz supponere ens dici de multis. 2° mō: nō est supponē multa entia eē ut pz: nā deus dī de multis sub disiunctione q: ul^r p^a cā est de^r. uel cap^a: est de^r. uel asin^r est de^r: z mī nō sunt plēs dīj. z B mō supponit pbs ens dici de plib^r ut patet per textū suū: q: loquit sub disiūctione. nec ex hoc sequit q multa sunt. iō nō supponūt multa entia esse. ¶ Aliud dubiū est utrū ens dicat de decē p̃dicamētis equiuoce. z videt q sic. q: pbs dicit q B est pn^m maxime, pprīū oiuz q̃d est. i. ens multip^r dici. Et 2^or. 10. metha^ca 2to 8°. dicit q ens significat q̃libet p̃dicamētorū p^a significatiōe z sine medio. nō sic gen^r significat suas spēs per mediū. sed illō q̃d significat pla pzi ma significatione z sine medio est equiuocū. g z c. In p̃riū arguit. si ens esset equocū tūc ista eēt falsa substātia est magis ens ul^r pfecti^r ens q̃ accīs. sine ens accipiat pro suba sine pro accīte semp eēt falsa: z sil^r illa eēt falsa accīs nō est ens nisi q: entis: qm pro q̃cūq accipet ens semp esset falsa igit z c. Dicendū igit q sicut vniuocū dī multiplr. Ita z equiuocū. nā vniuocū dī trib^r modis. cōiter. pro prie. z magis, pprie. Illō dī vniuocū cōiter q̃d im portat vnū ꝯceptū mī sine ille cōcept^r cōpetat plī bus eq̃liter siue fm pus z posteri^r. z B mō loquit pbs in p̃dicamētis dicēs. vniuoca dicunt quoꝝ no mē est cōe. z rō sube cadē. i. cōcept^r cēntialis idē. z sic etiā loquit pbs 1° metha^ca ubi vult q p̃ma cā

scilicet deus est p̃^m uer: qz uerus dicit vniuoce de p̃^a cā z de alijs ucris. z qz p̃ma cā est cā oiuz uerorū in eo q sunt uera: iō p̃ma cā est p̃^m ucrū: qz q̃d dī vniuoce de cā z causato: pus dī de cā: z patet sic uerū dicit vniuoce q̃ uis dicat fm pus z posteri^r. sed hec vniuocatio est cōiter dicta. Propzie vo illud dī vniuocū q̃d importat vnū cōceptū cōueniē tē plurib^r equalr: z sic loquit Algaẓel tractatu p̃ sue metha^ca. ubi vult q dicat vniuocū q̃d dicit de plurib^r sine dīa poris z posterioris z sine dīa po tentie z debilitatis. ¶ Vniuocū aūt magis pprie est illō q̃d solū dī de plib^r dīntib^r nūo solū que nō differūt p dīias cēntiales nec ſz magis pfectū z min^r pfectū. z illo mō loquit pbs de vniuoco 7° hui^r. ubi vult q gen^r nō sit vniuocū ſz equocū. nā dicē pbs q in gne latēt mlte equocatiōes. i. multe diuersitates specifice z formales. ¶ Eodē ēt mō dī equocū triplr. vz cōiter, pprie z magis, pprie. vñ cōiter loquēdo oē illō ē equocū q̃d iportat vnū ꝯceptū p̃ueniētē dīntib^r spē. z sic loquit pbs 7° hui^r ius. dicēs q in gne latēt mlte equocatiōes z illo mō dicim^r q gnatio est equoca qñ gnans z gnatū nō sūt eiusdē spēi spālissime. Et pprie illō est equo cū q: iportat vnū ꝯceptū nō eq̃lit z equc p̃ p̃ueniē tē eis qb^r cōpetit. Sed equocū magis, ppe dī illō q̃d nō iportat vnū ꝯceptū ſz plēs. Lū igit q̃rit utr̃ ens sit equocū ul^r vniuocū: dico q cōiter loquēdo de vniuocatiōe sic ens est vniuocū q: iportat vnū ꝯceptū ut pbāt rōnes in oppositū: ſz nō ē vniuocū ppie. qz nō cōp^rtit eq̃liter oib^r ul^r illis de qb^r dī. qz in equocij nō est cōparatio: nec est vniuocū ma gis ppie q nō dī solū de dīntib^r nūo solo. ſz ēt de dīntib^r gne z spē. Dico ēt q ens est equocū cōiter z, pprie. Est eni equocū cōiter. qz iportat vnū ꝯce ptū p̃ueniētē plib^r differentib^r specie. Et est equi uocū propzie qz iportat vnū cōceptū qui nō cōpe tit equaliter quib^r cōpetit: sed nō est equiuocū ma gis porprie: qz nō importat plures ꝯceptus: z per hoc soluuntur argumenta.

¶ Siquidem enim erūt z substātia z quale z q̃tū z hec sine resoluta adinuicez si ne nō: multa sūt que sūt. si vo oia: aut q̃le aut quātū sūt: siue cū sit substātia: siue cū non sit: inconueniens est: si oportet incō ueniens dicere impossibile. Nullū autez alterū separabile est extra substātiā. Oia nāq̃ de subiecta dicunt substātia.

¶ Posito p̃ pn^a arguēdi ꝯ Parme. z Me. z posita disione entis. Nūc 3° pbs ex distōe entis arguit ꝯ Par. z Me. pbādo q eoz p̃ est fl'a. s. q ens sit mī vnū. z hec est 6^a p̃ hui^r libri. s. q ens nō est mī vnū sic itelligēdo p̃nē. s. q nō est vnū ens mī: ita q nō sit aliqd aliō: hec igit p̃ pbat sic. p aut illō vnū ens est suba aut q̃tītas ul^r q̃litas z c. aut est vnū illorū mī. si det p̃^m sequit q mlta sūt. s. suba z accīs. z B sequit siue ponant suba z accīs eē separa abiuicē siue nō. z sic sequit q ens nō est mī vnū. Si vo dī tur q nullū illoꝝ mī sit aut illō est accīs aut suba: si sit accīs aut igit suba hēt eē aut nō: ſz siue sit siue nō sequit icōueniēs z impo^le: qz si eēt suba seqtur q multa sūt. z si nō eēt suba sed accīs: sequitur ēt ipossibile. s. q accīs sit separatū a suba. q̃d est impo^le: qz nullū accīs est separabile a suba: sed oia

accidētia dicunt de substātia tanq̃ de subiecto.

¶ Melissus aūt quod est: infinitū dicit eē. Quantū itaq̃ aliqd est q̃d est. Infinituz enim in quātitate est. substātiaz aūt infini tā. aut qualitatē aut passionē esse nō con tingit nisi ſz accidēs. si simul z alique quā titates sūt. Infiniti aūt rō quātitati cōgru it. sed nō substātie neq̃ q̃litati. siquidem igit substātia est: z quātū z duo z nō vnū est q̃d est. si vo substātia solum nō infini tuz est neq̃ magnitudinē habebit ullā. quantum enim quoddam erit.

¶ Probato q illō ens q̃d ipi ponūt mī eē nō pōt eē mī accīs eo q accīs nō est separabile a suba, pbat pbs q illō ens nō pōt eē suba: qz si nihil sit ens ni si sola suba eū suba de se nec est finita nec ifinita sequit q illō ens q̃d ipi ponūt eē nec est finitum nec ifinitū. q̃d est ꝯ eos: qz Me. dicit illō esse ifinituz. Parme. vo dicit illō eē finitū. Uñ notādū ſz 2^rem q illa ꝯdictio est ſz nomē: nō aūt fm rē: qm illa rō est fūdata sup ꝯcessis ab eis. Notādū ēt fm pbm hic q nec suba nec qualitas nec aliqd p̃dicamētū p̃ter q̃tītatē est finitū ul^r ifinitū nisi ſz accīs. s. rōe q̃tītatis. Dicit ēt q rō finiti z ifiniti arguit q̃tītati. Et dicit 2^tor q finitū z ifinitū sūt dīe q̃tītatis: z ite rū dicit q diffō ifiniti est q̃tū nō t̃minatū: q̃tū igi tur est gen^r ifiniti. Sz hic dubitat qz ſz pbs ifinitū nō est ens: ſz q̃tītas est ens z ens nō est gen^r nō en tis: q̃ q̃tītas nō est gen^r ifiniti. Dicēdū q infinitū est duplex ut pz per pbs 6° hui^r. s. ifinitū ſz diuisio nē z ifinitū fm extrema. s. illō q̃d caret termis. Di co igit q q̃tītas est gen^r ifiniti ſz diuisionē: z tale ifinitū est ens. ſz si loq̃mur de ifinito ſz extrema. sic ul^r possum^r log de ifinito p̃manēte ul^r de ifinito suc cessiuo. Pzio mō ifinitū est nō ens z q̃tītas nō est gen^r talis ifiniti ſz vītatē: ſz solū fm estiationē: ſz si loq̃mur de ifinito successiuo sic q̃tītas bñ est gen^r ifiniti: qz totū est tpis ifinitū ſz opionem pbi: z q̃tī tas est gen^r toti^r tpis. z sic dico q q̃tītas est gen^r ifiniti ex̃ritis ſz vītatē z est gen^r ifiniti nō entis fm estiationē z nō ſz vītatē. ex dicti pbi z 2^rem hic appa rēt tria que ꝯdicūt his moderni. Primū est q q̃ titati p se ꝯueniit hīc finē ul^r carē fine eū tā rō finiti q̃ ifiniti si ifinitū ponat cōpetat q̃tītati: z cū finis fit aliō ab eo cui^r est finis: sequit q q̃tītas finit z terminat p aliō a seipa cui^r p̃riū dicunt moderni. Nā dicūt q pūct^r qui cōiter pōit termin^r linee nō est alia res a liena. nec liena est alia res a supficie. nec supficies est alia res a corpe ſz qdlibet q̃tū se ipo formalr finit z t̃minat. nec regrit aliō t̃minās ab ipa re que terminat. Secz est q q̃tītas est res alia a suba. Et 3^m est q q̃tītas p se hēt ptes. De p s. q pūct^r ul^r linea aut supficies nō sit alia res a cor pore, pbat mltiplr. Pzio qz si eēt alia res aut esset suba ul^r accīs: nō suba ut oēs ꝯcedūt. nec ēt accīs: qz oē accīs hēt aliqd subm sibi adeq̃tū: sic q illō accīs pficit totū subm q̃d sibi adeq̃tur: ſz pūct^r nō hēt subz sibi adeq̃tū: qz pūct^r ē diuisibilis nō hīo finē: z sic nō pōt pficē adeq̃te subz diuisibile cū nō possit fm se totū esse sit in diuersio ptib^r illi^r subti. Nec pōt pūctus esse in subiecto idiuisibili tanq̃ in subiecto adequato qz tunc oporteret ponere in

ꝓtinuo ifinita o ſubas idiuiſibiles ſic̃ ponunt ifinita pũcta i ꝓtinuo q̃ ē abſurdũ. Eodẽ mõ nec linea nec ſupficies pſit hic ſubs adeq̃tũ: q: cũ linea hẽat lõgitudinẽ ſine latitudine ut cõiter ponit ſequit q̃ ect aliq̃ ſuba lõga q̃ nõ ect lata q̃ ē ipo^lc. ¶ Et eo dẽ mõ arg^t de ſupficie: q: cũ ſupficies nõ hẽat pfũditatẽ ut cõiter ponit: ſequit q̃ ect aliq̃ ſuba lõga ⁊ lata q̃ nõ hiet pfũditatẽ q̃ ē ipo^lc: q: talis ſuba nec poſſet poni corꝑea ne icorꝑea. Jn ꝗ igit pſtit tota iſta rõ. ſ. q: nõ pot poni aliq̃ ſuba ſimplr in diuiſibilis i ipo ꝓtinuo nec ēt pot poni i ipo ꝓtinuo aliq̃ ſuba gn ſit corꝑea hñs tres dimẽſiões: iõ nõ pot poni aliq̃ accẽs i cõtinuo ſimplr indiuiſibile carẽs lõgitudie latitudie ⁊ pfũditate: q: oẽ accẽs hẽt ſubm adeq̃tũ ſibi g̃ ⁊ c̃. ¶ Jlla rõ pfirmat ſpãliter arguẽdo ꝏ pũcto ⁊ ꝗ ſic. Si pũct^o ect ens poſitiuũ cũ nõ ſit ſuba ops q̃ ſit accẽs ⁊ p ons ect q̃titas ul' q̃litas ⁊ ſic ꝏ alijs: ſz nõ pot poni q̃litas nec relatio ⁊ ſic ꝏ alijs. a q̃titate g̃ ſi pũct^o ē accẽs ops q̃ ſit q̃titas. ſz ꝗ nõ pot pni: q: ois q̃titas hẽt partes. g̃ ⁊ c̃. Scda rõ ipo^lc ē q̃ ſunt ifinite res i actu ſz ſe totas diſticte q̃rũ nulla ſit ps alteri^o nec ex illis fiat vnũ. ſz ſi pũct^o ect res diſticta a linea ⁊ a corꝑe ecnt ifinita pũcta i actu ſic̃ cõiter ponit ⁊ nullus pũct^o ect ps alteri^o nec ex pũctis ꝓſtitueret aliq̃ vnũ g̃ ⁊ c̃. Tertio ſic. p ſolã diſionẽ ꝓtinui nõ cãtur aliq̃ res poſitiua abſoluta: ſz ſi pũct^o ect res diſtincta a corꝑe ſupficie ⁊ linea ſeqret q̃ p ſolã diſionẽ cãret aliq̃ res poſitiua abſoluta. ꝑbat q: diuidat ⁊ q̃ro ꝏ pũctis ēminãtib^o aut ꝑus fuerũt ul' nõ. ſi fuerũt certũ ē q̃ nõ diſtabãt ſitu ⁊ ſic pũct^o fuit imediatus pũcto. ſi vo nũc ſũt ⁊ nõ fuerũt ꝑus igit p ſolã diuiſionẽ ꝓtinui cãtur noua res abſoluta q̃ ē falſũ ¶ Doc idẽ ar. ex pte vnionis ſic. p ſolã vnionẽ ptiũ aq̃ ul' alteri^o cui^o ptes ꝑus ſepate erãt a ꝓtinuo nõ gñat aliq̃ res noua poſitiua abſoluta nec corꝛũpit. Sz ſi pũct^o ect talis res idiuiſibilis nẽcio q̃ncũq̃ tales ptes vnirent gñarent ⁊ corꝛũperent infinite res noue q: ifinita pũcta ꝓtinuãtia gñarent. Et p̃ns terminãtia corꝛũperent. ¶ Jtẽ, ꝑbat per rõnes theologicas ⁊ p̃ ſic. Oẽm rẽ abſolutã ⁊ diſtictã ſz ſe totas ab alia re abſoluta pot de^o creare ſine alio: igit ſi pũct^o ect res diſtincta abſoluta a linea poſſet de^o facẽ lineã ſine pũcto: ⁊ tunc q̃ro utrũ illa linea ect finita ul' nõ. ſi finita ⁊ per poſitũ in ea nõ eſt pũct^o. igit linea pot terminari ſine pũcto: igit pũct^o nõ ponit ut ſit termin^o linee. ſi vo det q̃ illa linea carẽs pũctis nõ ſit finita igit eſt ifinita q̃ ē falſum qm linea nõ ē maior: ex ꝗ: q: ab ea auferet pũct^o: nõ igit ops ponẽ pũctũ ut ſit termin^o linee. Eodẽ mõ ꝑbat q̃ nõ ops ponẽ pũctũ ut ꝓtinuet lineã q: de^o pot auferre a linea oia pũcta q̃ ablata q̃ro utrũ illa linea ſit ꝓtinua ul' nõ. ſi ſic frustra ponit pũct^o ut ꝓtinuet lineã. ſi vo nõ q̃ro an aliq̃ ps ei^o ſit cõtinua ul' nulla: ſi aliq̃ pars eſt ꝓtinua ⁊ in nulla pte eſt pũct^o per poſitũ ſequit idẽ q̃ ꝏ pus videl3 q̃ ꝓtinuatio linee nõ eſt pũct^o nec p pũctũ. ſi vo det q̃ nulla ps illi^o eſt ꝓtinua: ſequit q̃ aliq̃ erit linea que nõ cõpo nit ex ꝓtinuis q̃ ē ipo^lc. ¶ Et pfirmat q: q̃ro aut illa linea que eſt ſine pũctis eſt ꝓtinua ul' diſcreta. ſi ꝓtinua ⁊ ſine pũcto habet ꝓpoſitũ: ſi vo diſcreta. g̃ q̃libet ps eſt diuiſa ab alia ⁊ p ons illa linea eſſet actu diuiſa in ifinitũ q̃ ē ipo^lc. Vñ iſta rõ videt ꝑbare q̃ linea eſt ſufficiẽter ꝓtinua ⁊ ifinita p nãs ſuã ſine alia re ſibi addita. ¶ Jtẽ pbs p̃ hui^o dic̃ q̃ q̃titas per ſe eſt finita ul' ifinita. g̃ ſine oi alia re ſibi addita eſt finita ul' ifinita. ¶ Vñ pp iſtas rõnes dicũt iſti q̃ nihil eſt ſimplr idiuiſibile in reb^o p carẽtiã oiũ ptiũ realr diſtinctaꝝ ꝑter ſubas ſepatas a mã ⁊ ꝑter aias intellectiuã ⁊ ſua accẽtia. Vñ dicũt q̃ pũct^o nõ eſt aliq̃ res idiuiſibilis poſitiua ⁊ abſoluta diſticta a linea ⁊ ab oi q̃titate. nec linea ē res diſticta poſitiua a ſuperficie nec ſupficies a corꝑe. nec ops hec diſticta ponẽ ut ſunt termini q̃titatis q: q̃libet res diſibilis ſeiꝑa formalr eſt finita ⁊ terminata ⁊ ꝓtinua ſine oi alia re ſibi addita. Et ſi q̃ratur qd ſit pũct^o. dicũt q̃ pũct^o eſt q̃titas tãte: ul' tãte lõgitudis. ul' q̃ pũct^o eſt q̃ttas ul' linea nõ ulteri^o ptẽſa: ſz iſta opio pleni^o pſcrutabit in 6° huius. Ettũ nũc eidẽ aliqualr obuiãdo arguo ſ̃ eã ⁊ ſolno rõnes in ſ̃riũ. Probo igit p̃ q̃ in reb^o eſt aliqd hñs latitudinẽ idiuiſibile tñ ſm pfũditatẽ. ⁊ aliqd hñs lõgitudinẽ idiuiſibile tñ ſm latitudinẽ. ⁊ aliqd ſimplr idiuiſibile carẽs oi diuiſione q̃titatiua ut pũct^o. ¶ Probo igit q̃ eſt aliqd hñs latitudinẽ idiuiſibile ſm pfunditatẽ ⁊ arguo ſic. Ois termin^o ulteri^o eſt indiuiſibilis ex ea pte qua terminat: ſed pfũditas ſiue corꝑeitas hẽt terminũ ultimum alr ect ifinita: g̃ termin^o corꝑeitatꝭ ul' pfũditatꝭ eſt indiuiſibilis ſm pfũditatẽ: ſz certũ eſt q̃ termin^o pfunditatꝭ hẽt latitudinẽ: q: pfũditas eſt lata. g̃ in reb^o eſt aliqd hñs latitudinẽ ſine pfũditate. maior ē pro bo: q: ſi ultim^o ēin^o ex ea pte qua ēmiat ect diſibilis cũ oẽ diſibile finitũ hẽat terminũ ſeqret q̃ ultim^o termin^o ex ea pte qua ect ultim^o termin^o hẽt termi nũ ulteriorẽ ⁊ ſic nõ ect ultim^o termin^o. mino: autẽ ꝑs de ſe. Huic rõni forte dicerent iſti q̃ corꝑeitas nõ hẽt terminũ niſi ſeiꝑa: q: ex ſeiꝑa formalr ēmi nat ⁊ finit. Vl' forte dicerẽt q̃ q̃libet ꝑs ultra quã nõ ptẽdit corꝑ^o eſt ultim^o termin^o corꝑis. Sz ſ̃. ex q̃ corꝑ^o eſt magnitudo finita ⁊ oẽs magnitudinẽ finitã ꝓtigit ptrãſire poſſibile eſt q̃ aliqd q̃ eſt mobile ptrãſeat aliquã talẽ magnitudinẽ ꝑcipe ſic q̃ maiorẽ nõ ptrãſeat ⁊ cũ pucẽrit ad extremũ magnitudis geſcat ⁊ fit magnitudo. a. ⁊ mobile. b. tũc. b. moueat ſup. a. ipſ̃ ptrãſeũdo: ⁊ q̃ro utrũ dũ. b. mo ueat ꝓtinue ul' eſt in ultio termino magnitudis ul' nõ: ſi det q̃ ſic tũc mobile ſemp dũ mouet ſup magnitudinẽ eſt in extrẽo magnitudis ⁊ ſic. b. ꝑs de venit ad extremũ magnitudis q̃ ad medũ magnitudis q̃ ē eſt abſurdũ: ⁊ ēt q: p̃ poſitũ. b. ꝏ ꝑcipe p trãſire magnitudinẽ. a. g̃ cũ. b. eſt pucẽtũ ad ultimũ terminũ ipſi^o. a. ꝏ geſcẽ: ⁊ ſic ſit geſcet ⁊ mouebit q̃ ē abſurdũ. Si vo det q̃. b. nõ ſemp dũ mouet ſit in ultio termio ſeu extremo magnitudinis. a. cũ b. ſemp dũ mouet eſt ſup magnitudinẽ. a. ⁊ ſup aliquã ptẽ ipſi^o. a. ultra quã nõ ptẽdit ex illa pte uerſus quã. b. mouet ſequit q̃ nec. a. nec aliq̃ ps ipſi^o a. ē ꝑs ſe totã ultim^o termin^o ipſi^o. a. ¶ Cõfirmatur hec rõ. q: nulla ps ipſi^o. a. eſt ſm ſe totã termin^o ipſius. a. q: q̃cũq̃ pte data aliq̃ ps ipſi^o nõ eſt terminus: q: a. ptẽdit ultra aliquã ꝑtem cuiuſcũq̃ ꝑtis date: ⁊ tũc arguo ſic. ultim^o termin^o ſimplr ⁊ totalr ꝑs ſe totũ eſt termin^o: ſed nec. a. nec aliq̃ ps ipſi^o. a. eſt ultim^o termin^o ipſius. a. g̃ ⁊ c̃. Tertio arguit ad eãdẽ ꝏnẽ ſic. Figura corꝑis finiti eſt lata ⁊ nõ pfũda: g̃ in re ꝝ nã eſt aliqd latum carens pfunditate. Probo ancedẽs: q: poſſibile eſt q̃ aliq̃ corꝑ^o manẽs idẽ ꝑs q̃ãlibet ptẽ ſuã: ſic q̃ nulla ps eius deperdat nec aliq̃ pars noua addatur: transferat de

vna figura i aliã: utputa de rotunditate ad figuras triãgulare. tũc certũ ē p̃ poſitũ q̃ ibi nõ ē aliq̃ profũditas ul' corꝑoreitas noua: g̃ illõ q̃ ꝏ fm ſe totus ē nouũ caret pfũditate ⁊ tñ hẽt latitudinẽ ut ſatis manifeſtũ ē: g̃ ⁊ c̃. Huic forte dicerẽt iſti q̃ figura nihil ē in re niſi ipm corꝑ^o figuratũ. Vñ eus dicim^o corꝑ^o trãſferri figura i figurã nihil nouũ ⁊ abſolutũ ⁊ pmanẽs acqrit. g̃ ⁊ c̃. ¶ Sz illõ ē irrõnabil' di ctũ: q: certũ ē q̃ idẽ corꝑ^o nũo manẽs idẽ nũo ⁊ ſpe ē nũc figure rotũde ⁊ poſtea alteri^o figure differentis ſm ſpẽs. ſ. figure q̃drate uel triãgularis. figura igit ē alia ſpe ⁊ tñ idẽ eſt corꝑ^o nũo ⁊ ſpe: g̃ figura ē alia res a corꝑe figurato. Jtẽ ſm iſtõ artifices operãtes trãſfigurãdo nihil facerẽt: q: nihil ē nouũ p opationẽ corꝑis niſi figura. ſz p̃ te figura nõ ē noua: g̃ h^ᵃ artifices fruſtra laborarẽt q: ad nullũ finẽ intentũ deueniret. ¶ Tertio ad eãdẽ ꝏnẽ arguit ſic. illõ q̃ videt oculo corꝑali: ē aliqd i re: ſz oculo corꝑali videt aliqd latũ carẽs pfunditate. g̃ aliqd tale ē in re. maior ꝑs de ſe. minorẽ pbo ſic. cuꝫ oculus videt corꝑ^o ſolidũ carens diaphaneitate aliqd eſt ibi q̃ ſm ſe totũ videt ſic q̃ q̃libet ꝑs eius videt ſm ſe totũ: ſz nec corꝑ^o nec ꝑs corꝑis videt ſm ſe totus ſic q̃ q̃libet ei^o ꝑs videat q: tũc aliqd iterius infra pfunditatẽ videret q̃ ꝏ eſt falſum: q: illõ corꝑ^o per poſitũ vndiq̃ caret diaphaneitate: g̃ illõ q̃ ꝏ ſm ſe totũ videt caret pfũditate ⁊ tñ hẽt latitudinẽ. aliẽ nõ videret: g̃ i re ē aliqd hñs latitudinẽ ſine pfũditate. Si dicat huic q̃ cũ oculus videt corꝑ^o ſolidũ carẽs diaphaneitate nõ ē ibi aliqd ſz ſe totũ viſus: ita q̃ q̃libet ꝑs ei^o videat: Sed ſ̃. i oi motu ē dare p̃^m mouẽs diſtinguẽdo p̃^m ſ̃ ſecũdã ptẽ. aut mouet ſz ptẽ tñ: ⁊ tũc q̃rẽdũ eſt de iſta pte. aut mouet ſicut ꝑus ſm ſe totus: ⁊ tũc ē p̃^m mouẽs. aut mouet ſm ptẽ ⁊ tũc q̃rẽdũ ē de illa pte ſicut ꝑus: ⁊ ſic ul' pcedit in ifinitũ i monẽtib^o cẽntialr ordinatꝭ ul' optebit dare p̃^m mouẽs ⁊ loquor ꝏ mouẽte pmanẽte cui^o oẽs ptes ſunt ſil'. Et tũc arguo ſic. visibile mouet viſũ ⁊ visus mouet a visibili. igit i illa motiõe ē dare p̃^m mouẽs q̃ ſm ſe totũ mouet viſus ⁊ p̃ ons ſm ſe totũ videtur. ¶ Probato igit q̃ i re eſt aliqd hñs latitudinẽ ſine pfunditate. Probo q̃ i re ē aliqd hñs lõgitudinẽ ſine latitudie. ⁊ ꝗ, ꝑbat ſic. ultim^o termin^o latitudinis caret latitudie: q: ſi hẽret latitudinẽ cum nõ hẽat latitudinẽ ifinitã: terminaret ex pte latitudis ⁊ ſic non ect ultim^o termin^o ex ea pte q̃ terminaret. Vñ ſicut ꝑbatũ ē ꝑus ultim^o termin^o ex ea pte qua terminat ē idiuiſibilis. illõ igit q̃ eſt ultim^o terminus latitudis ē idiuiſibile ſz latitudinẽ: ⁊ tñ certũ ē q̃ hẽt lõgitudinẽ: ergo i re ē aliqd hñs lõgitudinẽ ſine latitudine. ¶ Jtẽ tres ſũt dimẽſiões diſtincte ut ꝏ p̃ ec. ⁊ mũ. ſed vna eſt dimẽſio q̃ ē pfũditas: igit erũt due alie dimẽſiões carẽtes pfũditate uel ſaltm nõ icludẽtes pfunditatẽ q̃ non ſũt niſi latitudo ⁊ lõgitudo. ſed ſi lõgitudo ē lata ul' latitudo pfũda: nõ ect niſi vna dimẽſio videl3 pfũditas. Et hec rõ ꝑbat tã de ſupficie q̃ ꝏ linea. ſ. q̃ ſupficies caret pfũditate ⁊ linea latitudie. ¶ Tertio aũt ꝑbo q̃ i re ē aliqd ſimplr idiuiſibile q̃ ē termin^o ꝓtinui. ita q̃ pũct^o ē aliqd i re ſimplr idiuiſibile. ⁊ q̃ iſtas ē aliqd i re ſimplr idiuiſibile. ⁊ q̃ pũctus ſit aliqd in re ſimplr idiuiſibile: ꝑbo q: illõ q̃ ē i re carẽs lõgitudie eſt ſimplr idiuiſibile: qm oẽ terminatũ hẽt lõgitudinẽ. ſz pũct^o caret lõgitudine. g̃ maior ꝑs. minor ꝏ ꝑbat q: pũct^o ē ultim^o terminus lõgitudis: igit pũct^o caret lõgitudie. ſia ꝑs q: ultimus termin^o ex pte q̃ termiat ē idiuiſibilis. ¶ Vñ q: ſupficies terminat corꝑ^o ul' pfũditatẽ: ꝏ ſupficies caret pfunditate: ⁊ q: linea terminat ſupficies ſine latitudine: iõ linea caret latitudine: ⁊ q: punct^o terminat lõgitudinẽ iõ pũct^o caret lõgitudine: ⁊ hec ē rõ pbor ꝑ quã ponũt h^ᵃ idiuiſibilia. ¶ Secũdo ꝑbo eãdẽ ꝏnẽ ſic. Illõ fm q̃ ſpa trãgit planũ ē aliqd i re: q: ſi ect nihil ſz illõ nõ ect aliqs tact^o. ſz ſpa trãgẽo planũ trãgit planũ fm pũctũ idiuiſibile oino ut ꝑbat i geometria: igit i re ē aliqd ſimplr idiuiſibile. maior ē mãiſesta: ⁊ mior ē demõſtrata i geometria. ꝑs ēt eãdẽ mior ꝏ ſe: q: illa ſz q̃ aliq̃ ſe trãgunt ſũt ſil' adeq̃te: ⁊ p̃ ons ſint eiuſdẽ figure: g̃ ſi ſpa trãgeret planũ ſz aliqd diuiſibile ſeqret q̃ illa idiuiſibilia ſpe ⁊ plani ſz q̃ ſe trãgerẽt eſſent eiuſdẽ figure plane: ⁊ ſic aliq̃ portio circuli ect plana: ⁊ ſic ſequit q̃ idẽ ect figure plãe ⁊ figure circularis q̃ ē ipo^lc. ¶ Tertio arguit ad idẽ ſic. Illõ q̃ ē cẽtrũ circuli ē aliqd i re. pũct^o ſimplr idiuiſibilis ē cẽtrũ circuli g̃. maior ꝑs: q: cẽtrũ ē de rõne circli cadẽs i ei^o diffinitiõe. nõ ens aũt nõ cadit in diffõne entis pmanẽtis nec ē de rõne ei^o: mior ꝏ ꝑs q: cẽtrũ circuli ē a q̃ oẽs linee recte exeũtes ad circũferẽtiã ſunt eq̃les. ſz h^ᵃ ē pũct^o idiuiſibilis nec pot poni aliõ niſi ponat corꝑ^o ſpericũ ⁊ tũc q̃rẽdũ ē de ſuo cẽtro. aut ē ſimplr ⁊ habet ꝑpoſitũ. aut ē diuiſibile ⁊ q̃rẽdũ ē de ſuo cẽtro ſicut ꝑus ⁊ ſic pcedit i ifinitũ: ⁊ per ons hõ nõ poſſet certificari ꝏ aliq̃ corꝑe. ſ. utrũ ſit figura circularis ul' nõ. q: nõ certificat ꝏ aliq̃ q̃ ē circularis figure niſi p ꝗ q: oẽs linee recte exeũtes a ſuo cẽtro ad circũferẽtiã ſt̃ eq̃les: qm hec ē eius diffõ p quã cogſcit. ſz p ꝗ nõ pot cogſci niſi ponendo centrum idiuiſibile: q: ponẽdo cẽtrũ diuiſibile optebit q̃ illõ ſit ſpicũ ⁊ q̃ cogſcat cẽ ſpicũ: ⁊ hoc cogſci nõ pot niſi p ſuũ cẽtrũ: ⁊ ſi illõ ſit diuiſibile ops q̃ ſit ſpicũ q̃ cogſci nõ pot niſi p ſuũ cẽtrũ. ⁊ eadẽ rõ erit de illo ⁊ ſic niſi ponat cẽtrũ idiuiſibile nõ pot cogſci de aliq̃ corꝑe utrũ ſit ſpicũ ul' nõ. ⁊ hec ē itẽtio phi: ꝏthi^ᵒ dicẽtis q̃ q: cẽtrũ ē diuiſibile iõ attingẽ cẽtrũ ē difficile ſz recedẽ a cẽtro ē facile. Quarto. ꝑbo q̃ iſtas ē aliqd in re ſimplr idiuiſibile ⁊ ꝗ ſic. Ois ſ̃dictio hẽt referri ad eãdẽ mẽſurã ut ꝑs p diffõnẽ ſ̃dictiõis. ſz p q̃cũq̃ mẽſura diuiſibili nõ repugnat ſ̃dictoria ē ſit va: q: vnũ ſ̃dictoriũ pot ē ueꝝ i vna pte mẽſure diuiſibilis: ⁊ aliõ ſ̃dictoriũ pot ē ueꝝ p alia pte illi^o menſure diuiſibilis: imo ita ē q̃ p oi pte q̃tũcũq̃ puo uel p oi mẽſura diuiſibili ſucceſſiue ſũt aliq̃ ſ̃dictoria va. ſ. vnũ i vna pte illi^o mẽſure ⁊ aliõ i alia pte: g̃ cũ repugnet ſ̃dictoriis q̃ ſint ſil' va. p aliq̃ vna mẽſura: ops q̃ ꝗ repugnet eis. p mẽſura idiuiſibili ſimplr ſz h^ᵃ ē iſtãs: igit iſtas ē aliqd i re ſimplr idiuiſibile. ¶ Hec rõ pfirmat ſic: hec ꝑpoſitio eſt va: videl3 q̃ſcũq̃ vnũ ſ̃dictoriũ eſt ueꝝ: tũc reliquũ nõ ē ueꝝ: ⁊ tũc q̃ro utrũ hic fiat diſtributio pro menſura idiuiſibili ul' pro mẽſura diuiſibili. ſi p mẽſura idiuiſibili habet ꝑpoſitũ ſcilicet q̃ talis mẽſura eſt: ⁊ illa nõ eſt niſi in ſtãs. ſi vo dicitur q̃ fit diſtributio ſolũ pro mẽſura diuiſibili: tũc erit hec falſa: ſcilicet quãdocũq̃ ⁊ c̃. q: quãdocũq̃ pro mẽſura diuiſibili vnũ ſ̃dictoriũ eſt ueꝝ: pro tunc nõ repugnat reli

quo q̃ sit uerũ:imo p q̃cũq̃ mẽsura diuisibili vnũ
ẽ uerũ:p eadẽ mẽsura reliquũ põt cẽ uer.2°,pbo
eandem ꝓnem sic. Omne qd̃ qnq̃ fuit ⁊ qnq̃ nõ
ẽ habuit cẽin aliqua mẽsura sibi adequata: ita q̃
nõ amõ illã mẽsurã nec post ipãz.ſ mlte ſt res habẽ
tes eẽ subito sic q̃ nõ pmanẽt p aliq̃d tp̃s totũ cu
iusmõi ſt radij solis i medio aeris ⁊ incessus lumis
⁊ h°. Nõ enim mãet idẽ radi° nũo p aliq̃d tp̃s totũ:
q: radi° fit ꝓtinue i alia ⁊ alia pte aeriſ gesceni ⁊ ac
cidẽs manẽs idẽ nũo nõ mouet° gesceẽte subto igit̃
radi° hẽt mẽsurã adequãtã.ſ h° nõ est tp̃s cũ nõ du
ret p tp̃s:g̃ erit istãs.ul'aliq̃ mẽsura idisibil' ꝑ ꝯ du
ratione q̃ nõ põt cẽ nisi istãs.ſ qd̃ est mẽsura rei
existũ ẽ i re exiõ:g̃ istãs ẽ i re aliqd simpl'r idiuisi
bile. Sz forte huic dicerẽt isti q̃ istãs nõ ẽ mẽsura
i q̃ res ẽ.nec ẽ uera ⁊ ẽ vtute ꝓmõis q̃ gñatio subita
sit i istãti:ul' q̃ radi° ẽ i istãti sic vna res i alia:ſ dz
cẽ aliqd i istãti:q: vna ei° ps post aliã nõ gñat nec
ẽ ante aliã. ¶ Sz illd nihil ẽ.q: cẽ qd̃ ẽ aliq̃n ẽ. ⁊
cẽ qd̃ fuit aliq̃n fuit. Iste igit̃ radi° pterit aliq̃n fu
it:ſ aliq̃n ẽ aduerbiũ. ⁊ ꝑ grãmaticos aduerbiuz
equpollet,ppositiõi cũ suo casuali:sic cẽ ẽ equpollet
ei qd̃ ẽ cẽ i ſ loco ⁊ eodẽ mõ cẽ ul' fuisse i tali istãti
ul' i tali tpe. Vñ cẽ nũc ẽ cẽ i ſ istãti pcise:g̃ radius
g ẽ cẽ pcise:ẽ i ſ istãti pcise. ¶ Sil'r siue ponat q̃
radi° ẽ i istãti siue nõ:semp opz ponẽ q̃ ẽ aliq̃ men
sura adequãta sui cẽ:q: al' nõ ꝓtingeret soluẽ istã qõ
nẽ q̃ qrit q̃diu iste radi° fuit ul' qñ iste radi° fuit.
¶ Ad ꝓbãdũ istas 4°r ꝯnes sunt auctes innũabi
les:sed q: isti nullã auctẽ admittũt nisi ,ppziã suf
ficiãt ad pñs iste rõnes. ¶ Ad rõnes vo in ꝑtium.
Ad p^am qñ dz q̃ cẽ accñs hẽt subm sibi adequtũ:di
co q̃ illa ,ppositio ẽ falsissima:imo nullũ accñs qd̃
ẽ termin° alteri° accñtis hẽt subz sibi adequtũ:q: cẽ
accñs qd̃ ẽ termin° ẽ i eodẽ subo i q̃ ẽ illd cui° ẽ ter
min°. ⁊ q: terminus nõ adequat ei cui° ẽ termin°:
iõ termin° nõ adequat suo subto. Vñ illa,ppositio
ẽ ul'iter falsa.videlz. Cẽ accñs hẽt subm sibi adequ
tũ.loquẽdo de accñte qd̃ ẽ ultim° termin° alteri° ac
cidẽtis. ¶ Ad ꝓfirmationẽ vo qñ dz q̃ ſ pũct° est
ul' est suba ul' accñs:dz q̃ ẽ accñs. Et qñ dz ſi ẽ ac
cidẽs aut ẽ q̃ tas ul' q̃litas ⁊ c̃. Dico q̃ nõ sequit
q: ẽ fallacia ꝓsequẽtis.nec ẽ uera q̃ cẽ accñs ẽ quã
tas ul' q̃litas ⁊ c̃.ſ bñ sequit q̃ ẽ q̃tas ul' q̃lit
tas uel aliqd q̃titatis uel q̃litatis. Vñ q̃uis pun
ctus nõ sit q̃tas ul' q̃litas ⁊ c̃. ẽ tñ aliqd itrinseco
q̃titati q: est termin° itrinsec° q̃titatis. Et ista rũsio
pbat:q: eodẽ mõ q̃ accñs diuidit i.tr,pdicamẽta:
eodẽ mõ ens diuidit in subaz ⁊ accñs.ſ accipi
endo subam,put ẽ gen° gñalissimũ:sic illa est falsa.
Cẽ ens ẽ suba uel accñs.q: pn^m subẽ ut mã p^a uel
forma subalis.nec ẽ suba accipiẽdo subam ut ẽ ge
nus.nec accñs:qm̃ suba q̃ ẽ genus gñalissimũ nõ
pdicatur in recto de mã ⁊ forma:q: nulla spẽs sub
stãtie pdicat i recto de mã ⁊ forma.ſ de quocũq̃
pdicat gen° ẽ eodẽ pdicat aliq̃ spẽs gñis ut patet
diuidẽdo gen° i spẽs ⁊ sic descẽdẽdo ad spẽs specia
lissimas.ſ bñ suba q̃ ẽ gen° pdicat i obliquo ẽ mã
⁊ forma:q: mã ⁊ forma sũt ipsius subẽ q: sunt pn^a
itrinseca ei° : ⁊ eodẽ mõ q̃tas pdicat de puncto
in obliquo qm̃ pũct° ẽ aliqd q̃titat:q: est finis uel
termin° ei° itrinsec°. ¶ Ad 2um rõnẽ qñ dz q̃ ipo^lc ẽ
q̃ sint ifiniteres i actu ⁊ c̃. dico q̃ ipo^lc est q̃ sint ifi
niteres in actu p se ⁊ seo:sũ exñtes.tñ nõ est icõue
niẽs q̃ sint ifiniteres i actu actualitate pñtle.ierñ
tes tñ alteri rei e^i sunt pn^a ẽminãtia uel ꝓtinuãtia
⁊ sic de pũctis iõ ⁊ c̃. ¶ Ad 3^am rõnẽ qñ dz q̃ p so
lã diuisionẽ cõtinui nõ causat aliq̃ res positiua no
ua q̃ pus nõ fuit:dicẽdũ q̃ ſ est falsuz imo p solaz
cõtinui diuisionẽ causant noue res.ſ.noui termini
ptiũ adiuicẽ diuersarũ. ⁊ iõ assumptũ est manife
ste falsũ. Et eodẽ modo dico q̃ p vnionẽ oiuz par
tiũ alicui° cui° ptes q̃ pus erãt sepate possunt cõti
nuari gñat noua res absoluta q: nouus pũct° cõti
nuans. ⁊ etiã corrũpunt cũcta pus terminãtia ⁊
ifinita pũcta gñant ⁊ ifinita corrũpunt nec ſ ẽ icõ
uenies ſ magis necessariũ. ¶ Ad rõnes vo theo
logicas. Ad p^am dz q̃ illd pn^m est falsissimũ ⁊ ꝯdi
ctionẽ includẽs.ſ.q̃ de° possit ocm rẽ absolutã di
stinctã ab alia re absoluta facẽ sine ea sic intelligen
do q̃ faciat eã sine oi tali re:qm̃ nõ põt de° facere
subam corporeã sine oi quãtitate nec quãtitatẽ si
ne oi figura:nec albedinẽ sine oi gradu albedinis:
⁊ sic de alijs ifinitis. Et ita dico q̃ de° nõ põt facẽ
lineã sine oi pũcto ad quez est terminatio lincẽ q̃
uis possit facẽ lineã sine ſ pũcto termiatiuo ⁊ sine
illo diuisim. Et eodẽ mõ dico ad aliã rõnẽ theologi
cã.ſ.q̃ de° nõ põt facẽ lineã sine pũcto ꝓtinuati
uo q̃uis possit facẽ lineã sine isto pũcto ⁊ sine illo
diuisim nõ tñ põt facẽ sine illis ꝓiũctim. qd̃ pz q:
pũct° eadit i diffõne lincẽ ⁊ pdicat de linea p mõ p
se. ⁊ ſ i obliquo ut patet p lynconiciles p posterioz
⁊ de° nõ põt auferre ab aliq̃ illd qd̃ pdicat de ipso
in p mõ dicẽdi p se. ¶ Sed ꝯ hoc arguũt aliq̃ sic:
Illd qd̃ nã põt facẽ diuisim de° põt facẽ cõiũctim
⁊ sil'.sed nã põt facẽ hãc lineã sine ſ pũcto termi
natiuo ⁊ sine illo ⁊ sic de singulis diuisim.q̃ de° põt
facẽ hãc lineã sine oi pũcto cõiũctim. Ita q̃ linea
aliq̃n sit sine oi pũcto terminatiuo. ⁊ tũc arguit̃ si
cut pus.aut illa linea ẽ finita aut ifinita ⁊ patet de
ductio. ¶ Ad ſ dicẽdũ est qd̃ assũptũ ẽ falsũ.ſ.q̃
cẽ illd qd̃ nã põt facẽ sine aliqb° ⁊ diuisim:de° po
test facẽ illd sine oib° illis ꝓiũctim ita q̃ sit sinc q̃li
bet illoz:qm̃ nã põt facẽ illã cẽnãz.ſ.alter illoz ꝯ
dictorioz ẽ uera absq̃ vitate illi ꝯdictorij ⁊ absq̃
vitate illi°. ⁊ demõstro ꝯdictoria q̃ sũt i ptãte nãe.
⁊ tñ nõ põt de° facẽ q̃ hec sit uera alterũ ꝯdicto
rioz est uera sine vitate utriusq̃ cõiunctim. Vñ di
co q̃ cẽ illd qd̃ agẽs creatũ põt facẽ sine aliqbus
diuisim:cẽ illd põt de° facẽ sine illis cõiũctim nisi
illd esse sine illis coniũctim claudat ꝯdictionez: ⁊
sic ẽ in,ppositio ideo rõ nihil ualet. ¶ Ad ultimum
qñ dz q̃ quãtitas est p se finita uel ifinita: dico q̃
uerũ est sic p se q̃ sine oi extrinseco alteri° gñis:nõ
tñ sic p se sine termino itrinseco,ppzij gñis.2°patet
ex dictis pbi hic q̃ suba ⁊ quãtitas sunt res distin
cte q: dicit pbs. Si suba ⁊ quãtitas est : sequit̃ q̃
m'ta sũt qd̃ nõ ẽnt nisi suba ⁊ quãtitas ẽnt mul
ta ⁊ p pñs diuersa. ¶ Itẽ pbs dicit q̃ quãtitati p
se cõperit finitas ul' infinitas:sed subẽ q̃litati ⁊ cui
libet alteri pdicamẽto nõ cõpetit finitas ul' ifinitas
nisi p accidẽs ergo ⁊ c̃. Vñ isti moderni dicũt q̃ ſ
stãtia est cadẽ res cũ quãtitate qd̃ ,pbãt p rõnem
theologicã talẽ. Omnẽ res absolutã priorẽ alia re
absoluta põt deus de potẽtia sua absoluta ꝓseruã
re ⁊ posteriorẽ destruere nõ mutãdo rẽ priorẽ lo
caliter ul' situal'r.si igit̃ hec substãtia sit quãta ut
puta lapis põt de° de potẽtia sua absoluta cõseruã
re illam substãtiam ⁊ destruere illã rẽ posteriorẽ q̃
ponit̃ q̃tas non mutãdo substãtiã illius lapidis

localiter uel situal'r:sed illa substãtia gesceẽte q: nõ
videt necessariũ ita q̃ ei° oppositũ claudat ꝯdictio
nẽ.ſ.q̃ ꝓseruãdo rẽ porẽ ⁊ destruẽdo posteriorem
trãsferat priorem de loco ad locum.quo facto illa
suba occupat cundẽ locũ quẽ pus ⁊ p pñs ẽ q̃tas ⁊
tñ nõ p illã rẽ posteriorẽ q̃ ẽ destructa:igit̃ suba ẽ
se ẽ q̃tas:ſ illd qd̃ ẽ se est q̃tũ ⁊ nõ p aliã rẽ illd ẽ
q̃tas g̃ suba ẽ quãtitas. Illd ẽt põt argui pbice
sic. Nã ꝓtingit itelligẽ subaz lapidis gesceẽtis i eo
dẽ loco circũscripta p itellectũ a suba lapidis q̃cũ
q̃ re posteriori.ſ nõ ꝓtingit subaz exñtẽ in eodez
loco circũscripta q̃cũq̃ q̃titate p itellectũ itelligi:
g̃ q̃tas nõ ẽ posterior in cẽ q̃ suba:ſ si esset res
distincta sequeretur q̃ esset res posterior in esse.
¶ Hoc tñ ẽ ꝯ pbm ⁊ p^rcs hic exp̃sse.qm̃ pbs dicit
q̃ cẽ finitũ ul' ifinitũ nec puenit subẽ nec q̃litati nisi
p accñs ſ q̃titati p se.si vo q̃tas eẽt suba tũc il
lud qd̃ p se cõpetit q̃titati p se cõpeteret subẽ. Itẽ
pbs dicit q̃ si sola suba ẽ nõ erit aliq̃ magnitudo:
ſ ſ nõ sequit̃ si magnitudo ⁊ suba ẽnt idẽ. Item
pbs dicit q̃ si suba ⁊ q̃titas sũt:multa sũt q̃ sũt ſ
istud nõ seqrẽt nisi suba ⁊ q̃titas ẽnt m'ta. Item
p^tor dicit q̃ idiuidua ceterozꝯ pdicamẽtozꝯ existũt
i diuiduis.suba igit̃ idiuiduũ q̃titas existit i oiui
duo subẽ: ⁊ p pñs suba ⁊ q̃tas nõ sũt idẽ. Item
p^tor dicit q̃ oia pdicamẽta alia a suba dicunt ẽ in
sbiecto:igit̃ q̃tas ẽ in suba sicut i subto. ſ nihil ẽ
i seipo sic i subto g̃ ⁊ c̃. ¶ Alie auctes sũt ad idem
q̃ ifinite. ¶ Adhuc arguo ꝯ illã opionẽ p rõnes p̃
sic. Si q̃tas sit suba aut ẽ mã aut ẽ foꝫa subalis
aut suba cõposita : Nõ mã q: mã ẽ pura potẽtia ⁊
q̃tas ẽact°. Nec foꝫa sbstãtialis q: tũc mot° ad
q̃titatẽ eẽt mot° ad formã sbstãtialẽ ⁊ tũc nõ esset
eadẽ forma sbstãtialis in pn° mot° ad q̃titatẽ ⁊ in
fine ⁊ ita nõ eẽt idẽ cõpositũ i pncipio augmẽtatio
nis ⁊ in fine ⁊ sic nõ eẽt idẽ bõ p puer ⁊ postea vir.
qd̃ ẽ absurdũ. Nec ẽ suba cõposita pp idẽ q: tũc si
cut nõ manet eadẽ q̃tas i pn° augmẽtatiõis ⁊ in
fine ita nõ mãeret eadẽ suba cõposita i pn° augmẽ
tatiõis ⁊ in fine qd̃ ẽ possibile. ¶ Itẽ i diuersis sb
stãtijs ꝯm spẽm ẽ eadẽ q̃tas ꝯm spẽm qm̃ eadez
q̃tas ſ spez ẽ i vno pugillo aeris ⁊ i vno pugillo
terre uel i ligno aut i pano eq̃li lig. Ex ſ igit̃ arguo
sic. Manẽte eadẽ q̃titate ſ spẽm uariat suba ꝯm
spẽm.g̃ suba ⁊ q̃tas sũt diuerse res. ¶ Sz si di
cat q̃ q̃tas ẽ alia ſ spez i diuersis sbiect ſ spe
cie:eq̃lib' tñ ſ q̃titatẽ. ¶ Cõtra p pbs 5° metha^ce
Eq̃litas ẽ vnitas i q̃titate. Vñ eq̃litas fũdat sup
vnitatẽ specificã q̃titatis ꝯm pbm.g̃ oia eq̃lia ſ q̃
titatẽ hãt vnã q̃titatẽ ſ spez. Scdo,pbãdo ꝯnem
arguo sic. Augmẽtario ẽ mot° ad q̃titatẽ ⁊ nõ est
mot° ad suba z q: ab suba z nõ est mot° ut mot° ut pz
5° phisico.g̃ q̃tas nõ ẽ suba. ¶ Item arguit̃ sic.
Quãtitas ẽ p se sensibilis q: ſ pbm 2° d aia dz q̃
magnitudo ẽ p se sensibilis.sensibile eni cõe est ma
gnitudo. ⁊ sensibilia cõia sũt p se sensibilia. ⁊ suba
nõ ẽ p se sensibilis ſ p accidẽs ut pz p pbm ibidẽ:
g̃ ⁊ c̃. ¶ Itẽ rõ hui° opionis nõ ualet q: si ualeret
tẽ p eadẽ rõnẽ posset ,pbari q̃ mã p^a eẽt q̃tas. ⁊
foꝫa sbstãtialis extẽsa eẽt q̃tas: ⁊ q̃ color eẽt q̃
titas.qd̃ si isti ꝓcedãt tũc ꝯ eos seqrẽt q̃ plã corz
pora eẽnt sil' adequte qd̃ ẽ possibile q: cẽ corz° hẽt
tres dimẽsiões ⁊ mlte trine dimẽstones nõ pñt eẽ
sil' nisi vndiq̃ penetrarẽt se.2° arguo sic. Omis q̃ti
tas aduenies alteri q̃titati facit totũ mai° q̃titati
ue.ſ q̃litas aduenies q̃titati nõ facit totum mai°
q̃titatiue ut pz mãifeste:igit̃ q̃litas nõ est q̃titas.
Quare dicẽdũ ẽ cũ pbo q̃ suba ⁊ q̃titas sunt res
distincte. ¶ Et ad rõnes in ꝑtiũ cũ dz. Oẽm rẽ ab
solutã porẽ alia re absoluta põt deus ꝓseruare in
eodẽ loco destruẽdo posteriorẽ ⁊ c̃. Dico p iterem
ptionẽ q: de° nõ põt supplere vicẽ cause formalis.
q: de° nõ põt facẽ albũ sine albedine nec põt facẽ
hoiez sine aia:nũc vo suba nõ hẽt ptẽ ex ptẽ forma
liter nisi p q̃titatẽ ⁊ iõ de° nõ põt cõseruare subaz
a q̃titate sic q̃ hẽat ptẽ ex ptez destructa q̃titatet
q: hoc eẽt ꝓseruare effectũ cãe formalis sine eã for
mali. ⁊ cũ suba nõ occupet locũ nisi p ſ:q: hẽt ptẽ
ex ptẽ sequit̃ q̃ de° nõ põt ꝓseruare subam i loco
destructa q̃titate. Et eodẽ mõ dico ad aliã rõnez
qñ dz q̃ ꝓtingit itelligẽ subam quiescẽtẽ in eodem
loco illa circũscripta per itellectũ ⁊ c̃. Dico p iter
emptionẽ q: nõ ꝓtingit itelligẽ subam occupãtẽ lo
cũ nisi itelligat q̃titas ⁊ ẽt loc° que sũt tñ res
posteriores in cẽ. Nec ẽ uerũ q̃ ꝓtingat aliquẽ itelli
gere substãtiã exñtẽ i loco circũscripta re posterio
ri.i.ipsa q̃titate. ¶ Tertio pz ex dictis pbi hic ⁊ ẽt
p^rto q̃ q̃tas de se hẽt ptes q̃titatiuas: qm̃ illud
qd̃ de se est finitũ uel ifinitũ de se hẽt ptes q̃titati
uas:sed q̃tas est hmõi ꝯm pbm ⁊ p^rcm hic:ergo
⁊ c̃. Sed q̃ q̃tas sit diuisibilis ⁊ hẽat ptes ⁊ nõ
solũ sit illud quo aliqd hẽt ptes põt ,pbari ⁊ p̃ sic.
Qm̃ manifestũ ẽ q̃ ptes sbstãtie cõposite sũt diui
sibiles ⁊ q̃te ut man° pes brachiũ ⁊ c̃. ⁊ tũc q̃ro an
brachiũ aut man° ul' pes ⁊ c̃. hẽant eadẽ q̃titatem
nũo per quã extẽdunt.aut aliã ⁊ aliã. Nõ est dare
p^m q: sic eadẽ q̃tas nũo esset in manu ⁊ pede qd̃
ẽ possibile:si vo det 2um:sic habet ,ppositũ q: ex q̃
titatib° ptiũ ꝓstituit tota q̃tas:ergo tota q̃titas
substãtie cõposite hẽt ptes.q: q̃titates ptiũ sunt
ptes q̃titatis totius. Et eodẽ mõ posset argui de
q̃titate cuiuscunq̃ ptis. ¶ Itẽ indiuisibile carẽs
ptib° nõ facit maius ꝯm pbm 6° hui°. si ergo q̃ti
tas ẽ diuisibilis carẽs ptib° sequerẽt q̃ p q̃titatẽ
nõ efficerẽt aliqd mai° qd̃ ẽ falsũ:q: vna substãtia
nõ est maior alia nisi q: hẽt maiorẽ q̃titatẽ: ⁊ etiã
est certũ q̃ per augmẽtũ auctuz fit maius. Et per
augmẽtationẽ nõ acqrit nisi q̃titas ergo quãtitas
efficit aliqd mai° qd̃ nõ eẽt si q̃titas foret idiuisi
bilis. ¶ Itẽ ad illd qd̃ cõsistit in idiuisibili nõ est
mot° sed ad quãtitatẽ est mot°.ergo q̃tas nõ cõ
sistit i idiuisibili.maior patet 7° hui°. ⁊ ei° rõ põt eẽ
ista:q: cẽ qd̃ mouet est diuisibile ut patet 6° hui°.
sed mot° extendit̃ ad extẽsionẽ mobilis:q: in alia
⁊ alia pte mobilis ẽ alia ⁊ alia pars mot°:cuz igit̃
cuilibet pti mot° exñti in pte mobilis corrẽsponde
at ps termini ad quẽ:qm̃ cuilibet qd̃ mouet acqri
tur aliqs termin° mot°.sequit̃ q̃ sicut mot° extẽdit̃
mobili ita termin° extẽdit̃ in mobili: ⁊ sic patet ma
ior:minor vo est manifesta 5° hui°.ubi vult pbs q̃
ad quãtitatẽ fit mot°. ¶ Itẽ cẽ per se sensibile est
diuisibile.sed magnitudo que ẽ q̃titas est sensibi
lis per se:ergo maior ẽ demõstrata in libro de sen
su ⁊ sensato. ⁊ mior est nota :° de aia.ubi vult pbs
q̃ sensibilia cõia de quoꝫ nũo est magnitudo sint
sensibilia per se. ¶ Itẽ si quãtitas cẽt idiuisibilis p
se:tũc suppositiones geometrie essent false videlz.
Quod a pũcto ad pũctum ꝓtingit recta lineã du
cẽ.sed illud esset falsuz q: nõ ꝓtingit idiuisibile du
cẽ. ⁊ sil' illa eẽnt falsa : videlz angulus rect° ẽ ma-

De Quantitate

ior acuto:qz idiuisibile nõ ē maior nec minor. Itē ēt illa ꝑ ēt falsa: videlz. triãgulus hēt tres angulos eq̃les duob' rect:qz triãgulus ē q̃titas ⁊ si q̃titas est idiuisibilis ⁊ idiuisibile nõ hēt ptes ⁊ ita nec triangulus hēt tres angulos. Et eodē mõ ē ō olb' ꝑnib' arithme. ⁊ geom̃. qz iste scie sē ō q̃titate: ⁊ ita si q̃titas nõ hiet ptes tota mathe^ca ul' maior ps ēt falsa. Quare dico q̃ q̃titas ē diuisibilis bñs ptē ex ptē ⁊ ꝓ videlz here ptē ex ptē cõpetit q̃titati p se ⁊ p. qõ ps qz passio q̃ ē in multis nõ sbalēnatim positi cõpetit alicui p̃ meditãte q̃ iest alijs. sed hic ptē ex ptē ē vna passio q̃ iest multi q̃rũ nullũ pōit sb alio: qz iest q̃titati ⁊ q̃titati: q̃rũ nullũ ē sb alio q̃ ista passio iest alicui p: ꝓ nõ iest p nisi q̃titati qz cetis p̃dicamẽtis solũ iest ꝓ accis ut ps p pbs. q̃ ⁊c. Et si dicat q̃ hic ptes p̃ iest q̃to ꝓ nõ iest p q̃titati. ¶ Contra q̃ro qd itelligis p q̃tũ: qz aut itelligis q̃titate aut itelligis subs q̃titati aut totũ aggregatũ ex sb iecto ⁊ q̃titate. Si itelligis p^m. hētur ppositũ videlz. q̃ q̃titas hēt ptē ex ptē nec ē dare 1^m qz subs q̃titati nõ ē disibile nec bñs ptē ex ptē nisi p accis. Nec ē dare 3^m qz totũ aggregatũ ex subo ⁊ q̃titate nõ ē vnũ ens p se ⁊ p. ꝓ nõ hēt aliquã vnã p se passione. ¶ p. Si hic per se ptē extra ptē iesset p aggregato ex subto ⁊ q̃titate opteret q̃ ineēt ei ul' rõne subti ul' rõne ptis subti ul' rõne q̃titatis. nõ p^m: qz subm nõ hēt p se ptē ex ptē nec rõne ptis sb iecti: qz subm p accis hēt ptē ex ptē ⁊ p. ꝓ ps sb icti. nec rõne q̃titatis qz ꝓ illã positionē q̃titas nõ hēt ptē ex ptem. p. Illud qõ si eēt separatũ ⁊ per se extãs occuparet locũ hēt ptē ex ptē: ꝓ q̃titas ē h^n ꝗ maior ō se ps: ⁊ mior ē nota 4° bui^s vbi dic pbs q̃ si eēt corp^s cubũ separatũ ⁊ poneret i aq̃ faceēt tm ō aq̃ recedē q̃tũ ē corp^s cubũ: qõ nõ eēt nisi corp^s cubũ occuparet locũ ut dic ꝓ^tor p ō gñatiõe. capl'o de tactu q̃ foze mathe^ca nõ abstrahūt a loco sic ab alijs accitib' qz si eēnt separate adhuc occuparēt locũ. ¶ Propt igit ista ⁊ multa alia videt mihi q̃ q̃titas ō se hēat ptē ex ptē ⁊ ꝓ vult pbs explse i lib' p̃dicamẽtor. ca. ō q̃titate. d. q̃ q̃titas ꝓtiua ē illa cui^s ptes copulant ad vnũ t minũ cões: q̃ q̃titas cõtinua hēt ptes. ¶ Itē 4° bui^s pbs vult q̃ si q̃titas eēt separata a subto adhuc repleret locũ ⁊ faceēt distare ut si cubũ foret separatũ ⁊ poneret i aquã tm faceret distare ō aq̃ q̃tũ ē cubũ: ⁊ iõ ꝓ^tor p ō gña. vult q̃ si mathe^ca eēnt separata adhuc repleret locum qõ nõ eēt nisi eēnt diuisibilia. Ex his igit auctib' est ꝓludēdũ q̃ q̃titas hēt ptē ex ptē ꝓ ⁊ ꝓ nõ seqtur q̃ sit alia disibilitas q̃titati ⁊ subē: imo q̃titas est disibilis ⁊ suba et ē diuisibilis alie sē ptes q̃titati ⁊ alie subē siue subti: ⁊ tm ē eadē ptibilitas ⁊ disibilitas q̃titati ⁊ subti: al' enim seqret q̃ due ptibilitates eēnt sil. s. due corpeitates. ¶ Sz ꝓ b arg^t. phãdo q̃ q̃titas nõ hēt ptē ex qz si sic tũc q̃titas esset q̃ta ⁊ linea eēt q̃ta qõ ē falsũ qz idē nõ denoiat se ipm nec gen^s p̃dicat denoiatiue ꝓ pbz i topicis de sua spe. ¶ Dicēdũ ē igit q̃ denoiatiuz est illõ qõ iportat aliquã formã tanq̃ ei^s accis ut ps p simpliciũ i p̃dicamẽtis. Vñ qz albũ ē denoiatiuũ iõ albũ significat albedinem tanq̃ ei^s accis. Et iõ dico q̃ p q̃tũ possum^s dicere q̃tũ itelligē bñs q̃titatē tanq̃ accidẽs. ⁊ isto mõ q̃tũ ē denoiatiuũ q̃titatis ⁊ ita q̃ p̃dicat de q̃titate: ⁊ iõ si q̃titas sit diuisibilis ex hoc nõ sequit q̃ idē predicet de se denoiatiue nec q̃ genus predicetur de sua specie denominative.

¶ Ampli^s qm̃ ⁊ ipz vnũ mltiplr dr: quēad modũ ⁊ qõ ē itēdēdũ quõ dñt vnũ eē oē Dicit enim vnũ aut ꝓtinuũ aut idiuisibile: aut quoꝝ rõ vna ⁊ eadē q̃ aliqd erat eē: quēadmodum uappa ⁊ vinum. Siquidem igitur continuum multa sũt qõ est: in infinitũ enim diuisibile est continuum.

¶ Hec hec 3^a ps p^s pticule 2^e ptis pncipalis bui^s capituli. In q̃ pbs destruit ꝓnẽ illoꝝ didẽdo oẽs itẽtiões ō gb^s dr vnũ qõ est p̃dicatũ ꝓnis coꝝ. Et hec est 6^a ꝓ bui^s libri videlz q̃ ens nõ ē tm vnũ. Que ꝓ pbat p diuisionē vni^s sic. Si ens est tm vnuz. aut igit ē tm vnũ ꝓtinuũ: aut ē tm vnũ indiuisibile: aut ē tm vnũ fm diffõnẽ. ꝓ ens nullo hoꝝ modoꝝ pōt eē vnũ: q̃ maior bui^s rõnis ē manifesta ⁊ minor declarat in lra. Et p. pbat q̃ ens nõ ē tm vnũ vnitate ꝓtinuatiõis. Scdo pbat q̃ ens nõ ē tm vnũ vnitate idiuisibilitat ⁊ ibi. Si eni est diuisibile. Tertio aũt pbat q̃ ens nõ ē tm vnuz vnitate diffõnis ⁊ ibi. At vō si rõe vnũ. Adhuc i p^a pte pbs facit duo: qz p. pbat q̃ ens nõ ē tm vnũ vnitate cõtinuatiõis. 2° vō ibi. Nēt aũt dubitatiões. mouet ⁊ soluit qõdã dubiũ. ¶ Probat igit p̃ q̃ ens nõ ē tm vnũ vnitate ꝓtinuationis ⁊ ꝓ sic. Si ens est tm vnũ vnitate ꝓtinuatiõis tũc est vnũ ꝓtinuũ. ⁊ si est continuum est diuisibile qz oẽ cõtinuũ est diuisibile in infinitũ. ⁊ ita sequit q̃ multa sint. qõ est ꝓta illoꝝ opinionē qui negant multa esse.

¶ Habet ãt dubitationē ō pte ⁊ toto Fortassis aũt nõ ad hãc rõnẽ ꝓ ad ipaz fm seipam. Utrũ vnũ aut plura ps ⁊ totũ ⁊ quõ vnũ aut plura: ⁊ si plura quõ plura: ⁊ de ptib' nõ ꝓtinuis: ⁊ si toti vnũ: utrũq̃ ē sicut idiuisibile: qm̃ ⁊ eadē eisdē erunt.

¶ Sed qz accedit ꝓtinuo ⁊ ī oi bñte ptes ut ei^s mltitudo nõ sit tm ꝓ diuersitatē ptiũ iter se ꝓ ꝓ diuersitatē ptiũ a suo toto. iõ pbs mouet dubitationē dicẽs utrũ ptes sint idē toti ul' eedē toti siue diuerse a toto. Et q̃uis ista qõ nõ sit multũ ad ppositũ: tm fm seipaz ē utilis ⁊ pscrutabilis p se. ⁊ hēt hec qõ locũ nõ solũ ī ꝓtinuis ꝓ ēt i ꝓtiguis. ¶ Deide pbs soluit qõnẽ ista ⁊ itēdit pbare q̃ ptes nõ sũt eedes toti. Et hec ē 7^a ꝓ bui^s libri q̃ pbat sic. Si ptes eēnt eedē totũ tũc totũ eēt qõdã indiuisibile. ꝓ ns ē falsum: ergo ⁊ ans: ꝓ ns pbat. Si ptes sũt eedem suo toti ⁊ quecunq̃ sũt eadē cidē numero illa sunt eadē inter se. tunc sequitur q̃ oẽs partes sũt eedē inter se ⁊ p. ꝓ ns totũ nõ hēt aliquã diuersitatē ptiũ. sed illõ qõ nõ hēt aliquã diuersitatē ptiũ ē idiuisibile: ergo totũ est idiuisibile. igit si ptes eēnt eedē toti sequit q̃ totũ erit quoddam indiuisibile. Vñ ista ratio. pbat q̃ non oẽs partes sil' sũpte sũt eedē toti. qz oẽs ptes sil' sũpte eēnt eedē inter se. ¶ Notãdũ est fm ꝓ^rcs q̃ fmo oppositi^s isti nõ exprmit pp ei^s famositatē. s. fmo. pbas q̃ ptes sũt eedem toti. Et rõ ꝓ. pbas est ista fm ꝓ^rcs. Si ois ps est aliud a toto: tũc oẽs ptes eēnt aliud a toto. sed totũ nihil aliud est q̃ quedã aggregatio ptiũ. q̃ totũ est aliõ a se. vñ dicit ꝓ^tor q̃ ꝓ est sophisma cõpositionis ⁊

diuisionis. qz vnaquecq̃ ptiũ dr esse aliõ a toto. ꝓ oẽs insil' nõ pñt dici esse aliõ a toto. ¶ Sz hic dubitat videlicet utrũ oẽs ptes sil' sũpte sint idē qõ ipm totũ. ¶ Circa qõ. pbo. p̃ q̃ nõ oẽs ptes sil' sũpte sint idē qõ totũ. 2° vo rñdebo rõib' i ꝓriũ. Pro dãdo igit pmũ suppono p̃ q̃ illa nõ sũt eadē quoꝝ vnum affirmat de vno qõ uere negat de alio. que suppositio pret p p^m pncipiũ. qz idem nõ sil' affirmat ⁊ negat de eodem. patet ēt p pbm 7° topi. ⁊ in p̃dicamẽtis. pbat pbs q̃ cecũ esse ⁊ cecitas nõ sũt idē. qz de aliquo affirmat cecũ esse de quo uere negat cecitas. q̃ supposito arguo sic. Aliqd affirmat de toto qõ uere negat de ptib' sil' sũptis ⁊ eõ. ergo ptes sil' sũpte nõ sũt idē toti. ꝓ ns patet per p^m p̃n^m ans vo. pbat. qz ista est uera cõpositũ ex mã ⁊ forma est per se cãtum ex mã ⁊ forma. Et hec sil' est uera. mã ⁊ forma sil' sũpte nõ sunt per se causatum ex mã ⁊ forma. Et ista sil' est uera mã ⁊ forma sil' sũpte cõstituũt totũ. idest cõpositum. Et hec sil' est uera cõpositũ nõ cõstituit cõpositũ. qz idē nõ constituit seipm. ergo mã ⁊ forma sil' sũpte nõ sũt ipm cõpositũ. vñ pōt fieri rõ ducẽs ad ipossibile. sic mã ⁊ forma sil' sũpte cõstituũt cõpositũ. sed mã ⁊ forma sil' sumpte sũt idē q̃ cõpositũ. ergo cõpositum cõstituit cõpositũ ⁊ per ꝓ ns idē erit cã suiipsius. sed ꝓ est ipossibilis. ⁊ maior est necessaria. igit minor est ipossibilis. s. q̃ mã ⁊ forma sil' sumpte sint idē qõ cõpositũ. Itē totum est aliqd: sed mã ⁊ forma simul sumpte nõ sunt aliqd igit partes sil' sumpte nõ sunt idē qõ ipsuz totũ. maior est manifesta. minor aũt patet. qz si mã ⁊ forma simul sũpte ꝓiunctim eēnt aliqd. aut igit eēnt aliqd causatum aut in causatũ. nõ sũt aliqd incausatũ. qz tũc nõ essent ipsum totũ qz totũ est causatũ. nec etiã sũt cãtum. qz sũt p^c cãe cõpositi. ⁊ ēt qz si eēnt causatũ. aut igit a se aut ab alijs. nõ a se. qz sic nõ essent p^c cãe ⁊ etiaz qz nihil causat seipm. nec ab alijs. qz eadē qõ esset de illis alijs ⁊ sic procederet in infinitũ. ⁊ etiã qz p^c cãe nõ causant ab alijs. Itē ppria passio hois nec inest mãe nec forme cõiunctim nec diuisim. ⁊ tm p̃ inest hoi. q̃ mã ⁊ forma hois sil' sũpte nõ sũt idem qõ hõ. Scdo. pbat idez sic: si mã ⁊ forma sil' sũpte eēnt idē qõ ipm cõpositũ sequeret q̃ tota entitas cõpositi maneret dissolutis ptib' qm̃ ponendo tm vnã formã subalẽ in hoie. tunc dissolutis corpe ⁊ aia maneret tota entitas ⁊ tota essentia hois qm̃ manet aia intellectiua ⁊ mã p^a ⁊ ita hoie destructo maneret hõ. Si vo dicat ꝓtra ꝗ videlicet q̃ nõ manet tota entitas hois. qz nõ manẽt ptes vnite hoiꝝ. Cõtra illõ arguit sic. Istõ nõ valet: qm̃ in dissolutione aie itellectiue a corpe nihil corrũpit nisi vnio aie ad corpus. sed ista vnio cũ sit relatio nõ est de eẽntia hois. q̃ tota eẽntia hois manet vñ ex q̃ oẽs cãe eẽntiales intrinsece hois manẽt dissolutis ptibus si iste cãe sint idē qõ totũ sequit qõ totum manet dissolutis ptib'. vñ ista rõ confirmat sic. Dissoluta: aia intellectiua a corpe aia itellectiua ⁊ corp' sũt illõ idē qõ pus erãt qm̃ erãt vnita. qm̃ illa eadē que pus erãt vnita postea sũt diuisa. si igit qm̃ erãt vnita erãt idē qõ hõ: sequit q̃ qm̃ sũt diuisa sũt ēt idē qõ hõ. sed qm̃ sunt diuisa certũ est q̃ manet. ergo hõ manet diuisis ⁊ dissolutis ptib'. Tertio vo pbat ppositũ per rõnem Arist. ⁊ hoc sic. Quecũq̃ sũt eadē cidē nũo sũt etiã eadē iter se: sed igit oẽs ptes sil' sũpte sunt idē eidē toti. ille ēt sũt eedē iter se. ⁊ sic sequit q̃ oẽs ptes sil' sumpte sũt eedē inter se. q̃ sequit q̃ cõpositũ est idiuisibile. ¶ Hec rõ cõfirmat sic. si mã ⁊ forma sil' sũpte sũt ipm cõpositũ. ⁊ ipz cõpositum est vnũ nũo. sequit q̃ mã ⁊ forma sũt vnũ nũo. ꝓ si sint vnũ nũo nõ dñt. ⁊ sic cõpositũ erit idiuisibile. qz nõ hēt diuersitatē in ptib'. ¶ Hec rõ ꝓfirmat. qz si totũ vniuersum est vnuz nũo. nã iste mũdus est idiuiduũ vnũ ⁊ vnũ nũo. si igit ptes sil' sũpte sũt ipm totũ. tũc sequit q̃ oẽs ptes hui^s mũdi sil' sũpte sunt. iste mundus. ⁊ iste mũdus est vnũ nũo. q̃ oẽs ptes huius mũdi eēnt vnũ nũo. ⁊ sic segt opio Par. ⁊ Mel. videlz q̃ oia sunt vnũ nũo. ⁊ sic de^o ⁊ diabolus eēnt vnũ nũo. ⁊ ēt suba ⁊ accis erũt vnũ nũo. qz suba ⁊ accis ꝓstituũt aliqd vnũ nũo. ⁊ albedo ⁊ sor. ꝓstituũt sortẽ albũ. ⁊ sortes alb' est vnũ nũo. si igit sor. ⁊ albedo sil' sũpta sint idē q̃ sortes albus. sequit q̃ sor. ⁊ albedo sũt idē nũo. ⁊ sic sba ⁊ accis erũt idē nũo. ⁊ ita illa que dñt gñe erũt idē nũo. qõ ē ipo^le Quarto. pbo. ppositũ. qm̃ accipiam^s vnũ ꝓtinuũ ut vnã vgã. ⁊ signent in ea due medietates ei^s tũc ille due medietates ei^s sũt illa vga. deide assignent 4^or q̃rte. tũc iste q̃tuor ptes sũt ista vga. ⁊ eodē mõ oẽs ptes ꝓstituẽtes pfecte illã vgã erũt illa vga. si igit oẽs ptes ꝓstituẽtes totũ sufficiẽter sũt ipm totũ. sequit q̃ due medietates sũt q̃tuor ptes. ⁊ ēt q̃ sunt mille. ⁊ sic duo eēnt mille. qõ ē ipossil^e. Juꝝ cãdez mãs arguo sic. nã certũ ē q̃ ista vga hēt ptes eēntiales. utputa mãs ⁊ foizz. ⁊ ēt ptes q̃titatias ut duas medietates ⁊ q̃tuor q̃rtas ⁊ sic deinceps. si igit ptes sũt eedē toti. tũc mã ⁊ foza illi^s vge sũt illa vga qz certũ ē q̃ mã ⁊ foza ꝓstituũt vgã illã sufficiẽter. Et sil' ptes q̃titatiue illi^s vge sũt eedē illi vge. ⁊ sic simplicia erũt cõposita. ⁊ ēt ptes eẽntiales erũt ptes q̃titatiue qõ est ipo^le. ¶ Propter igit ista ⁊ multa alia. dico q̃ nec ptes ꝓiunctim ul' diuisim sũt eedē toti. Attũ pcedẽdũ ē q̃ ptes ꝓstituũt totũ. ⁊ negãdũ q̃ ptes sint ipz totũ. qz eoipo q̃ ptes ꝓstituũt totũ. sequit q̃ ptes nõ sũt ipm totũ. qz idē respectu eiusdē nõ ē ꝓstituẽs ⁊ ꝓstituti. Et dico gñaliter q̃ nulla ppositio affirmatiua ē uera de vtute uocis in q̃ affirmat terminus cõis in nũo singulari supponẽs pro suppositis de aliq̃ ⁊ mino sũpto in nũo plurali ⁊ supponẽte p suppositis. qz termin^s accept^s in nũo plurali supponẽs pro suppositis suppõit pro multis sil' accept^s. sic q̃ nõ vificat nisi de multis sil' accept^s. ꝓ termin^s cõis accept^s in nũo singulari supponẽs p suppositis accipit. p aliq̃. vno nũo. ⁊ iõ talis affirmatiua ē falsa qz denotat q̃ diuersa nũo sunt vnũ nũo ul' eõ. ⁊ iõ ista ē fls. ptes sũt totũ. ⁊ hec sil' ptes sũt aliqd. Nec obstat dcm̃ porphi. dicẽtis q̃ ꝓticipatiõe spẽi plres boies sũt vn^s hõ. nec ēt illõ phi dicẽtis in tertio q̃ vnũ in actu ē multa i potẽtia. Vñ fmones autẽtici sũt itelligẽdi in sensu i q̃ fiũt ⁊ nõ in sensu quem faciũt. ⁊ dictũ Porphi. sic est itelligẽdũ q̃ ꝓticipatiõe spẽi plres boies ꝓuenũt i nã humana. Et illõ phi q̃ vnũ in actu cõstituit ex multis in potẽtia. Nec cõcedit p^tor illam affirmatiuã. s. q̃ oẽs ptes insimul sũt idē nũo toti. ꝓ cõcedit illã negatiuam. s. q̃ oẽs partes insimul nõ sunt aliud a toto. que negatiua bñ est uera. qz oẽs ptes insimul nõ sũt aliqd sed aliq̃. ⁊ iõ nec sunt idē toti nec aliõ a toto. ꝓ qualr itelligit illõ qõ p^tor dicit s. q̃ illud est sophisma cõpõnis ⁊ diuisiõis est dubiũ. Jõ dicẽdũ. q̃ hec oro. s. oẽs ptes nõ sũt aliud

a toto. nõ est multipler fm cõpõnez ⁊ diuisionẽ. ſz magis fm equocationẽ. ex eo q ly oẽs põt teneri collectiue uł diſiue. ſz hec oro. hec ps ⁊ illa ⁊ illa. ⁊ ſic de alijs nõ ſũt aliũ a toto ⁊ mł triplex fz cõpõnez ⁊ diuiſionẽ ⁊ in ſenſu cõpoſito eſt uera. ⁊ i ſenſu diuiſo eſt falſa. ¶ Sz nũc reſtat videẽ circa hãc deter minationẽ uł dubitationẽ. quõ ⁊ per qd totũ diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. q: aut ſe toto diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſumptis. aut p aliquã eĩ⁹ pte: nõ eſt dare ꝑmũ. q: qõ ſe toto diſtinguiť ab aliq̃ non hẽt ꝓuenictiũ cũ illo. ſi igiť totũ diſtinguiť ſe toto ab oi b⁹ ptib⁹ ſił ſumptis. ſequiť q totũ nullã hẽt ꝓueni entiã cũ oib⁹ ptib⁹ ſimul ſumptis. Nec eſt dare q totũ per aliquã ynã pte eĩ⁹ diſtinguat ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. q: nõ eſt maio: rõ q̃re magis per unam pte diſtinguiť q̃z per aliã. Item qcqd eſt in toto eſt in oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. ⁊ eẽ qcqd eſt in oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis eſt in toto. g̃ totũ ⁊ oẽs ptes ſił ſũpte nullo mõ diſtinguunt. ¶ Dicẽdũ igiť q totũ diſtinguiť ab oib⁹ ſuis ptib⁹ ſił ſũptis per ynitatẽ eĩ⁹. q: totũ hẽt ynitatẽ. ⁊ oẽs ptes ſił ſũpte nõ hẽt ynitatẽ. q: q̃cũq: ptes ponant ſił nõ hẽt maiorẽ ynitatem q̃z ynitas lapidis in ſacco. q: ex ſ q ptes ſint ſimł ni hil eſt ibi niſi ſ ⁊ ſ. ⁊ ſic nõ eſt maio: ynitas q̃z uni tas acerui. Et ſi q̃rať qd eſt illa ynitas p quã totũ diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. ſ. utrũ ſit ipſm totũ uel aliq̃ ps totĩ⁹. Dicẽdũ q illa ynitas eſt ipſ totũ. ⁊ cõcedo q totũ diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis ſe toto accipiẽdo totũ cathegoreumatice ⁊ nõ ſin cathegoreumatice. q: totũ nõ diſtinguiť ab oibus ptib⁹ ſił ſũptis p aliquas ptẽ. Et cũ dĩ q illõ qõ ſe toto diſtinguiť ab aliq̃ in nullo ꝓuenit cũ illo. dico q neẽ eſt ſi diſtingueret ſe toto ſumẽdo totũ ſinca thegoreũatice. ¶ Ad aliũ cũ dĩ q qcqd eſt in toto eſt in oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis põt dici q iſtũ nõ eſt neẽ q: ynitas eſt in toto que nõ eſt in oib⁹ ptib⁹ ſił ſum ptis. uł ꝓceſſo q qcqd eſt in toto eſt in oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis ⁊ eẽ. ex ſ tñ nõ ſequiť q totũ nõ diſtinguat ab oib⁹ ſuis ptib⁹. ſz ſolũ ſequiť q totũ p nihil qõ eſt in eo diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. ſz cum ſ ſtat q totũ ſeipo diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis. igiť ⁊ c. ¶ Alt tñ põt dici. ſ. q: totũ diſtinguiť ab oi bus ptib⁹ ſił ſũptis p oẽs ptes. q: totũ p ynã ptem differt ab alia pte. ⁊ p aliã ptẽ ab alia pte. ⁊ ſic de ſingulis. iõ totũ differt ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis per oẽs ptes ſimł. Ex⁷ⁿ bui⁹. ſi accipiať aliqõ diffinitũ qõ p oẽs pticulas poſitas in diffõne ſua diſtingui tur ab oib⁹ alijs. vbi gra. ſiẽ nomẽ diſtinguiť ab oi bus alijs per pticulas poſitas in ſua diffone diuer ſas. ut patet per ſ qõ eſt uox diſtinguiť a nõ uoce. ⁊ p ſ qõ eſt uox ſignificatiua differt a uoce nõ ſi gnificatiua. ⁊ ſic p aliã ⁊ aliã pticulã diffõnis dif fert ab oi alio ⁊ alio. Et ſi tũc q̃rať de tali diffinito p qd diſtinguiť ab oib⁹ alijs ſił ſũptis. Dicendũ q p oẽs ptes ſue diffõnis ſił ⁊ ꝓiũctim. q: p ynã ptẽ diſtinguiť ab ynõ. ⁊ p aliã ab alio reddẽdo ſingu la ſingulis. ⁊ eodẽ mõ põt dici q totũ diſtinguiť ab oib⁹ ptib⁹ ſił ſũptis p oẽs ptes inſimul ſũptas. Uiſo igiť quõ totũ diſtinguiť ab oib⁹ ptibus. vi dẽdũ eſt q̃liter ẽt totũ diſtinguiť uł differt ab yna pte. ⁊ q̃liter ps diſtinguiť a toto. Uñ dico q totũ diſtinguiť ab yna pte p aliã ptẽ. imo per quãcũq: ptes differt ab alia pte. Nã hõ diſtinguiť a ſuo ca pite p manũ ⁊ p pedẽ. ⁊ ſic de alijs ptib⁹. ⁊ cõpoſt ũ ex mã ⁊ forma p formã diſtinguiť a mã. ⁊ per mãm diſtinguiť a forma. Sz magis dubiũ eſt per qd ps diſtinguiť a toto. ⁊ videť mihi q ps non di ſtinguiť a toto p aliqõ poſitiuum qõ ſit in pte. q: ſi aliqõ poſitiuũ ſit in pte. illõ ẽt eſt in toto. ſz ps di ſtinguiť a toto p aliquã ꝑuationẽ aliaꝝ ptiũ qõ to tũ hẽt. ⁊ ps nõ. vbi gra. caput diſtinguiť a toto per ꝑuationẽ man⁹ ⁊ pedis ⁊ eodẽ mõ eſt de oib⁹ alijs. Et ſi dicať q oẽ ens poſitiuũ diſtinguiť a q̃cũq: ente poſitiuo p aliqõ poſitiuũ. Dico q neẽ eſt niſi hẽat ſe ſicut ps ⁊ totũ. ps enĩ nõ põt dici diſtingui a toto p aliqd poſitiuũ. q: nihil poſitiuũ eſt in pte qõ nõ ſit in toto. Et ſi querať utrum aliquo modo debeat concedi totũ eſſe idem parti uel pars eadẽ toti dĩ q totũ eſt idẽ parti fm partẽ. ⁊ non fz totũ.

¶ At vo ſi eſt idiuiſibile: nullum erit quã tũ neq̃z q̃le: neq̃z iã ifinitũ qõ ẽ ſicut mel liſſus dicit. neq̃z finitũ: ſicut ⁊ parmẽides. Terminus enĩ idiuiſibilis finitus nõ eſt.

¶ Probato q ens nõ eſt tñ ynũ ꝓtinuũ. pbatur q ens nõ eſt tñ ynũ idiuiſibile. q: ſi ens eẽt tñ ynũ idiuiſibile. tũc nõ erit q̃tũ neq̃z q̃le neq̃z ſuba ne q̃z aliqõ alioꝝ ꝑdicamẽtoꝝ. qm oia talia ſũt diuiſi bilia aut p ſe ut eſt q̃tũ aut p accẽs ita q in q̃libet ꝑdicamẽto eſt repire aliqõ diuiſibile uł p ſe aut p accẽs. ⁊ adhuc ſequiť inꝯueniẽs ꝗ Par. ⁊ Mel. q: ſi ens eſt tñ ynũ idiuiſibile. tũc ens nõ erit infi nitũ ut dicit Mel. neq̃z finitũ ut dicit Parm. qm ſi nitum ⁊ infinitũ non dicuntur niſi de quantitate ⁊ non de aliquo ſine quantitate

¶ At vo ſi rõne ynũ ſũt que ſũt oĩa: ſicut eſt tunica ⁊ idumẽtũ. Eraclũ rõnez con tingit dicere. idẽ enĩ erit ⁊ bono ⁊ malo: ⁊ nõ bono eẽ. ⁊ bono. Quare idẽ erit bõ nũ ⁊ nõ bonũ: ⁊ hõ ⁊ equus. Et nõ de eo qõ ynũ ſũt que ſunt: rõ erit: ſed de eo qõ nihil. Et tali igiť eſſe ⁊ tanto idem.

¶ Hũc pbs. pbat q ens nõ eſt tñ ynũ fm diffõnes. qm ſ dato pbs ducit ad gnoꝝ icõueniẽtia. ¶ Pri mũ inꝯueniẽs eſt q ſi ens eſt tñ ynũ fm diffõnẽ ſequiť q ſria ſũt idẽ fm diffõnẽ. ¶ Scõz inꝯõue niẽs eſt q bonũ ⁊ malũ erũt idẽ fm diffõnẽ. ⁊ ſic idẽ erit bonũ ⁊ nõ bonũ. ¶ Tertiũ inꝯõueniẽs eſt q diſpata ut hõ ⁊ equ⁹ erũt idem fm diffinitionẽ. ¶ Quartũ inꝯõueniẽs eſt q ens ⁊ nihil erũt idẽs fm diffõnẽ. q: ipſum nihil aliquo mõ eſt ens q: eſt itelligibile. ¶ Quintũ inꝯõueniẽs eſt q q̃le ⁊ quã tũ erũt idẽ fm diffõnẽ. quod eſt falſum. q: que dif ferunt gñe nõ ſunt idẽ fm diffõnem.

c Onturbati ſunt aũt ⁊ poſteriores quẽadmodũ ⁊ antiq: ne forte ꝓtin gat ſił idẽ ynũ eẽ ⁊ multa. Uñ alij gdẽ ẽ auferebãt quẽadmodũ Licophrõ. Alij aũt dictionẽ mutabãt: ut qm̃ hõ non alb⁹ ẽ ſz albať: neq̃z ambulãs ẽ: ſz ambu lat. ut nõ ẽ adijciẽtes mł ta faciãt eẽ ynũ.

¶ Lũ pbs deſtruxit ꝑnẽ Par. ⁊ Mel. ponit ⁊ deſtru it opionẽ q̃rũdã ꝓſentiũ ꝑnẽ Par. ⁊ Mel. qdã enĩ poſteriores Par. ⁊ Mel. dicẽtes ens eſſe tñ ynũ qõ eſt ſuba: videtes q ſ ybũ eſt copulat inter diuerſa. ⁊ ſ marie qñ ꝑdicať accidẽs de ſubo ne

dicerẽt mł titudinẽ ſiue diuerſitatẽ eẽ uł ynum eẽ mł ta auferebãt ſ ybũ eſt a ꝓnõib⁹. q: ſi ſ ybũ eſt ponere ſ in ꝓnõib⁹ p ꝓnões affirmatiuas denota rẽt aliqd eẽ aliõ a ſeipo. ⁊ ita q ynũ eẽt mł ta. ⁊ g dã hoꝝ oino auferebãt ſ ybũ eſt dicẽdo nõ eẽ di cẽdũ q hõ eſt alb⁹. ſz qm̃ hõ alb⁹. Sz aliq aliꝝ idẽ tes q hec oro. hõ alb⁹ nõ ſignificat uerꝝ nec falſuꝝ. mutabãt hoc ybũ eſt in aliã dictionẽ dicẽdo q nõ eſt dicẽdũ q hõ eſt alb⁹. ſz q hõ dealbať. nec ẽ di cẽdũ q hõ eſt ambulãs. ſz q hõ ambulat. ⁊ ſ facielbãt ne dicerẽt mł ta eẽ ynũ tanq̃z ſimpłr ynum.

¶ Tanq̃z ſingułr dcõ vno aut ente. Sed mł ta ſũt que ſunt: aut rõne: ut aliud albo eẽ ⁊ muſico. Siidem utraq̃z: multa itaq̃z ynuz. Aut diuiſiõe: quẽadmodũ totum ⁊ ꝑtes: hic autẽ iã deficiebãt ⁊ ꝓfitebantur ynuz mł ta eẽ: tanq̃z nõ ꝓuenirẽt idẽ ynũ ⁊ multa eẽ: nõ oppoſita ãt. eſt enĩ ynuz ⁊ potẽtia ⁊ endelechia. i. actu. ſ igiť mõ fa ciẽtib⁹ ipoſibile videť que ſunt ynum eẽ.

¶ Poſita iſta opione pbs ipꝛobat eam. ⁊ p narrat q ipi fũdanť ſup ſ q ens ⁊ ynũ dñr vno mõ tñ. Et dicẽ ꝓ⁷ⁿ. q fmo coꝝ fundať ſup ſ. q: ſ nomẽ ynuz ⁊ ſ nomẽ ens ſemp ſignificať idẽ. qõ tñ nõ eſt neẽ Et põt itelligi ſic. vz q fmo coꝝ fundať ſup ſ q ſ nomẽ ynũ ⁊ ſ nomẽ ens ſemp ſignificať idẽ. ita q ynũ iſtoꝝ in yna determinata ſignificatiõe ſignifi cat idẽ. ⁊ reliquũ in oi ſignificatiõe. qõ nõ eſt neẽ. nũc enĩ ens acceptũ in q̃cũq: ſignificatiõe eſt idem qõ ynũ acceptũ in yna termiata ſignificatiõe. ynũ enĩ dẽ de vno fm rõnẽ ⁊ de vno idiuiſibili. mõ ens nõ eſt ynũ ſemp. ſ eſt nõ i q̃libet ſignificatiõe ſua eſt idẽ qõ ynũ fz rõnẽ. nec ẽt eſt in q̃libet ſignifica tiõe idẽ qõ ens ſimpłr indiuiſibile ⁊ c. ¶ Deinde pbs ipꝛobat coꝝ opionẽ. ⁊ pbat q illõ qõ ipi ha bebãt ꝓo icõueniẽti nõ eſt iconueniẽs. ſ. q ynũ ſit mł ta. ⁊ hec eſt 8ª ꝗ bui⁹ li. ſ. q ynũ eſt mł ta que triplr pbat. ⁊ p ſic. ynũ fz ſubm eſt mł ta fm diffõ nẽ. g̃ ynũ ẽ mł ta. ꝑña pz. ⁊ añs. pbať. q: albũ ⁊ mu ſicũ ſũt ynũ fm ſubm. ⁊ ſc mł ta fm diffõnẽ. Scõ pbať. q: ynũ fz ꝓtinuitatẽ eſt mł ta fz diuiſionẽ. g̃ ynũ eſt mł ta. añs pz. q: oẽ ꝓtinuũ eſt ynũ fz ꝓtinui tatẽ. ⁊ multa fz diuiſionẽ. Uñ totũ ⁊ ꝑtes ſũt ynuz ſ mõ. nec ſt oppoſita ynũ ⁊ mł ta. q: ynuz vno mõ ⁊ mł ta alio mõ nõ ſũt oppoſita. Tertio pbatur. q: ynũ in actu eſt mł ta in potẽtia. igiť ynũ eſt multa. ¶ Intelligẽdũ q hec ꝑdicatio de vtute fm ſ oĩs eſt falſa. ſ. ynũ eſt mł ta. fz opz q itelligať ſic. vz q de vno ꝑdicanť mł ta. uł opz itelligẽ nũm płalem pro ſingulari. ⁊ tũc erit itellect⁹ ꝗ ſ q ynũ eſt mł tuz. uł dĩ q eſt ꝑdicatio mãlis. ⁊ talis ꝑdicatio eſt fal ſa de vtute fm ſ oĩs. q̃z uis ſit vã fz itellectũ dicẽtis.

¶ Et ex qb⁹ demťant ſoluẽ nõ difficile eſt utriq̃z enĩz ſophiſtice ſillogizãt ⁊ pmẽides ⁊ Meliſſus. Et nãq̃z falſa recipiunt ⁊ nõ ſillogizãtes ſunt. eſt ãt magis meliſſi one roſa rõ ⁊ nõ hñs defectuz. Sed vno icõ ueniẽti aſſignato alia ꝓtũt. ſ autẽ nihil graue ẽ. Sz qdẽ igiť meliſſus male palo gizat: mãifeſtuz ẽ. Opinať enim accipe ſi qõ factum eſt: hẽt ꝑn⁷ⁿ oẽ: qm̃ ⁊ qõ nõ fa ctuz nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ. poſtea ⁊ ſ ico ſtueniẽs: oĩs eẽ ꝑn⁷ⁿ rei ⁊ nõ tpis ⁊ giiatiõis nõ ſim plicis ſed alterratiõis tanq̃z nõ momenta nec facte mutationis.

¶ Hec eſt 2ª pticula: ꝑtis ꝑn⁷ⁿ bui⁹. c. in qua pbs ꝗ dicit argumẽtis Par. ⁊ Me. ⁊ ꝓtiet. 4ª ꝑtes. q: p ꝗdiť argumẽto Me. Scõ ibi [Et ad pmenidij] ꝗdicit argumẽto Par. Tertio ibi [Neq̃z igiť ma gnitudo.] ꝗdicit ꝗni Par. ⁊ Me. ꝓiũcti. Quarto ibi [Sz qõ ve eſt.] ꝗpõit aliã rõnẽ Par. p quã qdã ꝓſtituť ꝗni ſue. alij vo pp ꝑ⁷ⁿ rõnẽ ſuã ꝓſentiť ꝗni Par. ¶ In pª igiť pte bui⁹ pticule pbs narrat q nõ eſt difficile ſoluẽ rõnes Par. ⁊ Me. q: ſunt ſo phiſtice peccãtes in mã ⁊ foꝛia. ſz rõ Me. eſt magiſ onerofa. i. uana q̃z rõ Par. ⁊ nõ hñs defectũ. i. du bitationẽ. tñ rõ Par. eſt falſa ⁊ mł ta iconueniẽtia ad eã ſequunť. eo q: vno incõueniẽti dato mł ta ſe quunť. ⁊ ſ nihil eſt graue. ſz ualde leue eſt. ſ. dato vno icõueniẽti ducẽ ad alia ⁊ c. ¶ Uñ notãdũ fm ꝓ⁷ⁿ q rõ Meliſſi eſt magis uana q̃z rõ Par. q: rõ Meliſſi nihil ꝓcludit. ſed rõ Par. aliquid ꝓcludit. ſz nõ ꝓcludit illõ qõ ipe intẽdebat. ¶ Uñ rõ Par. fuit iſta. Quicqd eſt ꝑter ens eſt nõ ens. ſz nõ ens eſt nihil. g̃ qcqd eſt ꝑter ens eſt nihil. ſz ens ⁊ ynũ ſunt idẽ. g̃ qcqd eſt ens ꝑter ynũ eſt nihil. igiť ens eſt tñ ynũ. Iſta enĩ rõ bñ ꝓcludit aliqd. q: ꝓcludit iſtã ꝑnẽ. tñ ynũ eſt ens. ⁊ hec eſt vã. q: ulis de ter minis trãſpoſitę cũ qua ꝓuertiť eſt vã. nã iſta eſt vã oẽ ens eſt ynũ. ex qua ſequiť q tñ ynũ eſt ens. ſed hãc ꝑnẽ nõ itẽdebat Par. ſz iſtã. Ens eſt tñ ynum nũo ſic itelligẽdo q aliqõ ynũ nũo eſt ens. ⁊ nihil alrõ eſt ens niſi illõ ynũ nũo. ⁊ iſta ꝗ nõ ſequiť ex ꝑmiſſis Par. Qõ qdã igiť palogizãt. Lũ pbs nar rauit q facile eſt ſoluẽ rõnes Par. ⁊ Me. incipit ſoluẽ rõnẽ Me. ꝗdicẽdo eĩ⁹ argumẽto. ⁊ pbat q rõ Meliſſi eſt ſophiſtica. ⁊ hec eſt 9ª ꝗ bui⁹ li. quę p baſ ſic. Illa rõ quę peccat in mã ⁊ foꝛia eſt ſophiſti ca. ſz rõ Meliſſi peccat in mã ⁊ foꝛia. g̃. maioꝛ eſt no ta ⁊ mioꝛ. pbať. ⁊ p q peccat in foꝛia. q: illa rõ pec cat in foꝛia que arguit a deſtructiõe añtis ad deſtru ctionẽ ꝓntis. ſz rõ Meliſſi eſt bꝰ. g̃ minoꝛ pz. q: ip ſe arguit ſic. Si ens eſt factuz ens hẽt ꝑn⁷ⁿ. igiť ſi ens nõ eſt fcm̃ ens nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ. ſz ſ arguiť a deſtru ctiõe añtis ad deſtructionẽ ꝓntis. ¶ Jtẽ itelligen duz q rõ Me. fuit iſta. ſi ens eſt fcm̃ hẽt ꝑn⁷ⁿ. g̃ ſi ens nõ eſt fcm̃ nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ. ſz ens nõ eſt fcm̃. g̃ non hẽt ꝑn⁷ⁿ. ſz qõ nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ eſt ifinitũ ſaltꝛiꝛ ex ea pte qua nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ. g̃ ens eſt ifinitũ. Et ex ſ cõcude bat ulteriꝰ q ens eſt ynũ ⁊ imobile. qm̃ ſi ens eſt ifi nitũ opꝛ q ſit ynũ. q: nõ ꝑmittit ſecũ aliqd aliõ. ⁊ ẽt ſi ens eſt ifinitũ eſt imobile q: occupat oẽs locũ. ⁊ nõ eſt aliqs locꝰ ad quẽ poſſit moueri. q ãt ens nõ gñeť. ꝗbať q: ſi ens gñať aut ex ente uł nõ ente. nõ ex nõ ente. q: tũc nõ ens mutareť in nãm entis. nec ex ente. q: tũc ens eẽt anteq̃z gñareť. Tria igiť poſuit Me. ſ. q ens eſt ynicũ ifinitũ ⁊ imobile. De inde. pbat pbs q rõ Me. peccat in mã. q: ſ nomẽ ꝑn⁷ⁿ dĩ de ꝑn⁷ⁿ magnitudis ⁊ rei. ⁊ de ꝑn⁷ⁿ alłratiõis ſucceſſiue nõ momẽtance. ⁊ de ꝑn⁷ⁿ tpis. ſi igiť utiť ꝑn⁷ⁿ pro ꝑn⁷ⁿ tpis. tũc ꝑmiſſe ſũt ve. ſ. ſi ens eſt factũ hẽt ꝑn⁷ⁿ tpis. ⁊ ſi ens nõ eſt factũ nõ hẽt ꝑn⁷ⁿ tpis. ⁊ ſi nõ ſũt utiles ad ꝓcludẽdũ illõ qõ itẽdebat cõ cludẽ. ſ. q: ens eſt ynũ ifinitũ ⁊ imobile. Uñ accipi endo ꝑn⁷ⁿ pro ꝑn⁷ⁿ tpali. ſic aliq̃ ꝓnões Me. ſ ve

z vna falsa. s. ista. Qd nõ hẽt pn^m tpale est ifinitus fz magnitudinẽ. Ista eni est falsa. qm istãtia de corpore celesti. si vo utat pn^o pro pn^o alterationis. sic et ista est falsa. oe qd gnat hẽt pn^m. s. alterationis. qz alteratio subita gnat qz hẽt ee post nõ ee. z tm non hẽt pn^m alterationis. Si vo utat pn^o pro pn^o magnitudis. tuc ista est falsa. oe qd nõ gnat nõ hẽt pn^m s. magnitudis. uel si aliqd nõ prient nõ hẽt principiũ magnitudis. ista est falsa. istãtia est de corpe celesti iõ illa est falsa. qm corp celeste non gnat. z tm hẽt pn^m i suba. s. pn^m magnitudis. z ita qcũqz mõ accipiat pn^m semp aliq ppositio est falsa de rõne Me.

¶ Postea pp qd imobile: si vnũ est: sicut eni z ps vna cũ sit hec aq monet in ipa q re nõ z ois. Postea pp qd alteratio non erit. At vo nec spe possibile est vnũ ee: fz sic ex q. Sicut eni z phisicorũ qdã vnũ dicũt. illo aut mõ non. Mõ nãqz ab equo alterum est spe z contraria adinuicem.

¶ Adhuc q rõ Me. peccet in mã. phat qz accipit q si ens est vnũ z ifinitũ ops q sit imo^le. z posset fz signari vna p. s. q nõ sequit. Qd si ens est vnũ z ifinitũ q sit imo^le. ita q nihil sit mobile. Attã nõ assignio hac pne pro eo q fz ponit particularis. pbo pnis hec igit p particularis. phat duplr. p. qz quis ens eet vnũ z ifinitũ. adhuc posset hic motũ locale in suis ptib^. qz totũ pot mane in eodẽ loco. z tm ptes moueri fz locũ. ut ps de toto aere ul de aq que fm se totũ semp manet in eodẽ loco. z tm ptes mouent fz locũ. Scdo qz posito q ens sit ifinitũ z imobile fm locũ adhuc potest esse motus alterationis. qd ps. qz ipo^le est existiare q oia entia sint vnũ nisi fz mãm. ut plres antiq opinabant. qm ipi ponebãt q oia entia st ignis aut tra aut aer: fz q oia entia sint vnũ in foia et ipo^le opiari. nã manifestũ est q hõ est ali^b ab eq in foia. z manifestũ est q pria dunt a se inuicẽ fz formã. cũ igit illa que dunt fz formã z sũt pria alterãt se inuicẽ mutuo appet q mot^o alterationis sit quis ens eet ifinitũ z imobile motu locali. Sz fz dubitat an gescẽte toto ptinuo possit ps moueri fm locũ. z vt q non. qz p pbm s^o metha^ce. qm ptinuũ est cui^o mot^o est vn^o. g mota vna pte ptinui mouebit totũ ptinuũ. Sz pritũ bui^o vt q pbs inuat fz. ¶ Dico q mot^o localis est duplex. vs. mot^o localis pur^o nõ pmixt^o cũ motu alterationis. z mot^o localis mixt^o cũ motu alterationis ut est mot^o rarefactionis z dẽlationis. Et adhuc mot^o localis pur^o est duplex. s. mot^o direct^o z mot^o indirect^o siue mot^o lateralis. z tuc dico q ps ptinui pot moueri motu locali mixto cũ motu rarefactionis z dẽlationis mane te ptinuitate z altera pte gescẽte. z sic toto nõ existẽte moto. qz certũ est q vna ps aeris pot calefieri altera nõ calefacta. z p pns pot vna ps rarefieri altera nõ rarefacta. fz illo qd rarefit mouet local^r sic q sit in maiori loco qz pus. fz si loqmur de motu locali puro z directo sic. dico q ipo^le est q vna ps ptinui mouea altera gescẽte. z fz manẽte cõtinuitate. cui^o rõ est. qz ptiũ ptinuatur ad se inuicẽ est idẽ ultimũ. qm ptinua sũt illa qrũ ultia sũt vnũ. sed moto aliq corpe motu locali puro z directo mouet oe qd est in eo. z eodẽ mõ gescẽte aliq corpe fz locũ gescit oe qd est in eo. si igit due ptes eent adiuicẽ ptinuate. z vna illam mouet directe. z alia quiescet seqret q ultimũ ptinuãs illas ptes sit moueret z gescẽt. qz ex q idẽ est ultimũ utriusqz ptis mote seqret q moueret ad motũ ptis mote z q quiescet ad getẽ ptis gescẽtis. si vo loqmur de motu locali laterali. sic est pole q vna ps moueat altera pte gescẽte manẽte ptinuitate. ut ps in vga flexibili ul in sli. z forte talis mot^o nõ est pure localis fz est ptuct^o motui pdẽlationis. cũ eni flectit vga: fit cõdẽlatio z depssio in aliqua pte. Et si dicat q idẽ argumẽtũ vt ee de motu locali piucto motui alterationis. qz si ptes st ptinuate. z vna ps moueat z alia gescat. tuc ultimũ ptinuãs illas ptes sit moueat z gescit. Dicẽdũ q nõ est ucz. qz in motu pdẽlationis z rarefactionis nõ ops q moto aliq moueat qlibet qd est in eo. aer eni pot pdẽlari vsus pietẽ ita q qlibet ps eiusdẽ cõdẽset. z tm supficies aeris que est imediata pieti stabit imobilis. pot et aer rarefieri z stabit supficies imo^lis. z si aliqs aer rarefiat fm se totũ vna medietas mouet vsus vnã dziam positionis. z alia vsus aliã. z supficies media ad quas ille ptes copulantur stabit immobilis.

¶ Et ad parmenidẽ aut idẽ modus rationũ est z si aliqui alij proprij sunt.

¶ Nec est z^a ps z^a pticule z^a ptis pn^lis bui^o. c. in q. p. dicit rõni Par. z p narrat q eodẽ mõ est pdicẽdũ Par. q pdictũ est Me. s. ex eo q sua rõ peccabat i mã z foia. z et sũt alig modi ppri p Par. q nõ st p Me. qz pdicẽdo Par. utit. p. aliq ppõne posita in rõne Par. ut appebit. fz in pdicẽdo Me. nõ utit pbs aliq ppõne posita in rõne Melissi.

¶ Et solo prim qdẽ qz falsa est: prim ãt qz nõ pcludit. falsa qdem qd simplr accipit quod est dici multipliciter dicto.

¶ Deide cũ dic pdicit. p. argumẽto Par. pbãdo q ei^o rõ est sopbistica. z p pdic argumẽto Par. z^o vo ibil Nece igit ẽ accipe. Pdic ei^o rni. ¶ Pro igit p. pdicit rõni Par. z phat q rõ ei^o est sophi. z fz ẽ 10. p bui^o li. que phat sic. Illa rõ q peccat in mã z foia est sophistica. fz rõ Par. est h^o. g mino: decla rat in lra. z p q peccat in mã qz accipit falsũ. nã accipit q ens dr vno mõ tm cũ tm dicat multq mõis. Vni cũ ens dicat de suba z qlitate z qtitate z ẽ. nõ ens sll r de nõ suba nõ qlitate non qtitate z ẽ. Et cũ tm accipit in argumẽto Par. qcqd est preter ens est nõ ens. fz nõ ens est nihil. si per ens intelligit suba aut qtitate erit ppõ falsa. s. q nõ ens est nihil. siue nõ ens accipiat eo q nõ est qtitas siue pro eo qd nõ est suba. z fm opionẽ Par. ops q nõ ens accipiat pro negatione alicui^o vni^o tm cũ ens sit tm vnũ fm ipz. z sic ps q rõ Par. peccat in mã. qz aliq ppõ accepta in rõe Par. est falsa. Notãdũ fz p^rem fz q fz nomẽ ens z nõ ens dnr de. 10. pdicamẽtis. qd sic itelligo q ens in cõi z nõ ens tale dicant de. 10. pdicamẽtis. sed nõ ens ul r suptũ nõ dr de aliq pdicamẽto. fz solum nõ ens tale ut nõ suba dr de qtitate. z nõ qtitas dr de suba z sic de alijs. Jtẽ notandũ fm p^res. q ppõnes Par. nõ sũt ve nisi cũ ita dim^o per fz nomẽ ens oia. 10. pdicamenta. s. vnũ cõe oib^. 10. pdicamẽtis. uel. 10. pdicamẽta sũpta sb diuisũe. sed tuc nõ pcludit qd itẽdebat cõcludẽ. s. q tm vnũ nũo est ens z nihil aliud ab illo tm pcludit pne illã. s. tm vnũ ẽ ens ut. supra dcm ẽ.

¶ Nõ pcludit aut: qz si sola alba recipiant significãte vnũ albo: nihilominꝰ mlta alba sũt z nõ vnuz. Nõ eni ptinuatione erit vnuz albuz neqz rõne. Aliõ eni erit ee albo z susceptibili: z nõ erit extra albũ nihil dinisum. Nõ eni in qztum est sepabile: sed ee alterum est albo: z ei cui inest. Sz hoc parmenides nondum vidit.

¶ Probato q rõ Par. peccat in mã. phat pbs mõ q peccat in foia. z fz sic. Rõ tenẽs ex foia est bona in oi mã. fz rõ Par. nõ tenet in oi mã. g mio: bui^o rõnis declarat in lra sic. Ponam^o q oia entia sint alba z albũ significet vnũ. z tuc loco entis ponam^o albũ z arguam^o sic. Quicqd est pter albũ est nõ albũ: fz nõ albũ est nihil. g qcqd est pter albũ est nihil. g albũ est vnũ tm. ita q nihil est pter vnũ albũ nũo. z certũ est q illa p nõ sequit. qz illo casu posito pmisse sũt ve z p falsa. qm mlta alba sũt z nõ solũ albũ fz nũm. qz aliqn nõ erit vnũ fz ptinuationẽ neqz fz diffõnẽ. nõ eni erit vnũ fm ptinuationẽ ut mãifestũ est: immo erũt mlta alba nõ ptinua. neqz erit vnũ fz diffõnẽ. qz alia erit diffõ subti. alia albedinis. fz qtuis albedo z subm albedis sint diuersa fz diffõnẽ. ex fz nõ sequit q sint separa in ee. qm albedo nõ ẽ in ee separata a suo subo fz solũ fz diffõnẽ. fz ille itẽtiões nõ erãt famose tpe Par. z Me. s. q aliqd sit vnũ fz subz z diuersũ fz diffõnẽ. ¶ Notãdũ fm p^rem fz q fmo pcludẽs p se dz pcludẽ in oi mã. Sz tm itelligẽdũ est q aliqs fmo siue aliq pns pcludit p se rõe ipsi^o toti^o cõpleriõis. ut sillogism^o ul^r quersio simplex z h^o. z aliqs fmo est pcludẽs p se rõe icõplexoꝝ z fz pot ee ul rõne duoꝝ terminoꝝ. ut hõ currit. igit aial currit. ul rõne triũ terminoꝝ ut pi est. igit filij est. nõ eni tenet ista pns solũ rõne istoꝝ terminoꝝ qui st pi z filij^. qz tuc codẽ mõ seqret. pi currit igit filij currit. qd non est ucz. ul pot ee rõne qtuoꝝ terminoꝝ. ut fo. currit. igit hõ monet. Dico igit q ista ppõ. fmo ul pns pcludẽs p se dz pcludẽ in oi mã. est itelligẽda de pns que cõcludit rõne toti^o cõpleriõis. ut est sll^s ul quersio. sed nõ ẽ ul r ucz de pns tenẽte rõne icõplexoꝝ. ¶ Jtẽ notãdũ fz p^res fz q illo qd significat fz nomẽ albũ nõ est vnũ fz diffõnẽ. qz albũ significat albedinẽ z hns albedinẽ. ut dic hic p^ror. fz significatione concomitãtie sll significat oe illo cui nomẽ pncipal nõ ponit. fz illo qd nccio cõcomitat illo cui ponit nomẽ pncipal z sic fz nomẽ hõ significat risibile. significatione aut ptinẽtie significat illo qd ptinet i eo cui nomẽ ponit. z sic totũ significat ptẽ. z talis significatio ẽ duplex. qz qdã est actualis. z qdã potẽtialis. significatione actualis ptinẽtie i fer i^o significat suũ supius. qz actu ptiet ipz. z sic nomẽ cõcretũ significat subz z et fozaz. fz significatione ptinẽtie potẽtialis supius significat inferius. qz supius ptiet pot suũ inferius. ¶ Et si qrat qd significat p p nomẽ pcretũ accitis aut suba aut accis. Dico q p^m significatũ ptinẽtie actual pot ee duplr. s. ul q sit p^m in pstituẽdo. z sic p significat subaz siue subz. z fz vult p^ror 2° de aia. s. q in artificialib^o nomẽ cõcretũ p significat subm z mãz qz res artificiales pstituunt in ee p mãz. z sic termin^o pcret^o p significat subm. qz totũ aggregatũ qd est significatũ adeqtũ p pstituit in esse p subm. alio mõ pot accipi p^m distinguẽdo. z fz mõ termin^o pcret^o p significat fozaz accitalẽ. qz p illã pncipal r distinguit ab oi alio. ut albũ p albedinẽ. z sic loquit p^ror 5° metha^ce. dicẽs q nomen pcretũ p significat fozaz accitalem. z secũdario subm. z sic pot apparere risio ad questionem querẽtem quid p significat terminus cõcretus accidentalis.

n Ecesse igit accipe nõ solũ vnum significare qd est: de q utiqz pdicet: fz z qd ve est: z qd ve vnũ est. Accidẽs eni de subiecto qdã dr. Quare cui accidit qd est nõ erit. alteqz eniz est ab eo quod ẽ: erit itaqz aliqd cũ nõ sit: nõ itaqz i erit alij extis quod ve est. nõ eni erit ens aliquod ipsi: nisi mlta qd est significet: sic q sit aliquid vnumquodqz: sed supponit quod est significare vnum.

¶ Lũ pbs dixit argumẽto Par. pdic pni ei^o ex ppositiõib^o qs posuit in sll^o suo. z h^o pdictio ẽ redargutio. vti pbs itẽdit. phare pne pus posita. vs q ens nõ est tm vnũ. Et rõ quã itẽdit est ista. Si ens significat tm vnũ. aut igit significat accis tm aut subaz tm. nõ pot poni q significet accis tm. qz accidẽs dr de subto. ut dicẽdo bõ est alb^. si igit ens significat accis tm. tuc suba est nõ ens. z accis ẽ ens z pdicat de suba. igit ens ve pdicat de nõ ente qd est ipo^le. qz sic ens eet nõ ens. ul r si dicat q suba est ens. z accis sit r est ens. tunc sequer et q multa sunt que sunt. qd tamẽ nõ cõcessit Parme.

¶ Si igit qd ve est nulli accidit. fz illi aliqd magis qd ve est significat qd est qz qd nõ ẽ. Si eni erit qd ve ẽ idẽ z albũ: albo aut ee nõ est qd ve est. neqz eni accidẽ ipi possibile est qd est. Neqz eni quod est: est qd nõ ve est. nõ g qd est: est qd albuz est. nõ sic aut sicut cũ aliqd nõ sit: fz oino nõ sit. Quod ve itaqz est: nõ est. uerũ eni est dicẽ: qm album est. Hoc aut nõ quod significauit. Quare si z albuz significat quod uere est multa ergo significat quod est.

¶ Probato q ens nõ pot significare accis tm. phat pbs q nõ pot significare subam tm. qz si nihil sit ens nisi suba: tuc accis ẽt nõ ens. z accis pdicat de suba. sic dicẽdo. bõ est alb^. g nõ ens pdicat ve de ente. z p pns isto mõ illo qd est ens erit nõ ens. Hec rõ accipit aliã. ppõnẽ acceptã in sll^o Par. s. istã. qcqd est pter ens ẽ nõ ens. aut g qcqd est pter accis est nõ ens. aut qcqd est pter subaz est nõ ens si det q qcqd est pter accis est nõ ens. tuc suba z nõ ens z accis est ens. z accis ve pdicat de suba. igit ens ve pdicat de nõ ente. z p pns nõ ens ẽ ens. si aut det q qcqd est pter subaz est nõ ens. tuc accidẽo est nõ ens. z suba est ens. z accis ve pdicat

de substãtia. igit nõ ens ve pdicat de ente ⁊ p ꝓns ens est nõ ens. ut optebit dicẽ q ;accns nõ pdicat de suba. ⁊ sic optebit dicẽ q suba nec est alba nec nigra. nec finita nec infinita. qõ est ꝯ Par. ⁊ Me. qz Me. põit ens infinitũ: pmenides vo finitũ. Ista ꝛra. Si g qõ ve est: est difficilis ad ostruẽdũ. io pro cõstructiõe est sciẽdũ q p illõ qõ ve est. ⁊ p gd est: intelligit pbs substãtiã. ⁊ p illõ qõ est itelligit ens. dic igit pbs. Si igit qõ ve est. i. substãtia nulli accidit. sed illi aligd. i. aligd ei accidit qõ ve est. magis qõ ve est significat qõ est. i. ens magis significat qõ ve est. i. substãtiũ q̃ accns. Si eni erit qõ ve est. i. suba idẽ ⁊ albũ albo. aut ecẽ nõ ẽ qõ ve ẽ. i. albedo nõ est suba. neq; eni accidẽ ipsi possibile est qõ est. i. nec est possibile accns accidẽ ipi qõ est gd. i. subẽ. neq; eni gd est. i. suba est qõ non ve est. i. alba uel nigra.

¶ Ex q̃ ꝛcludit dicẽs. neq; igit gd est. i. suba est qõ albũ est. i. suba nõ erit alba. nec supple finita nec infinita. cui⁹ ꝛriũ ꝓcesserũt pmenides ⁊ mellissus. Ut sic qz suba est ens. ⁊ accns est nõ ens. supposito, q̃ sola suba sit ens. tũc accns est nõ ens. ⁊ nõ solum erit accns nõ ens tale. utputa nõ hõ nõ lapis ꝯ ⁊ oino erit nõ ens. i. puꝛ nihil. cũ igit accns sit oino nihil ⁊ accns pdicat de suba. tũc sequit. qõ ve est. i. suba erit nõ ens. qz de suba que ve est ens pdicat accns qõ est nõ ens dicẽdo. hõ est alb⁹. ⁊ B est qõ dicit. qõ ve itaqꝫ est non ens. i. suba que ve est. est nõ ens. qõ ,pbat dicẽs. uez eni est dicẽ. qm albũ ẽ. i. uez est dicẽ. qm suba est alba. B aũt nõ est qõ est significat. i. albũ significat nõ ens. q̃re si albũ significat qõ ve est. i. si ens significat albũ. sequit q illõ qõ est. i. ens significet multa. cui⁹ ꝛriuꝫ dixerũt.

¶ Neq; igitur magnitudo erit quod est. si quidez quod uere est est quod est: utriq; enim alterum est esse partium.

¶ Hec ẽ ꝫ ps 1ᵃ pticule 1ᵉ ptis pn̄ˡᵒ huiꝰ capl̄i. in q̃ cũ pbs ꝑdicit Par. ⁊ Me. diuisiꝫ. B ꝑdicẽ eis ꝓiũctiꝫ ⁊ põit rõnẽ, pbãt ꝯnez 6ᵃᵐ supi⁹ posita. que est q ens nõ ẽ tm̃ vnũ. ⁊ itẽdit talẽ rõnẽ. si ens ẽ tm̃ vnũ ita q nõ sint plꝭ ẽtia ops q illõ sit suba qz digniꝰ ẽ q suba sit ens q̃ accns. ꝯ nõ põt põi q ens sit tm̃ vnũ. ſ. suba. sic q̃ sola suba sit ens. qz si vnũ ens tm̃ sit. ſ. suba. aut igit illa suba ẽ corpea hñs magnitudinẽ. aut ẽ incorpea carẽs magnitudie. nõ ẽ dicẽ. q̃ sit corpea hñs magnitudinẽ. nec ẽt q sit incorpea carẽs magnitudie. igit nullo mõ põt pceḋi q ens est tm̃ vnũ. ſ. suba. maior ẽ mãifesta p sufficiẽtẽ distinẽ. suba eni sufficiẽter diuidit p corporeũ ⁊ incorporeũ. minor vo, pbat i ꝛra. ⁊ p, pbat p⁹ ps minoris. ſ. q̃ illa suba q̃ sola ẽ ens nõ põt põi corpea hñs magnitudinẽ. qz ois magnitudo bẽt ptes q̃rũ vna differt ab alia. g si suba corpea sola ẽ sequit q m⁹ta sũt. ſ. ptes illi⁹ sube cui⁹ ꝛriũ ipi dicũt. ⁊ B ẽ qõ dicẽ. neq; igit qõ ẽ. i. ens erit magnitudo. i. suba corpea hñs magnitudinẽ. Si qõ ve est. i. substãtia sit qõ est. i. sit ens solũ. qõ ,pbat. utriq; eni alter est eẽ ptium. i. ptes erũt diuerse. ⁊ sequit q multa sunt.

¶ Quod aũt diuidit quod ve est: in quod ve est aliquod aliud rõne mãifestũ est: ut hõ si est q̃d ve est aligd: necesse est ⁊ aial quod uere est aliquid esse ⁊ bipes.

¶ Deide cũ pbs dicẽ. pbat 2ᵃᵐ ptẽ mioris. ſ. q nõ p̃t põi q aliq̃ suba sola sit incorpea carẽs magnitudie qz ex B sequit q m⁹ta sẽ cui⁹ ꝛriũ ipsi dicũt. ,pbat q B sequat. qz si aliq̃ suba sola ẽ carẽs magnitudie ex B sequit q m⁹ta sẽ. qz si suba sola ẽ carẽs magnitudie ops q illa substãtia hẽat diffõnẽ ex q̃ itelligit suba sua. ita q ops q hẽat aligd tanq̃ genus ⁊ aligd tanq̃ ꝯziaz. ꝯ partes diffõnis sube sẽ sube. g si suba sola sit ens carẽs magnitudine. adhuc sequit q plres sube sẽ. ſ. ptes sue diffõnis. ⁊ sic sequit q si sola suba sit carẽs magnitudie q m⁹ta sẽ. ſ. ptes ꝯ ꝯ rõnẽ vl ꝯ diffõnẽ i q̃s didit. vbi gra. si põat q nihil sit nisi hõ: ops q hẽat diffõnẽ sua ⁊ sit sua diffõ aial bipes. ex q̃ igit hõ est suba. ops q sit aial ⁊ bipes q̃ sẽ sube. ⁊ sic sequit q m⁹te sẽ sube. ⁊ B ẽ qõ dicẽ. qõ ãt illõ qõ ve est. ſ. suba diuidit i aligd aliõ qõ ve ẽ. i. i aliqua aliã suba. mãifestũ ẽ rõne. i. mãifestũ ẽ p diffõnẽ ⁊ exẽplificat. ⁊ ẽ ꝛra plana. Unde 2ᵗᵒʳ dicẽ B q si posuerim⁹ q ens qõ ẽ vnũ apõ eos fit hõ. necẽ ẽ ut aial qõ ẽ genꝰ hois ⁊ bipes qõ est ꝯziaꝫ eiꝰ. entia sunt in rei vitate qm̃ ptes rei q̃ sẽ fm diffõnẽ ꝓcedũt rẽ i esse. ⁊ sic appet explse fm 2ᵒʳᵉᵐ. q genꝰ ⁊ ꝯziaꝫ q̃ sẽ ptes diffõnis substãtie necẽo debẽt eẽ substãtie cũ in esse ꝓcedãt substãtiã diffinitã.

¶ Si eni nõ qõ ve ẽ aligd est: accntia erũt. Aut igit hõi aut alij alicui subiecto. ꝯ impossibile ẽ. Accns eni dr̃ B. aut qõ ꝓtigit eẽ ⁊ nõ eẽ. aut cui⁹ ẽ i rõne B cui accidit. ut sedẽ qdẽ sic sepabile. Jn simo ãt ẽ rõ naris. cui dicim⁹ accidẽ simus. Ampliꝰ q̃cũq; in diffinitiua rõne isũt: aut ex qbꝰ isũt i rõne alicui⁹ boꝫ nõ ẽ idẽ toti⁹: ut in bipede rõ hois: aut i albo q̃ est albi hois. si igit hec hũc hẽt modũ: ⁊ hõi accidit bipes: necẽ ẽ sepabile eẽ ipꝯ. Quare ꝓtiget utiq; nõ bipedẽ eẽ hoiem aut in rõne bipedẽ inerit hois rõ. sed impossibile est. Illud eni in illius rõne inest. si aũt alij accidũt bipes ⁊ animal: ⁊ nõ est utrũq; quod uere est aliquid: ⁊ hõ utiq; erit accidentiũ alteri.

¶ Et q ãt opoꝛteat q ptes diffõnis sint sube. ,pbat pbs sic. qz si ptes diffõnis sube nõ sint sube ops q sint accntia. ꝯ B ẽ ipo^lc. qz si ptes diffõnis sube. ut puta hois sẽ accntia. aut igit accidũt hõi aut alteri ab hoie. ꝯ nõ põt dari q accidant hõi qz si sic: aut eẽnt accntia sepabilia ab hoie aut isepabilia. Nõ ẽ dñdũ q ptes diffõnis accidãt ipsi diffinito isepabilr ab eo. qz accns isepabile diffinit p suũ subꝫ sic simitas diffinit p nasũ. igit si ptes diffõnis essent accntia ipsi diffinito isepabilia ab eo. seqꝛet q ipꝯ diffinitũ cadẽt i diffõne ptiuꝫ sue diffõnis. ꝯ B est ipo^lc. qz qm̃ aligd cadit i diffõne alicui⁹ illõ aliõ nõ cadit i eiꝰ diffõne. ut si. a. cadat i diffõne. b. b. nõ cadet i diffõne ipsi⁹. a. Ex q̃ igit ptes diffõnis cadũt i diffõne ipsi⁹ diffiniti nõ pt dici q ipꝯ diffinitũ cadat i diffõne ptiũ sue diffõnis. ⁊ p ꝓõ ptes diffõnis nõ sẽ accntia ipi diffinito isepabilia. Nec ẽ dze q ptes diffõnis sũt accntia ipi diffinito sepabilia ab eo. qz tũc diffinitũ posset eẽ sine sua diffõne ⁊ sine ptib⁹ sue diffõnis. ⁊ sic ꝓtiget hoies eẽ nõ bipedẽ ⁊ eẽ nõ aial. q̃ sẽ ipo^lia. Nec ẽt ẽ dñe q ptes diffinitiõis sube accidãt alicui alteri a diffinito. qz tũc ops q ipꝯ diffinitũ accidat alicui alteri. nã cuicũq;

accidit diffõ vl ptes diffõnis eidẽ accidit ipꝯ diffinitũ. ꝯ B ẽ ipo^lc. qz qõ ve ẽ. i. suba nulli accidit. sꝛa plana ẽ. ¶ Notãda sẽ B duo. p q suba diffinibilis cõpõit ex gñe ⁊ ꝯziaꝫ. ⁊ didit i gen⁹ ⁊ ꝯziaꝫ tanq̃ in ptes eẽntiales. ⁊ q̃ gen⁹ ⁊ ꝯziaꝫ sunt res diuerse. Nã dicẽ pbs q illõ qõ ve ẽ didit i aligd qõ ve ⁊ i aligd qõ ve ẽ. sic hõ didit i bipede ⁊ aial. g aial ⁊ bipes sẽ diuerse ptes hois ⁊ sẽ ve sube. Jtẽ genꝰ ⁊ ꝯziaꝫ in sũt sube q̃ diffinit. aut igit sẽ sube. ⁊ sic hẽtur ,ppositũ. aut sẽ accntia. ⁊ B ipꝛobat B pbs ex itẽtiõe. qz nec accidũt ipi diffinito nec alteri. Jtẽ 2ᵗᵒʳ dicẽ q ptes entꝭ i rei vitate. ſ. sube sẽ entia i rei vitate. ⁊ dicẽ q ptes rei q̃ sẽ ꝯ diffõnẽ ꝓcedũt rẽ in eẽ ex qbꝰ apparet mãifeste ꝯ itẽtiõnẽ pbi ⁊ 2ᵗᵒʳ q genꝰ ⁊ ꝯziaꝫ q̃ cadũt i diffõne sube: sẽ sube. ⁊ q spẽs cõponit cõpositione va ex gñe ⁊ ꝯziaꝫ tãq̃ ex ptib⁹ realib⁹ realiter diuersis. cui⁹ tm̃ ꝯriũ dicũt moderni. ⁊ qz dicunt et hi q pbs logẽ hic ipꝛoprie ⁊ figuratiue. ita q fmões sui sẽ B sil'es huic fmõi videls lup⁹ ẽ fabula. qõ valde absurdũ ẽ dicẽ ꝯ aristo. ſ. q ipe in scia demꝛatiua ut ẽ ista scia loquat abusue ⁊ ipꝛoprie. b⁹ eni modũ loquẽdi i scia demꝛatiua ipemet repẽdit. nec obstat qõ dicit pbs 7° metha^cc. ſ. q̃ vl'ia nõ sẽ sube qm̃ ipe ibi ,pbat q vl'ia nõ sẽ sube sic p'o posuit. ſ. q vl'ia nõ sũt sube pme. ⁊ B sonat textus q dicẽ. p^m eni suba. i. p^a suba. vninscuiusq; ẽ sibi pp̃a. Et expositoꝫ scũs thomas i pn⁹ 4ᵃ metha. dicẽ hãc fuisse itẽtiõnẽ pbi. 7° metha. ¶ Sed o est notãdũ ex dictꝭ pbi B q idẽ respectu eiusdẽ nõ põt eẽ diffinicꝭ ⁊ diffinitũ. vñ si. a. cadat i diffõne ipsi⁹ b. ipo^lc ẽ q ipꝯ. b. cadat i diffõne ipsi⁹. a. qz tũc idez eẽt magis ⁊ min⁹ notũ respectu eiusdẽ. ⁊ idẽ eẽt prius ⁊ posteri⁹ respectu eiusdẽ. Nã ptes diffõnis sũt pores diffinito. Jtẽ qñcũq; in diffõne alicui⁹ põit aliq̃ diffinibile ponẽdo loco ipius diffinibilis sua diffõnẽ erit diffõ vio: ⁊ explsio. ut pꝯ p pbs i multis locis. g si i diffõne ipsi⁹. b. cadat. a. ponẽdo diffinitionẽ ipsi⁹. a. loco ipsi⁹. a. diffõ ipsi⁹. b. erit vio. si igit i diffõne. a. cadat. b. seqũt q i vissima ⁊ explsia diffõne ipsi⁹. b. dꝯ põi. b. qõ ẽ ipo^lc. igit ipo^lc est q b. diffiniat p. a. ⁊ a. p. b. sic idẽ diffiniret p seipsuꝫ. Et si dr̃ q pbs ⁊ 2ᵗᵒʳ 7° metha^cc uolũt utrũq; corelatiuoꝫ diffiniri p reliquũ. ut pꝯ de potẽtia ⁊ actu q̃ ⁊ utrũq; diffinit p reliquũ. Et sil'r Por. dicẽ q qz gen⁹ ⁊ spẽs sẽ relatiua. io vnũ diffinit p reliquũ. g idẽ respectu eiusdẽ põt eẽ diffiniẽs ⁊ diffinituꝫ ⁊ c. Hoc ẽt vi p rõnẽ diffõnis. qm̃ diffõ ẽ cã inotescendi. ꝯ vnũ corelatiuoꝫ cõgscit p reliquũ. g vnũ corelatiuoꝫ diffinit p reliquũ. Hꝯ tm̃ nõ obstãtib⁹ dicẽdũ ẽ cũ pbo B q idẽ nõ põt eẽ diffiniẽs ⁊ diffinitũ respectu eiusdẽ. ⁊ B i diffõne cõpleta. qz p diffõnẽ rei cõpletã certificat oꝯ qõ querẽs gd ẽ de ipo diffinito. si igit i diffõne cõpleta p̃ꝯ poneret filiꝰ ⁊ eꝰ. tũc si q̃rat gd ẽ pꝯ ⁊ rñdeat q pꝯ ẽ q genuit filiũ. adhuc ꝓtigit q̃rẽ gd ẽ filiꝰ. qz nõ magis notꝰ est filiꝰ q̃ pꝯ. ⁊ si rñdeat q filiꝰ ẽ q hẽt pꝯez. adhuc ꝓtingit q̃rẽ gd ẽ pꝯ: ⁊ sic nõ cessabit qõ: ⁊ sic nunq̃ erit certificatio. attñ forte i diffõne icõpleta põt vnum relatiuoꝫ diffiniri p reliquũ. ⁊ B uolũt pbs. 2ᵗᵒʳ ⁊ Por. Si vo q̃rat q̃lit g dꝯ relatiuũ diffiniri diffõe cõpleta. dico q vl' nõ diffinit diffõne cõpleta. vl' si diffinit cõplete nõ diffinieꝭ p suũ cõrelatiuũ. vñ pꝯ põt sic diffiniri vl' describi. ⁊ B sine suo corelatino pꝯ ẽ ille q de sua sba gẽuit sibi sil'e i spe. Et qñ dr̃ q vnũ corelatiuoꝫ cõgscit p reliquũ. igr̃ vnũ corelatiuoꝫ diffinit p reliquũ. dico q nullũ cõrelatiuoꝫ cõgscit p reliquũ. Uñ dico sic dicẽ Aui. i logica sua q vnũ corelatiuoꝫ cõgscit cũ reliquo. ꝯ nõ p reliquũ. qm̃ aliõ ẽ cõgsci cũ alio. ⁊ aliõ ẽ cõgsci p aliõ Et si dr̃ q pbs i pdicamẽto dicẽ q q diffinite cõgscit vnũ relatiuoꝫ diffinite cõgscit ⁊ reliquũ. igit vnũ relatiuoꝫ cõgscit ⁊ diffinit p reliquũ. dico q nõ sequit. qz uez est q relatiua sil' cõgscunt diffinitiue. ⁊ hoc vult pbs tm̃ nõ cognoscit nec diffinit vnũ per reliquũ. vnde aliud est simul cognosci cuꝫ alio. ⁊ aliud est cognosci per aliud.

¶ Sz qõ uere est sit accns nulli: ⁊ de quo ambo ⁊ utrũq; ⁊ qõ est ex his dicat. Ex indiuisibilibus itaq; est omne.

¶ Hec ẽ 4ᵃ ps 1ᵉ pticule 1ᵉ ptis pn̄ˡᵒ huiꝰ capl̄i. Jn q̃ pbs ptractat 1ᵃᵐ rõnẽ Par. q̃. pbat q vna suba sola ẽ ꝯ idiuisibilis. ⁊ ptinet tres pticulas. qm̃ i p̃ ponit 1ᵃᵐ rõnẽ Par. Jn 1ᵃ ibi [Quidã aũt rõnibus] Ponit rñsionẽ q̃rũdã ad vnã rõnẽ Par. Jn 3ᵃ ibi [Manifestũ aũt ẽ] Repẽdit rñsionẽ ad vnã rõnẽ Par. Rõ igit 2ᵃ Par. fuit ista. Illõ qõ ve est. i. suba nulli est accns. aut igit illõ qõ uere est. est diuisibile vl' idiuisibile. nõ ẽ dare q sit diuisibile. qz si tũc eẽ diuisibile diceret de ambab⁹ ptib⁹ ipsi⁹ ⁊ de utraq; diuisim ⁊ ẽt de toto cõposito ex ptib⁹. ⁊ sic utraq; medietas erit diuisibilis. ⁊ eadem rõne utraq; medietas medietaꝭ erit diuisibilis. ⁊ sic in ifinitũ. ꝯ B ẽ ipo^lc. g̃ ipo^lc ẽ q illõ qõ ve ẽ. ſ. suba sit diuisibilis. g̃ ẽ idiuisibilis. ⁊ p ꝓns ẽ vna sola suba ⁊ sic nõ erũt m⁹ta. ꝯ tm̃ vnũ. Uñ breuit hec ẽrõ. Illõ qõ ẽ. ſ. ens est suba. qz digniꝰ ẽ q sit suba q̃ accidẽs. ꝯ ipa suba nõ põt eẽ diuisibilis. qz tũc eadẽ rõne utraq; medietas eẽt diuisibilis. ⁊ utraq; medietas medietaꝭ. ⁊ sic i ifinitũ. uel saltẽ deueniret ad idiuisibilia. i. ad pũcta. ⁊ sic corp⁹ cõponeret ex pũctis. ⁊ sic oẽ qõ ẽ erit ex diuisibilib⁹. ⁊ sic relinqꝫ q illõ qõ ve est. ſ. suba sit idiuisibilis. ⁊ p ꝓns tm̃ vnũ ẽ. ⁊ sic nõ erũt m⁹ta. Dicẽ igit pbs sic. Sed si qõ ve est. ſ. suba sit accns nulli. ⁊ supple illõ qõ ve est sit diuisibile i ptes. tũc illõ. ſ. eẽ diuisibile de q̃ dñr ambo. i. ambe ptes ꝓiunctim de eodẽ diceret utrũq; i. utraq; ps diuisim ⁊ qõ ẽ ex his. ſ. cõpositũ. ⁊ sic erũt ptes diuisibiles ⁊ totũ diuisibile. uel ꝓcederet i ifinitũ. vl' tãdẽ deueniret ad indiuisibilia. ꝯ ꝓcedẽ in ifinitũ ẽ icõueniẽs ꝯ eos. igit suba diuideret in indiuisibilia ⁊ cõponeret ex indiuisibilibus. ⁊ omne qõ est erit ex idiuisibilib⁹. qõ ẽ ipossibile. ergo suba que ponit ens est indiuisibilis. ⁊ per consequẽs est tm̃ vna.

¶ Quidã ãt rõnib⁹ utrisq; acqescũt. Hic qdẽ qm̃ oia vnum sunt. si qõ est vnum significat: qm̃ est: ⁊ quod non est.

¶ Hec ẽ 2ᵃ pticula 4ᵉ ptis 2ᵉ pticule 1ᵉ ptis pn̄ˡᵒ huius capl̄i. Jn q̃ ponunt rñsiones q̃rũdã ad rões Par. ⁊ dicit q q̃dã pseuserũt pme rõni Par. Uñ pp p̃ꝯ rõnẽ Par. ꝓcesserũt q oia sẽ idẽ vnũ. ⁊ q nõ sunt m⁹ta entia. ⁊ sic rñdebãt acqescẽdo ꝯni illi⁹ rõnis. Rõ vo p̃ᵃ Par. ẽ supi⁹ posita. ſ. qcqd ẽ ꝯter ens est nõ ens. ⁊ hãc rõnẽ pbãt isti sic. Si oẽ ens ẽ vnũ ut ,pbat rõ Par. tũc si m⁹ta sũt sequit q illõ qõ ẽ nõ ẽ. ⁊ sic ꝯdictoria vificarenẽ de eodẽ. qõ est ipo^lc. ⁊ q B sequtur ipi, pbãt sic. Si qõ est. i. ens vnũ significat. ita supple q oẽ ens ẽ vnũ si dcẽ q m⁹ta sẽ. seqꝫ

q̃ aliqd est p̃ter illō vnū cui soli cōpetit eē. g̃ illud qō nō ē illō vnū ē ex q̃ m'ta sūt. ⁊ illō ēt nō ē ex q̃ nō est illō vnū cui soli cōpetit esse. ⁊ sic sequit q̃ si oē ens est vnū ⁊ multa sūt q̃ idē sit'est ⁊ non est.

¶ Si autē que decisionis indiuiduas faciē tes magnitudines.

¶ Rōni vo² ⁊ Parme. rñdebāt aliq; ꝓcedētes q̃ corpora cōponant ex idiuisibilib⁹. Vñ isti posuerunt aliq̃s magnitudines idiuisibiles ex qb⁹ cōponunt corpa. ⁊ hec fuit opinio democriti. Istā igit rñsionē ad scōam rōnē Par. nō ip:obat hic pb⁹ sz in p̃ de gñatiōe ⁊ ēt tertio celi ⁊ mūdi. q̃re hec ptrāseo.

¶ Manifestū āt est: ⁊ qm̄ nō uex est: qō si vnuz significat qō ē: ⁊ nō possibile ē sit ꝯ dictionē eē nō erit nihil: qō nō est. Nihil enī phibet qō nō ē nō simp'r eē ⁊ nō ens aliqd eē: qō nō ē. Dicē igit ex ipm qō ē nihil aliqd erit aliud: vnū oia eē icōueniēs ē. Quis enī adiscit ipz qō ē: nisi qō uere ē: aliqd sit. si aūt ⁊ nihil tñ phibet m'ta que sūt eē: hic ocm̄ est. Qō qdē igit sic vnū eē quod est: impossibile sit: manifestuz est.

¶ Hec est 3ª ꝓticula 4ª ptio 3ª ꝓticule 2ª: ptis pn^lis^ bui^s capl'i in qua pb⁹ rephēdit rñsionē ad p^am^ rōnem Par. Vñ rñsio ad p^am^ rōnē Par. fuit ꝓcedēdo ꝯ nē. s. q̃ ens est mñ vnū. ⁊ rō rñsiōis est. q; si ens significat mñ vnū: sic q̃ oē ens est vnū. ⁊ nō est possibile ꝯdictoria sit'ieē eidē. neēe ē q̃ illō qō nō ē illō vnū qō ens significat sit nō ens. ⁊ sic ut'erit ens p̃ter illō vnū. Vñ dicit pb⁹ rephēdēdo istā rōnez q̃ manifestū est qō nō est uex. nec sequit q̃ si ens significat vnū. ⁊ est si hec sit va. oē ens est vnum. ⁊ hec sit'r. ipo^lc^ est ꝯdictória sit'verificari de eodē. q̃ nis oē ens sit vnū qō pp hoc non sequit q̃ illō qō nō est illō vnū nō sit ens. ut'q: nihil phibet illō qō nō est aliqd. i. illō a q̃ negat aliqō ꝓtentū sub ente sicut suba negat ab accēte eē ens simp'r. Nā accidēs est ens: ⁊ tñ aliqd ꝓtentū sub ente. i. suba uere negat ab accēte: q̃uis illō qō nō est illō ens non sit aliqō ens. i. q̃uis illō a q̃ negat suba nō sit illō ens accipiēdo ens simp'r. i. suba. est tñ ens simp'r put opponit ei qō est purū nihil. dicē igit oia esse vnū ⁊ q̃ nō sūt multa. ut'q̃ aliqd est qō nō ē simpliciter aliō ab ente est. ⁊ si dē ens sit vnū est iconueniēs. Vñ ista ꝓnūtia non ualet. oē ens est vnum ⁊ idē nō sit'est ⁊ nō est. igit oia sūt vnū: sic q̃ non sūt multa: nec ualet ista ꝓnia. oē ens est vnū ⁊ m'ta sūt. igit aliqd qō nō est. est ens. hec igit est repzhēsio istī rñsionis. s. q̃ nō sequit: oē ens est vnū ⁊ multa sūt. g̃ idē sit'est ⁊ nō est. sit'r q̃uis ens significet vnū, p̃ncipaī'r. s. subam. ex ⁊ tñ nō sequit q̃ illō qō nō est illō ens. s. suba sit purū nihil. Et ꝓfirmat istā rñsionē dicēs per sit'e q̃ nullus pōt ꝯtelligē uere illō qō uere est. nisi illō qō uere est sit aliqd. ⁊ ⁊ nō obstāte nihil phibet multa eē quoz q̃libet est aliqd. g̃ eodē mō q̃uis nō possit ꝯtelligi illō qō ve est nisi illō qō uere est sit vnū. tñ ⁊ nō obstāte pñt m'ta eē quoz q̃libet est vnū. ¶ Deinde pb⁹ infert ꝯ pdictos pb⁹ q̃ oia eē vnū sicut ipsi dixerūt. s. ita q̃ nō sūt multa nec m'titudo aliq̃ est ipo^lc^. Intelligēdū q̃ dictū pb⁹ ⁊ cōstitit in ⁊. s. q̃ nō sequit oē ens est vnū. g̃ nō sūt multa entia quoz q̃libet est vnū. nec sequit: oē ens est vnū igit illō qō non est illud vnū: est nō ens. sicut nō sequit ois hō est aial ergo oē qō nō est illō aial: nō est hō. ⁊ ⁊ ⁊ iō. q̃ ꝑdicatū in ut'i affirmatiua hēt suppositionē ꝓfusā tm̄ sed cū addit ly illō facit terminū cui addit stare determinate. ⁊ sic est fallacia figure dictiōis in cōmutādo vnū suppositionē in aliā. quare ⁊ c̄.

¶ Capl'm 2^m^ tractatus scōi in quo destruuntur errores nāliter loquētium de p̃ncipijs rerum nālium.

Icut āt physici dicūt: duo mōi sūt. hi qdē enī vnū faciētes qō ē corp⁹ subiectuz aut triū aliqō aut aliō qō est igne densius. aere autē subtilius.

¶ Istō est 2^m^ capl'm hui^s tractat^s scōi. Jn q̃ ponunt ⁊ reprobant false opiones antiquoz nāliter loquētium de p̃ncipijs rerū nālium. ⁊ ꝓtinet tres ꝓtes p̃n^lis^ quarū p̃me due sūt solū narratiue. tertia vo est declaratiua: ⁊ in p̃ª pte narrant opiones ātiquoz nāliter loquētiū. Jn 2ª ibi| Uidet aūt Anaxagoras. | Ponunt motiua ⁊ euasiōes Anax. Jn 3ª ibi| Si igit infinitū. | Jmprobant false opiones nāliter loquētiū de p̃ncipijs rerū. ⁊ spāliter improbat opio Anaxagore. Pria ps ꝓtinet tres ꝓticulas. q; in p̃ª narrat pb⁹ opiones diuersas ponētiū vnū p̃ncipiū māle tm̄. Jn 2ª ibi| Alia aūt generāt. | Narrat modos diuersos gñatiōis entiū ex illo vno p̃ncipio. Jn 3ª ibi| Qō aūt dicūt | Ponit opionē ponētiū q̃dāmō vnū p̃n^m^ ⁊ quodāmō m'ta ⁊ modus gñatiōis entiū ex illo vno p̃n^o^ uel ex illis p̃ncipijs. Jn p̃ª igit ꝓticula huius ꝓtis narrat pb⁹ diuersas opiones ponētiū suū p̃n^m^ māle tm̄ dicēs q̃ sic nāles dicūt: duo sūt modi ponēdi p̃n^m^. qm̄ aliqui dicūt q̃ est vnū p̃n^m^ māle oiuz ⁊ q̃ illud est corp⁹. ⁊ alij dicūt q̃ sit plura p̃nª māliaª. ⁊ dicētiū vnū p̃n^m^ māle oiuz. qdā dicūt aquā eē p̃n^m^ oium. qdā aerē: qdā ignē. qdā vo aliqō mediū iter aerem ⁊ ignē. ut densus ignē ⁊ subtilis aere. Vñ notādū q̃ isti dnt nāliter loquētes. eo solū. q: ꝓcesserūt motū eē. Notādū ēt ꝯ ꝓrcm q̃ qui dicūt p̃n^m^ eē vnū tm̄. dicūt ens eē vnū tm̄. ⁊ qui dicūt p̃nª plura eē. dicūt entia eē plura. ⁊ eō qui dicūt p'a eē entia: dicūt p'a eē p̃nª. Et rō hui⁹ est q; qui dixerūt vnū p̃n^m^ māle tm̄. nō poterāt dicē plura entia eē. q; entia nō distinguunt nisi per sua p̃nª. sed qui dixerūt p'a p̃nª eē poterāt pp distinctionē p̃n^oz^ ponē plura entia eē. ⁊ eō qui posuerūt p'a entia eē cū pluralitas nō sit sine distinctiōe p̃n^oz^ ipsi habuerūt ponere p'a p̃ncipia esse.

¶ Alia autē gñant dēsitate ⁊ raritate m'ta facētes. Hec āt sūt ꝓria. n'r āt excellētia ⁊ defect⁹. sic magnuz dicē plato ⁊ paruuz: nisi q̃ hic qdē. h. facit mā̄z. vnuz āt spēz Alij vo vnum quidē subiectum mā̄z cōtraria autem differentias ⁊ species.

¶ Hec est ⁊ ꝓticula p'ptis p̃n^lis^ bui⁹ capl'i i qua pb⁹ narrat diuersos modos gñatiōis entiū ex illo vno p̃n^o^ dicēs q̃ qdā posuerūt gñationem aliozꝝ ex illo vno p̃n^o^ p̃m raritatē ⁊ dēsitatē. Vñ dixerūt q̃ p. b solū q̃ illō corp⁹ q̃ ponit eē p̃n^m^ si p̃dēsat gñatur terra. ⁊ si fiat rarū gñat aqua. ⁊ si fiat rari⁹ gñatur aer. ⁊ si fiat magis rarū gñat ignis. sic q̃ idē corp⁹ in actu nulla suba sibi aduenīēte fit aliq̃ terra: aliq̃ aqua: aliq̃ aer: aliq̃ ignis. ⁊ sic isti posuerūt

vnū subm ⁊ duo ꝓria. Alij aūt posuerūt gñationez rez ex illo vno p̃n^o^ ꝯ magnū ⁊ paruū. dixerūt enī q̃ ex ⁊ q: fit maiꝰ ut'r minꝰ fit gñatio. ⁊ q̃ diuersitas rez ē p ⁊ q̃ vna ē maioz alia vo mioz. ⁊ ⁊ fuit opio plato. di. magnū ⁊ paruū eē p̃n^a^. ꝓria tñ ē iter plato ⁊ istos. q: plo posuit magnū ⁊ puū eē mām ⁊ vnū tertiū eē formā magni ⁊ pui. alij vo posuerūt eō: ut puta q̃ vnū ⁊ ⁊ sz eēt mā ⁊ q̃ ꝓria eēnt foze illi⁹ ⁊ ⁊.

¶ Quidā aūt ex vno iherētes ꝯrictates segregāt: quēadmodū Anaxmādros dixit: ⁊ qcūq; aūt vnū ⁊ multa dnt eē sicut Empe. ⁊ Anaxag. Ex cōmixtiōe nāq; segregāt alia. differūt aūt ab iuicē in eo q̃ hic circulationē facit boz: hic aūt semel: ⁊ hic quidē infinitas similes partes ⁊ ꝯri as. illi vo uocata elem enta solum.

¶ Hec ez 2ª pt^la^ p^c^ parti p̃n^lis^ bui⁹ capl'i i q̃ pōit opio ponētiū q̃dāmō vnū p̃n^m^ ⁊ q̃dāmō m'ta. ⁊ modus gñatōis entiū ex illo p̃n^o^ uel p̃ncipijs. ⁊ ēt ponit diuersitas iter opiones sic opinātiū. Vñ isti posuerūt vnū p̃n^m^ p ꝓfusionē. s. vnū chaos ꝓfusū: ⁊ posuerī pl'a p̃nª resolōnē. q: ex illo vno p̃n^o^ dixerūt segregari q̃dā alia p̃nª. ex qb⁹ res nāles gñarent. Vñ q̃ dā posuerūt vnū p̃n^m^ oium. ⁊ ex illo vno p̃n^o^ segregant pexites ꝯrictates i illo vno ut dixit anaxmādros ⁊ sui sēqces ⁊ nō solū iste sz ēt multi alij. sic Emp. ⁊ Anax. nā isti dixerī oia eē mixta ⁊ oia ista postea segregari ex q̃rū segregatiōe dixerī alia fieri. attū Empe. ⁊ Anax. dnt. p q: Empe. posuit oia eē mixta ad iuicē sz tps determiatū. ⁊ post modū segregari ab iuicē sz tps determiatū. ⁊ iterez oia postea redire i mixtionē ⁊ ꝓfusionē porē ⁊ iterū segregari. ⁊ sic ifinities. Anax. vo posuit q̃ oia erāt sit'ꝓfusa p tps ifi^m^. sz it'ell's. postea icepit exhē ⁊ distiguē illa ab iuicē. sz illa exctio nūq; cessabit sz durabit in ifinitū. ⁊ iō p̃m Empe. mūdus ifinities gñat ⁊ ifinities corrūpit. sz p̃m Anax. mūdus solū est semel fact⁹ ⁊ nūq; corrūpet. Alia ꝓria iter eos ē. ga Empe. posuit q̃tuor elta. s. ignē: aerē: aquā ⁊ terrā eē p̃nª oiuz aliarū rerū nālū ut carnis ⁊ ossis: ⁊ sic de alijs corpib⁹ p̃sit'iū ptiū. sed Anax. posuit ifinita corpa sit'iū ptiū eē p̃ncipia: ut ifinitas ptes carnis ⁊ ossis. Vñ Anax. posuit q̃ corpa p̃sit'iū ptiuz ut caro os ⁊ medulla sūt p̃ncipia el'tox ut ignis aeris ⁊ c̄. Et etiā oium alioz. sed Emp. posuit q̃tuor el'ta sunt p̃nª corpoz p̃sit'iū ptiū ⁊ pora eis. Vñ sciēdū q̃ Anax. posuit ifinitas ptes tā sit'es q̃ ꝯri as in q̃libet. ⁊ iō nunq̃ pfecte segregabīt. iō dixit q̃ segregatio durat in ifinitū. Empe. vo posuit oia q̃tuor el'ta in quolibet. ⁊ q̃ illa aliquādo oio segregantur ⁊ iterum cōmiscent. sic in infinitum.

¶ Uidet āt anax. sic ifinita opiari: ut accipiat cōez opionē phisicoz eē uerā tā q̃z nō fiat nullū eoz: ex eo qō nō ē. pp b enī sic dnt ⁊ erāt sit'oia ⁊ fieri hmōi statuerūt alterari. alij āt ꝓgregatiōez ⁊ segregatōez.

¶ Hec est scōa ps hui⁹ capl'i. ⁊ est solūmō narratiua in qua ponunt motiua ⁊ euasiōes Anax. d. q̃libet eē in q̃libet. ⁊ ꝓtinet hec ps duas ꝓticulas. Jn p̃ª ponuntur motiua seu rōnes Anax. pp que posuit quodlibet eē in q̃libet. Jn 2ª ꝓticl'a ibi| Sz pp diuersitatē. | ponunt duc euasiōes Anax. per q̃s euasit ōdā one videbant eē ō eū. h^a^ q̃ ꝓticl'a pōit duo motiua anax. p̃^m^ motiuū fuit. q: sz cōez opionē oi uz pb⁹ oz ex nō ente nō fit aliqd. ⁊ p ꝓnūs ex nō igne non fit ignis. nec ex nō aere fit aer. Lū g̃ ex igne fit aer: sequtur q̃ aer erat in igne. ⁊ eadē rōne in igne ē aq̃. ⁊ sic ō oib⁹ alijs. vñ cū q̃libz cōp⁹ fiat ex corpe ut'igne p vna tñsmutationē ut'pl'es ut ipi dixerūt. ⁊ ex nō ente nō fit aliqd. oz q̃ q̃libet sit i q̃libet ⁊ ita nihil fit simp'r. q: illō qō p̃existebat nō fit simp'r vñ Anax. ⁊ sui sēqces dixerūt q̃ oia erāt p̃ in q̃dā chaos ꝓfuso. ⁊ dixerūt q̃ fieri idē ē qō ali'ari. ⁊ iō nihil fit simp'r. alij aūt dixerī gñationē ⁊ corruptionē nihil aliud eē q̃z ꝓgregationē ⁊ segregationē.

¶ Amplꝰ ex eo q̃ fiūt ex alterutris ꝓria. Jnerāt g̃. si enī oē qō est fit: necesse est fieri: aut ex his que sunt: aut ex his que nō sunt aliqd. Uoz āt illō qō est ex his que nō sunt aliqd fieri ipoſe est. ²De hac enīz ꝓueniūt opiones oēs qui de nā sunt. Reliquum iam contingere ex necessitate putauerunt: ex his q̃te sunt ⁊ insunt fieri.

¶ Scōm motiuū Anax. pp qō dicē q̃libet eē in q̃libet. ⁊ fuit b. vnū ꝓrioz est i reliq̃. sz magis pōt reē in q̃libet alio q̃z in suo ꝯrio. g̃ q̃libet est in q̃libet. Q̃ aūt vnū ꝓrioz fit in reliq̃. pbat sic. vnū ꝯrioz fit ex reliquo. sed qō fit ex alio est in eo. ga ali'r fieret ex nihilo. ergo vnū ꝯrioz est in reliquo.

¶ Sed pp puitatē magnitudinū ex isensibilib⁹ nobis. vñ dnt esse in oē misceri: pp id qō oē ex oi videbāt fieri. Appere autē dūa ⁊ appellari altera ab iuicē ex magis supabūdāti pp m'titudinē i mixtura ifinitoz. sincere qdē enī totū albū aut nigz aut carnē. aut os non esse. sed qō pl⁹ vnū quodq̃z habet hoc videri esse nā rei.

¶ Hec ē 2ª ꝓticl'a 2ª ptis p̃n^l^ h^o^ capl'i. Jn q̃ ponūt due euasiōes Anax. p q̃s euasit q̃dā q̃ videbāt eē ꝯ eū q̃rū p̃ª est. q: posset aliq̃s dicē q̃ ad sēsū appet q̃ i aere nō sit ignis nec caro. ⁊ ita appet ad sēsū q̃ caro fit: ⁊ tñ nō ex aere. ⁊ sic ꝯ sēsū q̃ caro fit ex aere ⁊ sic ꝯ sēsū qō q̃libet fit i q̃libz. Ad b rñdet Anax. d. q̃ q̃libz ē i q̃libet sz pp puitatē ptiū latet sēsū. ⁊ hec ē ei⁹ p̃ª euasio. 2ª ei⁹ euasio ē. posset enī aliq̃s dicē q̃ si ifinite ptes carnis ⁊ ossis sint i aere nō erit maior rō q̃re dicat aer q̃z caro ut'os. Ad b rñdet d. q̃ b c̄. q: ōnoiatio fit a supabūdāti. vñ i aere plꝰ ē ō aere q̃z ō carne. iō vnū dī aer ⁊ nō caro. ⁊ aliō dī caro ⁊ nō aer. Vñ dnt q̃ nihil ē totū purū albū ut'nigrū aut caro pura. sz q̃libet ps extimat de nā illi⁹ qō magis est i ea. Sz b dubitat. q: si in carne sint ifinite ptes aeris cū vnū ifinitū nō sit maiꝰ alio nec ifinita sint pl'a ifinitū sequit q̃ in carne nō ē plꝰ de carne q̃z de aere. ⁊ sic nō magis diceret caro q̃z aer. ⁊ sic ꝓtigit arguē de q̃libet alio. q: q̃libet sūt ifinite ptes cuiuslibet. ⁊ per ꝓnūs nō est aliqd in aliquo p̃dūtū. ⁊ sic vnūqōq̃z noiabit'noie vniuscuiusq̃z. ¶ Dūdū igit q̃ ptes sūt duplices. s. actuales ⁊ potēciales. ⁊ uoco ptes actuales illas q̃ pōt eē i actu separato sic q̃ possit p se existē. ⁊ ptes potentiales uoco illas ptes q̃ nō pñt separati existere: sz ieri stūt toti. ⁊ tē dico q̃ ptes actuales ifi^c^ q̃rū q̃libet ē ex aliis total'r nō sunt i aliq̃ finito. sz pl'es tales ptes sūt i vno ō i alio. ⁊ p̃ b ⁊ ꝓtib⁹ actualib⁹ potēc-

(11)

miat res ꝓ Ana. Illo enim q̃ sit plres ptes actuales carnis q̃ ossis dr̃ caro ⁊ nõ os. ꝗ a plralitate ptiuꝫ põlũ nõ fit ꝺnoiatio. qz ifinit ptes cuiuslibet sunt i vnoquoq; ꝑm Anaxa. ⁊ iõ in nulla re sunt plures partes vni⁹ rei q̃ alteri⁹. ⁊ sic fit denominatio a superabũdãtia taliũ ptium ꝑm Anax.

¶ Si igit ifinitũ ꝑm q̃ ifinitum ignotũ est ꝑm multitudinẽ qdẽ ⁊ magnitudinẽ ifinitũ igtũ q̃tũ ẽ qõdã. Scõm spẽz aut ifinitũ igtũ q̃le qõdã ẽ. Principijs aũt ifinit existẽtib⁹ ⁊ ꝑm multitudinẽ ⁊ ꝑm speciem ipoſe ẽ q̃ sũt ex his cognoscere. Sic enim cognoscere compositum arbitramur: cũ cognoscimus ex quib⁹ ⁊ quantis sit.

¶ Hec ẽ 3ª ps pn̄ᵗᵃ⁹ hui⁹ capl'i ⁊ ẽ declarativa. i q̃ pb̃s ꝗdicit falsũ opiomib⁹ nãlib⁹ loq̃ntiũ de ꝓncipijs rerũ nãlitũ. ⁊ ꝓiet gnq̃ pticl'as. qm̃ i p̄ⁿ declarat q̃ pn̄ⁿ rez nãliũ nõ sũt ifinita. In 2ª ibi [Amplius si ola.] pbat q̃ nõ qõlibet ẽ i q̃libet. In 3ª ibi [Ad huc si eẽt.] pbat q̃ nõ qõlibet põt segregari a q̃libet. In 4ª vo ibi [Nõ recte aũt.] pbat q̃ nõ qõlibet gñat ex suo sil'i ꝗ spẽz. In 5ª ibi [Dignⁿ aũt.] pbat q̃ melⁿ ẽ ponẽ pn̄ⁿ finita q̃ ifinita. In 6ª igr pticl'a hui⁹ ptis ip⁹obat opio Ana. ⁊ Demo. ⁊ alio rũ ponẽtiũ pn̄ⁿ ifinita. ⁊ pbat q̃ pn̄ⁿ rez nãliũ non sũt ifinita. ⁊ ẽ. xij ꝗ hui⁹ li. q̃ pbat dupl'r. p̄ sic. Oẽ cõpositũ ex ꝓncipijs ifinit ẽ igtũ. ita q̃ nõ pt sciri. ꝗ res nãles nõ sũt igte cũ de eis possit eẽ scia. igit res nãles nõ sũt cõpoite ex ꝓncipijs ifinit. ⁊ p ꝓns nõ sũt ifinita pn̄ⁿ rez nãliũ. maior declarat. qz oẽ cõpositũ ex ꝓncipijs nõ scibilib⁹ ẽ igtũ. qõ pz. qa res bñs pn̄ⁿ nõ cogscit pfẽ nisi ex cognitõe suoꝝ pn̄ⁿ⁹. ꝗ oẽ ꝓpositũ ex ꝓncipijs ifinit ẽ cõpo^m ex pn̄ cipijs nõ scibilib⁹. q̃ oẽ cõpositũ ex ꝓncipijs ifinit ẽ igtũ. maior hui⁹ ꝓsill'i ꝺclarat qz ifinitũ ꝗ q̃ ifinitũ igtũ ẽ ⁊ nõ scibile. qm̃ ifinitũ ꝗ m l'titudinẽ aut magnitudinẽ ẽ q̃tũ igtũ ⁊ ifinitũ ꝗ formã aut qd ditate ẽ q̃le igtũ. hui⁹ rõnio p̄ põit. pbõ maiorio huius ꝓsill'i. 2º põit maior pn̄ᵗᵃ⁹ sill'i cũ sua ꝺcl'atiõe. ¶ Nõndũ ꝑm 2ᵐᵉ q̃ hec rõ est logica. qz i hac rõe accipiunt ꝓpõnes declarate i logica. qm̃ p̄ posteꝫ declarũ ẽ q̃ pn̄ⁿ nõ sũt ifinita qz ifinita sũt igta. ⁊ ẽt qz si pn̄ⁿ ẽnt ifinita nõ ꝓtigẽt aliqd sciri. p tãto igit dr̃ ꝗ rõ logica. qz i ea sl̃ accepte ꝓpõnes declarate i logica. ¶ Nõndũ ẽ ꝗ 2ᵐᵉ ꝗ q̃ logica usitat dupl'r. vno mõ ꝑm qõ est ifinꝗ didẽs uez a falso. ⁊ iste modus ẽ ꝓpr⁹. Alio⁹ usitatat logica i scientijs ꝑm q̃ illa sũt q̃ ꝺcl'ata i logica accipiunt p maxiꝗ i destruẽdo aut ꝓstruẽdo aliqd. ⁊ ista ꝓsideratio cũ usitat i artib⁹ pticl'arib⁹ ẽ nõ ꝓpa. In arte vo uli. i. i p̄ⁿ phia est ꝓpa. ⁊ istã cãdẽ sniam 2ᵐ narrat. vij. metha^ca 2ᵐ. 2º. Circa qõ dcm̃ ẽ itelligẽdũ q̃ logica usitat i scijs m'ripᵗ. vno ꝑm q̃ logica dirigit itellectũ i actũ sillogizãdi ul' dm̃randi ⁊ ꝗ i q̃cũq; mã idr̃nter. Uũ si fiat dm̃ratio mathe^ca ul' nãlis i pp̄ is ẽmis matꝗ. ul' scie nãlis q̃ itellect⁹ recte ⁊ artificial'r sillogizet ul' dem̃ret ꝗ bẽt a logica dirigẽte itellectũ. ⁊ sic usitat logica tãq̃ instrm̃. ⁊ iste modus usitandi logicã ẽ. ꝓpr⁹ modus logice. qz sola logica dirigit hoies i actũ arguẽdi. alio mõ usitat logica i scientijs ꝑm q̃ aliq; ꝓpõ declarata i logica accipit maior ul' mior i pbãdo aliqd i alijs scientijs ut si i mathe^ca ul' i scia nãli neget aliq; ꝓpõ q̃ põt ꝓbari p declarata i lo^ca tẽ rõ sumẽs aliqd ꝺcl'atũ i logica ad illõ pbãdũ ẽ rõ logica. ⁊ iste modus arguẽdi ex ꝺcl'atj i logica nõ ẽ ꝓpr⁹ i scientijs pticl'arib⁹ qz scie pticl'ares pcedũt ex ꝓprijs. Illa aũt q̃ sũt declarata i logica sunt cõia. ꝗ qz sic logica: ita ⁊ p̄ phia ẽ de cõib⁹. iõ cũ aliqd ꝺclaratũ i logica assumit i p̄ⁿ phia ad pbãdũ aliqd ẽ modus ꝓpr⁹ qz ꝓprij ẽ p^c phic pcedẽ ex cõib⁹: cuiusmodi sunt illa q ꝺcl'ata sũt i logica. nec ẽ imaginãdũ q̃ logica ut ẽ ita ꝑm sive ut ẽ utẽs seu declarans sit alia ⁊ alia res. imo eodẽ bitu quẽ didici ul' docui uto: cũ sillogizo ul' demõstro in alijs scijs. ¶ Sz dubitat sup ꝗ qõ dr̃. s. q̃ oẽ cõpositũ ex ꝓncipijs ifinit est igtũ. istõ nõ vi uez. qz oẽ ꝓtinuũ cõpõit ex ꝓtib⁹ i finit cũ ꝓtinuũ sit diuisibile i ifinitũ. sed ptes sũt pn̄ⁿ tot⁹. q̃ si oẽ qõ cõpõit ex ꝓncipijs ifinit sit igtus. sequit q̃ oẽ ꝓtinuũ ẽ igtũ. ⁊ sic de ꝓtinuo nõ posset eẽ scia. qõ ẽ falsũ. igit ⁊ c. ¶ Dicẽdũ q̃ qdã sũt ptes q̃litatiue. ⁊ qdã sũt ptes q̃titatiue. ptes q̃litatiue sũt ptes diuersaꝝ rõnũ ut sũt mã ⁊ fo^r. de qb⁹ ꝓtib⁹ vificat illõ cõe dcm̃. s. q̃ ad ꝗ q̃ ex aliq⁹ duob⁹ fiat vnũ p se. ops q̃ alteꝝ sit act⁹ ⁊ reliquũ po^a. ꝗ ptes q̃titatiue sũt ptes eiusdẽ rõnis ⁊ tales sũt duplices. qm̃ qdã sũt actuales ⁊ qdã põles. ptes actuales uoco illas q̃ pñt pfecte existẽ separiz ut sũt mima nãlia ul' ptes maiores ꝓtib⁹ mimo nãlib⁹. ptes põles noco illas q̃ nõ pñt separi existere ut ẽ ps mior mimo nãlt eiusdẽ spẽi: ut caro minor carne mima potẽte p se existẽ. tũc dico q̃ oẽ cõpositũ ex ꝓncipijs uel ꝓtib⁹ ifinit q̃litatiuis ẽ igtũ. qz ad ꝗ q̃ totũ cogscat ops cogscẽ oẽs suas ptes q̃litatiuas. si vo loquam̃ de ꝓtib⁹ q̃titatiuis actualib⁹ sic ẽt dico q̃ ad ꝗ q̃ cogscat ops ꝑcogscẽ oẽs tales ptes q̃titatiuas actuales. ꝗ ad ꝗ q̃ totũ cogscat nõ ops cogscẽ oẽs suas ptes q̃titatiuas põles. Ad rõnẽ igit dico q̃ oẽ ꝓtinuũ est cõpositũ ex ꝓncipijs ul' ꝓtib⁹ ifinit q̃titatiuis põlib⁹. ꝗ nullũ ꝓtinuũ cõpõit ex ifinit ꝓtib⁹ q̃litatiuis nec ex ifinit ꝓtib⁹ q̃titatiuis actualib⁹. ⁊ iõ nõ segtur q̃ de cõtinuo nõ possit eẽ scia: qz ptes ꝓtinui ex q̃rũ cognitiõe depẽdẽt cognitio totius nõ sunt infinite.

¶ Amplⁿ aũt si neẽe ẽ cũi⁹ ps ꝓtigit q̃tũcũq; eẽ ꝑm magnitudinẽ ⁊ puitatẽ ⁊ ipm totũ ꝓtigẽ. Dico aũt taliũ aliq; ꝓtiũ in quã cũ ist dicit totũ. Si aũt ipoſe ẽ aial ut plãrã q̃tãcũq; eẽ ꝗ magnitudinẽ ⁊ puitatẽ mã festũ ẽ. q̃ n̄ neq; ꝓtiũ q̃libet. crit enim totũ ꝓtib⁹ sic. Caro aũt ⁊ os ⁊ hmõi ptes sũt aial ⁊ fruct⁹ plãta. Manifestũ igit qm̃ ipoſe ẽ carnẽ aut os aut aliqd aliõ q̃tũcũq; eẽ magtudie aut i mai⁹ aut i min⁹.

¶ Scõo pbat eadẽ q̃ sic. totũ ⁊ ptes ꝓsequũtur se in magnitudie ⁊ puitate finitate ⁊ ifinitate ẽmiatiõe ⁊ itermiatiõe. ꝗ nullũ cõpositũ nãle est ifinitũ ut ps iducẽdo. i oib⁹ igit nulli⁹ cõpositi nãles sũt ptes ifinite. nec pn̄ⁿ ifinita. igit pn̄ⁿ rez nãliũ nõ sũt ifinita. vñ qz al' ⁊ plãta. ⁊ sic de alijs reb⁹ nãlib⁹ sũt termiata i magnitudie ⁊ puitate. iõ ptes rez nãliũ ut caro os medulla ⁊ hmõi sũt ẽmiata i magnitudie ⁊ puitate. ¶ Nõndũ ꝑm 3ᵐ ꝗ q̃dã sunt ptes ꝑm q̃titatẽ ⁊ q̃dã ꝑm q̃litatẽ. ⁊ ptes ꝗ q̃titatẽ sũt duplices. qz q̃dã sũt i toto i põ. ⁊ q̃dã sũt i toto i actu ptes i po^a sũt ptes ierñtes q̃ nõ pñt separi existẽ. ꝗ ptes i actu sũt ptes q̃ pñt separi existẽ. cũ igit di

(12)

cit pb̃s q̃ ptes ⁊ totũ sequuntur se i mẽsura sive i magnitudie ⁊ puitate. istõ ẽ itelligẽdũ de ꝓtib⁹ ꝗ q̃titatẽ q̃ actu existũt i toto. ⁊ ꝗ itelligit. p. d. Dico aũt taliũ ꝓtiũ i q̃s cũ ist didit totũ. vñ ptes i q̃s totũ didit q̃ pñt existẽ poltq; dise sunt a toto dñr ptes i actu. nõ qz sint i actu diuise a toto ꝗ qz pñt manẽ post actualẽ dionẽ a toto ⁊ nll'o finito sũt h⁹ ptes ifinite. Intelligẽdũ tũ q̃ ptes q̃ nõ pñt separi existẽ dñr ptes i po^a distiguẽdo po^tm ꝗ actualitatẽ separatiõis nõ ꝗ actũ exñdi. nã h⁹ ptes actu. existũt. sed nõ existũt separatiz: nec etiã pñt separi existẽ. ⁊ iõ dñr partes i põ. qz nunq; pñt hẽ actũ separatũ.

¶ Amplⁿ si oia isũt qdẽ hmõi inicẽ ⁊ nõ fiũt: ꝗ segregãtur cũ isint. Mñr aũt ⁊ a plimo. Fit aũt ex q̃libet q̃dlibet: ex carne aq̃ segregat ⁊ caro ex aq̃. oẽ aũt corp⁹ finitũ resecat a corpe finito. mãifestũ ẽ q̃ nõ cõtigit i vno quoq; vnũq̃dq; eẽ. Remota enim ex aq̃ carne: ⁊ iteꝝ alia facta ex reliq̃ segregabit: q̃uis sp mior erit segregata ꝗ tñ nõ excellit magnitudo a puitate. Mñ sigdẽ stabit segregatio: nõ oẽ i oi inerit. in reliq̃ enim aq̃ nõ iert caro. Si vo nõ stabit: ꝗ hẽbit sp remotionẽ infinita magnitudine equalia finita inerunt infinita ꝑm multitudinem: hoc aũt impoſe est.

¶ Hec ẽ 2ª pticl'a 3ᵉ ptis pn̄ᵗᵃ⁹ hui⁹ capl'i. i q̃ destruit aliõ dcm̃ Ana. s. qõlibet eẽ i q̃libet. vñ pbat q̃ nõ qõlibet ẽ i q̃libet. ⁊ hec ẽ. xij ꝗ hui⁹ li. ad quã pbãdã pb̃s p recitat i breui totã opionẽ Anax. d. q̃ si qõlibet sit i q̃libet ⁊ res nõ fiat de nouo. ꝗ solũ segregenk ea q̃ pri⁹ fuerũt i actu ⁊ res denoiet a sup abũdãti i ea ⁊ qõlibet fiat ex q̃libet. hec oia sũt de opione Ana. Cũ his assumit pb̃s qõdã nẽcium ⁊ ẽ q̃ a corpe finito nõ põt segregari corp⁹ ifinitũ ꝗ solũ corp⁹ finitũ ⁊ finities. ex q̃ pz q̃ oẽ corp⁹ finitũ põt ꝓsumi p ablationẽ corpis finiti ab eo ml'tiẽs accepti. Et tũc arguit sic. accipiat corp⁹ finitũ ut aq̃ ⁊ ex ea segreget caro. ⁊ iteꝝ ex aq̃ residua segreget caro. ⁊ tũc q̃ro aut illa segregatio stabit. i. termiabit. aut nũq; stabit. i. nũq; termiabit. si ista segregatio stabit. q̃ tãdẽ i aq̃ nõ erit aliq; caro. In illa enim aq̃ ex q̃ nõ põt segregari caro nõ erit aliq; caro ⁊ tũc habet ꝓpositũ. s. q̃ nõ qõlibet est i q̃libet. si vo ista segregatio nũq; stabit. cũ aliqñ p segregationẽ sit ꝺuenire ad carnẽ mimã q̃ carne nõ pt minor p se existẽ. post segregationẽ illi⁹ carnis nõ segregabit caro mior. ⁊ cũ illa segregatio pcedat i infinitũ p te i illa aq̃ erũt ifinite ptes carnis eq̃les pl' maiores q̃ sit caro mima. q̃ i magnitudie finita sũt ptes ifinite eiusdẽ q̃titatis: ꝗ ꝗ ipoſe. q̃ ⁊ illõ ex q̃ sequit. s. q̃ qõlibet sit i q̃libet. Intelligẽdũ q̃ impoſe ẽ q̃ in magnitudie finita sunt ifinite ptes ꝑm nũez eiusdẽ q̃titatis q̃rũ q̃libet sit total'r ex aliã: qa illa magnitudo excellẽt q̃libet illaꝝ ꝓtiũ i ifinitus sine oi ꝓportione. ⁊ p ꝓns illa magnitudo eẽt ifinite gua. cũ i oi magnitudie q̃tũcũq; pua sunt ifinite ptes eiusdẽ ꝓportõis. sil'r i q̃libet magnitudie finita sũt infinite ptes eiusdẽ q̃titatis q̃ sic se bñt q̃ ps vni⁹ ẽ ps alteri⁹. qõ pz. qz si aliq̃ mobile moueat sup aliq; magnitudinẽ ꝓtiue i q̃libet istãti tpis mẽsratis motũ mo^tẽ i pte magnitudis sibi eq̃li. qm̃ si i duob⁹ istãtib⁹ eẽt i eadẽ pte magnitudis gescẽt i tpe itermedio: ꝗ nos supponim⁹ q̃ ꝓtinue moueat. cũ igit i q̃libet tpe q̃tũcũq; puo sint ifinita istãtia. segtur q̃ i magnitudie sup quã fit mot⁹ sint ifinite ptes eq̃les mo^tl. ⁊ p ꝓns ifinite ptes eiusdẽ q̃titatis. ꝗ ille ptes sũt vnite ⁊ copulate. qm̃ ps vni⁹ ẽ ps alt'i⁹. nec ẽ q̃libet aliaꝝ ꝓtiũ total'r ex aliã ⁊ c.

¶ Adhuc aũt si oẽ qdẽ corp⁹ remoto q̃dam min⁹ necesse ẽ fieri. carnis aũt determiata ẽ q̃titas ⁊ magnitudie ⁊ puitate. Adanifestum est q̃ ex mima carne nullũ segregabit corpus. Erit enim minus minima.

¶ Hec ẽ 3ª pticl'a 3ᵉ ptis pn̄ᵗᵃ⁹ hui⁹ capl'i. i q̃ pbatur q̃ nõ qõlibet pt segregari a q̃libet. ⁊ hec ẽ. xiij ꝗ hui⁹ li. q̃ q̃drupl'r. pbat. ⁊ ꝑm ꝗ hec pticl'a ꝓtinet 4ᵒʳ ptes q̃ patebũt suis locis. p̄ igit pbat ꝗ sic. Si qõlibet possit segregari a q̃libet. tũc a mima carne possz segregari aliõ corp⁹. ꝗ p segregationẽ corpis ab aliq̃ finito fit illõ a q̃ fit segregario min⁹. igit si a carne mima posit segregari corp⁹ segret q̃ erit caro mior: carne mima. qõ ẽ ipoſe. ¶ Sz ꝗ ẽ dubiũ qz ista rõ vi supponẽ qõdã ꝑm. s. q̃ fit dare carnẽ mimã qz q̃libet caro hẽt ptes ⁊ q̃libet ps carnis ẽ caro ⁊ ps est mior suo toto. q̃ q̃cũq; carne data est dare carnẽ miorẽ. ⁊ p ꝓns nõ ẽ dare carnẽ mimã: ⁊ hec ẽ dubitatio spal'r de hõgeneis. s. an i ill'ut dare mimũ. Ad huic dubitatiõi põt dupl'r rñderi. p q̃ for^a carnis ⁊ q̃libet for^a nãlis tã hõgenea q̃ ethero genea. dcm̃iat sibi certũ ẽnũ i magnitudie ⁊ puitate ita q̃ tal' for^a ꝗ spẽz nõ pt p se pficẽ mãs mior rẽ. ⁊ sic ẽ dare mimã carnẽ mimã ierñtẽ. qz q̃cũq; carne data illi hẽt ptẽ q̃ ẽ caro ⁊ ps ẽ mior suo toto. q̃ ⁊ ẽ. Igit breuit ẽ dicẽdũ q̃ i hõgeneis ẽ dare mimũ nãle p se erñs. ⁊ nõ tñ ẽ dare mimũ ierñs. q̃ nõ sit dare mimũ erñs i hõgeneis. pbat rõ dubõnis iducte. ⁊ q̃ in hõgeneis sit dare mimũ p se erñs. ꝗ accipit a pbo ꝗ q̃ põit carnẽ mimã. ⁊ ẽt accipit ex li. de sen. ⁊ sen. ⁊ ex p̄ssa itẽtio 2ᵐ. cõmẽto 3º hui⁹. ubi dicit q̃ mimũ de oi gñato est ẽmiate q̃titatis. vbi gr̃a: ut mima ps q̃ pt eẽ ignis ẽ termiate q̃titatis. s. mima ps q̃ pt eẽ ignis i actu. ⁊ cõmẽto 2º septimi hui⁹ dicit 2ᵐ. q̃ corpa nãlia nõ diuidunt i ifinitũ i eo q̃ sũt corpa nãlia. vbi gr̃a. qm̃ p mũ motũ i igne ẽ mima ps q̃ pt eẽ ignis i actu. Ex qb⁹ appet q̃ de itẽtiõe 2ᵐ est q̃ in nãlib⁹ hõgeneis ẽ dare mimũ q̃ min⁹ nõ pt p se existẽ. ¶ Sz ponẽdo ꝗ ẽ dubiũ: an istõ sit ex nã itrinseca rei. ut. s. pp ꝗ sit mimũ dãdũ. qz nã for^a tal' spẽi: repugnet repiri i miori mã p se ita q̃ terminⁿ i puitate sit ex ipa for^a specifica. ul' ꝗ ẽ pp aliq; cãm extrinseca: ut s. pp ꝗ sit dare mimũ. qz min⁹ nõ posset resistẽ puncti. ꝗ stati puertet i pũctẽs ut cõiter dr̃. ¶ Dicendũ ẽ ut mihi vi q̃ si i hõgeneis sit dare mimus q̃ ops q̃ ꝗ sit ex cã itrinseca. qz. s. repugnat tali for^a repiri p se i miori mã. qz si solũ eẽt ex cã extrinseca. tẽ si sit dare mimũ qõ p̄t p se resistẽ huic ꝓtinẽti sibi ꝗrio si deẽ ꝓtinẽs min⁹ ꝗriũ i duplo. medietas illi⁹ mimi posset p se resistẽ illi ꝓtinẽti qõ min⁹ i duplo sibi ꝗriat. ⁊ sic cũ sit dare ꝓtinẽs min⁹ ⁊ min⁹ ꝗriũ i ifinitũ: segtur q̃ nõ ẽ dare simpl'r mimũ pp cãm extrinsecã. i. pp ꝗrietatẽ ꝓtinẽtis. Itẽ mimũ nãle p̄t corrũpi a ꝓtinẽte sibi ꝗrio: ꝗ ois corruptio q̃ fit a ꝗrio ẽ finis alt'atõis. q̃ ⁊ ois alt'atio fit i tpe. illõ mimũ corrũpẽdũ a ꝓtinẽti ꝗrio p tpo resistit illi pti-

nēti. ſ3 mimū ꝓtinue debilitat a ſuo ꝓrio. g̃ i me° il li° tpis mēſurant alterationē per quā corrūpit eſt illō mimū debili q̃ fuit in pn°. z tn post illō mimū reſtitit ꝓtinēti p 2m medietatē tpis. g̃ mio: vt° q̃ vt° mimi pōt reſiſtē ꝓtinēti: q: q̃cūq; vtute data mino: vt° ciusdē ſpēi pōt reſiſtē ꝓtinēti per tpo q̃ nis nō p tm tpo. Un pōt argui ſb hac for a. deē mimū nāle qō ſit. a. z deſignet aliq̃ ps ipi° que ſi eſſet ſepata a toto eēt tāte vtut q̃te vtut erit. a. in medio alteratōis per quā. a. corrūpit. z ſit illa pt. b. tē b. in pn° alterationis ſi eēt ſepata eēt tāte vtut q̃te vtut erit a. in me° alterationis. ſ3 q̃cūq; ſunt eq̃lia vtut pnt eq̃lit reſiſtē ſuis ꝓrijs. cū g̃ vt° ipi°. a. i medio dicte alterationis poſſit adhuc per tpo reſiſtere ꝓtinēti ſegtur q. b. ſi ſepareē a toto poſſet reſiſtere ꝓtinēti. z p ꝓns. a. nō eſt mimū qō pōt per ſe reſiſtē ꝓtinēti. Et iō ſi aliqs dicat q nō eſt dare mimū in hōgeneis niſi pp cās extriſecā. ipe dz dze q nō eſt dare ſimpl mimū: ſ3 dz dicē q eſt dare mimū circūſtātiarū. ſ. mimū qō pōt per ſe reſiſtē ꝓtinēti in tm ſibi ꝓrio z p tm tpo. z iſto mō q̃libet hīs ꝓriū erit mimū. q: q̃cūq; dato eſt dare certū tēp° ultra qō nō pōt durare in ꝓtinēti tāta ꝓrietate ſibi ꝓrio. z pp B ponēdo ſimpl mimū i hōgeneis: me li° ut mihi vī eſt dicē q illō ſit ex nā itriſeca ipſi° fo: q̃ q ſit pp cās extriſecā. i. pp ꝓrietatē ꝓtinenti Uerūtā ſi aucteo nō obſtarēt, pbabiliter poſſet dici q i hōgeneis nō eſt dare ſimpl mimū. q: ex q̃ hōgenea ſunt ciusdē ſpēi in toto z in q̃libet pte. tē ſitē toti nō repugnat per ſe exiſtē ita nulli pti repugnat per ſe exiſtē. q: qcqd positiuū p ſe repugnat alicui idiuiduo alicui° ſpēi z repugnat cuilibet ididuo ciusdē ſpēi ut patet. q: oē positiuū repugnāo huic albedini repugnat cuilibet albedi. Cū g̃ p ſe exiſtē ſit qōdā positiuū z nō repugnat toti hōgeneo nō repugnabit alicui pti cū q̃libet ps ſit ciusdē nāe cū toto. Et p firmat: q: repugnātia formal de qua nūc loquim B eſt rōne for: z nāe. z iō cū ea dē nā ſit oium idiuiduo: ciusdē ſpēi. ſequit q oē qō repugnat formal alicui idiuiduo alicui° ſpēi repugnat oi idiuiduo ciusdē ſpēi. Jtē ſi deē mimū illō pōt diuidi cū ſit ꝓtinuū. Quero tūc aut p tes manebūt post diuiſionē ul nō. ſi ſic. z cū ps ſit mio: ſuo toto ſegtur q eſt dare min° mimo qō eſt ipole. ſi vo deē q ptes nō maneāt post diuiſionē: tūc corrūpēt ſtati cōpleta diuiſiōe z ſic corrūpent cōpleta diſtiōe nlla alterātiōe p̃cedēte qō eſt ipole qa corruptio ſbe ſp eſt finis alteratōis. igit non eſt dare mimū. Ad auctē pbi B pt dici q pb ſupponit tanq̃ p̃cessus B ab Ana. q eſt dare minimū. Ana. eni poſuit ifinitas ptes cuiuslibet ſpēi i q̃libs iō rō uadit ſufficiēter ꝓ eū. q: ipe p̃cessit q eſt dare mimū. Et ſi dicat q pb: 2° de aia dic. q omniū nā ꝓſtātiū determiata eſt rō magnitudis z augmēti: cū igit caro ſit res nālis. ops dare mimā carnē. Dico q pb 2° de aia. loquit ſolū de his que per ſe augent: ut ſunt aiata p ſe exiſtia. in illis eni eſt dare max z mimū. ſ3 caro nō eſt aiatū per ſe exiſtia: ſ3 eſt iberēs alteri. In aliis vo reb nālib nō eſt dare max z mimū. q: pb ibidē dic q ignis creſcit in i finitū p apponē cōbuſtionū: z ſic nō ē dare max ignē. qm ſi dareē maxim° ignis qui pōt eſſe in ſpē ignis: tūc q̃ro an ille ignis poſſet ꝓuertē cōbuſtibile ſibi approximatū i ignē ul nō. ſi deē q ſic cū cōbuſtibili ꝓuerſo in igne fit ignis maior q̃ ꝓus ſegtur q eſt dare mai° maxio qō eſt ipole. ſi vo deē q nō pōt ꝓuertē cōbuſtibile ſibi approximatū i ignē iſtō videē mirabile z ēt ipole. q: q̃to ignis eſt maior tāto ē maioris vtut z p ꝓns magis pt agē i paſſu ſibi approxiatū. nō eſt g̃ dare ignē maximū z p eādē rōnē nō eſt dare mimū ignē. q: eadē ē rō de maxio z mimo: ut patet 2° de aia. Sz dubiū eſt de etherogeneis: utputa de aiat. nō eni vī q in illis ſit dare max z mimū. q: ſi eēt dare max hoiem: iſte nō poſſet fieri pīguior q̃ ꝓus: q: ſi fieret pīguior: fieret maior: z ſic eēt dare mai° maxio: qō eſt ipole. Sil ſi eēt maxim° hō: aliqs poſſet eſt q̃ pcutē ſic q caro eleuareē. z ſic fiēt maior: al q̃cūq; inſlatiōe ul eleuatiōe carnis ſcā moreret: qō eſt ipole. Et eodē mō ꝓbat q nō eſt dare mimū hoiem: qa ſic ablata q̃cūq; pte ab eo q̃tūcūq; ꝓua ſtati more reē. aliqn eēt dare min° mimo. Dicēdū igit q i hōgeneis nō eſt dare max nec mimū pole in tali ſpē. tn ut in etherogeneis ut in aiat eſt dare max z mimū pole in tali ſpē ſic q p augmētatiōes nāle in qua q̃libet ps aucti augeē nō pt fieri indiuiduū mai in illa ſpē: nec p diminutionē nāle in qua q̃libet ps diminuti eſt diminuta pt fieri ididuū min in illa ſpē. Ut credo q nō ſit dare max z mimū qn p violētiā poſſit fieri mai ul min: z ēt p. ipugnationes z ei° opp poſſit fieri mai ul min. qm ipugnatio nō eſt augmētatio nec ei° opp ē dimutio: q: augmētatio z dimutio nō fiūt niſi qn fit maioratio ul miōratio in ptib ſolidis ut in oſſib z neruis ſm q̃ vult Aui. ſ3 p ipugnationē z macrefactionē nō fit maioratio ul miōratio in ptib ſolidis ut patet māifeſte Sigo tn uellet ſuſtinē ꝓrō optēt dicē q tā in hōgeneis q̃ i etherogeneis ē dare mimū p ſe exīs z tē dz dicē q B ē a nā itriſeca z nō ſolū pp ꝓrietatē ꝓtinēti. Ad rōes vo i ꝓriū pt rīderi iterimdo aſſūpta

¶ Amplꝰ ā ſ ifinitis corpib incſt uticq ias caro ifinita z ſāguis z cerebrū. Separata tn ab iuicē: nihil ā min° entia ſūt que ſūt z infinitū vnūquodq̃. B ā irrōnabile ē.

¶ Scdo. pbat eadē ꝓ. ſ. q nō q̃libet pt ſegregari a q̃libet. q: ſi ſic tē iſta ſegregatio nūq̃ ceſſaret: ſ3 p cedēt in ifinitū. z p ꝓns i q̃libet eēt iſt caro z ifinit ſāguis z iſt cerebrū: z iſta ſunt ab iuicē ſepata ſz locū. cū g̃ vnū iſt nō ſit min° alio iſt ſegtur q ifinita caro nō erit mior q̃ totū iſt cōpoſitū ex ifinita carne z ifinito ſanguie z iſt cerebro: z ſic de iſinitis. z ſic ps nō erit mior ſuo toto. q eſt icōueniens. Un nōndū q ꝓ or deducit ad B icōueniēs. q in ifinito erūt ifinities ifinita. q ē ꝓ rōnē. ſ. infinita multiplicari p iſt. Sz B dubitat q: ubicū q̃ ſunt ifinita ibi ſūt ifinities ifinita ut ꝓz: q: in linea ſunt ifinita pūcta. iō in linea ſunt ifinities iſt pūcta q: ablat duob pūct adhuc remanēt ifinita pūcta z ſic qbuſcūq; finit ablat ſp remanēt iſt. z ſic ifinita ſūt ifinities ifinita. Jtē in q̃cūq; linea ſūt iſt nite ptes z in q̃libet pte ſunt ifinita pūcta. igit in totalinea ſunt ifinities ifinita pūcta. Jtē dubitat ſup B qō dz eē icōueniēs. ſ. q ps nō ſit mior ſuo toto: B eni nō eſt icōueniēs ponēdo ifinitū eē: qm ſi ponat tpo eē ifinitū opz dicē q totū tpo pteritū termiatū ad p istās hui dici nō ſit min toto tpe pterito termiato ad ultimū iſtās hui dici: z ſic nō eſt icōueniens q pars nō ſit mior ſuo toto. Ad p igit dicendū q infinitū q̃tū ad propositū ſtat ſecundū duplex. ſ. ifinitū ſm cōpoſitionē: z infinitū ſm extēſionē. Si eni q̃libet eēt in q̃libet: quodlibet corp eēt ifinitū ſz cōpōnez. q: cōponeret ex ifinitis diuerſis ſz ſpēm. nō tn eēt ifinitū ſz extēſionē. q: nō cōponit ex ifinitis ſz extēſionē. z tūc dico q iſtō ē icōueniēs. ſ. q ifinito ſm extēſionē ſunt ifinite ptes ſz extēſionē ſiue q i ifinito ſz cōpōnez. ſi nito tn ſz extēſionē ſunt ifinities finita corpa eq̃lia diſtincta ſz locū. q: i nullo finito ſz extēſionē ſt ifinite ptes eiusdē q̃titat q̃rū q̃libet ſit total eē alias ut ſup dcm ē. mō ſi q̃libet eēt i q̃libet tūc i q̃libet corpe eēt ifinit ſanguis. i. ifinite ptes ſz cos. q: infinitas ptes ſanguis eq̃les ſāguini minimo. z eodē mō de cerebro. z ſic de alijs. z ſic i corpe finito ſm extēſionē z ifinito ſm cōpōnē eēnt ifinite ptes eiusdē q̃titat q̃ ē ipole. Sic eni i ifinito ſz cōpōnez ſi nito tn ſz extēſionē erūt ifinities ifinita eq̃lia occupātia loca diſtincta q̃ ē ipole. Et cū arguit q i linea ſt ifinities ifinita pūcta. dico q nō ē icōueniēs q i finito ſint ifinities ifinita idiuiſibilia. Ad 1m dico q i his q occupāt locū icōueniēs ē pte nō eē minore ſuo toto. ſil i icōueniēs ē q i ifinito ſz extēſionē q occupāt locū q ps nō ſit mior ſuo toto. In ifinitis ā ſz ſucceſſionez q nō occupāt locū cuiusmodi eſt tps nō eſt icōueniēs q ps nō ſit mior ſuo toto.

¶ Nequaq̃ aūt ſegregādū eſſe neſciētis dicitur recte autē dicitur. paſſiones eni in ſeparabiles ſunt. ſi igit mixti ſūt colores z habitus ſi ſegregent: erit aliquid albuz z ſanatiuum nō alterum aliquid cū ſit.

¶ Tertio. pbat eadē ꝓ. ſ. q nō q̃libet pt ſegregari a q̃libs. p tn pbs narrat qd vitat fuerit in opinione Anax. d. q dicē q res nequaq̃ ſegregent z diſtinguant ē dcm nō ſciētis. ſ3 dicē q nō oia ſepant z ſegregant ē recte dicē. Nā paſſiones ſt iſepabiles a ſuis ſubtis. ꝓnē igit pbs. pbat ſic. Si q̃libs ſit mixtū cū q̃libet z poſſit ab eo ſegregari: tūc colores z habitus z ſcia eſſent mixti cū ſuis ſubtis z poſſent ab eis ſegregari qō ē ipole. q: tūc aliqd eēt albū z ſanatiuū z nihil eēt ſubm et de q dicereē q eēt album uel ſanatiuū qō eſt ipole. q z c. Un breuiter rō cōſiſtit in hoc q accētia nō poſſūt ſegregari a ſuis ſubiectis. ergo non q̃libet poteſt ſegregari a q̃libet.

¶ Quare icōueniēs ē ipoſſibilia q̃rēs itelect ſi ve uelit qdē ſegregare: B aūt facē ē ipoſſibile: z ſz q̃titatē z ſz q̃litatē. ſz q̃titatē qdē qm nō ē minima magnitudo. ſz q̃litatē aūt: qm inſepabiles ſunt paſſiōes.

¶ Quarto. pbat q nō q̃libs pt ſegregari a q̃libs. q: ſi ſic tūc ſegregatio nūq̃ ceſſaret. q: ſi ceſſaret: tūc nō poſſet q̃libet ſegregari a q̃libet qō ē ꝓ ſeipſ. ſ3 ſi iſta ſegregatio nūq̃ ceſſet nec cōpleat. ſequit q intellect qrēs iſtā ſegregationē cōplere z tēs cōpletas ab iuicē diſtinguē erit nan z vilis. q: nunq̃ cōplebit ſuā actionē. nā cōpleta ſegregatio ab iuicē ē ipole q̃ ſz q̃titatē. q: nō ē mima magnitudo. z nūq̃ cōplet ſegregatio q̃uſq̃ deueniat ad mimā magnitudinē. q̃libet magnitudo q nō ē mima pt diuidi i mioē. cū āt nunq̃ poſſit deueniri ad minimā magnitudinē. ſequit q ſegregatio ſz q̃titatē nūq̃ cōplebit. z ēt ſegregatio rē ab iuicē ſz q̃litatē nūq̃ pt cōpleri. q: paſſiōes z q̃litates nūq̃ pnt cōplete ſegregari a ſuis ſubtis. ¶ Notāduz ſm 2cm. q pbs B p ptes ſz q̃titatē intelligit ptes pſiēes q̃ ſūt eiusdē ſpēi: z tales ſz Anax. ſt mixte mixtiōe infinita. In oi eni pte quā itellect didit ſt ptes infinite. z ſic nitit diſtinguē ſm q̃titatē qō nnuq̃ diſtinguet. ¶ Intelligēdū ēt q nō ē dare magnitudinē mimā ut magnitudo ē inq̃tū eſt qd mathematicū. q: nō bēt ꝓriū. cū B tn ſtat qō eſt dare mimā magnitudinē nālē ut mimā carnē. ¶ Sz dubitat q rō pbi nō ualeat p quā. pbat q intellect ē vilis p lb. ſ. q: nō pt cōplere ſuā actionē. Nā iſtō nō vī ſeq q: ſic motor celi eēt vilis. q: nunq̃ pt cōplē motū ſuū. Dico igit q agēs itēdēs cōplere actionē ſuā ſi nō pōt eā cōplere ē vilis: z iſte itellect quē poſuit Anax. itēdebat cōplē ſegregationē rē ab iuicē q̃tū cōplē nō potuit. ſed motor celi nō itēdit cōplere z terminare motū ſuū. z iō nō ſequit q vilis ſit ac ocioſus.

¶ Nō recte aūt gnationē accipit ſil iuz ſpecierū. Eſt eni ut lutū in luta duidit. eſt aūt ut nō z nō idem modus eſt: ut lateres ex limo: z domus ex laterib. Sic aūt aqua z aer ex alterutris: z ſunt z fiunt.

¶ Hec ē 4a pticula 3e ptis pn lis bui capli. in q̃ pbs improbat Anax. i B qō dicit qō q̃libet fit ex ſuo ſil i ſz ſpēs. Nā pp B dixit q q̃libet ē i q̃libet: q: q̃libet pōt fieri ex q̃libet: qm vnū ꝓriū de q min vī fit ex ſuo ꝓrio. cū igit q̃libs qō fit: fiat ex ſuo ſil i ſm ſpēs ſm eū ſequit q q̃libet ſit in q̃libet. pbat igit pbs ꝓ ipſs q nō q̃libet fit ex ſuo ſil i ſz ſpēs z hec ē 14a ꝓ hui libri. q. pbat vnico medio ſic. lateres fiūt ex luto: z dom ex lateribꝰ z id olū ex cupro z aqua ex aere. ſed in iſtis illō qō fit nō ē eiusdē ſpēi cū eo ex q̃ fit g nō q̃libet fit ex ſuo ſil i ſm ſpēs: yñ q̃uis aliqñ ſil ē fit ex ſuo ſil i ut lutū ex luto tn nō ſemp fit mile fit ex ſuo ſil i. ¶ Dubitat nā 7a metha. pbs dicit q oē qō fit fit ex ſuo ſil i ſz ſpēs. Dz q fieri ex aliq̃ pōt intelligi ul tanq̃ ab agēte uel tanq̃ a mā. Un pbs 7a metha. loquit de fieri ab aliq̃ ſicut ab agēte. Un ut in pl ib res fiūt ab agētib ſibi ſil ibus ſz ſpēs. ſz loquendo de fieri ex aliq̃ tanq̃ ex mā ſic raro ſil ē fit ex ſuo ſil i ſz ſpēm. imo loquēdo ꝓprie de fieri qō ē finis alterationis nunq̃ fit ſil ē ex ſil i ſm ſpēm tanq̃ ex mā. loquēdo tn de factione q̃ eſt aggregatio ſic bn fit ſimile ex ſil i ſz ſpēm tanq̃ ex materia. ut aqua ex aquis: z lutum ex lutis.

¶ Melius autem eſt minora z finita recipere quod ucre facit empedocles.

¶ Hec eſt 5a pticula 3e ptis pn lis bui capli. In q̃ pbs cōparat opionē Anax. ad opionē Emp. intēdēs q opio Empc. ponentis pn finita. ſ. 4or cla z litem z amicitiā ē melior opione Anax. ponētis pn infinita. q: ponēdo pn finita ut pōit Empc. pnt res cōgſci z ſciri p ſua pn z pnt dari cāe entiū nāliū. ponēdo vo pn infinita nō pnt res cōgſci p ſuas cās: nec pnt dari cāe entiū nāliū. igit opio Empc. eſt melior q̃ opio Anax. z pōt B pōi 16a ꝓ hui libri. vz q meli z digni ē ponē pn finita q̃ ponē pn infinita. hec ꝓ pbat ſic. meli z digni eſt illō ponē p qō meli pnt res nāles cognoſci z cāe rē nāliū aſſignari. ſz meli pnt res nāles cognoſci z earū cauſe aſſignari ponendo pn finita q̃ ponēdo ea infinita. ergo. maior eſt manifeſta. z probat minor. naz Empc. ponens pncipia finita melius aſſignauit cās rerū que ſūt ex pncipijs per illa pncipia finita: q̃ fecit Anax. ponens pn infinita. Et cā huius eſt. q: per principia

** accidente Sagyeb

14

16

finita res possūt cognosci: sed nō per ꝑncipia ifinita cum infinita ꝓm q̃ infinita sunt ignota.

¶ Tractat⁹ tertiꝰ de ꝑncipijs in ḡnali in q̃ ꝯ vitatem ꝓservat q̃lia: quot: quē: z quō sūt ꝑncipia. Lap'm ꝑmū in quo declarat qualia sunt principia.

Omnes igit ꝗria ꝑncipia faciūt z dicētes q̃ vnūꝫ sit oē z imo bile. Et ꝓmenides enī calidū z frigidū ꝑncipia fac. Hoc aūt appellat ignē z terrā. Et qdā rarū z dēsū. z democrit⁹ firmū z iane q̃rū aliō qdē sic q̃ ē. aliō āt sicut qd nō ē eē dī. adhuc positiōe: figura: z ordie. hec āt gnia ꝗriozꝫ sūt positiōe sursum z deorsū: ante z retro. Figura angulūs rectuꝫ: circulatū. Quod quidē igit ꝗria quodāmō oēs faciunt principia manifestum est.

¶ Ite ē tertiꝰ tractat⁹ huiꝰ libri i q̃ det miat de q̃litate z nūo z mō ꝑncipiādi ipozꝫ ꝑn^ozꝫ ꝯ vitatē. z ꝓtiet tria capl'a. qz i p declarat q̃lia sūt ꝑn^a. qm ꝗria. Jn 2° ibi] Cōsio aūt utiqz z c.] Declarat q̃t z q̃ sē ꝑn^a. qm tria. s. mā: foīa: z ꝑuatio. Jn 3° āt ibi] Sic igit nos dicim⁹.] Declarat quō sē ꝑn^a. qm tāqz diuersa z nēcia i ēt trāsmutatiōe. z q̃ qdā sūt p se ꝑn^a z q̃dā p accīs. Primū capl'm ꝓtiet duas ꝑtes ꝑn^ico qm p^a ē declaratiua i q̃. pbat q̃ ꝑn^a sē ꝗria. 2^a vo ibi [Usqz qdā igit.] Est narratiua i q̃ narrat q̃lit āt qui ꝓuenūt z dīnt in ponēdo ꝑn^a eē ꝗria. Pria ꝑs ꝓtiet duas ꝑticulas. qm i p^a. pbat q̃ ꝑn^a sē ꝗria p testioniū antiq̃rū. Jn 2^a ibi] Et b rōnabil'r.] pbat idē p rōnē. Jn p^a igit ꝑticula huiꝰ ꝑtis pbs. pbat p testioniū antiq̃rū ꝑn^a rez nāliū eē ꝗria. z ꝯz lynco. B ē p^a ꝗ huiꝰ icle. z uez ē q̃ ē p^a de ꝗnib⁹ ꝑncipalib⁹ ꝯ cōputādo i ḡnali oēs ꝗnes ꝓbatas ē 16^a ꝗ huiꝰ li. quā pōit lynco. ꝯ hac foīa. Cuiuslibet fci sē ꝑn^a ꝗria. hec igit ꝗ. pbat dupl'r. p p testioniū antiq̃rū. Uñ pbs pōit tres opiones diuīū ꝑn^a eē ꝗria. p^a est opio Par. z Me. de qb⁹ minus vī q: ipi posuerūt oīa eē vnū z imo^ic. z tñ ipi posuerūt ꝑn^a eē ꝗria. qz posuerūt calidū z frigidū q̃ ipi nocabāt ignē z terrā z eē ꝑn^a. ꝯ mānifestū ē q̃ frigidū z calidū sē ꝗria z sic Par. z Me. posuerūt ꝑn^a eē ꝗria. ¶ Sz dubius ē. cū enī ipi posuerūt tm vnū eē: quō igit posuerunt ꝑn^a eē ꝗria. Dñdū ꝯ z^rem. q̃ ipi opiabanī q̃ entia eēnt duob⁹ mōis. s. entia va z entia extimabilia ul' sensibilia. Ens uez ꝯ eos ē tm vnū. ꝯ entia extimabilia sūt pl'a. z istozꝫ entiū extiabiliū posuerūt duo ꝑn^a extiabilia. s. calidū z frigidū seu ignē z terrā. z sic ꝯ p^a opio. Scda opio dicēntiū ꝑn^a eē ꝗria fuit opinio Anaxa. z sequētiū ponētiū oīa fieri ex vno corpore p ꝓdēsationē z rarefactionē. z ipi posuerūt raritatē z dēsitatē q̃ sē ꝗria eē ꝑn^a. Tertia vo opio fuit democriti q̃ posuit firmū z iane. i. uacuū z plenuꝫ eē ꝑn^a rez z uacuū z plenū sūt ꝗria ꝯ istozꝫ vnū posuit eē ens. s. plenū. z aliō nō ens. s. uacuū. Et ꝗ^ror dicit uacuū eē ꝗriū pleno ꝓm ꝗrietatē q̃ ē iter eē z nō eē. plenū ēnī ē ens. uacuū vo ē nō ens. ¶ Itē notādū ꝯ z^rem q̃ b nomē ꝗrium usitat b large. s. pro vo ꝗrio z p ꝑuatiōe z bitu. siue sit i rei vitate siue ꝯ famā. ¶ Et q̃ ē notādū q̃ ꝗrietas est duplex. q̃ dā ē stricte accepta. q̃. s. ē iter formas positiuas ꝗrias ut ꝗrietas q̃ ē iter calidū z frigidū. z q̃dā est ꝗrietas large dicta sibi opposita iter ꝑuationē z habitū. z talis ē duplex. s. qdā q̃ ē va ut oppositio iter visū z cecitatē. z q̃dā famosa ut oppositio q̃ est iter uacuū z plenū. Et p b ꝯz rīsio ad q̃sdā obiectiōes p pbm p ce. si vnū ꝗriozꝫ sit i nā z reliquū ꝯ uacuū z plenū sē ꝗria z plenū ē i nā. igit z uacuū. Rūdeo q̃ maior ꝯz itelligi de ꝗrijs ꝓprie acceptis q̃rū utrū qz ē ens positiuū. ꝯ uacuū z plenū nō sūt b^a. Sz adhuc pōt obijci sic. ꝑuatine opposita nata sē fieri circa idē subm. ꝯ uacuū z plenū sē ꝑuatiue opposita. q̃ qd ē plenū est natū uel possibile est eē uacuuꝫ. ¶ Rūdeo. maior ꝯz itelligi de ꝑuatine oppositis ꝯ vitatē z nō de ꝑuatiue oppositis ꝯ famositatē tm cū iusmōi sūt uacuū z plenū. ¶ Adhuc democrit⁹ nō solū posuit ꝑn^a eē ꝗria i ponēdo uacuū z plenū eē ꝗria. imo posuit alias ꝗrietates iter ꝑn^a. qz democritus posuit oīa fieri ex corpib⁹ idiuisibilib⁹ z posuit entia differre positiōe figura z ordie. hec āt. i. positio figura z ordo sē ḡnia ꝗriozꝫ sic positio diuidit p sursū z deorsū: ante z retro q̃ sūt ꝗria: z figura diuidi tur p bīs angulos z carēs angulis z p rectū z circulare q̃ videnī ꝗria. Ordo vo didit p ꝓias ꝗrias q̃ sūt ꝑus z posteri⁹. Uñ notādū ꝓm z^rem q̃ figura non diuidit in ꝗria, ꝓprie dicta. qz diuisio figure cū bīs angulos z carēs angulis est p ꝗria ꝓm eē z nō esse. z sīt rectum nō est ꝗriū rotundo in rei vitate sed solum ꝓximo aspectu z ꝓm famam.

¶ Et b rōnabil'r. Oꝑz enī ꝑncipia nec ex alterutris eē: nec ex alijs z ex alijs: z ex bis oīa: ꝗrijs āt ꝑmis isūt hec: ꝓpīd qd ꝑ ma qdē nō sūt ex alijs. Ob id vo qd sūt ꝗria nō sūt ex alterutris. B opz b i rōne cōsiderare q̃liter ꝓtigat. Accipiēdū igit ē primū q̃ oīnz q̃ sūt nihil: nec fac ē aptū natū ē: nec pati ꝓtigēs a ꝓtigēti. nec fit qd libet ex q̃libet. nisi aliqs accipiat ꝯ accīs. Qualr enī fiet albū ex musico: nisi accīs sit albo aut nigro musicuꝫ: b albū qdē fit ex nō albo: z b non ex oī b nigro aut medijs. Et musicū ex nō musico: b nō ex oī: b ex imusico: aut si aliqd ipis est mediuꝫ. Nec igit corrūpit icōtingēs ꝑmū: ut albū nō imusicū: nisi forte ꝯ accīs: b in nō albū z nō icōtigēs: b i nigrū aut mediuꝫ. Sīr āt musicū in nō musicū: z b nō i cōtingēs b i imusicū: aut si ipsis aliqd mediū ē. Sīr aūt hec z in alijs: qm nō solū simplicia eozꝫ q̃ sūt b z cōposita ꝓm eā dē se bīt rōnē. Sz pp b opposite disponēs nō denoiate sūt: latet b ꝯtingens. Nec e enī oē ꝗsonās ex icōsonāti fieri: z incōsonās ex ꝗsonāti: z corrūpi cōsonās in icōsonātā z hāc nō incontigētez sed in oppositaz. Differt autē nihil in ꝗsonātia ꝯz: aut ordine aut cōpositione. Manifestū enīz est q̃ eadez sit ratio. At vo dom⁹ z statua z quodlibet aliud fit similiter. Dom⁹ qdez

enī fit nō ex eo qd cōposita sūt: b ex eo q̃ diuisa sūt hec: sic z statua z figuratozꝫ aliqd ex nō figurato. z vnūqdq̃ hozꝫ. Alia qdē ordo: alia vo cōpositio q̃dā sūt.

¶ Hec ē 2^a ꝑticula z ꝓtis ꝑn^ico huiꝰ capl'i. Jn q̃ pbat ꝑdicta ꝗ. s. 16^a. p rōnē que accipit a ꝓdictiōib⁹ siue a ꝓprietatib⁹ p^o ꝑn^oz q̃ sūt tres. s. nō fieri ex alterutris nec ex alijs. sed oīa alia q̃ sūt fieri ex bis. p^a enī ꝑn^a nō fiūt ex alijs nec ex alterutris: ꝯ oīa q̃ fiunt: fiūt ex eis. Ex his igit ꝓprietatib⁹ ꝑn^oz pbat ꝗ sic. Quecūqz nō fiūt ex alterutris nec ex alijs: sed ex ipis fiūt oīa q̃ fiūt: sē ꝑn^a: ꝯ p^a ꝗria nō fiūt ex alterutris nec ex alijs. ꝯ ex his fiunt oīa q̃ fiūt. q̃ p^a ꝗria sē ꝑn^a: ex q̃ sequit p ꝓuersionē simplicē q̃ ꝑn^a sūt p^a ꝗria. z p ꝑns ꝑn^a rez nāliū sūt ꝑn^a ꝗria. maior: huiꝰ rōnis ꝯz p ꝓditiōes ꝑn^oz positas i lr'a. z ꝑt tm sic. pbari. ꝑn^a sūt cāe rez. z ex b q̃ sūt p^a nō fiūt ex alijs nec ex alterutris. z ex b q̃ sūt cāe: alia q̃ fiunt: fiūt ex eis. ꝯ mior hēt tres ꝑtes z p. pbat q̃ ꝯ ad duas ꝑtes. 2^a vo. pbat 3^a ꝑs minoris q̃ est aliq̃liter dubia. p^a ꝑs mioris. s. q̃ p^a ꝗria nō fiāt ex alijs. pbat ex b q̃ sūt p^a. Illa enī q̃ sūt p^a nō fiūt ex alijs qz illō ex quo aliqd fit p ꝑus est eo. Sz p^a ꝗria sē p^a. q̃ nō fiūt ex alijs. 2^a ꝑs eiusdē minoris. s. q̃ p^a ꝗria nō fiūt ex alterutris. pbat p b. qz p^a ꝗria sūt ꝗria. z ꝗria nō fiūt ex alterutris. iō p^a ꝗria nō fiūt ex alterutris. Uñ 2^cor istā 2ª ꝓprietatē. s. q̃ ꝗria nō fiūt ex alterutris: glosat dicēs sic. ꝗria nō ḡnant ex suo ꝗrio. i. ꝗriū nō mutat in suū ꝗriū: qd sic itelligo. s. q̃ ꝗriū nō fit ex ꝗrio tanq̃ ex ꝗbiecto manēte. vnū enī ꝗriozꝫ nunq̃ fit subm alteri⁹: qm albedo nunq̃ fit b nigredie: ita q̃ mūeat b ea. Albedo ēt nunq̃ fit nigredo. Istd igit dcm. s. q̃ ꝗriū nō mutat i suū ꝗriū pōt dupl' itelligi. vno mō q̃ ꝗriū nō fit b suo ꝗrio. alio mō q̃ ꝗriū nō fit suū ꝗriū: ut albedo nunq̃ ē subꝫ nigredis. z sīr albedo nunq̃ fit nigredo: z uterq̃ itellect ē uer⁹. Sz qz 3^a ꝓprietas. s. q̃ oīa q̃ fiūt: fiūt ex ꝗrijs nō ē mānifesta. iō pbo ibi. Sed opz b i rōe ꝓsiderare. itēdit pbare 3as ꝓprietatē. s. q̃ oīa q̃ fiūt: fiūt ex eis. z ad b declarādū declarat q̃liter ista ꝓprietas vificat de ꝗrijs z q̃liter nō: qm ꝗria q̃dāmō fiūt ex alterutris: z q̃dāmō nō. Jō dicit pbs q̃ opz b i rōe ꝓsiderare. s. q̃lit ꝗria fiūt ex alterutris z q̃lit nō fiūt ex alterutris. Declarat igit ꝑ iductiue q̃ oē qd fit: fit ex suo ꝗrio ul' ex medio iter ꝗria. z oē qd corrūpit: corrūpit i suū ꝗriū: ul' i mediū extēdēdo ꝗrietatē ad ꝗrietatē large dictaꝫ s. ad ꝑuationē z bitū: z p declarat pbo b i simplicib⁹. 2° i cōpositis. z b ibi. Sīr āt b z i alijs. ¶ Prio igit dicē pbo. accipiēdū ē z supponēdū q̃ nō q̃cūqz idrnter ē natū agē i q̃cūqz ꝯ determiatū i determiatū: nec q̃cūqz idifferēter ē natū pati a q̃cūqz: ꝯ det̃minatū a det̃minato: nec fit q̃cūqz idifferēter a q̃cūqz: ut dixit Anax. ꝯ det̃miuatū a det̃minato: z b p se loquēdo: qm albū nō fit ex musico nisi p accīs: ꝯ p se fit ex nō albo: z nō ex q̃cūqz nō albo: ꝯ ex nō albo qd est nigrū: ul' mediū iter albū z nigrū: z idē ꝯz i ꝑuatiue oppositis. qm musicū fit ex nō musico: z nō ex q̃cūqz nō musico: ꝯ ex imusico: aut ex medio iter musicū z imusicū ꝯ sit mediū. Sīr oē qd cōrūpit corrūpit i suū ꝗriū: aut i mediū: ut ꝯz i eis dē exēplis. z sic est i ḡnatiōe z corrūptiōe simpliciū. s. q̃ ꝗriū fit ex ꝗrio: uel ex medio: ul' corrūpit i ꝗriū: ul' i mediuꝫ: ꝯ nō i q̃cūqz medium idrnter. Eodē ēt mō ē i ḡnatiōe z corruptione cōpositozꝫ: ubi vnū ḡnat ex. pl'ib⁹: aut corrūpit in pl'a. s. q̃ ꝗriū fit ex ꝗrio uel ex medio: z corrūpit i ꝗriū ul' i mediū: ꝯ b latet i cōposit pp b: qz disponēs opposite. i. ꝑuatiōes i cōposit non hūt noīa. si vo noīa iponant disponib⁹ oppositis i reb⁹ cōpositis erit mānifestū q̃ i illis ꝗriū ex ꝗrio ḡnat z corrūpit. i ꝗriū: qm cōpositū fit ex nō cōposito: ꝯ nō ex q̃cūqz nō cōposito: ꝯ ex nō cōposito det̃minato i q̃. s. ē. ꝓpria ꝑuatio illi⁹ cōpositi. z eodē mō ē de corruptiōe. Sz b⁹ cōposit z disponib⁹ opposit iponam⁹ noīa z sint ꝗsonātia z icōsonātia. mānifestū igit ē inductiue q̃ oē ꝗsonās fit ex icōsonāti: z corrūpit incōsonās. i. oē cōpositū fit ex illis i q̃b⁹ ē. ꝓpria ꝑuatio illi⁹ cōpositi: z ēt corrūpit in illis i q̃b⁹ est ꝓpria ꝑuatio illius cōpositi: z b patet ul' q̃tū ad oīa cōposita siue sint aggregata ꝯ cōpositionē: ut dom⁹ siue ꝯ ordinēt ut ciuitas z exercit⁹: siue ꝯ figuratione ut statua. nā dom⁹ sit ex his q̃ nō sūt cōposita: z nō ex q̃buscūqz nō cōposit: qz nō fit ex scdis itētōi b⁹: ꝯ fit ex ꝗ cōposit i q̃b⁹ ē. ꝓpa ꝑuatio dom⁹ ut ex lapidib⁹ z ligniis: z eodē mō de oib⁹ alijs cōpositis. s. q̃ fiūt ex diuersis i q̃b⁹ sē. ꝓprie ꝑuatiōes eorū: z ita appet q̃ oē q̃ ḡnat ḡnat ex suo ꝗrio ul' ex medio: z oē q̃ corrūpit corr. i ꝗriū ul' i mediū. ¶ Ho tādū ꝯ z^rem. q̃ illō i q̃ aliqd corrūpit p. se z ꝑncipal'r ē vnū tm: ꝯ scdario z p accīs nihil. ꝓhibet ut aliqd corrūpat i pl'a. Et itelligo q̃ illō in q̃ aliqd corrūpit ꝑ ē suū ꝗdictoriū: qm corruptio est a ꝗdictorio i ꝗdictoriū p z ꝑncipal'r. z vni nō ꝗdicit nisi vnū: z ideo illō i q̃ aliqd corrūpit ꝑ est vnū tm. ¶ Itē notādū ꝯ z^rcs q̃ eoz in q̃ fit corruptio: aliō ē p^im: aliō vo 2^m: z ē illō i q̃ fit corruptio mediāte p z aliō p accīs. z differt p accīs a scdario: qz scdariū q̃dāmō est terminatū: z illō q̃ ē p accīs nō ē terminatū. z itelligo q̃ illō in q̃ ꝑ aliqd corrūpit ē suū ꝗdictoriū: qz corruptio ꝑ ē ꝗdictorij i ꝗdictoriū. ꝯ illō i q̃ scdario corrūpit ē ꝗriū ul' mediū. z illō q̃dāmō ē terminatū: qz nō q̃cūqz idifferēter ē mediū ul' ꝗriū: ꝯ aliq̃ determinata. ꝯ illō i q̃ p accīs fit corruptio nō erit terminatū: ꝯ ē q̃libet idifferēter q̃ succedit alicui forme i eodē subo. z sic albū corrūpit in musicū: in grāmaticum: in calidū: in frigidum: z sic de infinitis.

¶ Si q̃ b uerū ē q̃ oē q̃ fit: fiat z corrūpatur. q̃ corrūpit: aut ex ꝗrijs: aut i ꝗria: z i hozꝫ media. media aūt ex ꝗrijs sūt: ut colores ex albo z nigro: q̃re oīa erunt q̃ nā fiunt: aut ꝗria: aut ex ꝗrijs.

¶ Probato q̃ oē q̃ fit: fit ex ꝗrio ul' ex medio z oē q̃ corrūpit i ꝗriū ul' i mediū corrūpit z media sūt ex ꝗrijs: sequit q̃ oīa ex q̃b⁹ fiūt ea q̃ ꝑm nām fiūt aut sē ꝗria aut sūt ex ꝗrijs. ꝯ q̃cūqz fiūt ex ḡnatis ꝗrijs fiūt ex ꝗrijs ut pz. Nā q̃cūqz fiūt ex cōposit ex aliq̃b⁹ simplicib⁹. fiūt ex ill' simplicib⁹: ut q̃cūqz fiūt ex mixtis: fiūt ex el'tis simplicib⁹. z q̃cūqz fiūt ex syllabis: fiūt ex l'ris. q̃ cū oīa q̃ fiūt ꝯ nāz fiūt ex ꝗrijs uel ex ḡnat a ꝗrijs. sequit q̃ oīa q̃ fiūt ꝯ nāz: fiūt ex ꝗrijs. z hec est 3^a ꝑs minoris ꝑn^i. ¶ Ista igit l'raz. Quare oīa utiqz erūt q̃ nā fiūt aut ꝗria ex ꝗrijs. legas sic. Quare oīa supple ex q̃b⁹ fiūt q̃ fiunt nāliū: erūt ꝗria aut ex ꝗrijs. z ex b sequit ut deductū ē q̃ oīa ex q̃bus fiūt q̃ ꝯ nām fiūt: fiūt ex ꝗrijs. z

hec est 2ª ps minoris pn^lis. ¶ Notãdũ q̃ in B capitl'o usq̃ ad illã ptẽ. Usq̃ qdẽ. ꝓnũ assignari. 5. ꝓnes. p^o ꝑ q̃ pn^m fiũt ꝛria. 2ª q̃ pª ꝛria nõ fiũt ex alis. 3ª q̃ pª ꝛria nõ fiũt ex alterutris. 4ª q̃ oẽ qõ fit: fit ex suo ꝛrio ul'ex medio: ⁊ oẽ qõ coꝛrũpit: coꝛrũpit ꝛriũ uel in mediũ. 5ª q̃ oia que fiũt: fiunt ex ꝛriis. Quia tñ pª barus ꝓncipal'r hic itẽdit ⁊ alie nõ intendunt: nec pbant hic nisi ꝓpter ꝑmam: iõ non assigno B nisi vnã ꝓnẽ. s. q̃ ꝑma ꝓncipia fiũt ꝛria. Sigs tñ uoluerit poterit hic assignare quinq̃ ꝓnes ꝑdictas. Sz hic fiũt quedã notãda ⁊ quedam dubitãda. Primo est notandũ circa ꝓnẽ ꝓncipale: q̃ nõ oia pn^a fiũt ꝛria ꝯ solũ duo: ut foꝛa ⁊ ꝑuatio. Ꝑã eni que est 3^m pn^m nõ bẽt ꝛriũ. ¶ Scõo notãdũ circa ꝓprietates pn^or q̃ aliqd fieri ex alio est tripl'r: uel tanq̃ ex suo opposito siue tanq̃ ex termio a q̃ fit: uel tanq̃ ex sua pte ex qua ꝓstituit: ul'tanq̃ ex subto i q̃ recipit: ut vbi gra. vnũ ꝛrioꝝ fit ex alio tanq̃ ex termino a q̃ siue tanq̃ ex opposito ut albũ ex nigro. ⁊ cõpositũ fit ex mã ⁊ forma tanq̃ ex ꝑtibus. forma vo fit ex mã: q: eo modo q̃ fit: fit ex mã tanq̃ ex subto in q̃ recipit ⁊ de cui^o potẽtia educit. Ex qb^o pot appere q̃liter dicte ꝓprietates cõpetũt ꝑmis ꝓncipijs. Pria eni ꝓprietas. s. nõ fieri ex alijs tanq̃ ex ꝑtib^o q̃litatiuis seu eẽntialib^o cõpetit oib^o ꝓncipijs ꝑmis: q: oẽ p^m pn^m est simplex nõ resolubile in ꝑtes eẽntiales: ⁊ sic ꝯz itelligi pª ꝓprietas. s. q̃ pª pn^a nõ fiũt ex alijs tanq̃ ex ꝑtib^o q̃litatiuis: nõ vnũ pn^m bñ fit ex alio: q: foꝛa fit ex mã tanq̃ ex subto in q̃ recipit: ⁊ foꝛa fit ex ꝑuatiõe tanq̃ ex termio a q̃: uel tanq̃ ex opposito. sed mã nullo mõ fit ex alio: nec tanq̃ ex subto. nec tanq̃ ex opposito. cũ nõ bẽat subm ꝑus: ⁊ ẽt cũ nõ beat oppositũ. Ul'pot pª ꝓprietas sic itelligi. s. q̃ pª pn^a nõ fiunt ex alijs in eodẽ gñe ꝓncipiãdũ: q: sic pn^m in aliquo gñe bẽt ꝑus in eodẽ gñe attũ p^m in vno gñe pot fieri ex alio in alio gñe ut forma ex mã. ¶ Secũda vo ꝓprietas. s. nõ fieri ex alterutris: ꝯz itelligi eodẽ mo. s. q̃ nõ fiũt ex alterutris tanq̃ ex ꝑtibus q̃litatiuis. ¶ Tertia aũt ꝓprietas. s. q̃ oia que fiũt: fiũt ex bis. ꝯz sic itelligi. s. q̃ oia ꝑter ista pn^a fiunt ex bis: uel tanq̃ ex ꝑtib^o: uel tanq̃ ex opposito: ul'tanq̃ ex subto. oia eni cõposita fiũt ex mã ⁊ forma tanq̃ ex ꝑtib^o. ⁊ ex ꝑuatiõe ⁊ forma. s. ex vno tanq̃ ex termio a q̃. ⁊ ex alio tanq̃ ex pte. ⁊ foꝛa eodẽ mõ q̃ fit: fit ex ꝑuatiõe tanq̃ ex termio a q̃. ⁊ fit ex mã tanq̃ ex subto i q̃ recipit. ⁊ sic oẽ qõ fiũt aliq̃ mõ ex bis ꝓncipijs. Iste vo eedẽ ꝓprietates cõpetunt ꝑus ꝛrijs. ⁊ itelligo q ꝑ pª ꝛtraria simplicia cuiusmodi sũt forma simpler ⁊ ꝑuatio sibi opposita. dico igit q̃ ꝛria ꝑ nõ fiũt ex alijs tanq̃ ex ꝑtibus. nec ex alterutris tanq̃ ex ꝑtib^o. nec tanq̃ ex subto qñ vnũ ꝛrioꝝ nõ est ꝑs alteri^o. nec et eius subm: q: nunq̃ vnũ ꝛrioꝝ recipit alteꝝ: tñ ꝛria pª fiũt ex alterutris tanq̃ ex opposito vel tanq̃ ex termino a quo. Et ex bis appet q̃ pbs nõ ꝯdicit sibi: cũ dicit q̃ ꝛria nõ fiũt ex alterutris: ⁊ cũ dicit q̃ semp ꝛriũ fit ex ꝛrio. itelligit eni q̃ ꝛria nõ fiunt ex alterutris: ita q̃ vnũ fiat ex alio tanq̃ ex subo: ul'tanq̃ ex ꝑte. semp tñ vnũ ꝛrioꝝ fit ex alio tanq̃ ex termino a q̃: uel tanq̃ ex opposito: ⁊ ista nõ opponũtur. ¶ Tertia ẽt ꝓprietas inest ꝑmis ꝛrijs: qñ oia que fiũt: fiũt ex ꝑmis ꝛrijs. vz ex vno tanq̃ ex termino a q̃: ⁊ ex alio tanq̃ ex parte. Ut̃ nihil ꝓprie fit nisi cõpositũ. ut ꝑz 7° metha^ca oẽ eni cõpositũ fit ex forma tanq̃ ex pte. ⁊ ex ꝛrio. uel ex ꝑuatione illi^s forme tanq̃ ex termino a q̃: siue tanq̃ ex opposito. Et bãc eãdẽ sniaz dicit Linconiẽ. hic sub alijs uerbis. d. Oẽ factũ fit ex foꝛa ꝑfectiua facti: ut ex manẽte in facto: ⁊ ex ꝛrio foꝛe ut ex trãscũte: hec Linconiẽ. Ut̃ oẽ qõ fit: fit ex vno ꝛrioꝝ tanq̃ ex manẽte in eo: ⁊ illõ est ꝑs ei^o: ⁊ ex reliq̃ tanq̃ ex transeũte: ⁊ illõ est termin^o a q̃. ¶ Sz dubitat'. s. An oẽ qõ gñat gñet ex suo ꝛrio: ⁊ videt q̃ nõ: q: suba generat ⁊ nõ gñat ex suo ꝛrio. q: subẽ nihil est ꝛriuz. Itẽ pbs postea in B ꝑ dicẽ q̃ oẽ qõ fit: fit ex ente in potẽtia. ꝯz ens in potẽtia nõ ꝛriat' enti i actu: q: idẽ est ꝑ ens in potẽtia. ⁊ postea ens in actu. igr' ꝯz est dicẽ q̃ illõ qõ fit: fit ex suo ꝛrio ⁊ c. Dicẽdũ igit q̃ ꝛrietas põt accipi large. s. ꝓ ꝛrietate va ⁊ ꝓ opositiõe que est iter ꝑuationẽ ⁊ babitũ. ⁊ põt accipi stricte solũ ꝓ oppositiõe iter formas positiuas si igit accipiat' ꝛrietas stricte: sic nõ est ul'uerũ q̃ oẽ qõ fit: fiat ex ꝛrio: q: multa fiũt que ꝓprie nõ habẽt ꝛriũ. tñ oẽ habens p se ꝓprie ꝛriũ si ad ipm fit p se alteratio fit per se ex ꝛrio ꝓprie dicto. ꝯz accipiendo ꝛrietatẽ large: sic oẽ qõ fit: fit ex ꝑuatiõe siue forme. ¶ Ad ꝑmum igit in ꝛriuz dico q̃ suba generat' ex suo ꝛrio large loquendo q: gñat' ex ꝑuatione sue forme: ⁊ sic suba bẽt ꝛriũ. s. ꝑuatiue oppositũ. ¶ Ad 2^m dico q̃ oẽ qõ fit: fit ex ente in potẽtia tanq̃ ex subiecto: ⁊ illõ nõ est ꝛriũ ei qõ fit. sil' tñ cũ B stat q̃ oẽ qõ fit: fiat ex ꝛrio tanq̃ ex termino a q̃: ⁊ tanq̃ ex opposito. ⁊ sic ꝑz q̃ rõ nõ cõcludit. ¶ Sz iterꝝ dubitat'. s. an medũ iter ꝛria cõponat' ex ꝛrijs: ⁊ videt q̃ nõ: q: ꝛria nõ compatiunt' se in eodẽ. qõ ꝑbat' ꝑ hoc: q: oia ꝛria icludunt ꝯdictionẽ: ⁊ ꝑ ꝓns ipossibilitatẽ: ꝯz illa que sunt icõpossibilia nõ ꝑñt eẽ sil'in eodẽ: ⁊ illa ex qb^o aliqd cõponit' sil' sũt in ipo cõposito. q̃ medũ iter ꝛria nõ cõponitur actu ex ꝛrijs. ¶ Dicẽdũ igit q̃ medũ iter ꝛria nõ cõponit' actu ex ꝛrijs ita q̃ ꝛria actual'r ⁊ formal'r existãt in medio: q: que sic ⁊ adeq̃te sũt in eodẽ cõpariunt' se sil'. ꝯz ꝛria nõ cõpatiũtur se cũ sint incõpossibilia. B tñ magis bẽt videri supra 5° bui^o. ꝯz illõ qõ pbs dicit hic. s. q̃ media fiũt ex ꝛtrarijs. Sz sic itelligit: q̃ media fiũt ex ꝛtrarijs nõ tanq̃ ex ꝑtib^o. sed tanq̃ ex terminis: q: aliqñ ex vno: aliqñ ex altero: ul'sic itelligit q̃ fiant ex ꝛtrarijs tanq̃ ex ꝑtib^o: illõ est itelligẽdũ ex ꝑtib^o ꝑualib^o: ⁊ non ex ꝑtib^o actualib^o. ⁊ B videt melius dictum.

¶ Usq̃ quidẽ igit B fere secuti sũt ⁊ aliorũ plurim: quẽadmodũ diximus ꝑus. Oia eniz elemẽta ⁊ ab ipsis nocata ꝓncipia ⁊ uera sine rõne ponẽtes tñ cõtraria dicũt tanq̃ ab ipsa ueritate coacti.

¶ Hec est: 2ª ps pn^lis bui^o capl'i in qua pbs narrat in qb^o antiqui ꝓueniũt ⁊ dzint ponẽdo pn^a eẽ ꝛtraria. ⁊ ponet tres ꝑticulas. Quia in pª narrat' q̃liter antiqui ꝓueniũt cũ ista ꝑitate que ponit pn^a esse ꝛtraria. In 2ª ibi|_Differũt tñ ab inuicẽ. _|Narrat' quõ antiq̃ dzint in ponẽdo pn^a eẽ ꝛria. In 3ª ibi|_Quare ẽ eadẽ dzia. _|narrat' eoꝝ dzia ⁊ ꝓueniẽtia. ¶ In ꝑma igit' ꝑticula huius partis dicit pbs q̃ oẽs fere antiqui cõueniunt in hoc. q: ponũt ꝓncipia eẽ contraria: sed hoc ponũt sine ratione ipsa ueritate coacti. q: ul'illa ꝑitas. s. q̃ pn^a fiũt ꝛria erat eis p se nota. ⁊ ꝑitas p se nota cogit itellectũ sibi assentire uel saltẽ illa ueritas fuit eis nota sine rõne dcmõstratiua ⁊ solũ per inductionem.

¶ Differũt tñ ab inuicẽ: in eo qõ alij qdẽ poꝛa: alij posteriora accipiũt. Et qõ hij qdẽ notiora ꝑm rõnẽ: illi aũt ꝑm sensũ. Hij q̃ qdẽ eni calidũ ⁊ frigidũ. illi ãt hũidũ ⁊ siccũ: alij ãt iparẽ ⁊ parẽ. Quidã ãt ꝓcordiã ⁊ discordiã cãs ponũt gñationis. Hec ãt ab inuicẽ differunt ꝑm dictum modum.

¶ Hec est 2ª ꝑticula ⁊ ꝑtis pn^lis bui^o capl'i in qua naraꝝ quõ isti dzint in ponẽdo pn^a eẽ ꝛria. Et differũt in B: q: diuersi diuersa ponũt pn^a ꝛria. Ut̃ videt q̃ pbs ponat duas dũas inter antiq̃s. Pria est q: qdã ponũt ꝛria priora eẽ pn^a: ut calidũ ⁊ frigidũ. ⁊ qdã ponũt ꝛria posteriora esse pn^a: ut humidũ ⁊ siccũ. Scda dũa est q̃ qdã ponunt ꝛria notiora ꝑm sensũ eẽ pn^a. ut calidũ ⁊ frigidũ: humidũ ⁊ siccum: raru ⁊ densũ. Alij vo ponũt ꝛria notiora ꝑm itellectũ eẽ pn^a: ut par ⁊ impar. cõcordia ⁊ discordia sunt pn^a. ꝯz tñ expositionẽ 2ro antiqui differũt tripl'r in ponẽdo pn^a eẽ ꝛria ꝑm tres modos poꝛitatis ꝑm q̃s dicũt pn^m eẽ illõ qõ est ꝑus. qm qdã dicũt pn^m eẽ illõ qõ est ꝑus in cognitione ꝯz argutionẽ. ⁊ isti ponũt ꝓcordiã ⁊ discordiã esse pn^a per collationẽ ⁊ argutionẽ. Unde Empe. pbauit ꝓcordiã ⁊ discordiã eẽ pn^a. Et qdã dicũt illõ eẽ pn^m qõ est ꝑus ꝑm sensum: ⁊ illi dicũt calidũ ⁊ frigidũ eẽ pn^a. Alij vo ponũt illõ esse pn^m qõ est ꝑus ꝑm itellectũ. i. qõ statim est notũ itellectui absq̃ argumentione: ⁊ isti ponũt par ⁊ ipar eẽ pn^a. Iste positiones differũt ꝑm dictũ modũ. uel possunt poni iste ꝑtie in B q̃ qdã ponũt calidũ ⁊ frigidũ eẽ pn^a. qui dã vo ponũt hũidũ ⁊ siccũ eẽ pn^a. qdã aũt ponũt par ⁊ ipar eẽ pn^a. ⁊ qdã ponũt ꝓcordiã ⁊ discordiam eẽ pn^a. ⁊ sic isto mõ differũt isti antiqui.

¶ Quare est eadẽ dzie q̃dãmõ ⁊ altera ad inuicẽ. Altera qdẽ quẽadmodũ videbitur plib^o. eadẽ aũt ꝑm analogiã. Accipiunt enĩ ex eadẽ coordinatiõe. hec qdẽ enĩ cõtinet. Alia aũt ꝓtinẽtia ꝛrioꝝ. Sic igit' sil'r dicũt: ⁊ al'r: ⁊ pci^o ⁊ meli^o. ⁊ hi qdẽ notiora ꝯz rõnẽ sic dcñ ẽ ꝑus. illi aũt ꝯz sensũ.

¶ Hec est 3ª ꝑticula ⁊ ꝑtis pn^lis bui^o capl'i in qua pbs narrat eoꝝ ꝓueniẽtia ⁊ dzias insil': ⁊ ꝑ dicit q̃ antiqui dicũt eadẽ de ꝓncipijs: ⁊ quodãmõ dicũt altera quẽadmodũ videt plurib^o alia ⁊ alia ꝛria esse. pn^a eni ꝓueniũt in hoc q: dicũt eadẽ ꝯz quãdã analogiã ꝛria dici. hoc est ꝑm quãdã ꝓportionẽ. i. ꝓueniũt in hoc q: ponũt easdẽ ꝓprietates ꝑm ꝓportionẽ cõpetere ꝓncipijs. ⁊ B tripl'r. ꝑ q: oẽs accipiũt pn^a ex eadẽ coordinatiõe. ꝓportionabil'r sic q̃ oẽs dicũt quedã ꝛria eẽ ꝓtinẽtia ⁊ cõiora: ⁊ quedam cõtẽta ⁊ min^o cõia: ⁊ q̃ ꝛria ꝓtẽta ⁊ posteriora reducunt ad ꝛria ꝓtinẽtia ⁊ poꝛa: ut illi qui dicũt calidũ ⁊ frigidũ eẽ pn^a: dicũt q̃ oia alia ꝛria reducũtur ad ista. Illi vo qui dicũt q̃ par ⁊ ipar sunt pn^a reducũt oia alia ꝛria ad ista: ⁊ ẽt utunt' eadẽ argumẽtatiõe reducẽdo posteriora ad poꝛa. Scõo cõueniũt in hoc: q: oẽs posuerũt vnũ ꝛriorũ esse melius: ⁊ aliõ peius: ut illi qui dicũt calidũ ⁊ frigidũ esse pn^a: dicũt calidũ eẽ meli^o ⁊ frigidũ pci^o. Sil'r qui dicũt par ⁊ ipar eẽ pn^a: dicunt par meli^o: ipar vo peius eẽ ⁊ sic de alijs. Tertio ꝓueniũt in hoc q: dicũt pn^a que sunt ꝛria esse notiora ꝓncipiatis. uel in hoc q̃ dicũt semp vnũ ꝓncipioꝝ ꝛrioꝝ eẽ notiõ altero: ꝯz differũt in B: q: qdã ponũt pn^a eẽ notiora ꝓncipiatis ꝑm rõnẽ: siue ꝑm itellectũ: ut illi qui dicũt ꝓcordiã ⁊ discordiã ul'par ⁊ ipar eẽ pn^a. ⁊ isti ẽt dicũt q̃ vnũ pn^m pn^or ꝛrioꝝ est notiõ alio apud itellectũ. Alij vo dicunt pn^a notiora ꝓncipiatis ꝑm sensum: ⁊ ẽt vnũ pn^or eẽ notiõ alio ꝑm sensũ: ut illi qui ponũt calidũ ⁊ frigidũ ul'humidũ ⁊ siccũ: uel raꝝ ⁊ densũ: ⁊ sic dicũt q̃ pn^a sũt notiora ꝓncipijs ꝯz sensũ: ul'q̃ vnũ pn^or est notiõ alio ꝑm sensuz.

¶ Uniuersale qdẽ enĩ ꝑm rõnẽ notum est: singulare aũt ꝑm sensũ. Rõ qdẽ enĩ ulis est: sensus aũt ꝓticularis: ut magnũ ⁊ paruum ꝑm rõnem est: raru aũt ⁊ dẽsum ꝯz sensum. Qõ quidẽ igit' cõtraria opꝝ esse ꝓncipia: manifestum est.

¶ Cũ pbs narrauit q̃ aliqd est notiõ apõ itellectũ: ⁊ aliqd apõ sensũ: declarat qd est non apõ sensũ: ⁊ qd est notiõ apõ itellectũ. Declarat enĩ q̃ ul'e est notiõ ꝑm rõnẽ: ⁊ singulare ꝯz sensũ. ⁊ hec est 17° ꝑ huius libzi que pbat' per rõnẽ ⁊ per exẽplũ. Per rõnẽ sic. Illõ est ꝑm rõnez notiõ cui^o tanq̃ obiecti primi est ipa rõ. illõ vo est notiõ ꝑm sensũ cui^o est sensus tanq̃ obiecti ꝑmi. ꝯz rõ est ul'is tanq̃ ꝑmi obiecti ⁊ sensus singularis. q̃ ul'e est notiõ ꝑm rõnẽ: ⁊ singulare ꝯz sensũ. Hui^o rõnis ꝑ poniũ ꝛ: deinde minor: ibi|_Rõ qdẽ igr' ⁊ c. _|Scõo pbat' eadẽ ꝑ p ex^m sic magnũ ⁊ paruũ sũt magis ul'ia q̃ raru ⁊ dẽsuz: ⁊ magnũ ⁊ paruũ sũt magis notiora ꝯz sensũ. q̃ ⁊ c. ¶ Notãdũ ꝯz 2ro hic q̃ magnũ ⁊ puum sũt magis ul'ia q̃ raꝝ ⁊ dẽsum: q: magnũ ⁊ puuz repiunt' tã in coꝛpib^o nãlib^o q̃ in mathematicis: ꝯz raru ⁊ densuz cõpꝛehẽdunt' solũ in coꝛpib^o nãlib^o sensibilib^o. ¶ Sz hic est dubitatio: q: in phemio bui^o dictum est q̃ singulare est ꝑ cognitũ ab intellectu via gñatiõis. nõ igit' est ul'e notiõ ꝑm itellectũ. Dicẽdũ igit' q̃ in cognitiõe distincta ⁊ in cognitiõe scientifica ul'demõstratiua ul'e est notiõ: q: scia ꝑ est de ul'is^o. ⁊ pbs hic per rõnẽ itelligit cognitionẽ scientificã uel cognitionẽ distinctaz: cũ hoc tñ. stat q̃ singulare sit ꝑ notum ab itellectu via generationis in cognitiõe confusa ⁊ indistincta: q̃re ⁊ c.

¶ Capitulum secundum tractatus secundi de numero ꝓncipiorum: motuum: ⁊ coꝛporum phisicoruz.

c Onsequẽs aũt utriq̃ crit dicẽ utrũ duo: aut tria: aut plꝛa sint: vnũ qdẽ enĩ ꝓossibile est: qm̃ non vnum contraria.

p Ostq̃ determinatũ est in ꝑcedẽti capitulo de ꝓrietate pn^or. In B capitulo pbs determinat de nũo pn^or: ⁊ cõtinet ser ꝑtes ꝓncipales: qm̃ in ꝑma ꝑbat q̃ nõ est tãtũ vnũ pn^m. In 2ª vo ibi|_Infinita ãt ⁊ c. _|pbat' q̃ pn^a nõ sũt ifinita. In 3ª ibi|_Qm̃ aũt finita ⁊ c. _|pbat' q̃ nõ sũt tm̃ duo pn^a. In 4ª ibi|_Tria qdẽ igit'. _|cõcludit pbs q̃ ꝓncipia sũt tria. In 5ª ibi|_Plura ãt trib^o. _|declarat q̃ nõ sũt plꝛa ꝓncipia q̃z tria. In 6ª ibi|_Q̃ quidẽ igitur. _|Recapitulat declarata i hoc capl'o. In pª igr' ꝑte ꝓncipali bui^o capl'i pbs ꝓponit intẽtionẽ suã;

et pbat q̃ pn̄a nec fuit vnū tm̄: nec ifinita. pponit igit pbs itēcionē suā. d. q̃ postq̃ declaratū est q̃ p̄n̄a fuit ꝓria: ꝓnūs est dicē et ingrēdi an p̄n̄a sint duo vl̄ tria: aut plā. et p̄ declarat intentū suū. d. q̃ nō est tm̄ vnū p̄n̄m. et hec est. 18ª ꝯ̄ bui⁹ libri que pbat sic p̄n̄a fuit ꝓria ut pus pbatū est. sed in vno solo nō potest saluari ꝓrietas. q̃ sic idē esset sibiipsi ꝓriuz. igitur non est ponere tm̄ vnum principium.

¶ Infinita ãt nō qm̄ neq̃ scibile qd̄ ē erit.

¶ Hec est 2ª ps p̄n̄lis bui⁹ capli in q̃ pbs declarat q̃ nō fuit infinita p̄n̄a. et hec est vª ꝯ̄ pus. pbata. s. ꝯ̄ nā supius posita. tm̄ pbs. pbat eā q̃dupl̄r. et fm ꝑ ista ps ꝓtinet 4ᵒʳ pticulas. pticule patebūt in suis locis Prio igit. pbat ꝯ̄ per rōnē ducētes ad ipoˡᶜ sic. Si p̄n̄a fuit infinita nihil ꝓtingit scire. ꝓnūs est ipoˡᶜ. q̃ et aliis. Ista ꝓnūs facit pbs in lra sed nō. pbat eā hic. pōt tm̄ pbari ex dictis pbi alibi sic. Res pfecte nō sciunt nisi p sua p̄n̄a. si igit p̄n̄a pª fuit infinita: et infinita nō pnt ptrāsire: intellectᵒ numq̃ poterit ptrāsire p̄n̄a ea cognoscēdo: et per ꝓnūs intellectᵒ nō pōt cognoscē p̄n̄a: et per ꝓnūs nō pōt cogīscere aliqd qd̄ est ex principijs. ex q̃ sequit q̃ nihil ꝓtingit scire: q̃ nec ꝓtingit scire p̄n̄a nec principiata. et sic nihil est scibile quod est impossibile.

¶ Et vna ꝓrietas in oi genere vno: substātia autem vnum quoddam genus est.

¶ Scōo. pbat eadē ꝯ̄ sic. In oi gne vno ē vna pª ꝓrietas: ꝗ gna fuit finita. q̃ ꝓrietates pª fuit finite. cuiuslibet aut ꝓrietas sunt duo extrema tm̄ que fuit ꝓria. q̃ ꝓria pª fuit finita: sed solū illa ꝓria que fuit pª sunt p̄n̄a. q̃ ꝓria que sunt p̄n̄a fuit finita. ꝗ semp duobus ꝓrijs cozrūdet vnū subm. q̃ oia p̄n̄a fuit finita. et 4ᵒʳ format illā rōnē iuxta tertiū sic. in oi gne vno: vna est ꝓrietas. ꝗ suba est genᵒ vnū. igit in suba est vna ꝓrietas sed vniᵒ ꝓrietatis fuit tm̄ duo extrema. igit in gne sube fuit tm̄ duo pª ꝓria. sed solū ꝓria de genere sube sunt p̄n̄a: cū illa sunt eāe alioz entiū. igit pª ꝓria fuit finita q̃ nō fuit nisi duo p̄n̄a ꝓria in gne substātie. Et q̃ pōt ulteriᵒ deduci q̃ oia p̄n̄a fuit finita: q̃ semp duobus ꝓrijs cozrūdet tm̄ vnū subꝫ. ¶ Sꝫ hic fuit 4ᵒʳ notāda. ¶ Prio q̃ pbs hic per pª̄m ꝓrietatē itelligit oppositionē que est iter puationē et habitū: qm̄ ꝓrietas. pprie dicta que est inter formas positiuas hēt reduci ad oppōnēs que est iter puationē et habitū. ut pꝫ. 10. metha. ¶ Scōo est notādū q̃ ista pª ꝓrietas de qua pbs hic loquit est ꝓrietas in gne sube. s. oppositio iter formā subalē et puationē foze subalis: q̃ sicut suba est pᵐ genᵒ: et cā oium alioz genez. ita ꝓrietas in suba est oino pª ꝓrietas et cā ꝓrietatū in alijs gnib⁹ et ē. ¶ Tertio notādū: q̃ ista ꝓria de qb⁹ hic loquit pbs fuit ꝓria pª ꝗ ꝓdicationē: q̃ fuit cōia oib⁹ ꝓrijs de gne sube: et fuit illa duo ꝓria. s. foza subalis: et puatio foze subalis: qm̄ ista ꝑdicant de oib⁹ ꝓrijs in gne sube: et ueri⁹ possent ista duo dici gna ꝓrioz q̃ ꝓria. Un̄ in q̃libet gne vno fuit duo ꝓria tm̄ fm genᵒ: siue duo gna ꝓrioz. Un̄ pbs hic sciētifice loquit solū de ulibus: q̃ scia nō est nisi de ulib⁹. Illa aut ulia que pbs ꝗ noiat pª ꝓria: fuit ista cōia. forma subalis sube gnabilis et cozruptibilis. et puatio forme subalis gnabilis et cozruptibilis: qm̄ pbs solū hic loquit de principijs trāsmutatiōis et subē trāsmutabilis. ¶ Quarto est notādū: q̃ ꝓria in gne substātie fuit p̄n̄a et cause alioz in gne cause finalis. sed utrum etiam sint cāe corum in alio genere cause alias declarabitur.

¶ Et qd̄ contingit ex finitis: melius ex finitis: quēadmodum empedocles: q̃ ex infinitis. oia nāq̃ assignare opinatur: quēadmodum anaxagoras ex infinitis.

¶ Tertio. pbat eadē ꝯ̄ sic. Si nā pōt facē ex principijs finitis illō qd̄ ponit facē ex principijs infinitis: melius et rectiᵒ est ut faciat ex principijs finitis q̃ ex principijs infinitis: ꝗ nā pōt oia facē ex principijs finitis que ponit facē ex principijs infinitis. q̃ melius est ponē p̄n̄a finita q̃ infinita. et per ꝓnūs p̄n̄a nō fuit infinita. maior patet: q̃ frustra fit per plā qd̄ pōt fieri per pauciora et eque bñ. Un̄ 5ᵒʳ dicit ꝗ q̃ sicut in actione artificiali si aliqs pōt agē modica actione et laboraverit multa actione: ociose agit et supflue. et oino codez mō est in actione nāe. maior patet: q̃ Empe. ponēs p̄n̄a finita compleuit cāes omnium. sicut Anaxagoras ponens principia infinita.

¶ Amplᵒ fuit alia alijs priora ꝓria. et fuit altera ex alterutris: ut dulce et amarus. et album et nigrum. principia autē semper opꝫ manere. quod quidē igit neq̃ vnum neq̃ infinita sunt manifestum est ex his.

¶ Quarto. pbat eadē ꝯ̄ sic. Nō oia ꝓria fuit pª ꝗ solū ꝓria pª. sed pª ꝓria nō fuit ifinita. q̃ p̄n̄a ꝓria nō fuit infinita. et supple si p̄n̄a cōia nō fuit ifinita ꝗ finita. cū eni semp duobⁿ ꝓrijs cozrūdet tm̄ vnū subiectū sequit q̃ cōia p̄n̄a fuit finita. minor bui⁹ rōnis pꝫ ex pcedētib⁹. q̃ est tm̄ vna pª ꝓrietas. s. pª ꝓrietas in gne sube. et solū extrema pª ꝓrietatē fuit pª ꝓria et sic pª ꝓria fuit duo tm̄. et nō fuit ifinita. maior vo declarat sic. p̄n̄a nō fuit ex alijs nec ex alterutris. q̃ opꝫ p̄n̄a semp manē. ꝗ aliq̃ ꝓria fuit ex alijs ut ꝓria posteriora fuit ex ꝓrijs poribus ut sapores medij ex dulci et amaro. et colores medij ex albo et nigro. et et aliq̃ ꝓria fuit ex alterutris ut albū ex nigro et dulce ex amaro. q̃ nō oia ꝓria sunt p̄n̄a sed solū ꝓria pª que nō fuit ex alijs nec ex alterutris. Intelligēdꝫ hic q̃ oia ꝓria iter que pōt eē trāsmutatio fuit p̄n̄a illᵒ trāsmutatiōis. nec pbs dicit hic ꝓriū bui⁹ ꝗ in tēdit q̃ nō oia ꝓria fuit pª p̄mitate ulitatꝫ fm ꝑdicationem. q̃ nō oia ꝓria vificant de oib⁹ principijs fm trāsmutationē sed solū p̄n̄a pª p̄mitate ulitatis fm ꝑdicationē. Sꝫ dubiū est q̃liter dictū pbi hēt vitatē. s. q̃ p̄n̄a pª semp manēt. ꝗ eni nō videt nez q̃ oē hīs ꝓriū aliqñ cozrūpet. s. pª p̄n̄a fuit ꝓria. q̃ nō pnt semp manē. Aliq̃ dicūt q̃ p̄n̄a pª semp manent fm spēs ul fm genᵒ et ꝗ itelligit pbs. Sꝫ sine dubio ꝗ nō valet q̃: sic pª p̄n̄a semp manēt fm spēs ul fm genus. ita ꝓria posteriora semp manēt fm spēs ul fm genᵒ. et sic nō magis manerent semp p̄n̄a ꝓria q̃ ꝓria posteriora. cui ꝓriū dicit pbs hic. Lynconiensis vo dicit q̃ duo pª p̄n̄a rez nāliū fuit pª forma corporis et eiᵒ puatio. Un̄ vult dicē q̃ est qdā foza substātialis iseparabilis a mā. s. forma corpeitatis. et illa semp manet. et est pª foza iter fozas māles et eiᵒ puatio semp manet. et de iftis principijs itelligit hic pbs dicēs q̃ p̄n̄a debēt semp manē. Sꝫ ꝯ̄ se obijcit Lynconiēsis sic. Nullū corp⁹ est uacuū a pª forma. s. forma corpeitatꝫ. q̃ ipoˡᶜ est q̃ in aliq̃ corpe fit priuatio pª. s. puatio corpeitatꝫ que ponit pª foza māles. Ad quā dubitationē rūdet Lynconiēsis sic dicēs q̃ ipoˡᶜ ē pª̄m formā simplr et eiᵒ puationē simplr ēē. i. codez. nū utrūq̃ istoz est aliq̃ mō in q̃libet corpe mutabili. Un̄ ipoˡᶜ ē puationē pª forme. s. corporeitatꝫ simplr ēē in aliq̃ corpe. tm̄ puatio pª forte ē aliq̃ mō cū suo hitu nō actu sed potētia. et hec puatio q̃ est pme forme mālis est ipuritas et defectio a suo eē purissimo cōpleto et iclinatio i illᵒ ad suuz originē. i. ad nihil. qm̄ ex se oīs rei i nihilū tēdit. et hec puatio. s. ipuritatꝫ forme q̃ ē puatio ꝗ gd actu est cū suo hitu icōpleto et ē pnᵐ et radix puationuz oium sequētiū sic suᵒ hitᵒ ē pmᵒ et radix oium habitū sequētiū. Et hec ē rnsio Lynconiēsis q̃ satꝫ ē itelligibilē. et addit Lynconiēsis. d. q̃ a p̄ forte q̃ lux ē gignit ois forma sbalis et acītalis. et a puatione ipsi⁹ ois puatio. Sed q̃: ista opio pōit aliq̃ formā sbalē ppetuā in mā qd̄ ē ꝯ̄ 5ᵒʳ et ꝯ̄ vitatē. q̃ si mā hēret aliq̃ formā iseparabilē ab ea nō posset mā aliā recipe: et sic destrueret oino gnatio simpler. Jō dicit q̃ pᵐ p̄n̄ᵐ māle sp manet cū sit oino icorpabile. pª aut p̄n̄a ꝓria sp manēt: nō q̃: sp existāt i rez nā. ꝗ ga sp manēt termi cuiuscūq̃ trāsmutatiōis. nā puatio et forma fuit termi cuiuscūq̃ trāsmutatiōis et vificant de termis cuiuslibet trāsmutatiōis qm̄ cuiuslibet trāsmutatiōis vnᵒ termin⁹ ē puatio et aliᵒ termin⁹ ē forte: sed nō ē sic de ꝓrijs posteriorib⁹. Ut pōt illō. s. q̃ p̄n̄a sp manēt sic itelligi. s. q̃ p̄n̄a pª sic manēt sp q̃ nō fuit ex aliq⁹ in eodē gne principij. nec cozrūpunt i aliq̃ i eodē gne principij. sic q̃ p̄n̄ᵐ pᵐ formale nō fit ex aliquo tāq̃ ex cā formali sicut cōpositū fit ex cā formali. qa sic pª forma hēret porē formā de q̃ fieret et q̃ ēēt ciᵒ ps qd̄ ē ipoˡᶜ. Silr pª forte nō cozrūpit i aliq̃ porē formā. nec pma mā gnat ex aliq̃ mā. nec ēt cozrūpit in aliā mām. pª ãt forma. i. forma simplex q̃ nō resoluit i porē formā pōt fieri ex aliquo in alio gne principiādi. q̃ ēē forte eo mō quo fit. fit ex mā. sed ꝓraria posteriora non sic semp manēt. q̃ fiunt ex alijs in eodem genere principiandi aliquo modo extremis.

¶ Qm̄ ãt finita facere duo tm̄. q̃ nō facē duo tm̄. hēt q̃dā rōnē. Deficiet eniz aliqs qualr dēsitas rōnē facē aliqd apta nata sit. aut. h. dēsitatē. Silr ãt et alia q̃cūq̃ ꝓrietas. Nō eni ꝯcordia discordiā ꝯducē et facit aliqd ex ipsa: neq̃ discordia ex illa sed utraq̃: alterum qdem tertium.

¶ Hec ē 3ª ps principal bui⁹ capli i q̃ pbs ingrit utrū p̄n̄a sint tm̄ duo vl̄ plā duob⁹. et ꝓtiet 4ᵒʳ pticulas fm nūerū 4ᵒʳ rōnū q̃s fac̄. Prio tm̄ ponit dubitationē. d. q̃ cū p̄n̄a sint finita ut pbatū ē hēt q̃dā rōnē ꝗ q̃dā dubitationē utrū sic facē. i. ponē ea. s. principia duo tm̄. vl nō facē. i. ponē principia nō duo tm̄. Deide. pbat itēcionē suā declarās q̃ nō fuit tm̄ duo p̄n̄a. et hec ē. 19ª ꝯ̄ bui⁹ libri q̃ pbat dupl̄r et p̄ sic. vnū ꝓrioz nō recipit alter q̃ nec a seipo nec ab altero q̃: dēsitas nō fac̄ raritatē i seipa nec ēt recipit eā ab alio. nec ecōuerso. silr ꝯcordia nō ꝯducit discordiā ꝗ est nō recipit in seipoz discordiā nec ēt trāsmutat ipam ad recipiēdū aliqd aliō. ꝗ opꝫ ponē aliqd̄ tertiū qd̄ recipiat utrūq̃ et trāsmuteī ab utroq̃. q̃ pter p̄n̄a ꝓria opꝫ ponē tertiū p̄n̄ᵐ qd̄ recipit utrūq̃ et trāsmutat ab utroq̃. Un̄ rō ꝓsistit i ꝗ q̃ i oi trāsmutatiōe opꝫ q̃ sit aliqd manens sub utroq̃ termioz trāsmutatiōis. q̃ ex quo trāsmutari est alr se hēre nūc q̃ puo opꝫ q̃ i oi trāsmutatiōe sit aliqd alr se hīs nūc q̃ puo et illō debet manē. sed neutrū ꝓriorū manet sub utroq̃ terminorū trāsmutatiōis q̃: neutrū ꝓrioz manet sub reliquo. q̃ pter p̄n̄a ꝓria opꝫ ponē tertiū p̄n̄ᵐ. s. q̃ manet et trāsmutat de vno ꝓrio i aliō ꝓriū. et p ꝓnūs fuit tm̄ duo p̄n̄a. ¶ Notādū fm 2ᵒʳᵈ ꝗ q̃ si pª p̄n̄a cēnt duo ꝓria tm̄. tūc gnatū eēt simpᵒ nō cōpositus. hec ꝓna 2ᵒʳᵈ pōt patē sic. duo ꝓria nō pnt fuī ēē i codē. nec pt aliqd ꝯstitui ex duob⁹ ꝓrijs. si igit tm̄ duo ꝓria cēnt p̄n̄a tūc in re gnata nihil eēt nisi vnū illorū ꝓrioz et sic generatū esset simplex et non cōpositus.

¶ Quidā ãt et plā recipunt ex qb⁹ parant eoz que sunt fm naturam.

¶ Idē. pbat ex testimonio ãtiquoz. qm̄ qdā antiquorū ponūt plā p̄n̄a q̃ duo. ex qb⁹ parāt ꝗ est cōponūt nām eoz q̃ fuit et pōt poni tal rō. Aliq̃ entia fuit cōposita ex plib⁹ principijs. sed nihil cōponit ex ꝓrijs. q̃ pter ꝓria opꝫ ponē p̄n̄ᵐ 2ᵐ ex q̃ cū altero ꝓrioz ꝯstituūtur entia cōposita. ¶ Notādū fm 2ᵒʳᵈ q̃ alteratio ꝓrioz i iniēē coegit oēs ponere q̃ oia corpa sunt cōposita nō simplicia et q̃ i eis sunt aliq̃ plā vno et maxie pª corpa. s. 4ᵒʳ elta. Ista eni p̄n̄ de qb⁹ pscutat fuit cōia simplicib⁹ et cōpositi corpib⁹. vñ itelligēdū q̃ oē qd̄ alterat alterātiōe corruptiua ē cōpositū ex duab⁹ naturis. s. ex vna q̃ p alterationē cozrūpit. et ex alia nā q̃ recipit terminuz alteratiōis. ꝗ loquēdo de alteratiōe pfectiua. s. q̃ ē salus et pfectio alterati sic nō est uerū q̃ oē qd̄ ē alterātū sit cōpositū quoniā corpora celestia et etiam intellectᵒ alterātur hoc mō et tm̄ nō sunt cōposita.

¶ Adhuc ãt āplᵒ et de ꝗ aliqs dubitabit: nisi aliqs supposuerit ꝓrijs nāz. nulliᵒ eni videmᵒ eoz q̃ sunt substātiā ꝓriā. principium ãt non de subiecto opꝫ dici aliq̃. Erit eni principiū principij. Subiectum eni principium. et pus videtur esse predicato.

¶ Tertio. pbatur eadē ꝯ̄. s. q̃ nō sunt tm̄ duo p̄n̄a. et hoc sic. Aliqua p̄n̄a sunt ꝓria ut pbatuz est pus. et aliq̃ p̄n̄a nō sunt ꝓria. sed de duob⁹ solis principijs nō possunt uerificari ista duo. s. esse ꝓria et non esse ꝓria. nā falsuz est dicere de duobus q̃ illa sunt cōtraria et non sunt ꝓria. ergo nō sunt tm̄ duo p̄n̄a. et q̃ aliqua p̄n̄a sint ꝓria. pbatuz est pus. sed probat q̃ aliqua p̄n̄a non sunt ꝓria et hoc dupl̄r. p̄ sic. Nulla ꝓria sunt substātie: sed p̄n̄a subē sunt subē. q̃ p̄n̄a substantie nō sunt ꝓria. maior pater qa ꝓria dicūtur esse in subiecto uel de subo. sed substantia non dicit de subiecto. q̃. et q̃ substātia uel p̄n̄ᵐ substantie non dicat de subiecto. pbatur qa subiectuz est p̄n̄ᵐ et pus predicato. si igitur p̄n̄ᵐ substātie diceret de subiecto: sequeretur q̃ p̄n̄ᵐ haberet aliquid pus eo et sic p̄ncipij esset p̄n̄ᵐ qd̄ est inconueniens. minor declarat qa si p̄n̄a substātie nō essent substātie eū p̄n̄a substātie sunt pora principiatis sequtur q̃ nō substātie erunt pores substantijs qd̄ est ipossibile. ꝯcluditur igit q̃ p̄n̄a substantie sunt subē. Uel sic et magis iuxta lrām. nullius coz que sunt videmus substantia esse ꝓriaz. hoc est nihil de substantia alicui⁹ entis ꝓriuz est alicui. sed p̄n̄a sunt de substantia principiandi. q̃ p̄n̄a non sunt ꝓria. maior probatur qa nullū p̄n̄ᵐ dicit de subto nec est in subto. qa sic haberet prius esse eo. sed ꝓrium semp est in

subiecto ul' dicitur de subiecto. ergo ⁊ c̄. Et p^tor^ dicit q̃ ista ꝓsecutio nõ ē recta cũ apparuit q̃ p^a^ ꝓria sunt ꝑuatio ⁊ foꝛa. Et itelligo q̃ ista ꝓsecutio idest ista rõ nõ est recta q̃ accipit duo falsa. Pꝛio enim accipit q̃ nullũ ꝓriũ est de suba alicui^9^. ⁊ B est fl'm q̃ forma est ꝓria ꝑuatiõi ⁊ mĩ est de suba alicui^9^. si mil' accipit aliõ falsũ. s. q̃ nullũ p̃n^m^ ē i subo. B est falsũ q̃ forma est p̃n^m^ ⁊ est in subo. q̃ i mã. g̃. Sz dubiũ est. qm̃ pBs in demõstrãdo unt falsis cũ de mãtio non sit ex falsis. Rñdeo ⁊ dico q̃ st rõ pBi itelligit fm qõ ē ad ꝓpositũ suũ nõ utit aliq̃ ꝓpõne falsa. qm̃ ipe itẽdit hic ꝓbare q̃ aliq̃ p̃n^a^ nõ sũt ꝓria. q̃ mã ⁊ forma q̃ cõstituũt cõpositũ nõ sũt ꝓria. ⁊ tũc si rõ fiat sub hac forma. nulla ꝓria sũt sbe sed p̃n^a^ sube sunt sube. g̃ maiꝛ c ult' ꝑa. Cuius enĩz foꝛa ꝓriet ꝑuatiõi mĩ forma nõ ꝓriat sube q̃ ꝑuatio nõ est suba. ⁊ mioꝛ. s. ꝑncipia sube sunt sube: est ꝑa de ꝑncipijs ꝓstiuctib^9^ subaz cutusmodi sũt mã ⁊ foꝛa. Si ꝑo fiat rõ sic. Nihil de suba alicui^9^, ens ē ꝓriũ alicui. sed p̃n^a^ sunt de suba ꝑncipiati. g̃. maiꝛ debet itelligi sic. q̃ nihil de suba alicui^9^ ens est ꝓriũ alicui qõ ē de suba illi^9^ entis ⁊ tũc totũ ē uerꝝ. ul' sic. nihil qõ ē de suba mãli alicui^9^ entis ē ꝓrinz alicui. ⁊ B ul' ē uerũ loquẽdo de mã remota. ⁊ de hac logtur pBs. d. q̃ p̃n^m^ nõ dĩ de subo B est p̃n^m^ mãle nõ dĩ de subo: ⁊ B ꝑdicatiõe, ꝑprie dicta ⁊ directa. Uñ itelligẽdũ q̃ illõ dictũ. s. subm ē ꝑus ꝑdicato. est itelligẽdũ in ꝑdicatiõe ꝑpria ⁊ directa. vñ foꝛa ꝑdicat de mã denoiatiue in ꝑdicatiõe directa. hec enĩ est ꝑdicatio directa mã ē formata. sz mã nõ ꝑdicat de forma nisi idirecte. nũc ãt mã est ꝑoꝛ forma. s. via gñatiõis ul' via origis. Cuius enĩ foꝛa sit ꝑoꝛ mã via ꝓfectiõis. ⁊ ul' in oi ꝑdicatiõe directa subm ē ꝑus ꝑdicato aliq̃ ꝑoritate. Intelligẽdũ tamẽ q̃ pBs nõ dicit q̃ ul' subm sit ꝑus ꝑdicato. sed dic q̃ subz p̃^m^. i. mã est ꝑus ꝑdicato de ipso. i. forma ⁊ hoc intelligo in ꝑdicatione directa.

¶ Amplius non esse dicimus substãtiã ꝓriã substantie. Qualꝛ igitur ex nõ substãtijs substantia utiq̃ erit. aut quomõ ꝑu^9^ non substantia substantia erit.

¶ Scõ, ꝑbat q̃ aliq̃ p̃n^a^ nõ sũt ꝓria. ⁊ B sic. Nulli sube ꝓriat suba ex q̃ segtur q̃ nll' ē sube sũt ꝓrie. sz p̃n^a^ sube sũt sube. g̃ p̃n^a^ sube nõ sũt ꝓria. ⁊ p ꝑs aliq̃ p̃n^a^ nõ sũt ꝓria. maiꝛ patet ex libꝛo ꝑdicamẽtoꝝ. ⁊ minꝛ, ꝑbat q̃ si p̃n^a^ sube nõ essent sube. cũ p̃n^m^ sit ꝑus ꝑncipiato segtur q̃ suba erit ex nõ sbstãtijs ⁊ sic nõ suba erit ꝑus q̃ substãtia. Nõn^m^ q̃ p^tor^ dicẽ B q̃ nihil, ꝑhibet ut sube sint ꝓrie. fm forma ⁊ nõ ꝓrie fm subm. ⁊ sic dicẽ q̃ suba nõ est ꝓria sube: uerꝝ ē fm subm. ⁊ q̃ suba sit ꝓria sube fm formã ē uerꝝ. ⁊ B inuit Alex. d. q̃ i sbstãtijs simplicib^9^ põt cẽ ꝓrietas nõ ãt i cõpositis. ⁊ Alex. itelligit B qõ dicẽ pBs in ꝑdicamẽtio q̃ ē, ꝑpriũ sube nõ hẽ re ꝓriũ. de sbstãtijs cõpositis nõ de simplicib^9^. ⁊ illõ qõ pBs dicẽ i lib^o^ de gñatiõe. q̃ corꝑa simplicia sũt ꝓria. Intelligẽdũ q̃ ꝓrietas q̃ ꝑtũ ad ꝓpositũ spectat ē duplex. qdã large dcã ⁊ hec ꝓrietas ertẽdit se ad oppositionẽ iter ꝑuationẽ ⁊ habitũ ⁊ isto mõ forma ꝑualis ⁊ ꝑuatio ꝓriant. uerũtñ isto mõ sbstãtia nõ ꝓriat sube. q̃ ꝑuatio q̃ est altez extremũ istiꝰ ꝓrietatis nõ ē suba. Alio mõ accipit ꝓrietas stricte q̃. s. est oppositio iter formas. vz. positiuas absolutas sic q̃ altera nõ dicit in respectu ad alterã. ⁊ talis oppositio est duplex. qdã iter formas positiuas q̃ bñt fieri nõ circa idẽ subm ens in actu nõ simt' sed successiue ⁊ talis ꝓrietas nõ est iter foꝛas ꝑuales q̃ forma ꝑualis nõ aduenit cõposito enti in actu tanq̃ ꝑ ꝓfectibili. Alia ē oppositio int' formas positiuas absolutas q̃ bñt fieri circa idẽ subz ens in põ nõ simt' sz successiue ⁊ talis ꝓrietas bñ ē iter formas ꝑuales clemtoꝝ ⁊ B itelligit hic p^tor^. Et si dicat q̃ isto mõ ē ꝓrietas int' formas ꝑualeꝰ mixtoꝝ q̃ forme substãtiales mixtoꝝ bñt fieri circa sbiectũ ens i põ nõ sit' sz successiue. Dico q̃ p^tor^ nõ negat hic talẽ ꝓrietatẽ ē int' formas mixtorũ. sed Alex. B bñ negauit ut dicẽ B p^tor^. Q̃ ãt pBs dicat in ꝑdicamẽtio q̃ substãtia nõ ꝓriat substãtie. illõ põt itelligi de ꝓrietate q̃ est int' formas q̃ bñt fieri successiue circa idẽ subiectũ ens in actu. Intelligẽdũ ẽt q̃ Cuius sbstãtia ꝓriet substãtie aliq̃ mõ fm formã eo q̃ forme sbstãtiales aliq̃ mõ sũt ꝓrie tñ substãtia nõ ꝓriat substãtie sz subiectũ q̃ suba forme ꝑualis ut ꝑme materie nil est contrarium.

¶ Uñ si aliquis ⁊ porẽ uerã putabit eẽ rõnẽ ⁊ hanc: necessariã est si debet saluare utrasq̃ ipsas subesse quoddã tertium.

¶ Probato q̃ aliq̃ p̃n^a^ sunt ꝓria ut, ꝑbatũ est capl'o ꝑcedẽti. ⁊ ꝑbato q̃ aliq̃ p̃n^a^ nõ sunt ꝓria ut, ꝑbatũ est hic. pBs ex his ꝓcludit q̃nẽ itẽtã. vz. q̃ nõ sunt tñ duo p̃n^a^. ⁊ bñ segtur q̃ nõ sunt tñ duo p̃n^a^ ga de solis duob^9^ nõ põt ꝑificari q̃ sint ꝓria ⁊ q̃ non sint ꝓria. sed loquẽdo de mã ⁊ forma sic est uerꝝ q̃ p̃n^a^ nõ sunt ꝓria qꝛ mã ⁊ forma nõ sunt contraria.

¶ Quẽadmodũ dicũt vnã quãdã nãz dicẽtes oẽ: ut aq̃z aut ignẽ: aut mediũ hoꝝ.

¶ Quarto ꝑbat ꝑ testimoniũ antiquoꝝ. q̃ nõ sũt tũ tũ duo p̃n^a^. qꝛ fere oẽs ãtiq̃ ꝑter p̃n^a^ ꝓria posuerũt aliq̃ tertiũ subiectũ ꝓrijs. ⁊ ꝑ narrat q̃lit' ipsi ponũt vnũ subiectũ. ꝛ^o^ qualꝛ qdã posuerũt meli^9^ ⁊ qdã pei^9^. qm̃ aliq̃ ãtiquoꝝ dixerũt oia ē aquã. alij dixerunt oia ē ignẽ. alij dixerunt oia ē aliquod medium inter elementa ⁊ simul cum B q̃ illi subiecto competunt contraria successiue.

¶ Uideꝛ ãt mediũ magis. ignis enĩ ⁊ terra ⁊ aer ⁊ aq̃ cũ ꝓrietatib^9^ cõplexa sũt. Uñ nõ irrõnabilꝛ facũt subiectũ alterum ab his facientes: aliorum autem quidaz aerem. aer enim minime habet aliorũ differentias sensibiles. Cõsequẽter aũt aq̃.

¶ Quidã tñ istoꝝ posuerũt meli^9^ ⁊ qdã pei^9^. qm̃ dicẽtes istã nãm subiectã ē mediũ iter elemẽta. meli^9^ dixerũt q̃ dicẽtes illõ subiectũ ē aliq̃ ēltoꝝ qm̃ illõ subiectuz cõe debet ē sine ꝓrietate. ita q̃ et nihil ꝓriet cũ recipiat oia ꝓria. ⁊ ꝓriũ nõ recipit suũ ꝓriũ sed oia ēlta cũ ꝓrietatib^9^ sũt cõplexa: idẽ oia ēlta bñt ꝓria eis cõiũcta. q̃: igit' mediũ int' elemẽta magis est remotũ ab oi ꝓrietate q̃ aliq̃ elemẽtoꝝ: meli^9^ dixerũt ponẽtes illõ subiectũ ꝛ^m^ esse mediũ iter ēlta q̃ dicẽtes illõ ē aliq̃ ēltoꝝ. Et adhuc ponẽtes illõ subiectũ cõe ꝓrijs ē aerẽ meli^9^ dixerũt q̃ dicẽtes illõ subiectũ ē ignẽ aut terrã q̃: differẽtie ꝓrie sensibiles pauciores sũt i aere q̃ i alijs ēltis. ⁊ adhuc ponẽtes illõ subiectũ esse aq̃ meli^9^ dixerũt q̃ dicẽtes illõ ē ignẽ aut terrã. qꝛ ꝓrietas i ēltis medijs ē mioꝛ ⁊ magis latet q̃ ꝓ

rietas in ēltis extremis. vñ ex B loco ē notãdũ q̃ terra est frigidioꝝ q̃ aqua qꝛ qualitates aque sunt minus sensibiles q̃ qualitates terre ut dicit pBs.

¶ Sz oẽs vnũ B ꝓrijs figurãt: ut dẽsitate ⁊ raritate: ⁊ eo qd unãt ⁊ mun^9^. Hec autẽ sũt oia excellẽtia. vz. ⁊ defect^9^: sicut dictũ ē pu^9^. Et videꝛ annq̃ eẽ opio q̃ vnũ ⁊ su pabũdãtia ⁊ defect^9^ ꝑncipia rez̃ sunt: B nõ eodẽ mõ. B antiq duo qdẽ facẽ: vnuz ãt pan: posteriozꝝ ãt qdã ꝓriozꝝ vnũ qdẽ facere: duo ꝑo pati magis dicunt.

¶ Nũc pBs narrat quõ cũ isto p̃n^o^ mãli posuerunt p̃n^a^ ꝓria. d. q̃ oẽs isti antiq figurãt B ē iformãt illud subiectũ ꝓrijs successiue itã q̃ bñt ꝓria icẽ illi subiecto successiue. diuersi tñ dicũt ꝓria esse p̃n^a^ ⁊ figuratiue istud subiectũ: qõ eni figurãt illõ ꝑmũ subiectũ qm̃ qdã figurãt illõ subiectũ raritate ⁊ dẽsitate. qdã ꝑo magno ⁊ puo. ⁊ ul' supabũdãtias ⁊ defectũ. vñ tã ponẽtes rarũ ⁊ dẽsuz ēẽ p̃n^a^ q̃ ctiã ponẽtes magnũ ⁊ paruũ ēẽ p̃n^a^. ꝓcuniũt in B q̃ di cũt supabũdãtiã ⁊ defectũ ēẽ p̃n^a^. Plato ꝑo ⁊ mlti alij antiq̃rũ dixerũt magnũ ⁊ paruũ ēẽ p̃n^a^ rez̃. sed plato differt ab alijs in B q̃ alij ꝓsiderãtes q̃ vna mã uariat ꝑ diuersas formas posuerunt duo ex pte forme q̃ est p̃n^m^ agẽdi. ⁊ vnũ ex pte mãrie q̃ est p̃n^m^ patiẽdi. sed platonici ꝓsiderãtes q̃ i vna spẽ distiguunt mlta idiuidua per diuisionẽ materie posuerũt vnũ ex pte forme. q̃ est p̃n^m^ agẽdi. s. vnã ꝑdcã. ⁊ duo ex pte materie q̃ est p̃n^m^ patiẽdi.

¶ Tria quidẽ igit' dicẽ ēlta cẽ: ⁊ ex his ⁊ ex hmõi alijs intendentib^9^ videbit' utiq̃ habere quãdã rõnem: sicut diximus.

(20) ¶ Hec est 4^a^ ꝑs p̃n^lis^ bui^9^ capl'i. In qua ꝓcludit ex ꝑcedẽtib^9^ ꝑ. 20ª bui^9^ libꝛi. s. q̃ tria sunt p̃n^a^ rez̃ nãliũ q̃. ꝑbat sic. Quorũcũq̃ sũt plꝛa p̃n^a^ q̃ duo illo rũ sũt tria p̃n^a^ ad min^9^. qꝛ plꝛa duob^9^ nõ pũt cẽ pauciora q̃ tria. sz rez̃ nãliũ sunt plꝛa p̃n^a^ q̃ duo ut, ꝑbatũ est. g̃ ad min^9^ sunt tria p̃n^a^ rerum nãlium.

¶ Plura aũt tribus nõ amplius. Ad patiendum quidem enim sufficiẽs est vnuz.

(21) ¶ Hec est 5^a^ ꝑs p̃n^lis^ bui^9^ capl'i in qua, ꝑbat. 21^a^ ꝑ bu ius libꝛi. vz: q̃ nõ sunt plꝛa p̃n^a^ rerũ nãliũ q̃ tria. ⁊ hec ꝑs ꝓtinet duas ꝑticlas sz q̃ dupl'r pBs, ꝑbat ꝓnẽ ūcta. p^a^ igit' rõ ē illa. qõ posset fieri ꝑ pauciora supfluũ est fieri ꝑ plꝛa. sed ꝑ tria p̃n^a^ põt ꝑducẽ oẽm rẽ nãlẽ. qꝛ in oi trãsmutatiõe sufficiũt duo ꝓria q̃ sũt termi trãsmutatiõis cũ vno subo. vnũ enĩ subiectum suffic ad patiẽdum. sz vnum subiectum ⁊ duo contraria sunt tria. ergo ⁊ c̄.

¶ Si aũt ꝗtuor exñtib^9^ due erũt ꝓrietates: oportebit seꝛsũ utrũq̃ ēẽ alterã quãdã nãm. Si autem ex iticẽ poterit generare ociosa unq̃z altera ꝓrietatum erat.

¶ Et q̃ nõ sunt plꝛa p̃n^a^ ꝓria q̃ duo, ꝑbat pBs sic. Si sunt plꝛa p̃n^a^ ꝓria q̃ duo. igit' ad min^9^ erũt due ꝓrietates. qꝛ vna sola ꝓrietas nõ est nisi int' duo ꝓria. ⁊ si sunt due ꝓrietates utrũq̃ ꝓrietati opz q̃ cozrñdeat alia ⁊ alia nã suba. Sz B est icõueniẽs ⁊ supfluũ qꝛ vnũ par ꝓriozꝝ cũ vna nã subta sufficit in oi trãsmutatiõe. põt enĩ subz trãsmutari de vno ꝓrio in aliud absq̃z B q̃ idẽ subm uel aliõ trãsmutẽ ꝑz alia ꝓrietatẽ. igit' alia ꝓrietas ē ociosa nihil faciẽs ad illã trãsmutationẽ. ⁊ q̃ vnũ par ꝓriozꝝ cuz vno subiecto sufficiãt in oi trãsmutatiõe nãli, ꝑbat p^tor^ per B qꝛ p̃^a^ p̃n^a^ sunt cõia oib^9^ reb^9^ nãlib^9^. cuius signũ est q̃ oẽs res nãles sũt trãsmutabiles ad inicẽ. Uñ itelligẽdũ q̃ nõ est ītẽtio pBi hic, ꝑbare q̃ nõ sunt plꝛa p̃n^a^ q̃ tria. qꝛ B ē fl'm. qꝛ plꝛa sunt ꝑncipiata q̃ tria. ⁊ ēt sũt plꝛes trãsmutatiões q̃ tres. ⁊ plꝛa sunt p̃n^a^ q̃ ꝑncipiata ⁊ ēt trãsmutatiões. ⁊ iõ sunt mlto plꝛa p̃n^a^ q̃ tria. sed ītẽtio pBi est hic, ꝑbare illa duo. s. q̃ nõ cuiuslibet vni^9^ trãsmutationis sunt plꝛa p̃n^a^ q̃ tria. ⁊ B, ꝑbat rõ imediate ꝑcedẽs. ⁊ ꝑbat ctiã q̃ sunt tñ tria p̃n^a^ sz gen^9^ siue tñ tria gña p̃n^oꝝ^. s. ista tria cõia. Uã foꝛa ꝑ ꝑuatio. de q̃libet enĩ p̃n^o^ rei nãlis ul' trãsmutatiõis ꝑdicat aliq̃ istoꝝ trũ. Sed dubitat' de illa ꝑna pBi. due sũt ꝓrietates. g̃ due sunt nature sube istis duab^9^ ꝓrietatib^9^. B enĩ nõ videꝛ seq̃ qꝛ idẽ põt cẽ subz duaꝝ ꝓrietatũ siue duoꝝ parũ ꝓriozꝝ. qm̃ illõ idẽ subiectũ qõ ē susceptiuũ albedis ⁊ nigredis est susceptiuuz dulcedis ⁊ amaritudis. ⁊ illõ idẽ qõ ē susceptiuũ caliditatz ⁊ frigiditatz ē susceptiuũ raritatz ⁊ dẽsitatz nõ igit' opz q̃ si sint due ꝓrietates q̃ pp B sint due nature sube. Dicẽdũ igit' ē q̃ nõ ē ꝑna pBi illa. vz. due sũt ꝓrietates. g̃ sũt due nature sube illis ꝓrietatib^9^. sed illa ē ꝑna pBi. si ad vnã trãsmutationez regrũtur due ꝓrietates seu 4^or^ ꝓria opz q̃ illij 4^or^ ꝓrijs cozrñdeãt due nature sube. ꝑna patet sic. impoꝛ ē idẽ subm simt' trãsmutari ꝑ se vnica trãsmutatione ad duos terminos. qꝛ vna trãsmutatio numero regrit vnũ terminũ numero. sed si i vna trãsmutatiõe ēẽt due ꝓrietates ꝑ ꝑ ꝑs 4^or^ ꝓria opoꝛteret q̃ duo extrema istaz ꝓrietatũ ēẽt termi a q̃ ul' a qb^9^. ⁊ alia duo extrema ēẽt termi ad quẽ ul' ad q̃s. cũ igit' idẽ subiectũ nõ mouea' sit' ꝑ se vnica mutatiõe ad duos termios. sequit' q̃ illi^a^ mutationis sunt duo subta. sic ⁊ duo termini. ⁊ si p̃n^a^ vnius trãsmutatiõis sint 4^or^ ꝓria siue due ꝓrietates. opz q̃ illis duab^9^ ꝓrietatib^9^ cozrñdeãt duo subiecta.

¶ Notãdũ q̃ sup illud dcm pBi. s. si sint due ꝓrietates oportebit seꝛsũ utrũq̃ ēẽ nãz alterã quãdã mediã. dicẽ p^tor^ q̃ pBs. d. hic istã nãz subtaz cẽ medĩã qꝛ subz ē sit' ē medio q̃quomõ. q̃ subm ē in põ utrũq̃ extremũ sic mediũ: sz tñ subz ⁊ mediũ dẽnt qꝛ subm ē utrũq̃ extremũ põ pura ⁊ mediũ ē utrũ q̃ extremũ nõ põ pura: sed aliq̃ põ. qm̃ i medio ē utrũq̃ extremũ i actu. sz nõ ē i ultima ꝓfectiõe. ga mediũ ē i põ ad utrũq̃ extremũ q̃dãmõ. ⁊ in actu aliq̃ mõ. ⁊ subz ē põ pura utrũq̃ extremũ. ¶ Uñ sciẽdũ q̃ mediũ iter ꝓria magis ꝑticipat nãm utrũq̃ extremi ꝓriozꝝ q̃ subz q̃ ē i põ pura ad utrũq̃ ꝓriozꝝ. qꝛ mediũ iter ꝓria ul' ē mediũ sz cõpõnẽ ul' ē mediũ sz cõparationẽ. sic enĩ distiguit p^tor^ in locis mltis. si mediũ iter ꝓria sit mediũ fm cõpõnẽ ul' videꝛ dicẽ q̃ tũc mediũ bẽt utrũq̃ extremũ i actu sub gradib^9^ tñ remissis ⁊ sic nõ ē i ultima ꝓfectiõe. sed si mediũ inter ꝓria sit mediũ fm cõparationẽ tñ ut uerꝝ credo tũc mediũ est utrũq̃ extremũ in actu nõ absoluto sed cõparato. qꝛ mediũ fm cõparationẽ cõparatũ utrũq̃ extremoꝝ ē utrũ q̃z extremũ. ut tepidũ cõparatũ calido ē frigidũ ⁊ cõparatũ frigido ē calidũ. Et si dicit' sic. mediũ differt specifice ab extremis igit' nullo mõ extrema ꝑdicant' de medio. Dicendũ q̃ siue mediũ differat specifice ab extremis siue nõ: extrema absolute sũ-

pta nõ p̃dicant̃ de medio sed tñ extrema uel noia extremoꝝ respectiue accepta uere p̃dicant̃ de medio. Nã sic nõ supponit nomẽ extremi ꝓ extremo absolute. ſz ꝓ medio qõ ē extremũ in cõparatiõe.

¶ Siſr ãt ipoſe ē ꝛ̃rietates p̃mas subã eni vnũ q̃ddã genꝰ ē entiãq̃re in eo qõ p̃us ⁊ posteriꝰ ſũt. Dicũt ab iuicẽ p̃ncipia tñ: B nõ gñe: ſp eni i vno gñe ꝛ̃rietas est vna. Oẽs eni ꝛ̃rietates reduci videntur in vnam.

¶ Nec ē scõa pticla 5ᵉ partꝭ p̃nᵗᵒ buiꝰ capl̃i. In qua adducit 2ᵃ rõ, pbãs ꝙ nõ ſũt plʳa p̃nª q̃ tria. q rõ ē illa. In vno gñe ē tñ vna pª ꝛ̃rietas. ſz substãtia ē vnũ genꝰ. q̃ i gñe ſube ē tñ vna pª ꝛ̃rietas ⁊ p̃ñs i gñe ſube ſũt tñ duo pª ꝛ̃ria. ⁊ p̃ª p̃nª ꝛ̃ria ſunt pª ꝛ̃ria p̃mi gñis. ſ. gñis ſube. q̃ cũ i gñe ſube ſint tñ duo pª ꝛ̃ria. ſ. extrema p̃me ꝛ̃rietaꝭ ſegtur ꝙ nõ ſ̃ nisi tñ duo p̃nª ꝛ̃ria ⁊ duobus ꝛ̃rijs cozrñdet tñ vnũ subm. q̃ nõ ſunt plura p̃nª q̃ tria qz nõ ſũt alia p̃nª pª nisi duo pª ꝛ̃ria de gñe ſube ⁊ vnũ subꝫ eis. vñ subdit pbs ꝙ q̃uis ſint tñ tria p̃nª pª: ſunt tñ alia p̃nª posteriora. p̃nª igiſ differũt ab iuicẽ ſz p̃us qz q̃dã ſũt p̃nª pora ⁊ q̃dã posteriora ſz nõ dicũt p̃m genꝰ. ¶ Nõndũ ꝙ 2ᵒʳ illã lr̃az. ſ. p̃nª dicũt ſz p̃us ⁊ posteriꝰ ⁊ nõ p̃m genꝰ expõit duplʳ. vnoᵐ ꝙ p̃nª pª itelligit pª p̃nª ꝛ̃ria in vnoꝙ gñe p̃ntoꝝ qz i q̃libet p̃dicamẽto ſũt q̃dã pª p̃nª ꝛ̃ria illiꝰ p̃dicamẽti. ſ. illa cõia: ſoia tal' p̃dicamẽti ⁊ p̃uatio tal' ſoie ut i p̃dicamẽto q̃litaꝭ ſoia de gñe q̃litaꝭ ⁊ p̃uatio ſoie de gñe q̃litaꝭ. ⁊ sic de alijs gñibꝰ. ⁊ ista pª p̃nª ꝛ̃ria i vnoꝙ p̃dicamẽtoꝝ dicũt p̃m p̃us ⁊ posteriꝰ. qz ꝛ̃ria i gñe ſube ſ̃ pora ꝛ̃rijs aliorꝝ p̃dicamẽtoꝝ. ſz ista ꝛ̃ria i vnoꝙ p̃dicamẽtoꝝ nõ dicũt ſz genꝰ. ⁊ B ut mihi videt pot duplʳ itelligi. vnomõ loq̃ndo ſil' de oibꝰ ꝛ̃rijs cuiuſcũq̃ p̃dicamẽti. alio mõ diuiſim loq̃ndo de ꝛ̃rijs cuiuſcũq̃ p̃dicamẽti diuiſim. p̃mo mõ adhuc pt itelligi duplʳ. vnomõ ꝙ nõ dicũt p̃m genꝰ p̃ncipij. aliomõ ꝙ nõ dicũt p̃m genꝰ p̃dicamẽti. Primo mõ sic itelligit ꝙ ista oia ꝛ̃ria i ſingltis p̃dicamentꝝ nõ dicũt p̃m genꝰ p̃ncipij. qz ſoia de gñe ſube ⁊ forme alioꝝ p̃dicamẽtoꝝ ſũt i eodẽ gñe p̃ncipij qz p̃tinẽtur ſub B cõi forma qõ ē vnũ genꝰ ul' vnũ gñale ad oẽ nãles ſoias ⁊ ſiſr oẽs p̃uatiões cuiuſlibet p̃dicamẽti p̃tinẽtur ſub B cõi p̃uatio. ⁊ sic p̃nª ꝛ̃ria cuiuſcũq̃ p̃dicamẽti nõ dicũt ſz genꝰ p̃ncipij. Alio mõ põt itelligi ꝙ nõ dicũt ſz genus: qz oia p̃nª ꝛ̃ria cuiuſcũq̃ p̃dicamẽti ſũt in p̃dicamẽto ſube p reductionẽ q̃m ꝛ̃ria de gñibꝰ acciũtũ reducũtur ad ꝛ̃ria de gñe ſube. ⁊ sic p reductionẽ ſũt i eodẽ gñe cũe ꝛ̃rijs de gñe ſbstãtie. Adhuc ãt pot B itelligi ꝙ ꝛ̃ria i vnoꝙ q̃ gñe diuiſim accepta nõ dicũt p̃m genꝰ qz ſoia ⁊ p̃uatio i gñe ſbstãtie nõ dicũt p̃m genꝰ. qz ſũt in eodẽ gñe ſbstãtie. ⁊ ſiſr ſoia ⁊ p̃uatio de gñe q̃litaꝭ non dicũt ſz genꝰ. qz ſũt i eodẽ gñe. ſ. i gñe q̃litaꝭ. ⁊ ſiſr eodẽ mõ ē de ꝛ̃rijs aliorꝝ gñuꝫ p̃dicamẽtoꝝ. ⁊ iſte itellect videt magis ꝓueniẽs dictꝰ 2ᵒʳ. Scdo vo expõit 2ᵒʳ illõ itelligẽdo ꝙ p̃nª ꝛ̃ria solũ p̃nª de genẽ ſbstãtie. ⁊ tũc itelligit ſic. ꝙ p̃nª ꝛ̃ria q̃ ſũt i gñe ſbstãtie licet ſint plʳa tñ nõ differũt p̃m genꝰ ſz solũ p̃m p̃us ⁊ posteriꝰ qz oia ꝛ̃ria i gñe ſiue ſint pora ſiue posteriora nõ differũt p̃m genꝰ sed ſz p̃us ⁊ posteriꝰ. ⁊ ꝛ̃ria posteriora i gñe ſbstãtie reducunt̃ ad ꝛ̃ria pª in gñe ſubstãtie. ⁊ sic oia ꝛ̃ria alia a p̃mis ꝛ̃rijs de gñe ſubstãtie reducũtur ad p̃ma ꝛ̃ria de gñe ſubstãtie. qm̃ ꝛ̃ria de gñe accñtiũ reducuntur ad ꝛ̃ria de gñe ſubstãtie. ⁊ ꝛ̃ria posteriora de gñe ſubstãtie reducũtur ad pª ꝛ̃ria in ſubstãtia. ¶ Notãdũ ꝙ m 2ᵒʳ B ꝙ pª ꝛ̃ria i gñe ſubstãtie ſunt cauſe oiuꝫ ꝛ̃rioꝝ in alijs gñibꝰ. Uñ ipe sic dicẽ ſi pª ꝛ̃ria in vnoquoꝙ gñe ſint opposita p̃m eē ⁊ nõ eē. tunc opposita in ſubstãtia p̃m eē ⁊ nõ eē ſũt cauſe alioꝝ oppositoꝝ exñtiũ i alijs p̃dicamentꝭ. ⁊ illa. ſ. ꝛ̃ria i ſubstãtia debẽt eē pª ꝛ̃ria. Uñ 2ᵒʳ ẽt B p ſe eē itelligit forma ⁊ p nõ eē itelligit p̃uationẽ. ¶ Sz dubũ ē quõ ⁊ i q̃ gñe cauſe ꝛ̃ria in gñe ſubstãtie ſint cauſe ꝛ̃rioꝝ in alijs gñibꝰ. Dicẽdũ ē ꝙ foia in gñe ſubstãtie ē cã final' oium formarũ i alijs gñibꝰ: ⁊ ē cã mãlis ptialis i q̃ respectu oium accñtiũ q̃m acci dẽtia oia ſũt i ſubstãtia cõposita. Sed p̃uatio foie ſubstãtial' nõ est ꝓpria cã p̃uatiõis aliarũ formaꝝ nisi large loq̃ndo appellãdo oẽ illud cãm alicui ad qõ illõ segtur. ⁊ illõ põt dici cã i cõſequẽdo. ⁊ non in eẽndo ⁊ sic p̃uatio forme ſubstãtialis ē cã p̃uatiõis oium formarũ accñtaliũ ꝓpinq̃rũ illi. forme. ¶ Item notandũ p̃m 2ᵒʳ B ꝙ B nomẽ pª ꝛ̃ria exñtia in vnoquoꝙ genꝝ nõ opꝫ ut dicat̃ equoce ul' vniuoce ſz ſz p̃us ⁊ posteriꝰ ⁊ ē vnꝰ modoꝝ nomis ãbigui. Circa qõ ē sciẽdũ ꝙ i vnoquoꝙ p̃dicamẽto ſũt duo pª ꝛ̃ria. ſ. iſta ꝛ̃ria foia ⁊ p̃uatio tal' p̃dicamẽti q̃ ſũt pª p̃m p̃dicationẽ dicta de q̃libet foia ⁊ de q̃libet p̃uatiõe illi' gñis. ut ẽrũtamẽ q̃uis ſint pª ꝛ̃ria illi' p̃dicamenti. tñ nõ ſũt ſimplʳ pª ꝛ̃ria. qz pª ꝛ̃ria ſimplʳ ſolũ ſũt ꝛ̃ria de gñe ſube. Dico igiſ ꝙ B nomẽ pª ꝛ̃ria dr̃ anologice de p̃mis ꝛ̃rijs i ſuba ⁊ de p̃mis ꝛ̃rijs aliorꝝ gñuꝫ. qz p ⁊ p̃ncipalʳ dicit̃ de p̃mis ꝛ̃rijs i gñe ſube. ⁊ ſecũdario dr̃ de p̃mis ꝛ̃rijs in gñe aliorum p̃dicamentorum.

¶ Quod qdẽ igitur neqꝫ vnũ ſit elemẽtuꝫ neqꝫ plura duobus uel tribus manifestũ est. Horum autẽ utruꝫ ſit uerũ quemadmodum dicimus dubitationẽ hẽt mltã.

¶ Nec ē 6ª ps p̃nᵗᵒ buiꝰ capl̃i. In q̃ pbs epilogat declãta dicẽs ꝙ mãifestũ ē ex declãt ꝙ nõ ē tñ vnũ elemẽtũ ſiue vnũ pᵗᵒ nec plʳa duobꝰ ul' tribꝰ. boꝝ aũt. ſ. utrꝫ p̃nª ſint tria mltã hẽt dubitatiões. Is aliq̃ liter fuerit hic declãtũ. U ñ notãdum ꝙ 2ᵒʳ ponit hic rõnẽ buiꝰ dubitatiõis. q̃ rõ ē iſta. Illõ qõ recipit forma cõpositi aut ē ſubm aut ꝛ̃riũ. ſi fuerit cõtrariũ ptiget ꝛ̃riũ alterari i ſuũ ꝛ̃riũ. ita q nõ eē alterẽt ieē ⁊ mutẽt i illõ. qõ ē valde ꝓbabile. ⁊ ſi poſuerim ꝙ ſubm ē recipiẽs ⁊ ꝛ̃riũ recedat. cum iſtõ ſit aliqd õmõſtratũ ut aliq̃ ſba: ſegt ꝙ gñatio nõ erit ſuba. qz ſbm gñatiõis nõ dz eē aliqd demõſtratũ. ſegtur ẽt ꝙ ſi ſubm ſeu ſuba demõſtrata recipit formã ꝙ ens nõ gñat̃ nisi ex ente. ⁊ sic ens eſſet anteq̃ gñaret. vñ iſta rõ ut dicit 2ᵒʳ coegit plures antiq̃s ad negãdũ gñationẽ. Et ex iſta rõne videt ꝙ nõ ſint tria p̃nª qz nõ vt ꝙ ſit aliqõ ſbz recepti ũ ꝛ̃rioꝝ. ¶ Intelligendũ ꝙ illõ qõ recipit formã cõpositi ē ſubz. ſz nõ ē aliqõ demõſtratũ i actu hñs formã de ſua ẽntia. qz tunc cũ oẽ hñs formã in mã ſit gñabile ⁊ corruptibile in gñatione illius ſubiecti prefuit idẽ ſubiectũ ⁊ sic illud ſubiectũ generaret ex ſeipſo tanq̃ ex ſubiecto. ⁊ sic aliqõ eẽt ens anteq̃ gñaret. ſed ponendo ꝙ illud ſubiectuꝫ ſit ens in potẽtia nõ hñs formã in ſua eſſentia nullum ſequit incõuenienꝫ qz illud ſubiectũ est igñabile ⁊ incorruptibile ut postea oſtendetur ⁊ c̃.

¶ Capl'm tertium tractatus tertij. Quomõ p̃dicta tria. ſ. mã forma ⁊ p̃uatio ſunt p̃ncipia.

b Ic igitur nos dicamus p̃mũ de oi gñatione aggrediẽtes. Eſt eni p̃m nãz cõmunia prius dicere ⁊ sic cõmuni vnuꝫquoq̃ ꝓpria ſpeculari.

i Stud est 3ᵐ capl'm buiꝰ tractatꝰ. in q̃ oñdit quomõ mã forma ⁊ p̃uatio ſunt p̃nª ⁊ quomõ dicũt. ⁊ p̃tiet gnq̃ ptes p̃nᵗᵒ. Qm̃ in pª ponit differẽtia inter mãz ⁊ p̃uationẽ. In 2ª ibi [Determinatis aũt bis ⁊ c̃.] Joñdit neceſſitas materie ⁊ p̃uatiõis in oi gñatiõe ⁊ diuerſitaꝭ iter illa. In 3ª ibi [Multipliʳ aũt.] Joñdit diuerſitas ⁊ neceſſitas triũ p̃nᵗᵒʳ in oi gñatiõe. In 4ª ibi [Manifestũ autẽ igit.] Joñditur quomõ mã ⁊ forma ſunt p̃nª. ⁊ quomõ ſunt p̃nª per ſe. ⁊ quomõ p̃uatio est p̃nᵐ. qm̃ per accñs tñ. In 5ª ibi [Qꝫ qdẽ igit.] recapitulat declarata. Prima ps p̃tinet duas ptiũculas. qz in pª ponit ítẽtio ⁊ ordo itentionis. In 2ª ibi [Dicimꝰ eni fieri ⁊ c̃.] Ponit differẽtia inter mãm ⁊ p̃uationẽ. In pª igit pticula buiꝰ ptis pbs ꝓponit itẽtionẽ ſuã ⁊ ordinẽ ꝓcedẽdi. d. Nos aggrediẽtes in ſcia nãli de oi nãli gñatiõe. pº debemꝰ ꝓſiderare de redꝰ vniuerſalibꝰ cõibꝰ ſic p̃us dicimꝰ. deide debemꝰ circa vnũquoq̃ ꝓpria ſpeculari. ⁊ sic patet itẽtio ⁊ ordo itẽtiõis: qm̃ itentio est determinare de oi gñatiõe ⁊ de oibꝰ redꝰ gñalibꝰ ſed ordo itentiõis est p̃ ꝓſiderare cõia. ſ. gñationẽ oiuꝫ gñabiliũ in cõmuni ⁊ talis est ꝓſideratio in B libro. deinde pſcrutari ꝓpria ut gñationes diuerſoꝝ corporꝝ nãliũ ut aialiũ ⁊ plãtaꝝ ⁊ sic de alijs ⁊ ipſa gñata in ſpãli. ⁊ talis est ꝓſideratio in ſpãlibꝰ libris ſcie nãlis. vñ cãm pp quã p̃us determinanda ſunt cõmunia q̃ ꝓpria aſſignat 2ᵒʳ ⁊ est qõ ſi propium prius diceretur idem bis diceretur.

¶ Dicimꝰ eni fieri ex alio aliud: ⁊ ex altero alterũ aut ſimplicia dicẽtes aut cõpoſita. Dico autẽ ſic B. Eſt eni B fieri boiem ⁊ nõ muſicũ. Eſt autẽ nõ muſicũ aliquod fieri muſicũ. Aut nõ muſicũ hominẽ nõ muſicũ. Simplʳ quidẽ igit dico ꝙ fit boiem ⁊ nõ muſicũ: ⁊ quod ſimplʳ fit muſicũ. Cõpoſitũ aũt ⁊ quod fit ⁊ quod factũ ē cũ non muſicũ hominẽ dicamus fieri aut muſicũ aut muſicũ hominẽ. boꝝ aũt quidẽ non ſolũ dicitur B aliqd fieri: ſed ẽt ex B: ut ex nõ muſico muſicus. Hoc autẽ non dicit in omnibus ut ex boie factus ſit muſicus ſed homo factus ſit muſicus.

¶ Nec est ſecũda particula p̃me partis p̃ncipalis huius capl'i in qua ponit duplex differẽtia iter ſbiectũ ⁊ p̃uationẽ. Primo tñ narrat quot ⁊ qbus attribuit gñatio. ⁊ vult ꝙ gñatio tribuꝭ attribuat. ſ. ſubiecto ⁊ oppoſito. i. p̃uatiõi. ⁊ cõpoſito ex ambobus. ⁊ B est qõ dicit. ꝙ qñ dicimꝰ ex aliq̃ fieri aliõ uel ex altero alterũ. aut dicimus ſimplicia uel cõpoſita. ſi ſimplicia dicimꝰ ſimplex fieri ſimplex aut ex ſimplici fieri ſimplex cũ dicimꝰ hominẽ fieri muſicũ aut ex muſicũ fieri muſicuꝫ. aut ex imuſico fieri muſicũ. ſed cõpoſita dicimꝰ ut cũ dicimꝰ cõpoſitũ fieri ſimplex. ul' cõpoſitũ etiã fieri cõpoſitũ. uel ẽt ex ſimplici fieri cõpoſitũ. ul' ẽt ex cõpoſito fieri ſimplex uel cõpoſitũ. ut cũ dicimꝰ hominẽ imuſicũ fieri hominẽ muſicũ. aut ex imuſico fieri boiem muſicũ. aut ex boie imuſico fieri boiez muſicũ. ⁊ sic de alijs. ⁊ ita apparet ꝙ gñatio attribuit tribꝰ. ſ. ſbo opposito ⁊ cõposito. Deide ponitur duplex differẽtia inter ſubiectũ ⁊ oppoſitũ. quaꝝ p̃ma est ſz uocẽ. ſecũda p̃m rẽ. Prima differẽtia que est ſz uocẽ est iſta. nã in opposito utimur duobꝰ modis loquẽdi. qm̃ loquẽdo de opposito dicimꝰ ꝙ B fit B ⁊ ꝙ ex B fit B. nã dicimꝰ ꝙ ex imuſico fit muſicũ ⁊ dicimꝰ ꝙ imuſicũ fit muſicũ. ſed in ſubiecto utimur vno mõ loquẽdi tñ dicẽdo ꝙ B fit B ⁊ nõ dicẽdo ꝙ ex B fit B. nã dicimꝰ ꝙ homo fit muſicus ſed nõ dicimꝰ ꝙ ex boie fit muſicꝰ. ¶ Notãdũ p̃m 2ᵒʳ ꝙ iſte uſus loquẽdi ſz ydioma grecoꝝ est nõ p̃m ydioma arabicoꝝ qm̃ iſta p̃põ ex i arabico ē cõis. ita ꝙ qñ q̃z notat oppoſitũ ⁊ q̃nq̃ ſbiectũ ⁊ sic hec p̃positio ex magis large uſitat̃ in lingua arabica q̃z in lingua greca. qz in lingua arabica utimur hac p̃positione ex. tã in ſubiecto q̃z in opposito. ſed in lingua greca ea utimur in opposito ſolũ ⁊ nõ in aliquo ſubiecto. Itẽ dicit cõmẽtatꝰ ꝙ iſta prepositio ab. notat iſta duo. ſ. cãm agentẽ ⁊ ſubiectũ ut iſtud fit ab hoc. illud transmutatur ab hoc ſubiecto. ¶ Itẽ dicit cõmentatꝰ ꝙ in noſtro ydiomate ſcilicet arabico loquendo de composito non dicitur hoc fieri hoc. ſz B tñ dicitur de ſubiecto. Itẽ dicit 2ᵒʳ ꝙ hec prepositio post in nr̃o ydiomate. ſ. in arabico ꝓprie dicit de opposito ⁊ nõ de ſubiecto qm̃ dicimꝰ ꝙ post nõ muſicum fit muſicum. ſed nõ dicimus post hominem fieri muſicum.

¶ Eoꝝ aũt que fiũt ſicut ſimplicia dicimꝰ fieri aliqd qdẽ p̃manẽs fit: aliud vo non p̃manẽs. Nõ qdẽ eni p̃manet muſicꝰ factꝰ: ⁊ hõ ē B non muſicũ ⁊ imuſicũ: neqꝫ ſimplʳ neqꝫ compositum permanet.

¶ Cũ pbs poſuit differẽtiã inter ſubm ⁊ oppoſitũ p̃m uocẽ ponit inter ea differẽtiã 2ᵃᵐ que est p̃m rẽ. q̃ est iſta. In transmutatione ad formã ſubm manet ſub forma ad quã est transmutatio. ſed oppoſitũ nõ p̃manet ſed deſtruit. ⁊ B ſiue oppoſitũ accipiat̃ ſingulariter. ſiue per ſe. ſiue accipiat̃ ut cõponit̃ cum ſubo. Uñ cũ ex imuſico fit muſicũ uel cũ ex homine imuſico fit muſicũ homo manet ſed non manet imuſica. nec homo imuſicus. Et adhuc 2ᵒʳ innuit aliam differentiam. que est ꝙ ſubm est pars generati ⁊ oppoſitum non est pars gñati.

d Eterminat̃ igit̃ his ex oibꝰ q̃ fiũt: B est accipe ſi aliqs itẽderit ſicut diximꝰ qm̃ opꝫ aliqd ſp ſubijci qd fit.

¶ Nec est 2ª ps p̃ncipalis buiꝰ capl'i. In qua determinat̃ neceſſitas iſtoꝝ p̃nᵗᵒʳ ⁊ p̃tinet duas ptiũculas qz in pª declarat̃ ꝙ ſubm ⁊ oppoſitũ ſunt neceſſaria in oi gñatione. in 2ª ibi [Et B ſi nũo est vnũ.] declarat̃ ꝙ ſubm ⁊ oppoſitũ ſunt diuerſa ſiue diſtincta. In pª igit pticula oñdit ꝙ ſubiectũ ⁊ oppoſitũ. i. p̃uatio ſunt neceſſaria i oi gñatiõe. ⁊ hec c̃. 22ª q̃ buiꝰ libri q̃. pbat̃ ſic. Ois motꝰ indiget ſubiecto ⁊ opposito ipi termino motꝰ. ſed ois gñatio est motꝰ q̃ ois gñatio idiget ſubiecto ⁊ opposito ipi termio

motus. de illa rōne nō ponitur in textu nisi ꝯ. q: p̄ misse satis apparēt ex p̄ædeterminatis. de opposito etiā nō fit expressa mēcio. qm̄ ꝯ ꝯcluditur in textu. sed per subiectū debet intelligi tā subiectum q̄ oppositū q: ista fūt quodāmodo idē nūo ut postea dicetur. maior huius rōnis patet. q: ois motus indiget subiecto q̄ per motū alr se hēt nūc q̄ pus. ⁊ q: nihil mouet ad illō q̄ hēt. iō opꝯ q̄ illō sbm dū mouet fit sub p̄uatiōe termini mot⁹ ⁊ sic omnis mot⁹ idiget subiecto ⁊ opposito ipi termio motus. minor vō apparet. s. q̄ ois gñatio ē mot⁹ accipiendo motū large pro quacūq; trāsmutatiōe idifferēter. ¶ Nōndū fm p^rcs B q̄ oē gñatū indiget aliq̄ subiecto ⁊ est illō q̄ i rei vitate dicit gñari. Sed dubiū est q: mā p̄ma ē subiectū gñatiōis ⁊ p^a mā nō gñat ut postea approbat phs. g̃ nō videt uerū illō q̄ dic p^tor. i. q̄ subiectū gñationis in rei vitate gñet. Dicēdū q̄ aliqd dicit gñari duplr. s. sbiective ⁊ terminative. Gñari subiective ē idē q̄ per trāsmutationē trāsmutari ⁊ isto mō subiectū gñationis gñat. i. p gñationē trāsmutat. ⁊ B mō loquitur B p^tor. sed gñari termistive ē accipe cē pot nō eē p gñationē ⁊ sic solus termin⁹ gñatiōis gñatur. ⁊ isto mō nō gñat mā p̄ma ut pbatū ē. ¶ Itē nōn dū fz p^rcs q̄ B ē ulr nec i oib⁹ pntis. s. q̄ oē gñatū sp idiget aliq̄ subto ⁊ opposito: ⁊ q: subz gñatiōis subalis ē min⁹ manifestū ⁊ ēt oppositū. p^tor declat quomō hoc sit nec in gñatiōe subē. dicēs q̄ in spmate q̄ fit bō nēcē ē ut sit aliq̄ oppositus gñato: ⁊ ē illō q̄ dicit spma: qm̄ rō bois q̄ fit ē opposita rōni spmat. ⁊ nēcē ē ut i eo sit aliqd recipiēs foīa homis: ⁊ ē i rei vitate illō q̄ dicit gñari. i. illō i q̄ inenit iste mot⁹. mot⁹ enī illu⁹ debet eē in subto: sic dixim⁹. ⁊ i possibile ē ut sit in illo cui⁹ ptes successiue destruunt p gñationē q̄ ē illō q̄ ē oppositum gñato. ⁊ si nō ēt subm nō ēt hic aliqd deferēs illū motū nec aliqd q̄ diceret moueri: nec; aliqd q̄ ēt in pō aliqd ⁊ sic auferreret nā possibilitat. Sz hec ignorāt moderni pp ꝯsuetudinē. Sic igit apparet q̄ i trāsmutatiōe subali nēcē ē q̄ sit aliqd oppositū forme gñati. ⁊ ē foīa subalis p̄cedēs generatū ul p̄uatio forme gñati. ⁊ ēt est necesse ut sit aliq̄ subm: q: alr mot⁹ nō hēret subiectū: ⁊ p p̄ns nō mouerēt: nec ēt aliqd q̄ ēt i pō ad aliq̄ formā. illō aūt subm nō ē suba cōposita p̄cedēs ipm gñatū: q: ptes subē cōposite p̄cedent. vbi gratia: ptes spmatis cōtinue destruunt in gñatione bois ideo oportet q̄ sit ibi aliqd q̄ pmo fit sub foīa spmatis: ⁊ postea sub forma hominis.

¶ Et B si numero ē vnuz: fz spē nō vnum est. Spē enī dico ⁊ rōne idem. Non enīz idem est homini ⁊ musico esse.

¶ Nec est 2ª pticula secūde ptis p̄ncipalis hui⁹ capitulī in qua declarat q̄ subm ⁊ oppositū sunt diuersa ul distincta. ⁊ hec ē. 2z^a ꝯ hui⁹ libri q̄ triplr. pbat ⁊ p sic. Illa sunt diuersa q̄ hēt diuersas diffinitiones. sed obiectū ⁊ oppositū hēt diuersas diffinitiones. g̃ maior patet: q: illa q̄ hēt diuersas diffinitiones hēt diuersas qdātes: ⁊ per ꝯns diuersas entitates. sed oia talia sunt diuersa. minor apparet: q: hō ⁊ musicū hēt diffinitiōes diuersas: q: alia est diffinitio hoīs: ⁊ alia ē diffinitio musici de hac rōne solū minor ponit in littera. ⁊ i ponēdo eā dic pbs q̄ si p̄uatio ⁊ subm sunt vnū nūo; nō tū sunt vnū spē. ⁊ exponit qd intelligat p idē spē: ⁊ dic q̄ intelligit idē rōne: B ē rōne diffinitiua. fz certuz ē nūc q̄ nō ē idē cē hoi ⁊ imusico. ⁊ itelligit q̄ nō ē eadē diffinitio hois ⁊ imusici. Intelligēdū est q̄ ex isto loco accipit vnū cōc. s. q̄ aliq̄ sūt eadē nūo seu idē realr: q̄ tū sunt distincta diffinitiōe siue formalr sic p̄uatio ⁊ mā sunt vnū nūo: ⁊ tū distinguūtur rōne ul diffinitiōe: ut videt q̄ pbs hic dicat. ¶ Sz sine dubio B nō possū bñ intelligē. s. q̄ aliq̄ sunt idē nūo: ⁊ q̄ tū sunt diuersa fz diffōnē: q: q̄cūq; sūt idē nūo: sūt idē spē. ⁊ q̄cūq; sunt idē spē hēt diffōnē spēi cis cōez. ⁊ p ꝯns sūt idē diffōne. ⁊ sic quecūq; sunt idē nūo sunt idē diffinitiōe. vñ nō est bñ intelligibile q̄. a. ⁊. b. sunt idē nūo ⁊ tū q̄ aliqd sit diffinitio ipsi⁹. a. q̄ nō sit diffinitio ipsi⁹. b. q: sic de eodē nūo idē p̄dicatū ēt affirmatū ⁊ negatū q̄ est ꝯ p^m p^n^m. Dico igit q̄ de vtute fmonis quecūq; sunt idē nūo hēt penit⁹ eādē diffinitiōez. Sed tū pro dicto pbi hic est itelligēdū q̄ aliq̄ dicūtur idē nūo q: p̄dicant de eodē nūo sic aliq̄ dicūtur idē subto. vñ est sciēdū q̄ B vbū est exercet p̄dicationē. ⁊ B vbū p̄dicari significat p̄dicationez. ⁊ multoriēs accipit act⁹ exercit⁹ pro actu significato. ⁊ sic accipit in ꝓposito cū dicit q̄ subiectū ⁊ oppositū sunt idē nūo: nā esse accipit pro p̄dicari. qm̄ de eodē numero p̄dicantur subiectum ⁊ oppositum sicut de sorte p̄dicātur hō ⁊ imusicū. de vtute tū fmonis hec est falsa. s. subm ⁊ oppositū sunt idē numero. Cōtra sortes ⁊ imusic⁹ sunt idē nūo: sed sor. ⁊ imusic⁹ sunt subm ⁊ oppositū. g̃ subm ⁊ oppositū sunt idē nūo. dico q̄ accipiēdo imusicū psonalr. i. put supponit pro eo q̄ denoiat. sic illa ē vā. sor. ⁊ i musicū sunt idē nūo. q: sor. ⁊ ille q̄ ē imusic⁹ sūt idē nūo. fz accipiēdo imusicū pro q̄ significat sic illa ē falsa. sor. ⁊ imusicū sūt idē nūo q: imusicū non significat nisi abstractā musice. fz certū ē q̄ sor. ⁊ abstractia musice nō sūt idē nūo. fz si imusicū accipiat pro eo q̄ significat sic ē mior vā. s. sortes ⁊ imusicū sūt subm ⁊ oppositū ⁊ sic maior ē falsa. si āt imusicū accipiat pro eo q̄ denoiat sic mior ē falsa. s. illa sor. ⁊ imusicū sunt subm ⁊ oppositū. ⁊ sic maior ⁊ mior non sunt uere in eodem sensu. ⁊ iō non sequitur ꝯ.

¶ Et B qdē pmanet: illud ꝯo nō pmanet. Nō oppositum qdē pmanet. Nō enī pmanet. Musicum autē ⁊ imusicum nō pmanent. nec; ex ambobus compositu: ut non musicus homo.

¶ Secūdo pbat q̄ subm ⁊ oppositū sunt diuersa. ⁊ B sic. subm pmanet sub utroq; termio trāsmutationis. fz oppositū nō pmanet. g̃ subm ⁊ oppositū sūt diuersa. maior pz qm̄ si ex imusico fiat bō music⁹. bō pmanet p̄ sub imusica ⁊ postea sub musica. si imusicū nō pmanet nec pmanet musicū sub utroq; termio nec ēt pmanet bō imusic⁹. ¶ Nōndū q̄ ex B loco accipit: q̄ illō q̄ nō hēt oppositū in gñato pmanet i fine gñatiōis ⁊ illō q̄ hēt oppositū nō pmanet ⁊ iō subm manet q: nō hēt oppositū i gñato sed p̄uatio que est terminus a q̄ gñatiōis nō pmanet q: hēt oppositū in gñato. Et ex B pōt probari q̄ dimēsiones ⁊ q̄litates simbole manēt in termio gñatiōis q: non hēt oppositū in ipso gñato.

¶ Sz ex aliq̄ fieri aliqd: ⁊ nō B fieri aliqd. magis qdē dicit i nō pmanētib⁹ ut ex nō musico musicū fieri: ex hoīe āt nō. At ꝯo ⁊ i pmanētib⁹ aliqd dicit sīlr. Ex ere enim statuā dicim⁹ fieri: nō es statuā. Hoc āt ex opposito ⁊ nō pmanēt: utrolibet dī: ex B hui⁹: ⁊ hoc B. Et nāq; ex imusico imusic⁹ fit music⁹. Asi ⁊ in cōposito simiter est. Etenim ex immusico hoīe ⁊ immusicus homo dī fieri musicus.

¶ Tertio pbat ꝯ p̄cedēs. s. q̄ subm ⁊ oppositū sūt diuersa. ⁊ B rō sumit ex usu loq̄ndi q̄ rō ē illa. i opposito magis pprie dī ex B fieri B. q̄ q̄ B fit B. ⁊ min⁹ ppe q̄ B fit B. sed i subto ē ecōtrario. q: i sbto pprie dī B fit B ⁊ min⁹ pprie q̄ ex B fit B. fz illa sūt diuersa i qb⁹ nō utim vno mō loq̄ndi g̃. Intelligēdū q̄ i utroq; s. tā i sbto q̄ i opposito utim utroq; mō loq̄ndi. nā de subo dicim⁹ q̄ B fit B ⁊ q̄ ex B fit B. nā dicim⁹ q̄ hō fit music⁹ ⁊ ex ere fit statua ⁊ sīlr in opposito utim utroq; mō loq̄ndi. q: dicim⁹ ex imusico fieri musicū ⁊ ēt dicim⁹ q̄ imusicū fit musicus. magis tū pprie dicim⁹ de subto q̄ B fit hoc. ⁊ min⁹ pprie q̄ ex hoc fit hoc. fz ecōtrario ē de opposito. Sed dubiū ē q: pr⁹ pōebat dūa iter subm ⁊ oppositū i hoc. s. q̄ i sbiect utimur vno mō loq̄ndi tm in opposito eni utimur duob⁹ modis loq̄ndi. ⁊ B dī q̄ i utroq; utimur utroq; mō loq̄ndi. ⁊ sic pōt differētia nō apparere. ¶ Dicēdū q̄ illa ē dūia: q: i opposito cōit utimur utroq; mō loq̄ndi: fz in sbo nō utimur cōit nisi vno mō loq̄ndi: dicēdo hoc fit hoc. sed rarissime ⁊ trāsuptiue utimur in subiecto alio mō loq̄ndi: dicēdo q̄ ex hoc fit hoc. Intelligē dū tū q̄ utroq; modus loq̄ndi ē bon⁹ tā i sbiect q̄ i oppositū. fz ē dūia: q: i oppositū ubi dī vnū i eisdem termis dī alter: sed i subiectis ubi dī vnū: ibi pro pprie nō debet dici alter. nā dicimus q̄ bō fit music⁹. fz nō dicimus q̄ ex hoīe fit music⁹. ⁊ ēt dicim⁹ q̄ ex ere fit statua: sed nō dicim⁹ q̄ es fit statua fz i eisdē oppositū termis utimur utroq; mō loq̄ndi.

¶ Adtuplr āt cū dicat fieri: ⁊ hoc qdē nō simplr fieri. sed B aliqd fieri: simplr autē fieri substātia ⁊ solū ē: fm qd alioz manifestū q̄ nēcē ē subīci aliqd q̄ fit. Etenīz q̄tū ⁊ quale: ⁊ ad alter: ⁊ qn̄: ⁊ ubi fūt in subiecto aliq̄ pp id q̄ sola substātia de nullo alio dī subiecto: B alia oia de substātia Nō āt ⁊ substātie ⁊ quecūq; alia simplr entia ex q̄dā subiecto fiāt ꝯsideranti fiet utiq; mānifestū. Sp enī ē aliqd q̄ subīcit ex q̄ fit q̄ fit: ut plāte ⁊ aīalia ex semine.

¶ Nec ē 3^a p̄ p̄ncipal hui⁹ capl i q̄ declarat q̄ p̄dicta tria p̄n^a sunt nēcia i oi gñatiōe. ⁊ pinet duas pticlas: q: i p^a ondit q̄ i oi gñatiōe regrit subiectū. In 2ª ibi Quare oñsū ē. Ondit q̄ i oi gñatiōe regrunt p̄dicta tria p̄n^a. In p^a igit pticla hui⁹ ptis pbat. 2^a ꝯ hui⁹ libri. s. q̄ i oi gñatiōe regrit sbz: Nec ꝯ pbat sic. In oi gñatiōe nāli ⁊ etiā artificiali regrit subiectū. fz ois gñatio ē nālis ul artificialis g̃ i oi gñatiōe regrit subiectū. minor est nota. ⁊ maior declat. ⁊ p declarat p^a pa. s. q̄ i oi gñatiōe nāli regrit subiectū. 2° declatur scda pa. s. q̄ i oi gñatiōe artificiali regrit subiectū. 2ª ibi Fiūt autē q̄ fiūt. Et p adhuc distinguit gñationē nālē q̄ dup⁹ ē: qm̄ qdā ē gñatio simpler: ⁊ qdā ē gñatio fz qd. gñatio simpler ē gñatio substātie. fz gñatio fz qd ē gñatio accidētis. ⁊ hui⁹ rō est: q: gñatio terminat ad eē: ⁊ substātia hēt eē simplr: ⁊ accīs hēt eē fm qd. ⁊ iō gñatio substātie ē gñatio simplr cū terminet ad eē simplr. ⁊ gñatio accītis est gñatio fm qd: cū terminet ad esse fm qd. In gñatiōe eni simplici dicim⁹ gñatū fieri simplr. sed in gñatione fm qd siue accītis nō dicim⁹ rē simplr fieri. sed fieri hoc tale. Cū eni sortes trāsmutat de nigredine ad albedinē nō dicim⁹ simplr sine additiōe q̄ sor. fit: sed q̄ sor. fit alb⁹. Ita igit distinctiōe pmissa pbat q̄ in oi gñatione nāli regritur subiectū: ⁊ hoc sic. Cū in gñatione substātia ⁊ q̄ in gñatiōe accītius regrit subiectū. sed ois gñatio nālis ul ē substātie ul accītis. g̃. Q: aūt in gñatiōe accītiū regratur subiectū pbat inductiue: qm̄ cū dicim⁹ fieri q̄tus aut q̄le: aut ad aliqd ⁊ sic de alijs: nō dicim⁹ hoc nisi imaginati fuerim⁹ aliq̄ subiectū q̄ fit q̄tū aut q̄le. qm̄ ista alia dicūtur de subiecto: ⁊ sola substātia nō dicit de subiecto. g̃ in gñatiōe accītiū regritur subiectū. Et q̄ etiā in gñatiōe substātie regrat subiectū apparet inductiue: qm̄ in gñatiōe aīalium spma est subiectū ex q̄ gñant aīalia. ⁊ i vegetabilibus semē ē subiectū ex q̄ gñant vegetabilia. ⁊ sic ē i oib⁹ alijs. g̃. i oi trāsmutatiōe ul gñatiōe nāli regrit subiectū. q: tā in gñatiōe nāli accītiū q̄ sbarus regritur subiectū. ¶ Nōndū q̄ p^tor declat B tria s. q̄liter gñatio substātie indiget subiecto ⁊ ēt opposito. ⁊ qualr oppositū ⁊ forma gñata se hēt in ista gñatiōe substātie. ⁊ hoc declat p sīlitudinē in gñatiōe accītiū: ⁊ p q̄tū ad subiectū dicēs q̄ pfecte pz: q̄ in spmate est aliqd cui⁹ pportio ad aliud gñatū ex ipo ē: sicut pportio substātie demōstrate ad albū ⁊ nigrū. ⁊ ulr ad p̄dicamēta accītiū. Asi sicut in gñatiōe accītis regrit subiectū: ut cū ex albo fit nigrū: regritur aliqd q̄ p̄ est albus ⁊ postea nigrū. ita i gñatiōe substātie cū ex spermate fit bō regrit aliqd q̄ p̄ē sub foīa spmatis: ⁊ postea sub foīa bois. ¶ Quātū ad oppositū dicit q̄ quēadmodū gñatio albi fm q̄ mot⁹ indiget pn⁹ opposito ei q̄ gñat: ex q̄ fit mot⁹ ⁊ tertio subiecto motui. Sīlr ē in alijs gñatiōib⁹. s. in gñatiōe subē: q̄titatis ⁊ c. ¶ Quātū ad 3^m. s. qualr in gñatiōe sbe opposito ⁊ forma gñata se hēt. dic q̄ sic in gñatione accītiū ptes oppositi successiue recedūt a subiecto ⁊ fūt in eo ptes gñati. sīlr est in substātia. ⁊ ponit exēplū dicēs. In spmate eni apō gñationē bomis nō cessant ptes spmat recedē: ⁊ ptes bois fieri do nec foīa humana pficiat. ¶ Sed dubiū ē: qm̄ foīa bois videt eē idiuisibilis. ⁊ sic nō pōt ptibilr acgri. iō p^tor huic dubitatiōi rndēs. d. q̄ ptes forme substātial ptibilr acgrunt: ⁊ hoc si foīa recipit ptionē. i. si foīa sit diuisibil. si āt nō. istud nēcio accidit in accītib⁹ pprijs forme gñate. Asi gñatio necessario cōsegtur alterationē. Intrēdit igit dicē q̄ i gñatiōe substātie oppositū ⁊ foīa gñata ita se hēt. q: foīa gñata successiue ptibilr acgrit: ⁊ oppositū foīe gñate successiue ptibilr depdit: ⁊ hoc si foīa gñata sit ptibil. sed si foīa gñata nō sit ptibil: tūc illa nō acgritur ptibiliter: cū non habeat ptes: sed accītia ppria illi forme acgruntur partibiliter ita q̄ tota succesīo erit in acquisitione accidētiū pro pprioz illi⁹ forme: ⁊ in alteratione p̄cedēte iducto-

nē illi' foīe. ¶ Sed dubitatio ē:qr accētia foīe sil' sunt r nō sunt cū ipsa forma. quomō igit accētia ꝓ ppria possit partibil' acgri nisi foīa ptibil' acgrat. nā q̄tū gnans dat de forma:tātum dat de accētib' ppriis forme r ecōuerso. ¶ Dicēdū ꝙ accētia ppria forme sūt duplicia. s. qdā i fieri: r qdā in facto eē. Accētia ppria forme i fieri sunt illa q̄ sbiectū disponūt ad illā formā ita ꝙ nō ad aliā: r talia accētia nō sunt sil': r nō sūt cū forma: imo pcedūt formā r de talib' accētib' loqtur hic 2tor. Accētia vo ppria forme in facto eē nō acgrunt ptibil': sic nec ipsa forma. Intelligēdū ꝙ de itētione 2tie B est ꝙ ois forma substātial' diuisibil' acgrit ptibil': r hoc siue sit diuisibil' extēsiue. i. ptes q̄titatiuas: siue sit diuisibil' itēsiue. i. fm magis r min' sic forme elemētoꝝ fm ipm sunt diuisibiles. Unde 2tor 3o celi ponit ꝙ forme substātiales elemētoꝝ intēdūtur r remittūtur: r certū ē ꝙ forme elemētoꝝ sunt diuisibiles q̄titatiue. r ō fm 2tos opꝫ dicē ꝙ i generatione elemētoꝝ acgrunt forme ptibil': r q̄tus ad ptes q̄titatiuas: r etiā quātū ad ptes q̄litatiuas: siue q̄tū ad gradus. de forma vo hois nō asserit ꝙ ptibil' acgrat. sed. d. sub ꝓditione. s. ꝙ si sit ptibil' acgrit ptibil'. ¶ Sed adhuc ē dubiū qm si mimū nāle utputa mim' ignis gnet p se: forma illi' ignis ē ptibil' cū habeat ptes: r tn acgrit nō ptibil': qr cū p se r seorsū gnet si ptibil' gnaret medietas pus cēt p se gnata q̄ totū. r tn cū medietas tot' sit mior toto: segtur ꝙ est dare min' mimo. Dicēdū ꝙ ponēdo mimū nāle ut pōit 2tor opꝫ dicē ꝙ nō ois forma substātial' ptibilis acgrit ptibil': ita ꝙ vna ps q̄titatiua acgrat añ aliā. Sꝫ ois substantialis forma ptibilis in ptes actuales q. s. possūt existere per se acquiritur ptibil': sed b'a nō est minimum naturale. ideo r c.

¶ Fiūt āt q̄ fiūt simplr: alia qdē trāsfigurātione ut statua. Alia vo appōne: ut q̄ augmētant. Alia vo abstractione: ut ex lapide mercur'. Cōpōne āt ut dom': Alt'atione vo: ut q̄ vrunt fm mām. Oia autē q̄ sic fiūt: manifestū est qm ex substātijs fiunt.

¶ Declata p^a^ pte maioris. s. ꝙ in oi gnatione nāli regrit subiectū. declat secūdā ptē. s. ꝙ in oi gnatione artificiali regrit subiectū. r hoc declat inductiue sic. Illoꝝ q̄ fiūt p artē simplr B ē ult' accipiēdo fieri. qdā fiūt per trāsfigurationē. i. p trāsmutationē rei ab vna figura i aliā sicut statua. qdā vo fiūt per appositionē: ut fluui' q fit p B: qr pcurrūt diuerse aq. Et qdā fiūt p subtractionē ptiū māliū: sic mercur' fit ex lapide. Quedā aūt fiūt fm cōpositionē ut dom' fit ex cōpositione lapidū r lignoꝝ. Et adhuc q̄dā fiūt p alterationē: r talia nō solū fiūt p arte q̄tū ars q̄ntū iuuet nām in gnatione taliū. b'a aūt sunt illa q̄ trāsmutant simplr: r quoꝝ mā trāsmutat de vna foīa subali in aliā. In oib' autez istis gnatiōib' ē aliq̄ subs ut patet inductiue. g. i oi gnatione artificiali ē aliq̄ subm. r sic ps ꝙ i oi gnatione regrit subm. ¶ Nōndū ē ꝙ 2tor B compat trāsmutationē substātialē r trāsmutationē accētalē adiuicē fm ōdias r ꝓuenictia. r p fm ꝓuenictia. sc ōo fꝫ ōdias. r possunt hic decē notari. ¶ Prio igit est nōndū ꝙ trāsmutatio subalis r trāsmutatio accētalis ꝓueniūt i B ꝙ utraq; ē alteratio eiusdē rei de vna q̄litate i aliā: r de vna dispositiōe in aliaz. Et accipit 2tor B alterationē large. s. tā pro alt'atione cui' finis est de gne illi' aliū' alteratiōis. s. cui' finis ē q̄litas: q̄ pro alteratiōe cui' finis ē de alio gne B ē pro alteratiōe determiata ad formā substātialē. accipit āt q̄litatē large. s. tā pro va q̄litate: q̄ etiaz pro foīa sbali. ꝓueniūt tn hē due trāsmutatiōes in B: qr utraq; ē trāsmutatio vni' rei de vna forma in aliā. ¶ Scōo ē nōndū ꝙ hē due trāsmutationes dīnt in B. quia i trāsmutatiōe sbali illō qō defert trāsmutationē amittit nomē r diffinitionē: sed in trāsmutatiōe accētali illō qō dfert trāsmutatiōes nec amittit nomē nec diffinitionē. Unde brevit' sbm trāsmutatiōis subal' pdit nomē r diffinitionē p illā trāsmutationē. fꝫ sbm trāsmutatiōis accital' nec pdit nomē nec diffinitionē. ¶ Intelligēdū ꝙ qdā p hāc auctem uolūt pbare ꝙ cesar ē hō cesare non exīte: qr i trāsmutatiōe sbali r ē. fꝫ nō ē ad ppositū: qr illō qō amittit nomē r diffinitionē nō est ter min' trāsmutatiōis fm subm. cesar āt nō est subiectū trāsmutatiōis: sed sola mā p^a^. ¶ Tertio nōndū ē fꝫ 2tos ꝙ illō qō defert utrāq; trāsmutationē est idē nūo: r ē co:p' demōstratū. nā videm' idē co:p' in eodē loco trāsferri de carnēitate in terrestreitatez: r de terrestreitate i vegetabilitatē: r mutat cī' no mē r diffinitio. r ēt videm' idē co:p' trāsferri de albedie i nigredinē. r nec amittit nomē nec diffinitionē. Unde itelligēdū ꝙ p co:p' ōmōstratū 2tor intelligit aggregatū ex mā p^a^: r q̄titate iterminata. Illō enī aggregatū i trāsmutatiōe sbali amittit nomē foīe sbal' r ei' diffinitionē q̄ ōnoiatiue pdicabātur de ipo. ¶ Si dicat ꝙ sola mā p^a^ sit fꝫ trāsmutatiōis sbalis. igit illō aggregatū ex mā r q̄titate nō ē sbm ei'. Sil' trāsmutatio sbalis: r trāsmutatio accētal' dīt p sbta ut ps p de gne. igit nō est idē subm nūo utriusq; trāsmutatiōis. ¶ Ad p^m^ dicēdū ꝙ subs p se trāsmutatiōis sbal' ē sola mā p^a^ fꝫ q̄titas q̄ mānet sub utroq; tmio trāsmutatiōis: r ēt aggregatū ex mā r q̄titate ē subs p accētis trāsmutatiōis substātial'. Et hec ē tētio 2tos p de gne. ¶ Ad 2^m^ dico ꝙ trāsmutatio sbal' r trāsmutatio accētal' dīnt p sua sbta p^a^: qr subs p^m^ trāsmutationis subal' ē mā p^a^. fꝫ subs p^m^ trāsmutatiōis accētalis ē mā cōposita. tn illō qō ē p^m^ subs trāsmutationis subal' bn pt eē subm remotū trāsmutatiōis accētal'. ¶ Quarto nōndū fꝫ 2tos ꝙ cā pp quā subs trāsmutatiōis subal' amittit nomē r diffinitionē: r sbs trāsmutatiōis accētal' nō ē ista: qr nomē r diffō sumūtur a foīa sbali. Sic enī mā nō ē i actu nisi p formā subalē ita nō ē diffinibil' nisi p formā subalē. nē āt i trāsmutatiōe subali mā p^a^ ē subm nō manet sb eadē foīa sbali i p^a^ trāsmutatiōis r i fine. fꝫ i trāsmutatiōe accētali manet mā sub eadē foīa sbali i p^a^ trāsmutatiōis r i fine. iō i trāsmutatiōe sbali p dit nomē r diffinitionē sic pdit formā sbalē: fꝫ qr i trāsmutatiōe accētali foīa subal' manet sp eadē. iō p illā trāsmutationē subm nō amittit nomē nec diffinitionē. Ex his igit appet ꝙ diffinitio quā sbs trāsmutatiōis amittit nō ē diffō exp^mēs^ solā qditatē diffiniti. sed ē diffō data p additamētū: qr ē diffō data p formā q̄ ē ex itrifecā qditatē mātē. diffinitio vo exp^mēs^ solā qditatē mātē. si talē diffinitionē posset hēre nō amittēt mā p trāsmutationē subalē: imo sic mā manet vna nūo sub utroq; tmioꝝ trāsmutationis subal': ita qditas mātē manet eadē nūo. r p ꝓ

diffō exp^mēs^ qditatē. nec ēt mā pdit. pp iūr nomē mātē p trāsmutationē subalez. iō hēt B nomē yle sb utroq; tmio trāsmutatiōis. sed pdit nomē forme sbal' qō nomē pdicat ōnoiatiue de mā: qr cū mā ē sb foīa carnis ōnoiat' a foīa carnis r dicit carnea. sed cū pdit formā carnis r acgrit formā terre pdit nomē carnis r acgrit nomē terre. qr cū ē sb foīa r re dicit terrestris ul' terra. ¶ 5o ē nōndū ꝙ illō subs trāsmutatiōis. s. mā p^a^ nō ē vnū p aliq̄ forma sbalē exīte i ipa isepabil': qr tē nō amittēt nomē r diffōnē i trāsmutatiōe subali. fꝫ istō subs solū ē vnū p ꝓuationē cuiuscūq; foīe dant sibi nomē r diffōnē. Unde mā p^a^ sic ē vna ꝙ ē q̄dā ꝓuatio oi foīa sbali sic ꝙ ullā foīa sbal' ē de cētia sua. ē tn i pō ad oēs foīas sbales r accētales. ¶ 6o ē nōndū fm 2tos ꝙ tres dimēsiōes q̄ dnt isepabiles a mā r sp manē ea dē nūo se' accētia: qm si eēnt sbē tē nō mutarēt nomē nec diffō ist' subti i trāsmutatiōe sbali: qr istō subm hēret formā subalē isepabilē ab eo p quā hēret nomē r diffōnē: r tē eēt tota trāsmutatio i accētib'. Ex qb' vi. de itētione 2tos ꝙ ullā trāsmutatiōe sbali manet aliq̄ foīa sbal' eadē nūo sub utroq; tmio trāsmutatiōis. qr si aliq̄ manēt tē in illa trāsmutatiōe subs nō amittēt nomē r diffōnē: ex q̄ retinēt eādē formā sbalē dātē sibi nomē r diffōnes. Pōt tn dici ꝙ ab ultia foīa sbali fm marie hz nomē r diffōnē. nē aūt i trāsmutatiōe sbali eadē foīa sbal' nō manet ultia sb utroq; tmio trāsmutatiōis: r sic nō manet eadē diffō pncipalissima nec idē nomē. ¶ 7o ē nōndū fm 2tos ꝙ mā p^a^ nunq̄ ōnudat a corpeitate. qō ipe pbat sic. qr si mā p^a^ ōnudaret a corpeitate tē hēret i se formā sbalē: r sic hēret nomē r diffōnē: fꝫ ista pna ē mihi dubia. vz. si mā p^a^ ōnudaret a corpeitate: tē mā p^a^ hēret diffōnē uel formā sbalē. Dico igit ꝙ illa pna sic ē itelligēda ꝙ si mā p^a^ ōnudaret a corpeitate hēret aliq̄s formaz sbalē isepabilē ab ea: r sic sp manēt eadē fm nomē r diffōnē. pōt tn pna sic pbari supponēdo tria. p ꝙ mā p^a^ nūq̄ pt eē ōnudata ab oi foīa sbali. 2o sup pono ꝙ ad b ꝙ mā p^a^ recipiat aliq̄s forma sbalem diuisibilē aut mālē: opꝫ ꝙ sit extēsa alt': nō q̄tū recipet q̄tū. 3o suppono ꝙ mā p^a^ nō sit extēsa nisi p dimēsiōes q̄ dnt corp'. Ex qb' segtur ꝙ si mā denudaret a corpeitate ꝙ nō ēt extēsa: r p pna non posset recipe aliā formā sbalē mālē. qr q̄libet foīa mālis ē extēsa. r p pna nulla forma posset mā p^a^ recipe. cū igit nūquā possit eē sine oi foīa sequit ꝙ si mā p^a^ ōnudaret a corpeitate ꝙ hēret i se aliquā formā isepabilē ab ea. ¶ 8o ē nōndū fꝫ 2tos. ꝙ sbs istaz dimēsionū isepabiliū est ipa mā p^a^ r nō sba cōposita. Unde dicit 2tor ꝙ sbs istaz dimēsionū nec bz nomē nec diffōnē. Dicit ēt ꝙ q pōit hāc maz ē corp' peccat. r sil' peccat q pōit illō qō dfert trāsmutationē eē sbm hās formā i actu ut extimat Auic. ¶ Nono ē nōndū fm 2tos B ꝙ idiuiduū cōpositū ex mā r foīa trāsmutari fꝫ totū de nō eē ad eē sine aliq̄ deferēte trāsmutationē ipo^te^ ē oino: qr si sic tē nō eē idiuidui cōpositi mutaretur i eē idiuidui cōpositi qō ē ipo^te^. ¶ Decimo ē nōndū fm 2tos ꝙ qa corp' celeste nō ē i pō ad aliā dispōnē nec ē i pō ad gnationē nālē: qr corp' celeste caret B sbo. i. mā p^a^ qr rōne mātē p^e^ ē aliq̄d i pō ad dispōnē sbalē. r qa corp' celeste caret isto sbo. iō caret foīa q̄ sustentat p B sbz: r iō ē neēe ut foīa corpis celestis sit hbata ab B sbo. nec bz foīa corpis celestis ꝓstōnē p corp' celeste. fꝫ corp' celeste ꝓstituit p illā ut scies alibi.

¶ Quare ōnsū ex dict' ē: qm quod fit sp cōpositū ē. Et ē qdē aliqd quod fit. ē aūt aliqd q̄d B fit. r B duplr. Aut enī subiectū: aut oppositū. Dico āt oppōi qdē nō musicū: subijci āt boiem. Et i figurationē r i ordinationē r in formationē oppositū. Es āt r lapidē r aurū dico subiectum.

¶ Ōnsō ꝙ i oi gnatiōe regrit fꝫ. nē i hac ptic'a ōnsdit ꝙ i oi gnatiōe regrunt tria p^na^. s. mā foīa r ꝓuatio r hec ē 25^a^ 2° hui' lib: r q̄. pbat sic. Oē qō gnatur ē cōpositū ut pz ex pcedētib'. qr i oi gnatiōe ē sbz qō recipit formā q̄ ē tmin' gnatiōis r sic oē qō fit ē cōpositū ex sbo r tmino factiōis. tē sic. In oi gnatiōe ē aliqd qō fit fm se totū r illō ē foīa. r aliqd qō fit B. i. de q̄ dī ꝙ B fit B. sed illō de q̄ dī B fit B ē duplex ut pz ex pcedētib'. qr ul' ē sbm ul' opp^m^ ḡ i oi gnatiōe regrunt ista tria ex qb' ipz gnatū cōpōit. s. vnū qō fm se totū fit: r duo q̄ fiūt B. i. de q̄ dī fieri B. s. sbm r oppo^m^. vbi gra. si gnaret musica duo de qb' dī fieri B qr hō fit music' r nō music' fit music'. Unde alia ex de sbo r opposito ponit pbs ut pz in textu. Et 2tor mouet B dubitationē sup illō qō dī. s. ꝙ oē gnatū cōpōit ex his trib'. s. ex sbo: foīa: r ꝓuatiōe. Ex q̄ i rei vitate sē tn duo p^na^ q̄ sē ptes rei gnate. s. mā r forma: qm ex ꝓuatiōe nō pt gnatū, cōpōi: qr ꝓuatio ptiue recedit. ¶ Ad illō dupl' rndet. p ꝙ pbs itelligit B de gnato icōpleto. s. qō ē eno i via gnatiōis: qr i tali gnato exigunt tria. s. mā foīa r ꝓuatio. qm gnatū icōpletū bz ptē de foīa: r ptē de ꝓuatiōe foīe. fꝫ gnatū cōpletū ē cōpositū tn ex duo b'. s. ex mā r foīa. Alt' rndet. s. q. pbs nō itelligit ꝙ gnatū sit cōpositū ex istis trib': fꝫ solū cōponit ex mā r foīa: fꝫ ꝓuatio ē de dispōne gnati. qr sp q̄ usq; gnatū sit cōplete gnatū hēt aliqd de ꝓuatiōe tmi ad quē. r sic q̄dāmō dispōit p ꝓuationē: nō qr ꝓuatio sit pz ei'. Ex qb' pt itelligi ꝙ gnatū cōpletū regrit duo p^na^ tn ut māz r forma: fꝫ gnatū icōpletū dū ē i fieri regrit tria p^na^: qō pt itelligi dupl' vnomō ꝙ cōpōat ex trib' ut vult p^o^ rnsio. alio mō ut solū cōpōat ex mā r foīa: uel parte foīe: r ꝓuatio regrat tanq̄ dispositio: nō aūt tanq̄ pars.

¶ Manifestū igit ꝙ si qdē sunt cause r pncipia eoꝝ q̄ nā sunt: ex qbus pmis sunt r fiūt nō fꝫ accētis: B vnūquodq; quod dī fm substātiā: q̄d fit ex subiecto r forma. Cōpōit enī music' hō ex hoic r musico q̄dāmō. Resoluc enī rōnes i rōnes coꝝ.

¶ Hec ē q̄rta ps p^na^ hui' capl'i in q̄ ōndit quō mā foīa r ꝓuatio sē p^na^. r ꝓtiet tres ptic'as: qr i p^a^ ōndit ꝙ solū mā r foīa sē p^na^ p se. i. 2^a^ ibi [Māifestū igit ē.] Ōndit quō ꝓuatio accidit mātē: r ēt ponit dīa int māz r ꝓuationēs. i. 3^a^ ibi [Unī est aūt r ē.] Soluunt q̄stiōes circa p^na^. ¶ In p^a^ igit ptic'a bu ꝓtis ōcl'at ꝙ solū mā r foīa sē p^na^ p se. r hec est 26^a^ 2° hui' lib: r q̄. pbat sic. Solū illa sē p^na^ p se ex q b' p se r p r nō fꝫ accētis sē r fiūt illa q̄ fiūt. fꝫ solū ex mā r foīa p se r p r nō fꝫ accētis sē r fiūt illa q̄ fiūt. ḡ solum mā r forma sunt p^na^ per se. hutus rōnis p ponitur maior. 2o minor. 3o vo declaratio minoris

que tal' ē. Ex illis sunt ⁊ fiūt p se ⁊ p̄ illa q̄ fiūt: i q̄rū rōnes resoluūtur eor rōnes. ſ̄ rōnes eor q̄ sunt resoluūtur i rōnē mā ⁊ forme. igit ex illis solū fūt ⁊ fiūt illa q̄ fiūt. q: solū resoluūtur i rōnes eor. mi nor: vo hui⁹ psilli ps: qm̄ rō homis musici resoluit in rōnes hois ⁊ musici: ⁊ ō hō music⁹ cōpōit ex homie ⁊ musica. ¶ Nōnda sūt ꝗ duo fm ꝓ⁰ꝯ. p̄ q̄ illud ex. plū ē de foīa accītali. i. de q̄litate. ſ̄ q̄ di ctū ē de q̄litate itelligēdū ē de substātia. idurit tm exēplū de q̄litate q: noti⁹ ē. ¶ Scdo ē nōndū fm ꝓ⁰ꝯ q̄ mā ⁊ foīa distiguuntur fm diffinitiones. ſ̄ nō in esse: q: nō separāt a se iuicē in eē ſ̄ separentur rōne. ¶ Nōndū ēt q̄ p. d. i textu q̄ illa sunt p̄n̄ᵃ p se ex qb⁹ res p se sūt ⁊ fiūt. Et dixit sunt ⁊ fiūt p̄iunctī: q: ꝗ̄ puatio sit per se p̄nᵐ ipi⁹ fieri nō tamē est p̄nᵐ per se ipsius esse. ⁊ sic apparet q̄ mā ⁊ forma sunt pnᵃ per se: q: ex hio per se cōponitur res. ſ̄ p̄uatio est p̄nᵐ per accīs: q: non est pars rei.

¶ Manifestū igit ē q̄ fiāt: q̄ fiūt ex his. Est autē subiectū numero qdē vnū: spe vo duo. Nō qdē enī ⁊ aux ⁊ oino mā numerabilis est. Hoc cnī aliqd magis ⁊ nō fm accīs ex ipso fit quod fit. Priuatio autē ⁊ ꝓrietas accidens. vnum autez species ut ordinatio: aut musica: aut aliorum aliquid sic predicantium.

¶ Hec ē: ⁊ ptic'a q̄rte ptis p̄ncipal' hui⁹ capl'i in qua dec'at qual' p̄uano accidit mā. ⁊ dat duas diffe rētias int' mām ⁊ p̄uationē. Accidit enī p̄uatio materie: q: mā sp cū bēt aliq̄ꝗ̄ forma p̄uat foīa opposita. ⁊ sic p̄uatio ⁊ mā sunt vnū fm ſbm: q: dicitur de eodē ſbto. ⁊ sunt duo fm ſpēz ⁊ diffinitionē. sed iter p̄uationē ⁊ mā z ponit duplex dīia. pᵃ ē: q̄ mā est nūabil' ⁊ p̄uatio nō: hoc ē mā nūat iter entia q: est vnū ens: ⁊ p̄uatio nō nūat inter entia: q: est nō ens. hec igit est pᵃ dīia. ſ. q̄ mā est ens ⁊ p̄uatio nō ens. Vñ digni⁹ est q̄ mā sit aliq̄ō demōstratus q̄ꝗ̄ p̄uatio. Scdā dīia ē: q: ex mā fit aliqd p se cuz sit ps rei. sed ex p̄uatione nō fit aliqd per se: sed solum p accīs cū nō sit ps rei. ¶ Sed ꝗ̄ sunt tria nōnda fm ꝓ⁰ꝯ. p̄ q̄ cū dī q̄ p̄uatio ē p̄nᵐ p accīs. ibi per accīs ē itelligēdū p accīo nēcium: qm̄ illō q̄ō est p accīs est duob⁹ modis. ſ. p accīs nēcīū ⁊ p acci dēs rax. p̄uatio ē p̄nᵐ p accīs nō rax sed nēciuz: q: p̄uatio ē necessaria gnātiōi. ¶ Scdo ē nōnduz fm ꝓ⁰ꝯ q̄ p̄uatio ꝗ mi'cet cū mā ⁊ nunq̄ꝗ̄ separatur ul'r a mā. sed q̄tū mā admiscet cū aliq̄ forma: tm admiscet cū p̄uatiōe forme opposite. ¶ Attamē ē itelligēdū q̄ de vtute fmonis ſ̄ ē dicē q̄ p̄uatio miscet cū mā: q: p̄uatio nō ē aliqd exīs in rez nā: qm̄ si p̄uatio ēt aliqd exīs in rez nā cū illa p̄uatio sit separabil' a mā: mā posset p̄uari p̄uatiōe: ⁊ sic p̄uatiōis ēt p̄uatio: ⁊ ita i ifinitū: ⁊ ēt seq̄retur q̄ p̄uatio ēt q̄dā forma pficies māz. q̄ō ē icōueniēs. Dico igit q̄ p̄uatio est sola carētia foīe in subiecto apto nato: ⁊ iō nō miscet real'r cū mā sed solū fm denoiationē. Cū enī mā caret aliq̄ foīa denomiat a p̄uatiōe illi⁹ forme: ⁊ dicit p̄uata illa forma. Sic igit sunt intelligēda q̄ dicunt de priuatiōe. ſ. q̄ est in mā: ⁊ q̄ est p̄iūcta cū mā: ⁊ q̄ miscet cū mā. oia ista sunt itelligēda fm denoiationē tm: qm̄ p̄uatio ita denoiat mām ac si ēt aliqd exīs in mā: ul' cōiūctū seu mixtū cū mā. ¶ Tertio nōndū fm ꝓ⁰ꝯ ꝗ̄ mā nō habet in se formā. ppriā: nec p̄uationem ppriā. q: si haberet p̄uationē ppriā aut formā. p priam: non reciperet omnem formam.

¶ Vñ est q̄ sic duo dicēda sunt eē p̄ncipia est autē sicut tria. Et est qdē sic cōia: ut si aliqs dicat musicum ⁊ imusicum: aut calidum ⁊ frigidum: aut ꝓsonās ⁊ icōsonās est autē sic nō. Ab alterutris enī pati ꝓria īpossibile est. Soluit autē ppterea q̄ aliud est subiectū ꝗ̄ enī nō est ꝓrium. Quare neq̄ꝗ̄ pl'a ꝓriorꝫ sunt p̄ncipia q̄dāmō: ꝗ̄ duo ut est dicē numero: neq̄ꝗ̄ iterꝫ penitus duo pp id q̄ō alterꝫ est esse ipsis ꝗ̄ tria. Alterum enim est esse homini: ⁊ non musico esse: ⁊ infigurato: ⁊ eri.

¶ Hec est 3ª particula quarte ptis p̄ncipalis hui⁹ capl'i in qua per p̄dicta solūnt q̄stiones circa p̄dicta p̄nᵃ narrādo qualiter est dicēdū p̄nᵃ eē duo. ⁊ q̄lit' est dicēdū p̄nᵃ eē tria. ⁊ qual'r est dicēdū p̄nᵃ eē ꝓria. qm̄ si q̄ratur quot sunt p̄nᵃ. dicēdū est q̄ si non fiat distinctio iter p̄nᵐ p se ⁊ p̄nᵐ per accīs: sic p̄nᵃ sunt tria: ut materia forma ⁊ p̄uatio. ⁊ si q̄ratur de p̄ncipijs p se quot sunt sic ē dicēdū q̄ sunt tm̄ duo ut mā ⁊ forma. ⁊ si q̄ratur an pnᵃ sin ꝓria: dicēdū ē q̄ q̄dā sunt ꝓria ⁊ q̄dā nō. Illa enī pnᵃ sunt ꝓria q̄ hīt istas tres ꝓditiōes. ſ. q̄ nō fiunt ex alijs: nēc ex alterutris. ⁊ ēt q̄ oia alia fiāt ex eis. Vñ nō omnia p̄nᵃ sunt ꝓria q: aliq̄ p̄nᵃ patiūtur a seiuicē. nā mā recipit formā. ⁊ sic patiē ab ea. sed ꝓria nō patiunt ab iuicē. Et addit ꝓ⁰ꝯ dicēs q̄ paticēs debet eē sil'e nō ꝓriū. Aliqua igit p̄nᵃ nō sunt ꝓria: q: mā nō ꝓriat alicui sed p̄uatio ⁊ forma sunt ꝓria. ⁊ ita apparet q̄ tot sunt p̄nᵃ ꝓria quot sunt p̄nᵃ per se ⁊ econuerso qm̄ solū duo sunt p̄nᵃ ꝓria. ſ. forma ⁊ p̄uatio ⁊ solū duo p̄nᵃ sunt pnᵃ p se. ſ. mā ⁊ foīa. ¶ Sz circa illud dictū pbi. ſ. ipo⁰ est ꝓria pati ab alterutris est intelligēdū q̄ pati est dupl'r. vno mō per corruptionē. alio mō per receptionem. Dico igit q̄ ꝓria patiunt a se iuicē per corruptionez qm̄ ꝓria agūt ⁊ patiunt ab iuicē corrūpendo se mutuo: sed ꝓria non patiunt ab iuicē per receptionē: q: ꝓriū nunq̄ꝗ̄ recipit suū ꝓrium. Et ita debet intelligi illō q̄ō hic dicit. ſ. q̄ ꝓria non patiuntur ab alterutris. ſ. per receptionem. ſ. q̄ vnū reliquum recipiat.

¶ Quot quidē igit p̄ncipia circa gnationez phisicor: ⁊ quomō tot sint: dcm est: ⁊ oñ sum est qm̄ oportet subijci aliqd ꝓrijs ⁊ ꝓria duo esse. Sed quodāmodo alio non necessariū. Sufficiēs enī erit alterꝫ ꝓriorꝫ facere abnātia: ⁊ pnātia mutationem.

¶ Hec est qnta pars p̄ncipalis hui⁹ capitulī. in qua ꝗ̄ recapitulat declarata dicēs q̄ dictū est quot sunt p̄nᵃ. dictū ē etiā quomō sunt p̄nᵃ. qm̄ sunt p̄nᵃ diuersa ⁊ necessaria in omni gnātione: ⁊ q̄dā sunt p̄nᵃ per se ⁊ quedā per accidēs que oia declarata sunt in hoc capl'o. Declaratū est etiā q̄ oportet aliquid subijci ꝓrijs. ⁊ declaratū est q̄ duo p̄nᵃ sunt ꝓria. ſ. forma ⁊ priuatio. vno tamen modo alterꝫ ꝓriorum. ſ. priuatio non est necessarium inesse rei cum non sit pars rei: sed alterum contrariorum

ſ. foīa suffīt i gnātiōe ⁊ corruptiōe: qm̄ eē foīe suffīcit i gnātiōe ⁊ nō eē foīe suffīt i corruptiōe iō ⁊ c.

¶ Tractatus q̄rt⁹ de p̄ncipijs in spāli. ſ. mā p̄uatiōe ⁊ forma. Capl'm p̄ᵐ de p̄ncipio materiali.

Abiecta autē nā scibilis est ſ̄ ano logiā. Sicut enīz ad statuā es: aut ad lectulū lignū: aut ad alioꝫ aliq̄ō hātiū formā in mā ⁊ iforme se bēt pri usq̄ꝗ̄ accipiat formam: sic ipsa se ad substantiam habet ⁊ hoc aliquid ⁊ q̄ō est.

Ste ē q̄rt⁹ tractat⁹ hui⁹ libri ꝓtinens duo capl'a: qm̄ p̄ᵐ ē de nā ipi⁹ mā. ⁊ᵐ vo ē de p̄uatiōe cū determinatiōe aliq̄lī de foīa ⁊ executiōe a pscrutatiōe de foīa separata. ⁊ ē totalit narratiuū: ⁊ icipit ibi: Tāgētes qdē. Primum capl'z ꝓtinet duas ptes p̄nᵗᵉᵒ qm̄ in p̄ᵃ determinat de mā ⁊ de ꝓditiōib⁹ materie. ¶ In 2ª ibi Q aūt figurat. Ex p̄dictis soluūtur dubia antiquoꝫ pp q̄ negauerūt gnātionē ⁊ corruptionē ⁊ ml'titudinem rez. Pria ps ꝓtinet q̄tuo: ptic'as: qm̄ i pᵃ termiatur de cognoscibilitate materie. In 2ª ibi Vnū qdē. determinat de vnitate ul' entitate mā. In 3ª ibi Primū qdē. epilogat determiata. In 4ª ibi Utq̄ ēt. excusat se pbs a q̄dā q̄stiōe. ¶ Prima igit ptic'a hui⁹ partis ē narratiua in q̄ narrat q̄ nā subta. i. mā pᵃ ē scibil' fm anologiā. i. cōparationē ad mām accītitū rez artificialiū: qm̄ cū volum⁹ de cl'are ei⁹ nām dicim⁹ ipam eē aliqd cui⁹ ꝓportio ē ad subam nobis notā. i. ad subaz cōpositā. ⁊ sic ad nām cōpositā ul' ad foīaz. ⁊ ē sic ꝓportio cupri ad idolū: aut ligni ad scānū. ⁊ ul'r sic vniforme se bēt p̄usq̄ꝗ̄ suscipiat foīaz ita ipa mā se bēt ad substātiū Et exponit subam cui compat ista nā subta. d. q̄ ē suba. i. foīa aut ꝗ̄ aliqd. i. cōpositū. ⁊ ita apget q̄lit mā pᵃ cogscit q: nō cogscit nisi p cōparationē ad mām accītitū ⁊ artificialiū: ita q̄ si ꝗ̄ obcat notificari dicet q̄ mā pᵃ ē vnū itelligibile. q̄ō sic se bēt ad subaz cōpositā ⁊ ad foīaz subalē: sic bō se bēt ad boiem albū ⁊ ad albediuē. ⁊ sic liguū se bēt ad scānū ⁊ ad foīaz scāni. ¶ Nōnda sūt ꝗ duo fm ꝓ⁰ꝯ. p̄ q̄ mā pᵃ nō pt itelligi p se cū nō sit aliqd i actu habēs qditatē: sed itelligit fm cōparationē pp latentiā sue subē. ꝗ ꝓ⁰ꝯ. Vñ ē itelligēdū q̄ illa q̄ sūt nobis p̄ nota sūt accītia scibilia. ⁊ ſba nō cogscit nobis nisi p sua accītia: q: accītia scibilia ōtermiata ꝓsequunt foīaz ⁊ ditincta accītia distictā foīaz: ſ̄ mām nō ꝓsequūtur aliq̄ accītia sensibilia determiata. iō foīa subal' ē nob magis nota q̄ꝗ̄ mā pᵃ ⁊ ꝗ̄ rōne q̄litatū sensibiliū q̄ ōtermiate ꝓsequuntur foīaz. Q igit dicat ꝓ⁰ꝯ q̄ mā pᵃ nō ē aliqd i actu hīs qditatē: nō obet sic itelligi. ſ. q̄ mā pᵃ nō bēt entitatē distictā a foīa q: illō ē ſ̄z. ſ̄ obet sic itelligi. ſ. q̄ mā pᵃ nō ē aliqd i actu hīs i se foīaz sbales ppriā. vñ p̄ q̄dā forma pficies māz. q̄ō ē icōueniēs. Dico cūdo ē nōndū fm ꝓ⁰ꝯ q̄ suba p cōparationem ad quā cogscit mā pᵃ ē foīa subal'. ⁊ ēt sba cōposita. ⁊ ꝗ̄ inuit i tertu. Vñ dic ꝓ⁰ꝯ q̄ pbs exposuit subam cui compat hec nā. ſ. nā materie. qm̄ sba dī de congregato ex hac nā ⁊ foīa. ⁊ ēt dicit de forma. ⁊ ista nā dī in respectu sube ꝓgregate ex hac mā ⁊ ex forma. ⁊ ēt dī in respectu foīe: ⁊ ē illō p q̄ō suba ē demonstrata in actu. Vñ est itelligēdū q̄ mā pᵃ cogscit p anologiā ad subam cōpositaz ⁊ ad formā. ⁊ forte magis itelligit p cōparationē ad subam compositā q̄ꝗ̄ p cōparationē ad formā qm̄ mā pᵃ cogscitur p ꝗ̄: q: ē aliqd sic se hīs ad ſbas cōpositas uel ad formas substātiales. sic suba cōposita se habet ad artificialia ⁊ formas artificiales. ⁊ sic in cognoscendo mām p̄mam comparamus ipsam ad subas cōpositas que sunt materie artificialium.

¶ Vnū qdē igit p̄ncipiū ē: nō sic vnū exīs neq̄ꝗ̄ sic vnū sicut hoc aliqd. vnū aūt fm q̄ rō. Amplī⁹ autē ꝓrium huic p̄uatio ē. hec autē quomō duo: ⁊ q̄mō pl'a dcm ē.

¶ Hec ē 2ª ptic'a p̄ᶜ partis p̄nᵗᵉᵒ hui⁹ capl'i in q̄ narrat q̄lē vnitatē seu entitatē bēt mā pᵃ. Vñ dicē pbs q̄ mā pᵃ ē vnū p̄nᵐ cōe oib⁹ entib⁹ trāsmutabilib⁹ q̄ alt'anī iuicē: ſ̄ nō ē sic vnū q̄ sit suba simplex exīs i actu sic foīa. nec ē sic vnū sic suba cōposita ex mā ⁊ foīa. ſ̄ ē vnū ens i pō ad oēs foīas sbales ⁊ accītales gnābiliū ⁊ corruptibiliū ⁊ p̄ter ſbs p̄nᵐ ē aliud p̄nᵐ qō ē foīa ⁊ rō cui p̄uatio ē ꝓria. ſ̄ quomō ista duo. ſ. foīa ⁊ p̄uatio se bēant dcm ē. Cū ſ̄z nōnduz q̄ ꝓ⁰ᵉʳ. pbat ſbs tripl'r q̄ mā pᵃ nō ē aliqd i actu hīs forma. ppriā. ⁊ rō ei⁹ pᵃ ē ista. si mā pᵃ bēret formā ppriā: sic ipa pmanēte nō recipet aliā formā: ſ̄ sta ti corrūperet q̄ꝗ̄ cito alia foīa gnāret. Cū ſ̄ rō ei⁹ est hec. mā pᵃ recipit oēs foīas māles. ſ̄ nō recipit aliqd fm q̄ bēt illō. ſ̄ fm q̄ ē i pō ad illō. q̄ mā pᵃ ē i pō ad oēs foīas māles. ⁊ p ꝓs nullā bēt i actu. Cū 2ª vo ei⁹ rō ē ista. q: oīs trāsmutatio ēt alt'atio: q: oīs trāsmutatio q̄ ē circa subm i actu siue circa subam cōpositā ē alteratio. si igit mā pᵃ ēt ens in actu hīs formā. seqtur q̄ gnātio i subaz ēt alt'atio. seqtur ēt q̄ oēs foīe aduenientes ēnt accītia. q: oē aduenīēs enti i actu ē accīs. ¶ Et qb⁹ rōnib⁹ ꝓs videt q̄ mā nō pōt siml'i formari diuersis formis substātialib⁹: q: si mā haberet aliq̄ꝗ̄ formā ppriā nō posset aliā recipe manente pori: ſ̄ ꝗ̄ non sequeret si due forme substātiales possent esse sil' in eadē mā. Sed alibi videt q̄ ꝓ⁰ꝯ dicat ꝓriū: ga 3º celi dicit q̄ mā recipit formas mixtoꝫ mediātib⁹ formis elemētoꝫ. ⁊ sic sil'i mā sunt foīa mixti ⁊ foīa elemēti. Dic q̄ foīe elemētoꝫ manēt i mixto. ⁊ cū q̄libet ps mixti sit mixta: seqtur q̄ foīe elemētoꝫ sil' sūt i eadē pte mām. Iō dicēdū ē fm itētione ꝓ⁰ᵉʳ q̄ due foīe sbales nō remisse: ſ̄ cōplete i actu nō pnt eē sil' i eadē pte mām: ſ̄ nī ptes foīe remisse ul' quaz aliq̄ ē remissa ⁊ aliq̄ i actu cōpleto: bñ pnt eē sil'. nūc vo si mā bēret foīam sbalē ppriā pītem ipaz ul' nēcio ei pīūctā: illa foīa nō posset itēdi ⁊ remitti: q: tūc ēt corruptibil': ⁊ p ꝓs mā pᵃ ēt corruptibil'. cui⁹ oppositū patebit iferi⁹. ⁊ sic si mā pᵃ bēret ppriā foīaz illa ēt ens i actu cōpleto nō remisso. ⁊ p ꝓs mā nunq̄ꝗ̄ recipet aliā ipa pmanēte ⁊ oīs alia foīa aduenīēs ēt accīs: q: oē aduenīēs enti i actu cōpleto nō remisso: sed ultia actualitate exīs i actu: ē accīs. mā igit exīs i actu cōpleto p formā nō remissā: ſ̄ cōpletā ⁊ pfectā nō pt recipe aliq̄ꝗ̄ foīaz nisi accītalē. ¶ Intelligēdū ē q̄ cū pb. d. q̄ mā p̄ma nō est ens i actu nō debet itelligi q̄ mā non sit aliqua res existens in mundo determinata distincta ab omni alio: ita q̄ nō sit in rerū natura actualiter existēs imo materia est eternaliē in actu actualitate p̄sentie seu exītie: sed intelligit q̄ mā non est in actu formali. ita q̄ sit in actu fm formā uel hīs formā determinatā isepabilem ab ea.

¶ Primũ quidẽ igit dictum ẽ q̃ pncipia ꝯria sunt. Posteri⁹ autẽ quod necesse ẽ: ⁊ aliõ quodã subijci: ⁊ cẽ tria. Ex his aũt nũc manifestũ est que differẽtia ꝯrioꝝ. ⁊ quomodo se habent ad inuicem principia: ⁊ quod sit subiectum.

¶ Hec ẽ ꝫ ⁹ticula p̃ᶜ ptis p̃nᵘᵒ hui⁹ capl'i. i qua pbs epilogat. d. q̃ dictũ ẽ q̃ p̃nᵃ sunt ꝯria. ⁊ postea est dictũ q̃ pter ꝯria op̃z ponẽ subiectũ. ⁊ sic q̃ tria sunt p̃nᵃ. dcm ẽ ẽt q̃ ẽ differẽtia ꝯrioꝝ. q. dcm ẽ q̃ forma ẽ p̃nᵐ p se. ⁊ q̃ ꝑuatio ẽ p̃nᵐ p accñs. ⁊ dcm ẽ quõ se hñt ad iuicẽ p̃nᵃ: ⁊ qd ẽ subiectũ ꝯrioruꝫ.

¶ Nõnda sunt hic tria ꝫ ⁹ᶜˢ circa subiectũ ꝯriorũ. p̃ q̃ modus exñtie eiᵒ. s. materie p̃ᶜ ẽ q̃ nõ ẽ qd demõstratũ i actu: ꝫ ẽ q̃st mediũ iter nõ eẽ simpl'r ⁊ eẽ in actu. vñ itelligo q̃ nõ eẽ puꝝ simpl'r nihil. s. qõ nõ ẽ i põ neci actu. Et q̃ eẽ i actu itelligo foẽ ꝫ ul' hñs formã. ⁊ ẽ ueꝝ q̃ mã ⁹ ẽ mediũ p abnegationẽ iter ens ⁊ nõ ens. q: mã ⁹ nec est puꝝ nihil: nec est ens i actu cũ nõ sit foẽ nec hñs formaꝫ. vñ nõ ens simpl'r: ⁊ eẽ ens i actu nõ sunt ꝑdictoria ut hic patet. ¶ Scõo ẽ notãdũ q̃ accidit substantie eiᵒ. s. materie p̃me q̃ sit i põ ad oẽs formas: nõ q̃ põ sit i ꝑfectione eiᵒ: ita q̃ sit ps diffinitiõis eiᵒ: qõ ꝑbat dupl'r. p̃ sic. q: si põ eẽt i ꝑfectione eiᵒ: tũc eiᵒ eẽ destrueret ablatiõe potẽtie ⁊ p̃ñtia forme ad quã hẽt potẽtiã ut recipet eã. ⁊ ul'r si põ eẽt i ꝑfectione eiᵒ: tẽ ꝑfectione eiᵒ corũpereꝫ apd gñationẽ. ¶ 2ᵒ. ꝑbat idẽ sic. põ ẽ i ꝑdicamẽto ad aliqd: si igit põ eẽt de essentia materie: mã eẽt i ꝑdicamẽto ad aliqd: ⁊ nõ i ꝑdicamẽto substãtie. ¶ Intelligẽdũ ꝗm ⁹ᶜˢ ꝗ i mã ẽ quedã põ que ẽ respect⁹ ad formã q̃ põ corũpit i aduẽtu forme: ⁊ ista põ nõ est de eẽntia materie q: mã manet in aduẽtu foẽ: ⁊ põ corũpit. ⁊ cãs pp quã op̃z ponẽ talẽ potẽtiã in mã que corũpitur in aduẽtu forme. inuit ⁹ᶜᵒʳ. ꝛꝛ. metaᶜᵉ. ⁹ᵗᵒ. ꝛꝛ. ⁊ est ga si nulla põ exñs in mã corũperetur in aduẽtu forme: tũ mã postq̃ recepisset formã eẽt in põ ad eandẽ formã sicut ꝑus erat. ⁊ sic mã postq̃ recepisset formã posset eã recipere sic ꝑus. ⁊ sic corũpum posset redire idẽ nũo ⁊ sic idẽ bis gñareꝫ: qõ ẽ ipossibile. Reliquitur igit q̃ in aduẽtu forme corũpatur põ ad illã formã. Vñ ⁹ᶜᵒʳ si mã fuerit vna: ⁊ generãs vnũ: ⁊ põ vna: tũc illõ qõ fit: erit vnũ: ⁊ ⁹ᶜᵒʳ ꝛꝛ. metaᶜᵉ. cõmẽto. ꝛꝛ. ondit q̃ nisi eẽt talis põ que corũpit in aduẽtu forme difficile aut ipoᶜᵉ eẽt vitare gn corũpti posset redire idẽ nũo: q: si nõ eẽt talis põ que corũpereꝫ i aduẽtu foẽ: tũc post corũptionẽ alicui⁹ forme mã se hẽret oino eodẽ mõ i habitudie ad illã formã quomõ se hẽbat añ gñationẽ ciusdẽ forme. sicut igit añ gñationẽ foẽ fuit in põ nãli ad illã formã: ita post corũptionẽ illius forme eẽt mã i põ nãli ad illã formã sic ꝑus. ꝫ oia põ põt reduci ad actũ. igit foẽ corũpta posset nãliter iterũ gñari qõ est ipoᶜᵉ. Dicẽdũ igit q̃ duplex ẽ põ. s. receptiua ⁊ respectiua. p̃ᵃ põ. s. receptiua manet ꝑ. sed põ respectiua corũpit i aduẽtu forme.

¶ Tertio ẽ nõndũ ꝗm ⁹ᶜˢ hic q̃ mã ⁊ foẽ dependẽt a se inicẽ. sic q̃ neutra p̃t eẽ sine reliq. vñ dicit ⁹ᶜᵒʳ. q̃ ꝗm sustẽtat formã. q: foẽ ꝫ q̃ foẽ nõ p̃t eẽ sine ꝗ o: ꝫ foẽ sustẽtat subiectũ ꝗm q̃ est eiᵒ cõplemẽtũ ⁊ sic ꝫ q̃ ꝗiectũ nõ põt denudari a foẽ.

¶ Vtꝝ ãt substãtia ꝑs aut subiectũ: nondũ manifestũ ẽ. Sz q̃ p̃ncipia tria: ⁊ quõ ⁊ qs modus eoꝝ dictuꝫ ẽ. Quot qdẽ igit ⁊ que sunt p̃ncipia ex his cõsideretur.

¶ Hec ẽ q̃rta ⁹ticla p̃ᶜ ptis p̃ncipal' hui⁹ capl'i. in q̃ pbs excusat se a determiatiõe isti⁹ q̃stiõis. s. utruꝫ foẽ sit magis ꝗ q̃ mã aut compositũ. ⁊ ⁹ᶜᵒʳ affirmat duplicẽ cãm hui⁹. pᵃ ẽ: q: i p libro istud nõ ẽ declarandũ. s. utꝝ foẽ sit magis substãtia q̃ mã: ꝫ in secũdo videbit ꝗ. Secũda cã est: ga illõ nõ declarat in hac scientia. sed in scientia diuina: ⁊ ꝗ est meli⁹.

q Quod autẽ singulariter sic soluit. ⁊ antiq̃rũ defect⁹ dicam⁹ post hec. Querẽtes eni ꝗm ꝑbiã p̃mi vitatẽ ⁊ nãm rex diuterũt ut in viã q̃dã aliã abscedẽtes ob ifirmitatẽ. ⁊ dicũt neq̃ fieri eoꝝ q̃ sunt nulluꝫ: neq̃ corũpi ꝑ id quod neciuꝫ ẽ fieri quod fit. aut ex eo qõ ẽ. aut ex eo quod nõ ẽ. Ex his ãt utriq̃ ꝯ possibile ẽ eẽ. Neq̃ eni quod est fieri ꝑtingit. Est eni iã neq̃ ex eo quod nõ est nihil utiq̃ fieri. Subijci eni aliqd oportet.

¶ Hec ẽ ꝛᵃ ꝑs p̃ncipal' hui⁹ capl'i in qua ex determinat circa nãm materie docet ꝑbs soluẽ rõnes antiquoꝝ: ꝑ q̃s negabãt p̃nᵃ ⁊ gñationẽ ⁊ transmutationẽ ⁊ multitudinẽ rerũ. hec ꝑs ꝑtinet tres ⁹ticlas q: in ꝑ⁹ ponit error: ãtiquoꝝ: ⁊ rõ erroris. In ꝛᵃ ibi |Nos ãt dicim⁹.| Ponit vna rõio ad iterrogationẽ antiq̃rũ. In ꝛᵃ ibi |Unde qdẽ igit modus.| Ponit aliã solutio. In ꝑ⁹ igit ⁹ticla hui⁹ ꝑtis ꝑbs ꝑponit itẽtionẽ suã. ⁊ etiã ponit positionẽ ãtiq̃ruꝫ cũ rõne positiõis. d. q̃ ꝑ ꝑdicta singulariter. i. tũ mõ soluit defect⁹. i. dubitatio ãtiquoꝝ q̃ tãq̃ ꝗmi ꝑbantes. s. ꝑmenides ⁊ melissus q̃rẽtes ꝑscrutari nãm rei ꝗm ꝑbicã vitatẽ ⁊ nõ nalẽtes eã ꝑ defectũ exercitij in logica inuenire necedẽtes a via vitatis ꝑ ifirmitatẽ ⁊ ignorãtiã suã in logica diuertẽrũt i q̃dã aliã viã. s. in falsã ⁊ erroneã dicẽtes q̃ ul' lũ ens ꝑt fieri ul' corũpi: ⁊ ꝗ ꝑ hãc rõnẽ: q: si aliqd fieret neẽe ẽ q̃ fiat aut ex eo qõ ẽ: aut ex eo qõ ñ ẽ: ꝫ utrũq̃ illoꝝ ẽ ipoᶜᵉ. nã nõ ꝑt fieri ex eo qõ ẽ q: iã eẽt añq̃ fiẽt. nec ex eo qõ nõ: q: ex eo qõ nõ ẽ nihil põt fieri. cũ sit declaratũ q̃ in oi gñatione regrit subiectũ. Et ⁹ᶜᵒʳ format eoꝝ rõnẽ sic. si aliqd gñat aut gñat ex ente aut ex nõ ente. ꝫ illõ qõ generat nec gñat ex ente nec ex nõ ente. q̃ nihil gñat ⁊ q̃ gñatio nõ fiat ex ente. ꝑbat sic. gñatũ dũ gñat est illud qõ nõ est: sed ens est illud qõ est. q̃ nõ gñatur aliqd ex ente. ⁊ ul'r q̃ gñatio nõ fiat ex non ente. ꝑbat sic. omne qõ gñatur est aliqd duꝫ gñatur. sed non ens non est aliqd. ergo nõ ens nõ generat nec est gñatio ex nõ ente: q: semp oportet aliquid subijci ei qõ fit: ut ostensum est supra. ¶ Unde intelligendum q̃ cognita natura materie prime solutur illa dubitatio: q: ꝑ ⁹ᶜˢ hic sermo demõstratiuus est natus soluere omnes questiões accidentes in re. ¶ Intelligẽdũ etiaꝫ q̃ sermo demõstratiuus ꝑfectissimus qui est per potissimã diffinitionẽ rei tãq̃ per mediũ: innatus est soluẽ oẽs questiones accntes in re. q: talis diffinitio est ꝑnᵐ cognitiõis oium accñtiũ ẽntialiũ illi⁹ rei. non tũ q̃libet demõstratio est nata soluere oẽs questiões accñtes i re: q: possum scire aliqd de re. s. ꝑdicatũ ꝑ diffinitionẽ accepũ ab vna cã: qõ qdẽ ꝑdicatũ i est ei ꝑ illã cãs: ⁊ errare circa aliõ ꝑdicatũ qõ iest eidem rei ratione alteri⁹ cause. sed diffinitio completa que comprehẽdit omnes causas ducit in cognitionẽ omniuꝫ accidentium ẽntialium.

¶ Et p̃ter cõtigẽs augmẽtãtes nõ eẽ mlta dñr: ꝗ tũ qõ ẽ. Illi igit talũ accipiebãt opinionem propter ea que dicta sunt.

¶ Adhuc isti antiq ultra ꝗ q̃ negabãt gñationem ⁊ corũptionẽ argumẽtabãt eoꝝ rõnẽ ponẽdo aliud icouenies dicẽtes q̃ nõ fit mlta entia: ꝫ vnuꝫ tũ. qm cũ ipi ponerẽt vnũ p̃nᵐ mãle tũ. ⁊ ex illo nihil gñari: habuerũt dicẽ q̃ illõ p̃nᵐ semp manet vnũ ꝫ subam. ⁊ sic habuerũt dicẽ q̃ nõ fit plta entia. Sz tũ ⁹ᶜᵒʳ aliꝫ adducit. d. q̃ cũ nõ erit gñatio nec corũptio nõ erit foẽ nec mã. ⁊ cũ non fuerit mã nec foẽ qb⁹ res trãsmutant oia erũt oino vnũ simpl'r. ¶ Intelligẽdũ ẽ q̃ p ens ⁊ nõ ens i ꝑposito nõ ꝑbẽt itelligi solũ ista gñabilia. s. ens i sua cõitate: ⁊ ei⁹ oppᵐ. ꝫ p ens ⁊ nõ ens debẽt itelligi entia spãlia ut aer ⁊ nõ aer. ignis ⁊ nõ ignis. ⁊ sic de q̃libet alia ꝑ. Et q̃ sic debeat intelligi patet q̃m ꝑ hãc rõnẽ dixit Anaxagoras q̃libet eẽ in quolibet ꝗm ꝑm ut visuꝫ est supꝫ. ¶ Intelligẽdũ etiã q̃ i dicta rõne hec ꝑpositio ex: significat illud ex q̃ est gñatio tãq̃ ex subiecto nõ tãq̃ ex opposito. vis igit rõnis hui⁹ cõsistit i hoc q̃ si aer debet gñari op̃z q̃ gñet ex aere aut ex nõ aere tãq̃ ex subo si gñat ex aere: ⁊ cũ subiectũ gñatiõis ꝑsistat sequitur q̃ aer ꝑsistit anteq̃ gñet: qõ est impoᶜᵉ. si vo det q̃ aer gñet ex nõ aere tãq̃ ex subiecto. sequitur q̃ nõ aer. i. ꝑuatio aeris recipit aerẽ. i. formam aeris qõ ẽ ipoᶜᵉ. Vñ ꝑ ens ꝗ intelligo formã ꝑalẽ uel mãm ut ẽ sub forma. ⁊ p nõ ens intelligo ꝑuatiõẽ ul' mãm ut ẽ suũ ꝑuatiõe foꝝ ꝑalis. ¶ Notãduꝫ q̃ ⁹ᶜᵒʳ. ꝑbat hic q̃ gñatio nõ ẽ ex ente. ⁊ ꝗ sic. Ista dispositio que ẽ gñari ex nõ ente siue ista trãsmutatio aut ẽ i gñato cõpleto aut nõ. nõ in gñato cõpleto: q: qñ gñatũ est in actu tũc nõ habet talẽ dispositionẽ. q: tũc nõ gñat amplⁱ⁹. si vo nõ fit in gñato cõpleto ꝫ ꝗ cõpleto. tũc illa trãsmutatio erit in ꝑuatiõe. s. in nõ ente. si eni res fieret ex nihilo ibi nõ ꝑcederet aliqd in q̃ eẽt illa trãsmutatio nisi ꝑuatio. ⁊ ꝗ totũ est inopinabile. sed moderni recipiũt tale inopinabile siue tale impoᶜᵉ ꝑ ꝗ assueti sunt a pueritia audire ipsum. ⁊ consuetudo est altera nã.

¶ Nos ãt dicim⁹ qdẽ ex eo qõ ẽ: aut ex eo qõ nõ ẽ: fieri aut qõ ẽ: aut qõ nõ ẽ aliqd facẽ aut pati aut q̃libet ꝗ fieri. Uno qdem mõ nihil differt: ut medicũ aliqd facẽ aut pati: aut ex medico aliqd eẽ aut fieri. q̃re q̃m ꝗ duplr dicit: manifestũ ẽ q̃m ⁊ ex eo qõ ẽ ⁊ ex eo quod nõ ẽ: ⁊ q̃d ẽ aut facere aut pati. Edificat qdẽ igit medic⁹ nõ ꝗm q̃ medic⁹: ꝗ ꝗm q̃ edificator: ⁊ albus fit nõ in q̃ꝗtũ medic⁹: sed in q̃ꝗtũ niger. Ad: dicat autẽ: ⁊ nõ medicus fit in q̃ꝗtũ ẽ medic⁹. Q̃m ãt maxime ꝑprie dicim⁹ medicũ aliqd facẽ aut pati aut fieri ex medico: nõ ꝫ q̃ medicus ꝗ patiat: aut faciat manifestũ ẽ ex eo quod nõ ẽ fieri ⁊ ꝗ significat in q̃ꝗtũ nõ ẽ. Quod illi qdẽ nõ ꝑcipiẽtes deliquerũt: ⁊ ꝑ hãc ignorãtiã intrũ ignorauerũt q̃ nihil opinati sunt fieri: ne q̃ eẽ aliꝝ sed auferre oẽm gñationem.

¶ Hec est ꝛᵃ ꝑticula ꝛᶜ partꝫ p̃nᵘᵒ hui⁹ capl'i in q̃ ꝑbs ponit vnã solutionẽ ad rõnẽ ꝑdictã: hec igit ꝑticula ꝑtinet tres ꝑtes: q: in ꝑ⁹ ꝑbs ponit vnã distinctionẽ. In ꝛᵃ ibi |Nos aũt sicut ⁊ ipsi.| Ꝑ distictionẽ ponẽdo solut dictã rõnẽ quo ad ꝗ: q: ꝑbat nihil posse fieri ex non ente. In ꝛᵃ ibi |Sil'r aũt nec ex eo.| Solut istã rõnẽ q̃ ad ꝗ q̃ ꝑbat nihil posse fieri ex ente. In ꝑ⁹ igit ꝑte hui⁹ ꝑticule ꝑbs ponit talẽ distinctionẽ. ex ente ul' ex nõ ente fieri aliquid ꝑtingit dupl'r. s. ul' per se ul' per accñs. Sicut enim medicũ facere aliqd aut pati aliqd ꝑtigit duplicẽ eodẽ mõ ens ul' nõ ens facẽ: aut pati aliqd ꝑtingit dupl'r siue ex ente ul' ex nõ ente fieri aliqd: sed medicũ facẽ aut pati aliqd ꝑtingit dupl'r: ul' per se ul' per accñs. illõ eni facit medic⁹ per se qõ facit ꝫ q̃ medic⁹: ⁊ illud facit medicus per accñs qõ fac nõ ꝫ q̃ medic⁹. ut medic⁹ per se curat ul' medicat: ga curat ⁊ medicat ꝫ q̃ medic⁹: sed medic⁹ per accñs edificat q: nõ edificat ꝗm q̃ medic⁹ ꝫ ꝗm q̃ edificator. Et eodẽ mõ ex ente ul' ex nõ ente fieri aliqd ul' ens aut nõ ens facẽ ul' pati aliqd ẽ dupl'r. s. ul' per se ul' per accñs. illõ fit ex ente p se qõ fit ex ente ꝫ q̃ ens. ⁊ illõ fit ex ente p accñs qõ fit ex ente nõ ꝗm q̃ ens. ⁊ eodẽ mõ est de nõ ente. ¶ Istã igit distinctionẽ nõ ꝑcipiẽtes antiq deliq̃rũt ⁊ ꝑ ignorãtiã hui⁹ distictiõis opiati sũt nihil fieri. ⁊ sic oẽm gñationẽ auferebãt. ¶ Sed hic sũt tria notãda. ꝑᵐ notãdũ ẽ circa distictionẽ quã ꝑbs ꝗ põit. ꝛᵐ ẽ circa p se. ꝛᵐ vo notãdũ ẽ circa in q̃ꝗtũ. ¶ Circa igit ꝑᵐ ẽ nõndũ q̃ illa distictio quã ꝑbs põit hic nõ ẽ distictio alicui⁹ termi icõplexi. nec ẽ distictio i ens p se ⁊ i ens p accñs ut aliq dñr: ꝗ ꝑ distictionẽ ꝑpõnũ. vñ ⁹ᶜᵒʳ dicẽ ꝗ debem⁹ distinguẽ ꝑpõneo coꝝ i. antiquoꝝ. s. ex ente fit aliqd ex nõ ente fit aliqd. medic⁹ edificat ⁊ medic⁹ curat ⁊ hᵒ. q: ꝑñt accipi de virtute ꝗmõis ul' ꝗm usũ loq̃ndi. ⁊ ista distictio ẽ pencs ꝗm modũ amphi. q: vno mõ accipiũtur iste ꝑpõnes. ꝑprie ⁊ de virtute ꝗmonis. alio mõ ꝫ q̃ soliti sum⁹ dicẽ. i. ꝗm usũ loq̃ndi auctoꝝ. q̃m ꝫ q̃ accipiunt de virtute ꝗmonis solũ denotat q̃ ꝑdicatũ insit ei ꝑ: o quo subiectũ supponit. ⁊ isto mõ est illa uera. s. medic⁹ edificat. ⁊ ꝗ si idẽ hõ sit medic⁹ ⁊ edificator. vñ sicut illa ẽ uera edificator edificat: q: ille hõ edificat ꝑ: o q̃ supponit ille termin⁹ edificator. eodẽ mõ illa est uera medic⁹ edificat: ga ille hõ edificat ꝑ: o q̃ supponit ille terminus medicus. vñ de virtute ꝗmonis illa ꝑpositio medic⁹ edificat nõ significat nisi q̃ ille idem qui est medicus edificat. ⁊ hec est uera ponẽdo q̃ idẽ homo sit medic⁹ ⁊ edificator. sed si huiusmodi ꝑpõnes accipiantur nõ ꝗm q̃ mariã significationẽ: sed ꝗm usuꝫ loquẽdi auctoꝝ ut frequẽter sumunt. sic ꝑpositio affirmatiua denotat ꝑdicatũ inesse subiecto cũ reduplicatione subiecti. ⁊ sic illa medic⁹ edificat est falsa: ga significat q̃ medicus inquãtũ medicus edificat. certum enim est q̃ illa medicus edificat de virtute sermonis non significat idem q̃ illa. medicus in quantuꝫ medicus edificat. ¶ Dico igitur q̃ illa distictio est penes ꝫ modũ amphi. q: tota oratio est

virtute sermonis usus loq̃ntis

multiplex: eo q; pōt accipi, p eo qō significat de vnte fmōiis: ⁊ p eo qō significat fm usū loquēdi ⁊ ipropē. Et eodē mō sē oēs oēs oneſ distiguēde q̄ fiūt i vno sēsu ⁊ faciūt aliū cuiusmodi sē mlte, ppōnes auctētice. Sed q; ista multiplicitas nō sit i dictiōe: ſz i ōne: ps p. 2rēs dicētē q; pbs icipit nūare modos fm q̄s dī: q; medic⁹ agit ſ aut patiē ⁊, notificare q; sit duo modi. s. vn⁹ p se ⁊ ali⁹ p accīs. ⁊ sic appet q; tota oīo pōt sumi diuersimode. i. p se ul' per accīs. ¶ Intelligēdū ēt q; cū dī medic⁹ p se curat accipiē curare, p p actu. ⁊ tūc ē idē dicē medic⁹ p se curat: q; medic⁹ ē p se curatiuus. ¶ Scdo ē itelligēdū q; ly p se i exēplo de medico ⁊ edificatore. s. cū dī medic⁹ p se curat: edificato: p se edificat dicē pseitatē q̄rti modi positi ab ari. i li⁹ poste. q modus ē modus cāndi ut ps p lynconicēs. ⁊ est q̄rt⁹ modus qñ subm ul' i subo ē cā effectiua p̄dicati: ut ps i exēplo pbi. v3. iterfect⁹ iterijt ul' morīt pp iterfectionē. aut iterfect⁹ ul' vlnerat⁹ iterijt p se i q̄rto mō qz i subo ē cā effectiua p̄dicati. nā trāsmutatio ē cā termi trāsmutatiōis i gñe cause efficiētē. nē āt cū medic⁹ curet p artē medicie: subm hui⁹ ē cā effectiua p̄dicati. ⁊ itelligo q; ad ſ q; sit pseitas q̄rti modi op3 q; illō q; pncipal' significat p subs sit cā effectiua illi⁹ qō significat pncipal' p p̄dicatū sic ē i istis iterfect⁹ iterijt medic⁹ curat. forte tñ ista ex mā fit aligd p se: ly p se dicē pseitatē scōi modi: ⁊ q̄ tiēs dī p se totēs p opp⁷ dī p accīs. ¶ Tertio est nōndū circa inq̄tū pōt teneri dupl' ut reduplicatiue ul' specificatiue. qñ tenet reduplicatiue tūc i po: ⁊ at duo. s. calitatē ⁊ ul'tatē qz si tal' ppō sit vā op3 q; illō sup qō cadit reduplicatio sit cā p̄dicati ⁊ ēt q; p̄dicatū dicat ul' de illo sup qō cadit reduplicatio. vbi gra. si illa sit uera bō inq̄tū medicus ē curatiu⁹ op3 q; medic⁹ sit curatiu⁹ ⁊ q; medic⁹ sit p se cā curatiōis: ⁊ ēt q; oīs medic⁹ sit p se cā curatiōis. Et adhuc ad vitatē tal' reduplicatiue regrūtur alia duo. s. q; p̄dicatū isit subo ⁊ ēt q; illud sup qō cadit reduplicatio isit subo. uerbi gra. si illa sit vā. sor. inq̄tū medic⁹ ē curatiu⁹ o3 q; sortes sit medic⁹: ⁊ q; ēt sit curatiu⁹. ⁊ sic ad vitatē reduplicatiue regrunt 4⁰r. s. q; illō sup qō cadit reduplicatio sit cā p̄dicati in aliq̄ gñe cāe: qñ reduplicatio pōt fieri rōne cuiusq̄ cause. Scdo q; p̄dicatū isit illi ul' sup qō cadit reduplicatio. 3⁰ q; p̄dicatū insit subo. 4⁰ q; illō sup qō cadit reduplicatio isit subo. Si vo inq̄tū teneat specificatiue sic dicē aliq̄ rōnē spālē circa subs fm quā rōnē p̄dicatū icst subo. ⁊ sic nō op3 q; p̄dicatū isit ul' illi sup qō cadit reduplicatio. nec ēt regrit q; illō sup qō cadit reduplicatio sit cā p̄dicati: nī po⁷ē q; qñq̄ sit cā. ⁊ sic hec ē vā. Ens inq̄tū ens ē subs metha⁶. ⁊ sil' illa ens inq̄tū mo⁷ē subs li. phi. Sz si q̄rat quō hec sit vā medic⁹ inq̄tū medic⁹ curat. pt dici q; illa ē vā fm qō iquātū tenet specificatiue qz medic⁹ nō inq̄tū alb⁹ nec iquātū edificator curat: ſz curat p rōnē medicie nec ex ſ segtur q; oīs medicus curat. Ufi illa nō ē vā. medic⁹ inq̄tū medic⁹ ē curatiuus, put inq̄tū tenet reduplicatiue. ſz ista medic⁹ iquantū medic⁹ curat est uera, put inq̄tus tenet specificatiue.

¶ Nos aūt ⁊ ipsi dicim⁹ fieri qdē nihil simpl'r: ex eo qō nō ē: ſ tñ fieri ex eo q; nō est ut ſz accīs. Ex p̄uatiōe enī qō ē qdē p se nō ens: nō i exñte fit. Mirabile aūt videt ⁊ ipo⁷e sic fieri aliqd ex eo quod nōn est.

¶ Nec ē: ª pſz 2ª pticle: 2ª ptis pn⁷ᵗᵉ hᵒ capl'ū. i q̄ pbs p distictionē iā positā soluit rōnē ātiq̄rū qñ dicūt si aliqd gñet. aut igit gñat ex ente: aut ex nō ente: ſz nec sic nec sic. ⁊ c. Rñdet cōcedēdo cū eis q; nec ex ēte nec ex nō ente gñat aliqd p se: qz nec ex ente iquātū ens gñat aliqd p se: nec ex nō ente inquātū nō ens p se aliqd gñat: ſz ex nō ente aliqd gñet p accīs ⁊ ēt ex ente gñat aliū p accīs. Mirabile tñ videbat antiqs q̄lit' aliqd posset gñari: ⁊ tñ nec ex ente nec ex nō ente. ⁊ qz hac distictionē int' p se ⁊ p accīs nō pcepunt. iō simpl'r dixerūt ⁊ sine distictione q; nihil oino gñat: qz nec ex ente nec ex nō ente pt aliqd gñari. ¶ Ufi nōndū q; ſz q; iquātū tenet reduplicatiue sic ē mālfestū q; nec ex ente inquātū ens fit aliqd. nec ex nō ente iquātū nō ens fit aliqd qz si ex ente iquātū ens fieret aliqd tanq̄ ex subo: tē ex oi ēte fieret aliqd ens tanq̄ ex subo. eodē mō si ex nō ente inq̄tū nō ens fieret aliqd tanq̄ ex sbo tē ex oi nō ēte fieret aliqd tāq̄ ex subo. q̄rū utrūq; ē flz. ⁊ iō cū p se valeat idē qō inq̄tū pcedēdū ē q; nec ex ēte nec ex nō ēte fit aliqd p se. ſz si teneat specificatie adhuc nec ex ēte inq̄tū ens fit aliqd. nec ex nō ēte inq̄tū nō ens fit aliqd. qz nec rō entē ē p se cā subtiua gñatiōis. nec ēt rō nō entē. ſz q̄lit' ex nō ente fit aliqd p accīs tanq̄ ex subo nō p se ſ decl'at 2ᵗᵒʳ sic. gñatio fit p se ex mā pª tanq̄ ex sbo: sed pᶜ mat'ic accidit q; sit non ens. i. q; sit p̄uata foza ad quā trāsmutat. ⁊ iō ex nō ente. i. ex p̄uatiōe fit aliqd p accīs tanq̄ ex sbo: qz ex illo fit aliqd p accīs qō accidit illi ex q̄ fit aliqd p se. ⁊ sic ex nō ente. i. ex p̄uatiōe nō fit aliqd p se ſz p accīs tanq̄ ex sbo. ¶ Et q; ex p̄uatiōe nō fiat aliqd p se tanq̄ ex sbo. pbat 2ᵗᵒʳ sic. si aliqd fieret ex p̄uatiōe tanq̄ ex sbo cū illō ex q̄ fit aliqd p se tanq̄ ex sbo sit p se ps rei ⁊ ēt sit subm alterātiōis seqret q; ens cū p se ex p̄uatiōe tanq̄ ex pte: ⁊ q; p̄uatio posset alt'ari. qō ē ipo⁷ᵉ. ¶ Intelligēdū tñ ē fm 2ᵗᵒʳ q; q̄tus p̄uatio sit pn⁷ᵗᵉ p accīs: qz accidit subo ex q̄ fit gñatio: tñ ē pn⁷ᵗᵉ necessariū: qz si p̄uatio foze nō pcedēt in subo nihil gñaret ex eo. ¶ Itē nōndū fm 2ᵗᵒʳ. ⁊ innit i ter. q; p̄uatio ē nō ens p se. ⁊ mā ē nō ens p accīs.

¶ Sit' āt nec ex eo qō ē: neq̄ q̄d ē fieri: nisi fm accīs. Sic aūt ⁊ ſ fieri eodē mō: ut si ex aīali aīal utiq̄ fiat ⁊ ex quodaz aīali quoddā aīal: ut si canis ex q̄ fiat. Fiat qdē enī utiq̄ nō solū ex q̄dā aīali canis: ſ ēt ex aīali. Sed nō inquātum est aīal. Est enī iam hoc. Si aūt aliqd debet fieri aīal non fm accīs non ex animali erit.

¶ Postq̄ pbus soluit rōnē pbantē q; ipossibile est aliqd fieri ex nō ente qñ uer est per se. tñ bñ fit aliqd ex nō ente p accīs. nūc in ista 3ª pte 2ª pticle 2ª ptis pn⁷ᵗᵉ huius capl'i pbs soluit istā rōnē quo ad hoc: qz pbat q; ipo⁷ᵉ est aliquid fieri ex ente: ⁊ sol'o cōstitit in hoc q; ex ente nō fit aliqd per se tanq̄ ex subiecto. tamē per accidēs pōt aliqd fieri ex ente. cuius ratio est qz illud ex quo fit aliquid tanq̄ ex subiecto per se debet p̄ituari illo uel forma illius qō fit. cuz igitur ens non p̄ituetur entitate nō pōt ens p se trāsmutari ad ens seu ad entitatē. ⁊ ideo ens non fit per se ex ente tanquam ex subiecto: qa nihil fit ens ex aliquo iquantum habet entitatē. ⁊

sic ens nō fit p se ex ente tāq̄ ex subo. ⁊ ſ declat pbs exēplariē sic. Poam⁹ q; canis gñet ex eq̄ tāq̄ ex mā siue ex subo: nō pp ſ debem⁹ dicē q; aīal p se gñet ex aīali. i. ex mā ut est sub forma aīal' sed p accīs qz accidit q; mā fit ſ foza aīal' eōi ex ea gñatur aīal: qz ut dicē 2ᵗᵒʳ. si ex aīali ſ ē ex mā ut ē sub foza aīal' p se gñaret aīal origet q; aliqd mutaret i mām illi⁹ qō bēt: ita q; mā mutaret i formā aīalis fm q; bēt eā. qō ē ipo⁷ᵉ. imo ſ accidit materie fm q; mutat ad formā ut illā bēat. Ufi ſ aīal p se gñaret ex ſ nō aīali. i. ex mā cui accidit p̄uatio huius forme: ⁊ ita appet q; nec ex ente p se: nec ex nō ente p se gñat ens. nō enī gñat ens ex ente p se tanq̄ ex sbiecto: ſ ē ex ente inq̄tū bēt entitatē: qz sic aliqd mutaret ad aliqd ſz q; bēt illō. nec etiā gñaret ens p se ex nō ente tanq̄ ex sbiecto: qz sic p̄uatio recipet formā cui ē p̄uatio: qō ē ipo⁷ᵉ: uerūtñ tas ex ente q̄ etiā ex nō ente fit aliqd p accīs. ¶ Intelligēdū tñ fm pbm q; cū dicim⁹ aliqd fieri ex nō ente nō ītēdim⁹ p hoc remouē oēs entitatē ab illo ex q̄ fit. q̄tuſ cui mā sit p̄uata entitate ul' foza ad quā trāsmutat nō tñ p̄uat oī entitate qz sp bēt aliq̄ foz mā ē ēt i se aliqd ens receptiuū oīus foz̄az mālīū

¶ Et si aliū qō ē. nō ex eo qō ē: neq̄ ex eo qō nō ē. Nō enī ē ex eo qō nō ē: dc:ñ ē nobis qd significet qñ inquātū nō est. Ampliᵒ aūt ⁊ eē oē: aut nō eē nō remouetur.

¶ Sic igit appet q; nec aliquid gñat ex ente simpl'r nec ex nō ente simpl'r ut extimauerūt antiq. Iā enī decl'am⁹ qd ītēdim⁹ cū dicim⁹ aliqd gñari ex non ente. qz nō ītēdim⁹ remouē oē eē: nec cū dicim⁹ aliqd gñari ex ente ītēdim⁹ affirmare oē eē. Istō aūt vbū. s. cū dicim⁹ ex nō ente aliqd gñari eē oē nō remouet. exp̄it 2ᵗᵒʳ dicēs cū dicim⁹ aliqd gñari ex nō ente nō ītēdim⁹ negationē totī entis. ⁊ cū dicim⁹ aliqd gñari ex ente nō ītēdim⁹ affirmationes totī entitat. ſ ē nō ītēdim⁹ q; aliqd fit ex oi nō ente. nec ēt ītēdim⁹ q; aliqd fiat ex oi ente. sū tñ aliqd fiēt ex ente p se. i. ex ente iquātū ens: illud fieret ex oi ente. ⁊ eodē mō ē de nō ente. ¶ Intelligēdū est q; illō ex q̄ aliqd gñat tanq̄ ex sbto est mā cui accidit q; sit p̄uata tali foza. i. foza ad quā trāsmutat ⁊ ēt sibi accidit q; sit sub tali foza fm spēm. Ufi si aīal gñet ex aīali tanq̄ ex sbiecto accidit materie q; sit sub foza aīal'. ⁊ ēt accidit materie q; sit p̄uata foza aīal'. nūc āt ex illo gñat aliqd p accīs. qz accidit illi ex q̄ p se gñat. ⁊ iō si canis gñaret ex eq̄ nō gñaret ex aīali nisi p accīs: qa accidit materie q; sit sub tali foza fm spēm ad quā trāsmutat. ¶ Dicīs pt rñderi ad fozas rōnis ātiq̄rū qñ dī si aliqd gñat aut gñat ex ente aut ex non ente. uerbi gra si aer gñat: aut gñat ex nō aere tanq̄ ex sbiecto: aut ex aere. Dico q; aer nec p se gñat ex aere nec ex nō aere: ſ ē ex p̄uatiōe foze aeris. ſz si vn⁹ aer trāsmutat i aliū aerē: ille aer gñat⁹ p accīs fit ex aere: ⁊ p accīs fit ex nō aere. qz p se ex mā pª cui accidit q; fit sub foza aeris: ⁊ sub p̄uatiōe foze aeris. ¶ Et si tu dicas loquam de istis ppōnib⁹ ut sē p accīs vē. p te ex ente fit ens q̄tus p accīs. ⁊ p nūs aliqd est ante q̄ gñet. ⁊ ēt si ex nō ente fit ens sequit q; non ens alterat. ¶ Dico q; ex vno ente fit aliud ens ut ex vno aīali aliū aīal. p accīs tñ. sed ex eodē ente fm numerū nūq̄ fit idē ens fm numerū. tñ ex aliq̄ ente fit idē ens ſz spēz: ſz ex ſ nō segtur q; aliqd ē ante q̄ gñet. bñ tñ sequit q; aliqd sit ens ante q̄ aliud ens gñet. Dico ēt q; ex nō ente fit aliqd p accīs ſz ex ſ nō sequit q; p̄uato alteret: ſz solū segtur q; mā cui accidit p̄uatio alteret. ¶ Sz hic dubitatur q: ñ aliqd ē p se subiectū gñatiōis: ⁊ ex illo fit gñatio p se tanq̄ ex subo: ⁊ tē ops pcedē q; illō ex q̄ p se aliqd gñat fit ens ul' nō ens: qz alterū p̄dictoriū dī de q̄libet. si illō ex q̄ p se aliqd gñat fit ens. igit ens est illō ex q̄ aliqd per se gñat. ⁊ p nūs ex ente per se aliqd gñat. si vo illō ex quo aliqd gñatur. fit nō ens. sequit q; ex non ente aliqd per se gñat. qō tñ pbs hic negat. ¶ Itē si ex mā pma p se fit aliqd ⁊ cū mā pª fit ens segt q; ex ente per se fit aliqd. qō tñ negatū est. ¶ Dicēdū igit q; ly per se pōt cē uel pars extremi in ppōne: ul' determiatio cōpositionis siue pōt dicere vnū sensuz orātiōis si sit ps extremi. sic cōcedo tale ppositionē ens est aliqd ex q̄ per se aliqd gñat: sed est uera p accīs. ⁊ sic totū illud est p̄dicatū. s. aliqd ex q̄ per se aliqd gñatur. si vo dicat modus cōpōnis siue sensum ppōnis qō pro eodē hēo ad pñs sic dico q; illa est falsa. s. ens est aliqd ex quo per se aliqd gñatur: qz denotatur q; hec est per se ens est aliqd ex quo per se aliqd generatur qō est falsum. similī ista. Istud ex q̄ aliqd gñatur per se est non ens si ly per se dicat sensuz p positiōis sit hec est falsa. si vo sit pars extremi sic ē uera per accīs tñ. Et si dicat uolo log ſz q; per se determinat cōpositionē siue fm q; dicit sensū vnū ppōnis. ⁊ sic alterū illorū est falsa fm q; ly p se dicē modū uel sensum ppositionis. Et cū dicit q; alterū p̄dictoriorū dicit de quolibet dico q; uerus est simpl'r ⁊ absolute dicēdo q; hoc est ens uel hoc est nō ens: tñ nō oportet quocūq̄ mō. vbi gratia. hec est uera sor. est alb⁹. uel hec sor. est nō alb⁹. ⁊ tamē utraq̄ illarū est falsa: sor. p se est alb⁹. sor. per se nō est alb⁹. ¶ Ad illud qñ dicitur q; ex mā pª per se fit aliqd cōcedo fm q; per se dicit modū ul' sensuz ppōnis. Sed ex hoc non segtur q; ex ente p se fit aliqd. Ufi ab inferiori ad supius cū pseitate ut dicē modū uel sensum ppositiōis nō tenet ptia. qz non segtur homo per se est risibilis. q̄ aīal per se est risibile. nec ualet ptia homo inq̄tū homo est risibilis uel animal inquantuz animal est risibile. igitur homo inquantum animal est risibile. ergo ⁊ c.

¶ Unus quidem igit modus hic ē. Aliᵒ āt qñ cōtigit eadē dicē fm potētiā ⁊ actuz. Hoc aūtē determiatū est in aliis per certitudinem magis. Quare fm q; uere dicimus defectus solutuntur: propter quos coacti remouent predictoz quedam: propter hoc enim in tātum destiterunt pōres a via in generationē ⁊ corruptionē ⁊ oino mutationē. Hec enim utiq̄ visa nā oēm soluit hanc ipsorum ignorantiam.

¶ Hec est 3ª pticula 2ª ptis pncipalis hui⁹ capl'i. in qua pbs ponit secūdā solutionez ad rōnē antiq̄rū d. q; vn⁹ modus solūdi defectū antiquoz̄ est modus predictus. s. per distictionē int' illō qō est per se: ⁊ illō qō est per accidēs: sed ali⁹ modus soluē

di rōnē p̄dictā est per distictionē iter ens in actu ⁊ ens in potētia. cū igit q̄rit utrū ex ente uel ex non ente fit aliqd tanq̄ ex subo: sic debet itelligi qō ut p̄ns dictū est. rūdēdū est per distictionē: q̄ ens dicit dupl'r. s. ens in actu ⁊ ens in potētia. ⁊ sil'r non ens dicit dupl'r. s. nō ens in actu ⁊ nō ens in potētia. iō dicēdū q̄ ex ente in actu ipo^le est aliqd fieri tanq̄ ex subo: q̄ sic gñatū eēt anteq̄ gñaret. ſ ex ente in potētia fit aliqd tanq̄ ex subo. Sil'r ex non ente in actu fit aliqd tanq̄ ex subo. ſ ex nō ente in potētia ad formā nō fit aliqd tanq̄ ex subo. In B igit p̄stit ista 2ª rōsio. s. q̄ illō qō gñat ex aliquo gñat ex illo tāq̄ ex subo qō ē in pō ad formā gñati. sed nō gñat ex illo subiectiue qō actu bēt formā gñati. q̄: cū subm gñatiōis p̄cedit ipm gñatū: si generaret subiectiue ex illo qō bēt formā gñati: seqret q̄ gñatū eēt anteq̄ gñaret. ga cū mā est actu sub forma gñati tūc gñatū est actu. igit si mā hñs actu formā gñati eēt subm gñatiōis seqret q̄ gñatū eēt anteq̄ gñaret. ista distinctio de ente in potētia ⁊ ente in actu patet magis per certitudinē i alijs scētijs. v3 o^o metha. Et per istas distictiōes. v3. p se ⁊ p accīs ⁊ per ens in potētia ⁊ ens in actu soluūtur dubitatiōes antiquoꝝ pp q̄s negabāt gñationē ⁊ corruptionē ⁊ oēm mutationē: ſ cognita nā materie p^c soluit oīno ignorātia ⁊ dubitatio eoꝝ circa gñationē ⁊ corruptionē. ¶ Notāda sūt hic duo ꝓm 2res. p q mā p^a est mediū int nō eē purū ⁊ esse purū. qd nō est itelligēdū ꝓm q̄ ista duo sunt ōdictoria q̄: certū est q̄ int ōdictoria nō est mediū. ſ per nō eē purū debet intelligi illō q̄ nō est in rerū nā. s. purū nihil. ⁊ per eē purū debet itelligi ens in actu ut forma uel de se formā hñs. ¶ Secūdo est notādū ꝓm 2res. q̄ si antiq̄ cōp: ebēdissent eēntias ist^o nature. s. materie: tūc affirmarēt oē qō ipi negauerūt in gñatiōe ⁊ B significat ipm. s. Aristotelē iuenire hāc cām. s. mālē ⁊ scire eā p̄ncipal'r. ¶ Notādū ꝓm Lynconiēsem q̄ ens diuidit in ens i actu ⁊ ens in potētia. ⁊ utrūq̄ istoꝝ. i. tā ens in actu q̄ ens in potētia diuidit ulteri^o. q̄: ens in actu dī dupl'r. v3. ul'q̄: ens p̄ntial'r existit ⁊ B est eē in actu actualitate p̄ntie. ⁊ sic mā p^a est ens in actu q̄ p̄ntial'r existit. alio mō dī ens i actu: q̄: est ens cōpletū q̄: est forma uel formā hñs per ptē sui. Et sil'r ens in pō dī dupl'r. s. ul'q̄ illō qō nō est p̄ntial'r. sed po^le est eē ut dies crastina. ⁊ illō ē ens i pō ad exīdū. Alio mō dī ens in pō qō p̄sential'r ē ſ ē icōpletus ⁊ impfectū ⁊ sic mā ē ens in pō. vno igit mō ē uerꝝ q̄ ex pō ente fit actu ens. Alio mō est uerus q̄ ex actu ente fit ens i potētia. q̄m ſ p ens in potētia intelligam^o ens icōpletū p̄sential'r tñ exīs. ⁊ p ens i actu ens pfectū nōdū exīs sic ex ente in potētia fit actu ens ⁊ ex semine plāta. sed ſ p ens in actu itelligam^o illō qō p̄ntial'r ē. ⁊ p ens i pō illō qō nō est sed pōt eē sic debemus dicere q̄ ex ente in actu fit potentia ens q̄: ex semine qō p̄ntialiter est fit potētia ens. s. plāta que nondum est. quare.

¶ Laptꝫ 2^m tractat^o q̄rti declarās nām ⁊ necessitatē p̄uiatiōis cum aliqli determinatione de forma.

t Angētes qdē igit ⁊ alteri qdē sunt ipa: sed nō sufficiēter. Primus qdē enī ꝓfitenī simpl'r fieri aliquid ex eo qō nō est iquātus pmenidē recte ē dicē. Postea videt ipis si ve ē numero vna: pō tm ⁊ vnā eē: ſ B differt plīmus.

i Stud ē 2^m ca^m hui^o tractat^o i quo declarat nā ⁊ necēitas p̄uatiōis. ⁊ ēt determiat aliq̄ lit^e de forma. ⁊ ꝓtinet septē ptes p̄n^les. q̄m i p^a narrat isufficiēcia antiquoꝝ i determinādo de p̄uatiōe. In 2ª ibi [Nos qdē.] Ponit pb̄s ueras dīias iter p̄uationē ⁊ mātz. In 3ª ibi [Quidā āt.] Narrat pp quā cām qdā antiquoꝝ despexerūt p̄uationē dicētes eā nl'o mō eē p̄n^m. In 4ª ibi [Existēte quodā diuio.] narrat q̄ p̄uatio ē p̄n^m necium i gñatiōe. In 5ª ibi [Corrūpit āt sic.] Declarat q̄lit mā p^a ē nā ignabilis ⁊ icorruptibil'. In 6ª ibi [De p̄n^o āt.] Ponit qdā excusatio a p̄sidratiōe de gouēdā formis oñdēdo ad quā sciam p̄tinet determiare de formis illis. In 7ª ibi [Que qdē igit sunt p̄n^a.] epilogat ꝓtinuādo se ad sequētia. In p^a igit pte p̄n^li hui^o capl'i pb̄s narrat antiq̄rū isufficiētia i determinādo de p̄uatiōe. ⁊ eoꝝ insufficiētia ꝓstit i hoc q̄ ipi nō distinxerūt p̄uatiōes a mā. ⁊ i B dupl'r defecerūt. ¶ Dic igit pb̄s p q̄ q dā sūt tāgētes ipam mām: ⁊ aliquo mō ad vitates appropiquauerūt: ſ non sufficiēter ⁊ innit pla. ut d. 2^tor. q̄m solus plato fuit ꝓpiqu^s videt uerum in hac nā: sed tm̄ ꝓtinet de hac nā nō dixerūt sufficienter: sed dupl'r defecerūt. p̄ q̄: credebāt q̄ mā sit nō ens sic p̄uatio. ⁊ B dixerūt pp rōnē p̄menidis q̄ fuit illa: qcqd ē p̄ter ens ē nō ens. ſ mā nō ē illō ens p̄ter qō q̄libet ē nō ens. igit mā ē nō ens. ⁊ ꝓm B ꝓcesserūt q̄ p̄uatio ē de suba materie. ⁊ iō cōcesserūt q̄ aliqd fit simpler ex nō ente inq̄tū ē nō ens. Sic enī aliqd fit simpl'r ex mā ita ꝓcesserūt q̄ aliqd fit simpl'r ex nō ente. i. ex p̄uatiōe q̄: dixerūt p̄uationē ⁊ mām eē idē oio. ¶ Scō defecerūt: q̄: dixerūt q̄ si mā ⁊ p̄uatio ē vna numero ꝓm subm neēe ē q̄ sit vna pō. i. rōne ⁊ diffinitiōe ut exponit 2^tor. s. ista plīmū dīnt. s. eē vnū numero: ⁊ eē vnū diffinitiōe. Intelligēdū hic q̄ mā ⁊ p̄uatio dicunt vnū nūo: q̄: p̄dicanī de eodē nūo. q̄m de eodē nūo de quo ve dī q̄ ē ma de eodē ve dī q̄ ē p̄uatū forma. ⁊ iō dixerūt ātig q̄ mā ⁊ p̄uatio sūt idē ſ diffinitiōe. Nā dixerūt q̄ q̄cūq̄ uere p̄dicanī de eo dē numero hñt oīno eādē diffinitiōē. ⁊ B ē falsū. uerūtm̄ de vtute ꝓmonis ē ꝓcedēdū q̄ q̄cūq̄ sunt idē nūo sunt idē spē. ⁊ q̄cūq̄ sūt idē spē sūt idē ꝓm diffinitiōē. q̄: q̄cūq̄ sunt idē spē hñt eādē diffinitiōē. ⁊ p q̄ns sūt idē ꝓm diffinitiōē. Unde cū pb̄s d. q̄ q̄cūq̄ aliq̄ sunt idē nūo ⁊ diuersa ꝓm diffinitiōē: ponit actū exercitū p actu significato. Et intelligit q̄ aliq̄ p̄dicātur de eodē numero q̄ tm̄ sunt diuersa ꝓm diffinitiōē. ⁊ B ē uerꝝ q̄re. quia. ſ ⁊ c.

¶ Nos qdē enī mām ⁊ p̄uationē alteram dicim^o. Sz hoꝝ hāc qdē nō eē ꝓm accīs mām. p̄uationem autē per se non esse.

¶ Hec ē 2^a ps p̄n^les hui^o capl'i. i q̄ pb̄s pōit vas dīias iter p̄uationē ⁊ mātz. ⁊ pōit duas dīias quaꝝ p^a est q̄ mā ē p accidens nō ens. ⁊ p̄uatio ē p se nō ens. ¶ Unde intelligēdū q̄ mā dī nō ens p accīs: q̄: mā dī eē nō ens rōne alteri^o sibi ꝓiūcti. s. rōne p̄uationis: ſ p̄uatio dī nō ens p se q̄: ē nō ens: nō q̄: ꝓiūgit alicui nō enti: ſ p ꝓpriā rōnē p̄uatiōis dicitur eē nō ens. ⁊ sic mā p^a dī nō ens p accīs: q̄: ratiōe adiūcti. ⁊ p̄uatio ē nō ens p se q̄: nō rōne alteri^o ſ rōne ꝓpria. ¶ Intelligēdū tm̄ q̄ illa ꝓpō. s. mā est nō ens de vtute ꝓmonis nec ē ve p se nec p accīs.

sed itellect^o pb̄i est ille q̄ aliqd de q̄ ve dī ipz eē nō ens ve p̄dicat de mā denoiatiue: q̄: p̄uatio cuiusciūq̄ foīe ē nō ens: q̄: nō exīstit i rez nā ſ z ē sola carētia foīe ē ſbto apto nato. nec aliquā entitatē pōit i ſbto. ut p̄ns declaratū ē. nūc vo p̄uatio p̄dicat de mā denoiatiue. q̄: ucz est q̄ mā est p̄uata aliq̄ foīa ut foīa aeris ul'ignis: ſ tm̄ est va per accīs: q̄: ꝓtingit eā eē falsā cū mā posset eē ſ foīa qua p̄uat. Unde pb̄s cū dicit mātz eē p accīs nō ens intelligit q̄ aliqd nō ens p̄dicat p accīs de mā. ⁊ sic ponit actū exercitū per actu significato. i. ponit eē p p̄dicari.

¶ Et hanc quidē propere ⁊ substātiā aliqualiter materiā. p̄uationē aūt nequaq̄.

¶ Scōa dīia iter mām ⁊ p̄uationē est q̄ mā est ꝓpe ſbstātia que est foīa nō q̄ sit foīa. ſ hñs formā. ſ p̄uatio nō est ꝓpe forma nec hñs formā. ¶ Intelligēdū est q̄ mā dī eē ꝓpe forma: q̄: mā ē suscepti na foīe ita q̄ foīa pōt vniri māe sic suo pfectibili. sed p̄uatio nō est ꝓpe forma: q̄: foīa ⁊ p̄uatio nunq̄ pōt sil'r vniri: nec se pōt sil'r compati in eodē nūo. ¶ Notāda sūt hic q̄tuo: ſ 3^rem. p q̄ mā ē ens in pō. ⁊ est aliqd cui accidit p̄uatio nō i sua suba p̄uatio aūt ſ 3 q̄ p̄uatio est nō ens p se. ¶ Scōo est notādū ꝓm 2res. q̄ q̄: p̄uatio accidit māe. ex B apparet q̄ oē hñs mām est gñabile ⁊ corruptibile. q̄: in nā māe est p̄uatio foīe. ⁊ si in nā sua eēt foīa nō recipet alias suas foīas nisi ens gñaret ex ente. quē admodū si in nā sua eēt p̄uatio simpl'r. tūc oīno uibil gñaret ex ea. ē igit q̄ q̄ cōposita ex eē ⁊ nō eē. ⁊ sic apparet hic qnq̄. p q̄ oē hñs mām est gñabile ⁊ corruptibile. 2° q̄ in nā māe ē p̄uatio foīe. ⁊ hoc itelligo denoiatiue ul' negatiue sic q̄ p̄uatio inest māe nō pp aliā cām agētē: sic nō eē inest cuilibet in cāto ex se: q̄: nō p cām agētē: q̄m nulla est causa agēs pp quā nō eē inest mō antichristo. ⁊ eodem mō nō est aliq̄ cā agens pp quā p̄uatio antichristi nūc iest māe. Et iō dic 2^or q̄ in nā māe est p̄uatio foīe nō q̄: p̄uatio sit de eēntia māe. ſ q̄: p̄uatio inest māe per solū defectū agētis. p̄ducētis foīas. Tertio apparet q̄ mā in nā sua nō est formata: q̄: nulla foīa inest māe nisi p agēs educēs formā de pō māe. Quarto apparet q̄ si mā in se hēret aliq̄ formā. tūc ens gñaret ex ente. s. in actu p formam tanq̄ ex subiecto. Quinto appet q̄ si in nā māe eēt p̄uatio simpl'r. i. p̄uatio cuiuslibet foīe nihil gñaretur ex mā q̄: in mām p̄uatā oī foīa non pōt recipi actio uel act^o alicui^o agētis nālis. ¶ Tertio p̄ncipaliter est notādū ꝓm 2^rem q̄ ex B. s. q̄ in nā māe est p̄uatio foīe appet q̄ corpa celestia nō hñt mātz oīno: q̄: tūc eēnt gñabilia ⁊ corruptibilia pp mixtionē p̄uationis cū nā coz. ¶ Quarto est notādū ſ 3res q̄ nihil aliō est cā gñatiōis ⁊ corruptionis q̄ mā p^a pp nō eē qō est mixtū in ei^o suba. ¶ Sed intelligēdū est q̄ Aui. p sue pbice ca. 3° videt dicere ꝓriū. nā dic q̄ mā ꝓm se nō est p̄n^m corruptiōis. ſ q̄: est adiūcta foīe hñti ꝓriū. Dico igit q̄ 2^or itelligit q̄ nihil aliō est cā ſbiectiua positiua gñationis ⁊ corruptionis q̄ mā p^a. Uerūtm̄ mā p^o nō est cā sufficiēs gñatiōis ⁊ corruptiōis. ſ regrit aliqd aliud. s. agēs ꝓriū foīe pficiēti mātz. Unde in hō genijs hñtib^o oīno q̄litates ꝓsiles in oī ꝓte nunq̄ est corruptio ab itrinseco. q̄: in talib^o nō ē nisi p̄n^m passiuū corruptiōis ⁊ p̄n^m passiuū sine actiuo non sufficit. Et hoc intelligit Aui. d. q̄ mā p^a nō est p̄n^m sufficiens corruptionis.

¶ Quidā āt qō nō ē magnū ⁊ paruū sit: aut sit utrūq̄: aut seoꝝ sz utrūq̄. Quare penit^o alter modus est hic trinitatis: ⁊ ille uscz qdē eni ad B pueniūt q̄ opz quādā suppōi nām. Hac tm̄ vnā faciūt. Etenīz si aliqs du alitatē fac dicēs magnuz ⁊ puuz ipaz: nihilomin^o idē fac. alterā eni ōspexit

¶ Hec est 3^a ps p̄n^les hui^o ca. in q̄ narrat cā pp quam antiq̄ despexerūt p̄uationē negātes ipaz esse p̄n^m. ⁊ ꝓtinet ista ps duas ꝓticulas: q̄: in p^a narrat defect^o seu error ꝓlatonicoꝝ circa p̄uationē. In 2^a aūt ibi [Subiecta qdē.] Ponit rō erroris. In p^a igit ꝓticula hui^o ptis. o. pbi. q̄ qdā. i. platonici posuerūt mām eē p̄n^m ⁊ dixerūt magnū ⁊ paruū eē p̄n^a mālia rez. ⁊ sil'r cū B dixerūt nō ens. i. p̄uationem eē magnū ⁊ puū. ⁊ sic nō distinxerūt iter p̄uationē ⁊ mām. nec posuerūt p̄uationē esse tertiū p̄n^m. Et supplēdū ē q̄ platonici posuerūt aliō p̄n^m. s. ideā ſ siue platonici posuerūt magnū ⁊ puū cōiunctim eē p̄n^m mālē: ita q̄ ambo ꝓiūctiz ꝓstituāt vnū p̄n^m mālē. siue posuerunt utrūq̄ seorsum eē p̄n^m mālē: semp aliquo mō posuerūt tria p̄n^a. ſ alter est modus trinitatis p̄n^ez quē isti ponunt a mō trinitatis quē nos ponimus: q̄: isti platonici ponūt illa tria p̄n^a. s. magnū. puū. ⁊ ideā. ſ nos ponim^o mātz formā ⁊ p̄uationē eē p̄n^a: ⁊ sic platonici q̄tū ad aliqd bñ dixerūt. ⁊ q̄tū ad aliqd male dixerūt: q̄: in B q̄ posuerūt q̄z dā nām ſbiectā. s. p̄n^m mālē tm̄: in B bñ dixerūt. ⁊ q̄uis posuerūt duo ex parte p̄ncipij mālis tm̄ illa reducunt in vnū ⁊ in duas nās diuersas. q̄: ambo illa sūt in gñe p̄ncipij mālis. sed in eo q̄ dixerūt alterā nāz. s. p̄uationē negātes eā eē de nūo p̄n^ez in hoc male dixerūt. Unde breuiter in hoc bñ dixerūt. q̄: posuerūt p̄n^m mālē. sed in hoc male dixerūt: q̄: posuerūt p̄uationē nō esse p̄ncipiū distinctum a materia.

¶ Subiecta qdē mā cuz forma cā est eoꝝ que fiunt sicut mater. altera vo ps ꝓiectatis multoriens imaginabit ad maleficium ipsius protendēti intellectuz: necq̄ eē penitus: ⁊ esse extra omne.

¶ Hec est 2ª ꝓticula 3ª ptis p̄n^les hui^o capl'i. in qua ponit rō erroris platonicoꝝ pp quā posuerūt mātz eē p̄n^m ⁊ negauerī p̄uationē eē p̄n^m. ⁊ cā pp quā posuerūt mām eē p̄n^m fuit illa: q̄: mā pmanet in gñato ⁊ forma nō pōt eē sine ea. ⁊ mā sic se bēt ad gñata sicut mr ad filios. sicut enim mr est p̄n^m passiuū ⁊ receptiuū in pductione filioꝝ: ita mā p^a in pductione gñati est p̄n^m passiuum ⁊ receptiuū forme. ¶ Unde q̄: mā pmanet in gñato: ⁊ est cā susceptiua forme. pp̄ter hoc posuerūt mām eē p̄n^m. sed cā pp quā negauerūt p̄uationē esse p̄n^m fuit: q̄: p̄uatio multoriēs machinat ad maleficium. i. ad nō eē rei gñate nec pmanet in gñato: ⁊ iō ptēdēti intellectū ad hāc ōditionē p̄uationis. s. q̄: ponit nō esse rei: ⁊ qō nō est pars geniti. nec pmanet in genito: pōt videri q̄ p̄uatio nō est p̄n^m. imo penit^o nihil est. ⁊ ex oē. i. ex totū ens. Unde cā pp quā negauerūt p̄uationē nō esse p̄n^m fuit: q̄: p̄uatio ponit non eē rei nec manet in re. ⁊ sic magis videt destruere gñationem q̄ esse necessaria generationi.

¶ Existēte eni quodaꝫ diuino ⁊ optimo ⁊ appetibili aliqd qdē ꝓriū esse ipsi dicim⁹. Aliud autē aptum esse appetere ⁊ desiderare ipm fm ipsius nāz. Quibusdā āt accidit ꝓriū appetē suiipsi⁹ corrūptionez: ⁊ neqꝫ suiipsi⁹ possibile est appetē speciez pp nō eē idigēs neqꝫ ꝓriuz. Corruptiua eni sūt adinuicē ꝓria. Sed ꝗ est materia sicut si femina masculum ⁊ turpe bonū. nō quod p se est turpe: sed fm accidens.

¶ Hec est 4ª ps p̄n^lis bui⁹ capl'i in qua declarat q̄ p̄uatio est p̄n^m necessariū in gñatiōe. ⁊ hec est 7ª ꝗ̄ bui⁹ libri. ad quā, pbanda determinat aliquatr de forma māli. ꝗ̄ igit ꝓbat sic. illō pp qd mā appetit formā est p̄n^m necessariū in gñatiōe: sed pp p̄uationē mā appetit formam. ḡ p̄uatio est p̄n^m nēcium in gñatione. maior declarat sic. qm̄ exīte quodā diuino ⁊ optio ⁊ appetibili. i. ipa fōia exīte q̄dā diuino ⁊ optimo ⁊ appetibili que est ꝓria p̄uationi: mā que est aliō p̄n^m est apta nata appetē ⁊ desiderare ipam formā. ex ꝗ babet q̄ mā appetit formā tanq̄ quoddā diuinū ⁊ optimū. ſ. optimā pfectionez ei⁹. Et ex hoc sequit q̄ illō pp qd mā appetit formā est p̄n^m nēcium in gñatiōe: q: nisi mā appeteret formā nō trāsmutaret nāliter ad eā. ⁊ sic nō eēt gñatio nālis: q: qd nālit trāsmutat ad aliquā pfectionē appetit eā. illō igit qd ē cā appetit⁹ māe ē p̄n^m nēcium in gñatione: q: est illō sine q̄ nō pōt eē gñatio nālis. ⁊ sic patet maior. minor declarat ſ. q̄ pp p̄uationē mā appetit formā q: dicētib⁹ priuationē nō eē mixtā cū mā: accidit ꝗ incōueniens ſ. q̄ aliqd appetit suiipsi⁹ corruptionē: uel q̄ aliqd appetit illō qd actu bēt. qd est icōueniēs p̄z utra qꝫ pte. p̄ ps est falsa. ſ. q̄ aliqd appetit suiipsi⁹ corruptionē: q: sic appeteret se nō eē qd est falsum: q: oia appetūt se eē ⁊ pmanē. ⁊ sil'r altera ps cōsequētis est falsa. ſ. q̄ aliqd appetit illō qd bēt in actu. qm̄ appetit⁹ nō est nisi pp idigētiā alicui⁹ nō habiti. ⁊ cōsequētia, pbat pbs sic. q: si mā appetēt formā ⁊ sibi nō est cōiūcta p̄uatio. uel igit appetit formā quā bēt ul' formā quā nō bēt. Si formā quam bēt sequit alia ps disiūctiue que est ꝓñs. ſ. q̄ aliqd appetit illō qd bēt in actu: ⁊ p ꝓñs seqt q̄ tota disiūctiua. si vo det qd appetit formā quā non bēt: ⁊ ei nō sit p̄uatio ꝓiūcta: cuꝫ forma quā nō habet ꝓriet forme quā bēt. ⁊ ꝓria mutuo se corrūpūt: sequtur q̄ mā appetit corruptionē forme quā bēt. ⁊ si p̄uatio nō sit ꝓiūcta māe tūc mā nō est i pō ad formā ꝓriā: q: si eēt in pō ad eā eēt p̄uata ea. igit mā appetit eē sine oi forma: q: appetit corruptionem quā bēt ⁊ nō est in pō ad aliā formā. ḡ cū mā non possit eē sine forma sequit q̄ si mā appetit esse sine oi forma q̄ mā appetit suiipsi⁹ corruptionē ⁊ sic aliqd appeteret suiipsi⁹ corruptionez. ⁊ hec est 2ª ps disiūctiue que est ꝓñs. ḡ si p̄uatio nō sit mixta cuꝫ mā sequit q̄ mā nō appetit formā: q: si det q̄ appetit formā sequit q̄ aliqd appetit suiipsius corruptionē: ul' q̄ aliqd appetit illō qd bēt in actu qd ē icōueniēs. p̄uatio igit est cā appetit⁹ māe: q: sine p̄uatione mā nō pōt appetē formaz. Ista expositio pōt extrahi ex ꝗbus ꝓrio. d. cui ꝓtor q̄ qui nō cōcedūt p̄uationē eē mixtā cum mā ꝓtingit eis dicē q̄ istō desideriū nāle est in entib⁹ nālib⁹ ꝗ̄ q̄ sunt cōpleta exītia in actu ex q̄ ꝓtingit eis appetē suū ꝓriū cōrūpēs ipm. ⁊ sic aliqd appeteret se corrūpi. hec ꝓtor. Ista vba p̄nt exponi de mā. ſ. q̄ si mā appeteret formā: ⁊ nō eēt p̄uata forma ipsa mā appeteret suū ꝓriū corrūpēs ipam: q: appeteret corruptionē forme quā bēt ⁊ nō eēt in pō ad aliā formā ⁊ sic appeteret eē sine oi forma. ⁊ p ꝓñs appetēt se corrūpi cū nō possit esse sine forma. ¶ Vel sic. si mā nō bēret p̄uationē admixtā nō eēt in pō ad aliam formā. ⁊ cū nō possit eē sine fōia sequit q̄ mā nō possit eē sine forma quā bēt. igit si appetēt aliā formā. ⁊ nō est in pō ad aliā formā. ⁊ ēt alia forma est incōpossibilis forme quā bēt: sequit q̄ appetit corruptionē forme quā bēt. ⁊ cū nō possit esse sine ea sequit q̄ appetit se nō eē: q: appetit illō nō eē sine quo nō pōt eē. ¶ Sz dubitat q: mā nō bēt ꝓrium ut visuz est supra. nūc vo in textu dicit q̄ si mā nō bēret p̄uationē admixtā vnuꝫ ꝓrioꝫ appeteret suiipsius corruptionē. ḡ illō nō pōt exponi de mā. ſ. q̄ mā appetit suū ꝓriū ul' corruptionē suā cū mā nō bēat ꝓriū. ¶ Dicēdū q̄ in ꝓposito per ꝓriū dz itelligi qdcūq̄ corrūpēs aliō. vñ si mā nō bēret in se p̄uationē ⁊ ipa appeteret formā cū illa forma sit corruptiua forme que est in mā sequit q̄ est corruptiua māe. ⁊ p ꝓñs est ꝓria māe large loquēdo de ꝓrio itelligēdo p ꝓriū idifferēter qdcūq̄ corrūpēs ⁊ ꝗ̄ itelligit ꝓtor. d. q̄ ꝓtingēt aliqd appetē suū ꝓrium corrūpēs ipz. ¶ Alr tū pōt deduci rō, pbās q̄ p̄uatio est p̄n^m nēcium in gñatione sic. illō pp qd mā appetit formā est p̄n^m necessariū in gñatiōe. ſz pp p̄uationē mā appetit formā. ḡ maior patet. ⁊ minor declarat sic: supponēdo p̄ q̄ mā appetit formā tanq̄ diuinū ⁊ optimū: tūc sic. aut mā appetit formā quā bēt: aut formā quā nō bēt. nō formam quā bēt q: appetit⁹ nō est nisi pp idigētiā alicuius nō habiti. ex q̄ igit habet formā non appetit eā. si vo mā appetit formā quā nō bēt: aut igit mā p se fm q̄ mā appetit formā quā nō bēt: aut fz q̄ bēt formā appetit aliā formā: aut fm q̄ est p̄uata illa forma nō est dare p̄^m. vz q̄ mā p se. ⁊ fz q̄ h⁹ appetit formā quā nō bēt: q: si sic: tūc semp mā appeteret eā manēte nā māe. ⁊ sic qm̄ bēret illā formaz appeteret illā. qd est icōueniēs. nec est dicē q̄ mā fz q̄ est formata vna forma appetit aliā formā ita q̄ p formā quā bēt appetit formā quā non bēt: q: forma quā bēt ⁊ forma quā nō bēt sūt ꝓria. ⁊ sic si rōne forme appeteret aliā formā. sequit q̄ mā per istā formā appetēt illā formaz corrūpi. ⁊ ita aliqd appeteret se corrūpi qd est ipo^lc. Relinquit igit q̄ mā appetit formā fm q̄ est p̄uata illa forma. ⁊ ita per p̄uationē mā appetit formā. ¶ Vel pōt illud mēbrū. vz. q̄ mā nō appetit aliquā formā fz q̄ bz aliā formā alr deduci. q: sic mā ut ē ens i actu appetēt aliā oiaz: ⁊ sic appetēt se corrūpi q̄tū ad eē actualitatē quā bēt a forma pficiēte ipam qd est in cōueniēs. ⁊ sic sequit q̄ rōne p̄uatiōis appetit formā. ⁊ hec videt itētio ꝓrio hic dicētis q̄ si nō esset hic aliqd nō hās formā nō eēt hic aliqd appetens formā post formā. ⁊ si sic eēt tūc nā ageret otiose: q: poneret in entib⁹ potētiā ad corruptionē eoꝝ fz q̄ sunt in actu. ⁊ hoc totū est ipo^lc. oē eni ens ut est dictū diligit se pmanē. fz mā diligit se idue formā post formā pp diminutionē. i. pp corruptionē ꝓtingētē ei. hec ꝓtor. ⁊ ita appet q̄ mā fz q̄ est in actu

per formā nō appetit aliā formā sibi ꝓrīā. q: fz q̄ est in actu diligit se pmanē ⁊ ita fz q̄ in actu nō appetit aliqd eoꝝ rōpēs ipaz. ¶ Sz q̄lit appetit⁹ accidat māe ex p̄uatione mixta cū mā. docet pbs. d. q̄ mā appetit formā sic femina masculū. ⁊ turpe bonū. sic eni femina appetit eē vir p accīs rōne p̄uatiōis ⁊ ipfectiōis. sic illō qd est turpe appetit bonū nō fz q̄ est in se: sed p accīs. q: turpitudo accidit ei ex p̄uatiōe mixta cū ipo. ⁊ in se nō est p̄uatio. Ista mā appetit formā in rōne p̄uatiōis. Femina eni nō appetit p se eē vir: sed p accīs ex p̄uatione. Femineitas eni accidit ei ex p̄uatiōe ⁊ impfectione. ⁊ ita ēt formā appetit mā rōne p̄uationis. ¶ Notādū tū q̄ fōia dz eē qdā diuinū optimuz ⁊ appetibile: q: iter oia p̄n^a gñabiliū ⁊ corruptibiliū plus assimilat deo: p̄z eo q: est pfectior oibus alijs p̄ncipijs gñabiliū ⁊ corruptibiliū. ⁊ iō est qd dā diuinū. q: magis assimilat deo ⁊ est optimuz ⁊ appetibile. ¶ Itē ꝓtor dicē hic q̄ oia entia appetūt assimilari deo qd sic ē itelligēdū. ſ. q̄ oia entia appetūt eē ita pfecta sicē p̄uenit māe eoꝝ. ¶ Sz ꝗ dubitat. q: qua rōne mā fz q̄ bēt formā nō pōt appetere aliā formā cadēr rōne mā fm q̄ p̄uata est aliq fōia nō vz appetē eā: q: ut sic appetēt suū ꝓriū. ⁊ per ꝓñs sui corruptionē. Et p̄firmat q: p̄uatio ꝓria tur fōie ⁊ vnū ꝓriū nō est p̄n^m appetens reliquū. ḡ p̄uatio nō est p̄n^m appetendi formā cui⁹ est p̄uatio ⁊ ēt fm ꝗ vz seq q̄ p̄uatio appetit suiipsius corruptionē. ¶ Dicēdū igit fz ꝓrio hic q̄ si mā fz q̄ bēt formā appetēt aliā formā cū mā bēat eē in actu a fōia: seqt q̄ mā fm q̄ est in actu appeteret formā. ⁊ sic fm q̄ est in actu appetēt suiipsius corruptionē q̄tū ad illō eē in actu qd bēt a fōia qd est icōueniēs. ſ. q̄ mā fz q̄ bēt esse in actu appetit corruptionē illi⁹ eē: q: oē ens in actu fz q̄ in actu diligit se semp pmanē. Et p ꝗ patet q̄ non est cadē rō de p̄uatiōe ⁊ de fōia. q: mā nō bēt eē in actu a p̄uatione. ſz a p̄uatiōe bēt eē diminutū ⁊ in pō. ⁊ iō q̄tuis mā fm q̄ est p̄uata aliq fōia appetat eā. ex ꝗ nō sequit q̄ mā appetat suū ꝓriū. q: in aduētu fōie nō p̄uat mā ali q̄ eē in actu qd bēt a p̄uatiōe. ¶ Et cū dz q̄ vnū ꝓrioꝫ nō est p̄n^m appetēdi suū ꝓriū. Dicēdum q̄ uez est de positiuis ꝓrijs quoꝝ q̄libet dat eē in actu suo susceptiuo. sed loquēdo de ꝓrijs i. de p̄uatiōe ⁊ fōia sic dico q̄ vnū ꝓrioꝫ. ſ. p̄uatio est p̄n^m appetendi formā. Et cū dz q̄ fm ꝗ p̄uatio appetēt suiipsi⁹ corruptionē: ul' eēt p̄n^m appetendi corruptionē suiipsi⁹. dico q̄ nō seqt. q: p̄uatio nō pt corrūpi cū semp sit nō ens. ⁊ illō qd debet corrūpi aliqñ est ens ⁊ aliqñ nō ens. sed p̄uatio nō est aliqd entis in rerꝫ nā. sed est sola carētia fōie. ⁊ iō p̄uatio nō corrūpit sic q̄ bēat nō eē post eē. ſz solū corrūpit q̄tū ad denoiationē māe q: cū mā nō habeat formā denoiat a p̄uatione fōie: q: uez est tūc dicē q̄ mā ē p̄uata fōia. sed cū mā bēat formā nō denoiat a p̄uatione illi⁹ fōie. ⁊ sic corrūpit p̄uatio q̄tū ad denoiationē: ſz nō corrūpit simpl'r cū nullū eē bēat. ¶ Sz tūc ē dubiū. ſ. quō p̄uatio pōt eē p̄n^m: ⁊ quō pōt eē cā appetit⁹ māe cū sit nō ens: ⁊ nō ens nō vz eē cā entis. ¶ Itē qm̄ fōia corrumpit manet mā p̄uata fōia. ḡ si p̄uatio eēt cā appetitus māe: sequerēt q̄ postq̄ fōia eēt corrupta mā appeteret eā q̄ est icōueniēs: q: appetit⁹ nālis nō ē ad ipo^lc. sed postq̄ fōia est corrupta ipo^lc est māz illaz recipe. ¶ Dicēdū igit q̄ nō ens pōt eē p̄n^m p acci dēs. ⁊ cā p accīs entis. sed nō ens nō pōt eē p̄n^m p se: nec p se cā entis. Et ulterī qm̄ dz q̄ qm̄ fōia corrūpit manet mā p̄uata fōia. Dico q̄ ē uez. sed ex ꝗ nō sequit q̄ mā appetit illā formā postq̄ est corrupta. q: p̄uatio sola nō est cā sufficiēs appetitus māe. sed p̄uatio fōie cū pō ad formā ē sufficiēs cā appetit⁹ māe. sed p̄uatio sequēs formā nō est cā appetit⁹ māe ad formā. ¶ Vñ nota fm ꝓtor hic q̄ appetit⁹ ē duplex. ſ. nālis: ⁊ sine sensu: ⁊ talis appetit⁹ est in plātis ad nutrimētū. Ali⁹ vo ē appetit⁹ aialis ⁊ est cū sensu ut appetit⁹ aialiū ad nutrimētū. ⁊ in mā est appetit⁹ nālis ad recipiēdū oēs fōias. Itez dicē ꝓtor q̄ pbs p appetitū itelligit illō qd mā bēt de motu ad recipiēdū formā. Vñ itelligēdū q̄ appetit⁹ ē duplex. ſ. aialis ⁊ nālis. appetit⁹ aialis ē sequēs cognitionē. ſz appetit⁹ nālis ē sine cognitiōe. ⁊ appetit⁹ aialis diuidit in appetitū sensitiuū. ⁊ in appetitū itellectiuū. appetit⁹ sensitiu⁹ est sequēs cognitiōez sensitiuā. sed appetit⁹ itellectiu⁹ est sequēs cognitionē itellectiuā. Appetit⁹ vo nālis ē duplex ſ. qdā actiu⁹ ⁊ qdā passiu⁹. ⁊ uoco appetitū actiuū illū q̄ se tenet ex pte p̄ncipij actiui. ⁊ appetitū passiuum uoco illū q̄ se tenet ex pte p̄ncipij passiui. Ista distinctio p̄z: q: fm pbm 2º bui⁹ nā agit pp finē. q: alr nunq̄ accidēt error: in actiōe nāe. sed qd agit pp finē itēdit finē. ⁊ p ꝓñs appetit finē: nō in oib⁹ ordinat ad aliū finē a se ē appetit⁹ nālis ipsi⁹ finis. ⁊ cū tā pō actiua q̄ pō passiua ordineē ad finē: seqt q̄ tā pō actiua q̄ passiua appetit finē. Appetit⁹ āt nālis pōe actiue ē vis ul' iclinatio actiua ad terminū p̄ducibilē per pōm actiuā. vbi gra. graue exrīs surslū nitit effectiue se facē deorsū. ⁊ ista vis seu nālis iclinatio actiua dz eē appetit⁹ actiu⁹. sed appetit⁹ passiu⁹ est quedā būilitas qua pfectibile pt recipere pfectionē suā. pfectio eni est q̄dāmō finis pfectibilis. ⁊ iō q̄libet pfectibile pfectiōe deficiēte a sua ēntia appetit nālit illā pfectionē. ¶ Sed dubiū est utrū appetit⁹ nālis sit idē cū re appetēte ul' nō. Et dico ut vz mihi q̄ appetit⁹ iclud tria. vz. rē ordinatā ad pfectionē ⁊ carētiā pfectiōis ⁊ possibilitatē p̄uenīēdi ad pfectionē nō bitaz. ⁊ iō appetitus nō est oino idē cū re appetēte. sed iclud plus: q: si eēt oino idē cū re appetēte: tūc semp manente illa re maneret appetit⁹. ⁊ sic mā appeteret formā qñ actu bēt eā qd ē ꝗ pbs. ⁊ iō appetit⁹ ultra rē appetētē addit p̄uationē rei que appetit. ⁊ adhuc p̄ter p̄uationē pfectionis desiderate ad hoc q̄ sit appetit⁹ nālis opz q̄ sit ipō acqrēdi illā pfectionē desiderātā: q: alr eēt appetit⁹ uan⁹ q: eēt respectu impo^lc. Dico igit q̄ appetit⁹ grauis ad descēdēdum deorsū ē grauitas ul' nā grauis p̄uata loco deorsū potēs se mouē deorsū q̄tū ex pte sui. sed appetit⁹ māe ad formā est ipa mā p̄uata fōia potēs eā recipe. Et tūc dico q̄ appetit⁹ de q̄ loquit pbs est appetit⁹ passiu⁹ qui appetit⁹ iclud carētiā pfectiōis. ⁊ pōm recipiēdi eā. ⁊ hoc itelligit ꝓtor. d. q̄ pbs p appetitum hic itelligit illō qd mā bēt de motu ad recipiēdū formā itelligēdo p motū ad formā p̄uationē fōie cū possibilitate ad eādē. Nō eni pt ꝓtor p motū itelligē ipaz trāsmutationē solū. q: tūc nūq̄ appeteret formā nisi qñ trāsmutaret ad eā. qd est falsū. itelligit pbus p motū ut dictū est p̄uationē forme cum possibilitate recipiendi eam.

¶ Corrūpit aūt ⁊ fit est qdē ut sic. Est āt ut

nõ. Scõm qdẽ eni qõ ẽin q̃ ꝑm se corrũpit. Qõ eni corrũpit in ꝗ est ꝑuatio. Incõtum ãt ꝑm potẽtiã nõ per se: sed incorruptibile ⁊ ingenitã necesse est esse ipsaꝫ.

¶ Hec ẽ 5ª ꝑs ꝑn' bᵒcap. i q̃ declaꝛat quõ mã ꝑᵃ ẽ gñabil' ⁊ corruptibil': ⁊ quõ ẽ ignabil' ⁊ incorruptibil'. ⁊ ꝓtinet duas ꝓticulas: qm̃ i ꝑᵃ declaꝛat q̃ mã ẽ corruptibil' ꝑ accñs rõne ꝑuatiõis. In 2ª ibi| Si eni fiat.]declaꝛat q̃ mã ꝑᵃ ẽ ꝑ se ignabilis ⁊ incorruptibilis. In ꝑᵃ igit ꝓticula huiꝰ ꝓus narrat phũs q̃ mã corrũpit: ⁊ fit. d. corrũpit ãt ⁊ fit. ẽ qdẽ ut sic. ẽ aũt ut nõ. Hoc ẽ vno mõ ẽ uerꝫ q̃ mã fit ⁊ corrũpit. ⁊ alio mõ nõ ẽ uerꝫ. qꝫ ẽ uerũ ꝑ accñs q̃ materia fit ⁊ corrumpit: sed non est uerum per se. Deinde cũ dicit| Scõm quidẽ enim ⁊c.]Probat q̃ mã est corruptibilis per accñs: ⁊ hec est 2ª ꝑ huiꝰ li. que ꝑbaꝛ sic. oẽ illõ in q̃ est aliqd ꝑm se corruptibile: ẽ ꝑ accñs corruptibile. sed mã ẽ aliqd in q̃ est aliqd ꝑm se corruptibile. g̃ mã ẽ ꝑ accñs corruptibilis. maior patet. qꝫ qõ attribuit alicui rõne alteriuꝰ ꝓiuncti cũ eo: attribuit ei ꝑ accñs. illõ igit est ꝑ accñs corruptibile in q̃ ẽ aliqõ ꝑ se corruptibile. ⁊ minor apparet qꝫ ꝑuatio ẽ ꝗ se corruptibilis ⁊ ꝑuatio ẽ in mã. g̃ in mã ẽ aliqd ꝑm se corruptibile. ¶ Notãdũ ẽ hic q̃ bᵒ locutiões. s. mã ẽ gñabilis: mã ẽ corruptibilis sũt distiguẽde penes 2ᵐ modus amphi. eo qꝫ ꝑnt accipi in significatione ꝓpria uel trãsumptiua. sic accipiant ꝑ significatiõe ꝓpria sic sũt ꝓpones false bᵒ mã ẽ gñabilis. mã ẽ corruptibilis. qm̃ ista ꝓpositio. s. mã est gñabilis: ꝓprie significat q̃ mã aliqñ icipiet eẽ sic q̃ erit vnũ ens i mũdo postq̃ fuit nõ ens. qõ ẽ falsũ. Et eodẽ mõ illa. mã ẽ corruptibilis. significat q̃ mã aliqñ desinet eẽ: sic q̃ erit oino nõ ens postq̃ fuit ens: qõ ẽt ẽ falsũ. sed in significatiõe trãslũptiua significat q̃ aliqd qõ ẽ in mã est gñabile ut' corruptibile. i. aliqd qõ ẽ in mã aliqñ ẽ ens. aliqñ nõ ens. ⁊ hoc ẽ uerũ. ⁊ hec ẽ ũtẽtio ꝓᵐ hic dicẽtis q̃ illõ cui nõ attribuit corruptio nisi ꝑm rẽ corruptibilẽ quꝫ ẽ in ipo: attribuit ꝑ accñs ⁊ transumptiue ut dicimᵗ acescit doliũ qꝫ vinũ qõ ẽ i eo acescit. ¶ Sꝫ dubiũ ẽ quõ ꝑõt eẽ q̃ mã ꝑ accñs sit corruptibilis rõne ꝑuationis cũ ꝑuatio nõ sit corruptibilis ꝑ se: qꝫ ꝑuatio ut dictũ ẽ semp est nõ ens: ⁊ nõ est aliqñ ens: ⁊ aliqñ nõ ens. illõ ãt qõ semp est nõ ens nõ ẽ corruptibile cũ corruptio sit trãsmutatio ab eẽ i nõ eẽ. ¶ Dicẽdũ q̃ corrũpi ꝑt accipi duplr. s. ꝓprie ul' trãsũptiue. illõ qõ corrũpit. ꝑẽ ꝑ ẽ exñs in mũdo ⁊ postea est nõ ens. ⁊ isto mõ nõ corrũpit ꝑuatio trãsũptiue. dicãt illõ corrũpi: qõ ꝑ denoiat aliqõ ens: ⁊ postea cessat denoiare ipm. ⁊ tũc corrũpi idẽ ẽ qõ ꝑ attribui alicui enti. ⁊ postea sibi nõ attribui: nec ipm denoiare. ⁊ isto mõ est ꝑuatio corruptibilis: qꝫ qñ mã nõ est iformata forma aliq̃ determinata ꝑuatio illi ꝓforme attribuit mãe. ⁊ denoiat ipam. Sed cũ materia habuit illam formam ꝑuatio eiꝰ nõ attribuitur materie: nec denominat ipsam.

¶ Si eni fiat subꝗci aliqd opꝫ ꝑmũ ex quo fit: hoc ãt est hec nã. Quare erit aĩ fieri. Dico enim mãm primũ subiectũ vniciqꝫ: ex quo fit aliqd cũ insit: nisi ꝑm accñs: ⁊ si corrũpit in hoc abibit ultimũ. Quare corrupta erit anteq̃ corrumpatur.

¶ Hec ẽ 2ª ꝓticla 5ª ꝓtis ꝑn' huiꝰ cap'i q̃ ꝑbaꝛ q̃ mã nec ẽ ꝑ se gñabilis nec corruptibilis. ⁊ hec ẽ 2ª ꝗ huiꝰ li. q̃ ꝑbaꝛ q̃ ad utrãq̃ ꝓtẽ. ⁊ ꝑ ꝑbaꝛ q̃ mã nõ ẽ ꝑ se gñabilis ⁊ hoc sic. qꝫ oẽ ꝑ se gñabile hẽt ꝑm ex q̃ fit. qꝫ oẽ gñatũ hẽt ꝑm exñs i ꝑõ. ut ꝑus ẽ oñ sum. g̃ si mã ꝑᵃ ꝑ se gñaret hẽret aliqõ ꝑm exñs i ꝑõ. sed ipa mã ꝑᵃ est ꝑm ex q̃ fiũt oia q̃ fiũt. g̃ mã ꝑᵃ est illõ ex q̃ fit ꝑᵃ mã. ⁊ cũ illõ ex q̃ fit aliõ ꝓcedat illõ qõ fit ex eo sequit q̃ ꝑᵃ mã fit anteq̃ fiat qõ est ipoˡᶜ: ⁊ sic patet ꝑᵃ ꝑs ꝗnis. s. q̃ ꝑᵃ mã nõ est ꝑ se gñabilis. Alia vo ꝑs. s. q̃ mã ꝑᵃ nõ sit ꝑ se corruptibilis ꝑt eodẽ mõ ꝑbari. qꝫ oẽ qõ corrũpit ꝑ se corrũpit i mãs ꝑᵃ. si igit mã ꝑma corrũpat segꝫ q̃ corrũpit i mãm ꝑmã. ꝗ illõ i qõ corrũpit remanet aliqd post corruptionẽ illi qõ in ipm corrũpit. g̃ mã ꝑᵃ erit postq̃ corrũpit qõ ẽ ipoˡᶜ. ¶ Notãdũ q̃ ꝓᵗᵒʳ format illã rõnẽ sic: oẽ gñatũ hẽt ꝑm exñs in ꝑõ. declaratuꝫ est supꝰ. g̃ si mã ꝑᵃ gñaret hẽret ꝑm exñs i ꝑõ. ⁊ ꝑm qõ ẽ i ꝑõ. ẽ vnũ nũo oiuꝫ generabiliũ. g̃ mã ꝑᵃ ⁊ ꝑm suũ sĩ vnũ nũo. s. vnũ ꝑm ⁊ oẽ qõ cũ ꝑo suo ex q̃ gñaꝛ ẽ vnũ nũo ẽ anteq̃ fit: g̃ ꝑᵃ mã ẽ ãteq̃ fit. qõ est ipoˡᶜ. ⁊ ꝗ ipoˡᶜ segꝫ ex eo qꝫ ponimᵗ q̃ mã ꝑᵃ ẽ gñabilis. Et ꝗ mõ argumẽtãtiõis declaraꝫ ipaꝫ nõ eẽ corruptibilẽ ꝑ se. qꝫ si sit corruptibilis ꝑ se sequit ut sit corrupta anteq̃ corrũpat. hec ꝓᵗᵒʳ. ¶ Intelligẽdũ ꝑm itẽtionẽ ꝓᵐ q̃ si mã ꝑᵃ gñaret ipsa eẽt cadẽ nũo cũ ꝑo ex q̃ gñaꝛ ⁊ ꝗ ꝑt patẽ sic. nihil ꝑõt gñari ex aliq̃ eiusdẽ rõnis ut' spẽ tanq̃ ex ꝑo. qm̃ si aliq̃ sint oino sil'is ⁊ oino eiusdẽ rõnis nõ ẽ maior rõ q̃re vnũ dꝫ eẽ ꝑm alteriꝰ eq̃. vñ ignis nõ gñaꝛ ex alio ꝗne tãq̃ ex ꝑo. nec hõ gñaꝛ ex alio hoie tanq̃ ex ꝑo. cum igit mã ꝑᵃ nõ hẽat ꝑm alteriꝰ rõnis ꝑus ea: quia sic nõ eẽt mã ꝑᵃ sequit q̃ si mã ꝑᵃ gñaret ex alio tanq̃ ex ꝑo cũ nõ possit gñari ex aliq̃ alteriꝰ rõnis nec ex aliq̃ alio a se eiusdẽ rõnis: sequit q̃ si gñaret ꝑ se. q̃ ipsa gñaꝛ ex seipa tanq̃ ex ꝑo. ⁊ sic erit eadẽ nũo cũ ꝑo ex quo gñaꝛ. Vel ꝑõt alr' intelligi. s. q̃ ꝑ idẽ nũo ꝓᵗᵒʳ itelligit idẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ distinctiõis formalis: ita q̃ oia illa dicant idẽ nũo q̃ sĩ eiusdẽ nãe: ⁊ nõ sũt foẽ nec hñtes formas qbᵒ distinguunt. vñ idẽ ⁊ diuersũ sĩ opposita. ⁊ q̃tiõs dꝫ vnũ opposito rũ totiẽs dꝫ ⁊ reliquũ. tũc vo aliq̃ ꝑnt dici diuersa mlʳipl'r. s. ul' formal'r: qꝫ sint foẽ diuerse ul' habẽt foias diuersas. aut eẽntial'r qꝫ sũt eẽntie diuerse. Ita q̃ oppᵐ ꝑnt aliq̃ dici idẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ foꝫ maꝫ. s. qꝫ nõ sĩ foẽ diuerse. nec hñt in suis naturiꝰ foias diuersas. ⁊ talia dicunt idẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ distinctiõis formalis. ⁊ isto mõ mã ꝑᵃ q̃ ẽ ꝗ foia mea. ⁊ mã ꝑᵃ que ẽ ꝗ foia asini sũt idẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ formalis distinctionis sic. si mã ꝑᵃ gñaret ipsa gñaret ex mã ꝑᵃ tanq̃ ex ꝑo cũ q̃ eẽt eadẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ distinctiõis formalis. Et eodẽ mõ dꝫ itelligi illõ qõ ꝓᵗᵒʳ dicẽ hic. s. q̃ ꝗ qõ ẽ in ꝑõ. ẽ vnũ oiuꝫ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ. nõ qꝫ sit eadem mã nũo eẽntialiter oiuꝫ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ. ꝗ qꝫ mãe oiuꝫ gñabiliũ nõ ꝗludũt foias qbᵒ distinguntur formal'r: iõ dicunt vnũ ꝑ ꝑtionẽ foias distinctiõis. Vñ ẽ itelligẽdũ q̃ mã ꝑᵃ nõ est vna nũo sĩ in oibᵒ gñabilibᵒ ⁊ corruptibilibᵒ: qm̃ cũ mã ꝑᵃ sit extẽsa ꝑm extẽsionẽ q̃titatiꝫ nõ ꝑt ipsa eadẽ nũo eẽntial'r sĩ' eẽ i ipa ignis ⁊ i ipa terre. nec ꝑõt idẽ nũo sĩ' eẽ ꝗ formis ꝓrijs i actu cõpleto. ꝗ q̃litates

ignis ⁊ q̃litates aq̃ sĩ ꝓrie. g̃ ⁊ ẽ. ⁊ ẽt nõ ꝑt idẽ nũo eẽntial'r gesẽ ꝗ aliq̃ foia ⁊ trãsmutari ad eãdẽ. ⁊ iõ nõ ẽ ꝑᵒˡᶜ q̃ eadẽ mã nũo eẽntial'r sit sĩ' ꝗ oibᵒ formis gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ. Est igit ꝑᵃ mã eadẽ nũo ꝑ ꝑtionẽ distinctiõis formal'r ut dcm̃ ẽ. ⁊ hoc vult ꝓᵗᵒʳ hic. d. q̃ ꝗ m̃ qõ ẽ in ꝑõ ẽ vnus oium gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ. ¶ Sed tũc occurrũt tria dubia. Primũ ẽ qꝫ si alia sit mã ꝑᵃ ꝗ foia terre. ⁊ ꝗ foia ignis nõ vĩ icõueniẽs q̃ mã ꝑᵃ gñaret: qꝫ vna mã ꝑᵃ ꝑt gñari ex alia tanq̃ ex ꝗo. nec ex ꝗ segtur q̃ aliqd sit anteq̃ gñaret: cũ illõ qõ gñaꝛ nõ sit idẽ cũ subo ex q̃ gñaꝛ. ¶ Scõm dubiũ ẽ qꝫ cũ oia distinctio sit ꝑ forma nõ vĩ q̃ vna mã ꝑᵃ distinguat ab alia cũ nõ hẽant formã i se ꝑ quã ꝑnt distingui. ¶ Tertiũ dubiũ ẽ an mã ꝑᵃ sit eadẽ successiue sub formis oiuꝫ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ ul' nõ. ¶ Ad ꝑᵐ ẽ dicẽdũ q̃ alia ẽ mã ꝑᵃ ꝗ vna foia: ⁊ alia sub alia foia. ꝗ ille mãe sĩ oino eiusdẽ rõnis ⁊ nãe. ⁊ illa illaꝫ est ꝑoꝫ alia. mõ oẽ qõ gñaꝛ hẽt ꝑm ex q̃ gñaꝛ ꝑus eo. ⁊ iõ nõ ꝑt vna mã ꝑᵃ gñari ex alia tãq̃ ex ꝗo cũ nõ hẽat aliquã mãꝫ ꝑorẽ ea. vñ nõ sufficit q̃ illõ qõ gñaꝛ sit aliõ ab eo ex q̃ gñaꝛ. sed ẽt regrit q̃ illõ ex q̃ aliqd gñaꝛ sit ꝑus ⁊ simplicius eo qõ gñaꝛ. ꝗ nũc vna mã ꝑᵃ nõ ẽ ꝑoꝫ alia qm̃ ꝑ ꝗ dꝫ mã ꝑᵃ qꝫ nõ hẽt mãꝫ ꝑorẽ ea. ¶ Sꝫ ꝗ illõ qõ dꝫ ꝑ supabũdãtiã vni soli ꝑũcit. ꝗ ꝑᵐ dꝫ ꝑ supabũdãtiã. g̃ ẽ tm̃ vnica mã ꝑᵃ. ¶ Huic ẽ dicẽdũ q̃ superabũdãtia ipoꝫtata ꝑ nomẽ suplatiui g̃dus ꝑõt duplr expõi: vno mõ ꝑositiue: alio mõ ꝑuatiue. si exponat ꝑositiue sic ẽ uerꝫ q̃ illõ qõ dꝫ ꝑ supabundãtiã vni soli ꝑũcit. ⁊ ꝑm illã exponẽ abissimũ significat idẽ q̃ exceddẽs oia alia in albedie ⁊ ꝑᵐ isto mõ significat idẽ qõ iste ẽ min' ꝑus q̃libet alio. Sꝫ qñ exponit ꝑuatiue tũc significat negationẽ excessus ab aliis: ⁊ tũc albissimũ ẽ idẽ qõ albũ q̃ nihil ẽ albiꝰ. ⁊ ꝑᵐ idẽ ẽ qõ illõ q̃ nihil ẽ ꝑus ⁊ ꝗ hũc sensũ bñ ꝑt nomẽ i gradu suplatiuo ꝓuenire multꝫ. qm̃ si duo hoies sint albi in sũmo g̃du albedis: tẽ uerꝫ ẽ q̃ uterq̃ illoꝫ ẽ albissimᵒ exponẽdo albissimũ ꝑuatiue. ꝗ exponẽdo albissimũ positiue nõ ẽ uerꝫ. ⁊ tẽ dico q̃ mlʳ tesʳ mãe ꝑᵉ exponẽdo negatiue. qꝫ qõli bet gñabile hẽt mãꝫ q̃ nulla mã ẽ ꝑoꝫ. ¶ Ad 2ᵐ dico q̃ due mãe ꝑᵉ seipis distiguunt nec ẽ uerꝫ q̃ oiꝫ distinctio sit ꝑ forma. Vñ oia gñabilia ⁊ corruptibilia q̃ distiguũt ꝑ se distiguunt ꝑ foias suaꝫ: qꝫ mã ꝑᵃ ẽ eiusdẽ rõis i oibᵒ gñabilibᵒ ⁊ corruptibilibᵒ: ita q̃ ꝑ mãꝫ ꝑᵃ nõ distiguunt aliq̃ specifice. ⁊ sic itelligẽde sũt auctes q̃ videnẽ dicere q̃ oia distictio ẽ ꝑ forma. ¶ Ad 3ᵐ dico q̃ mã ꝑᵃ nõ ẽ eadẽ nũo sĩ' oiuꝫ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ qꝫ ipoˡᶜ ẽ eadẽ mãꝫ nũo sĩ' eẽ ꝗ formis ꝓrijs. tũ mã ꝑᵃ eadẽ nũo ꝑt successiue eẽ ꝗ formis ꝓrijs specificis oiuꝫ gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ ⁊ sic mã ꝑᵃ ꝑt eẽ eadẽ nũo positiue ꝗ formis gñabiliũ ⁊ corruptibiliũ successiue. ꝗ nõ sĩ'. ¶ Ad huc ẽ vnũ dubiũ qꝫ vĩ q̃ mã ꝑᵃ sit corruptibilis: qꝫ poˡᶜ ẽ q̃ aq̃ ⁊ ignis agũt sĩ' in aliquẽ acrẽ corrũpẽdo vna ei medietatẽ i aquã: ⁊ alia medietatẽ in ignẽ. illo igit acre corrupto mã ꝑᵃ que fuit ꝗ tota foia illi aeris nõ ẽ ꝗ aliq̃ vna forma. ⁊ ꝑ ꝑns illa mã ẽ corrupta. qꝫ ex q̃ eẽ mãe est a foia vna cũ mã nõ sit ꝗ vna foia ipa definit eẽ. ¶ Dicẽdũ est huic q̃ corruptio q̃tũ spectat ad ꝓpositũ ẽ duplex: quedã ẽ ꝑ resolutionẽ i ꝑn' rei q̃ corrũpit. ⁊ q̃dã ẽ corruptio ꝑ distionẽ vniꝰ ꝓtis ab alia ꝓte. ꝑ mõ nihil ẽ corruptibile nisi cõpositus ex mã ⁊ foia. ⁊ isto mõ mã ꝑᵃ nõ ẽ corruptibilis cũ nõ hẽat ꝑn' ꝑᵃ itrisẽca i q̃ ꝑt resolui. ꝗ 2ᵒ mõ ꝑt mã ꝑᵃ corrũpi. s. ꝑ diuisionẽ vniꝰ ꝓtis q̃titatiue ab alia ⁊ ꝗ ꝑbaꝛ rõ. tũ postq̃ mã ꝑᵃ ẽ sic corrupta ꝑ distionẽ: ꝑoˡᶜ ẽ illas ꝓtes iterꝫ vniri. ⁊ ꝑ ꝑns ꝑoˡᶜ ẽ illã mãꝫ redire candẽ nũo. Et forte ꝗ itellexit ꝑbs cũ dixit. Inq̃tũ ãt ꝗ ꝑõm nõ ꝑ se ꝗ icorruptibilẽ ⁊ ingenitã neẽe ẽ ipaꝫ eẽ. hoc est mã ꝑᵃ ẽ icorruptibilis ꝗ ꝑõm: qꝫ nõ ꝑt aliq̃ mã sic corrũpi qn ꝑoˡᶜ est ꝑm nãm eãdẽ nũo iterũ redire. ¶ Notãdũ ꝑm ꝓᵗᵉˢ hic q̃ ꝗm ex q̃ gñaꝛ res ꝑ se ẽ duplex. s. ꝑᵐ ⁊ 2ᵐ. ⁊ ꝓuenitũt ista duo ꝗbta i ꝗ q̃ illud qõ gñaꝛ iueniẽ ex eis ꝑ se ⁊ dẽnt i ꝗ qꝫ ꝑᵐ ẽ in ꝑõ. ⁊ 2ᵐ ẽ i actu aut medio mõ iter ꝑoꝫ ⁊ actũ sic ẽ dispõi illo qõ gñaꝛ ex ꝑtib' vno ꝗbo. ⁊ dixit ꝗ qꝫ ꝗ nõ ponat in gñatiõe mãe ꝑᵐ ꝗm. s. i ꝑõ. nõ ꝓtigit ut fit cũ mã vnũ nũo. ⁊ sic nõ accidẽt ipoˡᶜ ꝑdictũ. hec ꝓᵗᵒʳ. Ex q̃ loco ꝑt accipi q̃ q̃dã ẽ mã. ꝓpinq̃ ẽ q̃dã remota. mã. ꝓpinq̃ ẽ ꝗm 2ᵐ. i. cõpositũ ex mã ⁊ foia. ⁊ mã remota est ꝗm ꝑᵐ: ⁊ est oino simpler simplicitate opposita cõpõi ex mã ⁊ foia. Ad talꝫ eni mãꝫ neẽe ẽ deueẽire. alr' i gñe eãe mãls. pecederet in infinitũ: qõ ipo ꝓbaꝛ 2ᵒ metbaᶜᶜ ⁊ si nõ eẽt tale ꝗm ꝑᵐ ꝑbs nõ hẽret hic argumẽtũ ad. ꝑbãdũ aliquã mãm esse in gñabilẽ ⁊ incorruptibilẽ si mã habeat materiam ꝓriorẽ ⁊ per ꝑns quelibet materia posset generari ex materia ꝓriori ea.

¶ De ꝑncipio aũt ꝑm ꝑpẽꝫ utrũ aut plura: aut q̃t: aut q̃ sũt ꝑ certitudinẽ ꝑme ꝑbie opᵒ ẽ determinare. ergo in illõ tꝑs apponaꝫ. de phisicis aũt ⁊ corruptibilibᵒ ꝑpẽbᵒ in posterius dcm̃õstrandis dicemus.

¶ Hec est 6ª ꝑs ꝑn'ˡᵒ huiꝰ cap'i in q̃ ꝑbs se excusat a q̃dã ꝓsideratiõe de ꝗbusdã formis sĩ' det'minãdo ad quã scias ꝓtinet eaꝫ ꝓsideratio ⁊ sic aliquaʳ de terminat de cis. di. q̃ ꝓsiderare de ꝑnᵒ foiali. i. de foia abstracta a mã utrũ sit tm̃ vna ul' pl'es: ⁊ q̃t ⁊ q̃ sũt nõ ꝓtinet ad phisicũ. ꝗ ad ꝑᵐ ꝑbm. i. ad meta phisicũ: iõ usq̃ ad tꝑs illõ deferaʳ. sed q̃libꝫ libꝫ scie nãlis dicemᵒ de formis gñalibᵒ ⁊ corruptibilibᵒ. ¶ Vñ sciẽdũ q̃ ꝑbũs hic non excusat se ab ulteriori determinatiõe de foia que ẽ ꝑn'ᵐ gñatiõis ⁊ ꝑs rei. sed solũ excusat se a ꝓsideratione de formis abstractꝫ. ⁊ adhuc nõ excusat se a q̃cũq̃ cõsideratiõe de formis abstractis. ꝗ a ꝓsideratiõe q̃ ẽ de nũo ⁊ q̃ditate foiaꝫ abstractaꝫ. ⁊ hec ꝓsideratio ẽ ꝓprie ꝑ phi. s. utrũ sit tm̃ vna foia ꝓpata uel pl'es. ⁊ posito q̃ sint pl'es q̃t ꝑ ⁊ q̃ sũt. tm̃ nãlis hẽt ꝓsiderare de eẽ formaꝫ abstractaꝫ: qꝫ nullus ꝑõt ꝑbare formaꝫ ꝓpata a mã eẽ nisi nãlis ut dicẽ ꝓᵗᵒʳ hic. ¶ Notãda sĩ' hic q̃tuo: ꝑm ꝓᵗᵒ. ꝑ q̃ formarũ alie sũt in materijs: alie vo nõ ut dcm̃ ẽin hac scia: ⁊ iõ ꝓsideratio de formis ẽ duaꝫ sciaꝫ: q̃rũ vna. s. nãlis ꝓsiderat de formis mãlibᵒ. 2ª vo ꝓsiderat de formis simplicibᵒ abstractis a mã ⁊ illa ẽ scia q̃ cõsiderat de entẽ simpl'r. hec ꝓᵗᵒʳ: ¶ Scõo ẽ notãdus ꝗ ꝓᵗᵉˢ q̃ Aui. dicẽ q̃ ꝑ ꝑbia nitiũ ꝑbare entia ꝓpata bilia eẽ: ꝗ ꝓᵗᵒʳ arguit ꝗ cũ sic. nã declaratũ ẽ in posteriorib ꝑ ipoˡᶜ ẽ sciaꝫ ꝑbare suũ ꝗm eẽ. sed ꝓcedit ipm aut qꝫ ẽ mãifestũ ꝑ se. aut qꝫ ẽ demõstratũ in alia scia. ꝗ entia ꝓpata a mã sĩ' ꝗbta ꝑᵒ ꝑbie: ⁊ iõ i ꝑᵒ ꝑbia nõ ꝑũt ꝑbare entia ꝓpata a mã eẽ. ¶ Tertio ẽ notãdũ ꝑm ꝓᵗᵉᵐ q̃ illõ gen' gẽtũ. s. ꝓpatũ a

mā eē nō declarat nisi i hac scia nāli. Ūñ q̃ aliqd̄ ens separū a mā sit nō pt̄ pbari nisi i scia nāli fm p^rcs. ⁊ rō hui⁹ ē q̃ q̃ aliqd̄ ens separū a mā sit nō pt̄ pbari nisi p eternitatē mot⁹. vñ phūs nunq̃ scinit aliā viā ad pbādū aliqd eē separū a mā nisi p eternitatē mot⁹. Ūñ p eternitatē mot⁹ pb⁹ pbat 8° bu ⁊ q̃ pm⁹ motor ē indiuisibilis imptibil'. i. nullā hñs magnitudinē. ⁊ ita q̃ ē a mā separ⁹. ſ3 ois pbatio q̃ ē p motū ptinet ad phūs nālē: ⁊ iō ut credo nec dicē p^tor. ſ. q̃ nullus artifex pōt pbare ens separū a mā nisi nālis. ¶ Quarto ē notādū hic ſ3 p^rcs qd̄ Auic. posuit q̃ scia nālis accipit a p̄ pbo corpa cōpont ex mā ⁊ fōia ⁊ p^ā mām eē: ita q̃ Aui. dicit q̃ pm⁹ phūs. i. metha^cus hēt pbare q̃ corpa cōponūtur ex mā ⁊ forma. ⁊ ē est pei⁹ qd̄ dixit. Ūñ arguit p^tor ſ̄ eū. d. q̃ nō ē alia via ad sciēdū ē. ſ. corpa cōponi ex mā ⁊ fōia ⁊ p^ā mās eē: nisi ex trāsmutatiōe subali. ſ3 ois pbatio q̃ ē p trāsmutationē ptinet ad phisicū: iō solus pbs nālis pt̄ pbare corpa cōponi ex mā ⁊ fōia ⁊ p^ā mās eē ⁊ metha^cus suppōit ista trāq̃ pbata i scia nāli. ⁊ ulterī⁹ declarat alias ppietates de mā ⁊ corpib⁹ ad q̃s nō pt̄ phūs nālis ptigē.

¶ Nō quidē igit̄ sunt principia: ⁊ que: ⁊ q̃t̄ numero determinetur a nobis sic. itē aut aliud principiuz incipiētes dicamus.

¶ Hec ē 7^a ps p̄n^lis hui⁹ capl'i. i q̃ phūs epilogat determinata ptinnādo se ad sequētia. d. qd̄ dēm ē q̃ sē aliq̃ p̄n^a. ⁊ q̃ ⁊ q̃t̄ sē nūo. Deinde ptinnat se ad sequētia. d. q̃ itez aliō p̄n^m icipiētes dicamus. ē postq̃ dēm ē de mā fōia ⁊ puatiōe. nūc icipiam⁹ dicē de alio p̄n⁹. ſ. de nā siue de cā efficiēte. ¶ Notāda sē hic duo ſ3 p^rcs p̄ q̃ p aliō p̄n^m piit tria itelligi ſ3 diuersas expōnes q̃s p^tor ponit. vno mō p aliō p̄n^m itelligit illd̄ qd̄ vult declare i 2° li. ⁊ sic p aliō p̄n^m itelligit nās q̃ est p̄n^m efficiēs q̃rūdā motū nāliū. ¶ Scdo p aliō p̄n^m itelligit p^m p̄n^m mouēs qd̄ declarat i fine hui⁹ libzi: qm̄ oē ens de q̃ loquitur ē libro ē pp ē p̄n^m. ¶ Tertio p aliō p̄n^m intelligit aliō initiū doctrie: qm̄ p̄n^m doctrie in ē li. dz esse a 2° tractatu. ⁊ dic p^tor q̃ ē est euidēs p se apd ipsz: qd̄ forte iō dic: q̃z i 2° li. phūs icipit determinare de reb⁹ nālib⁹ ⁊ artificialib⁹ ut p eas pueniat i cognitionē nāe. nūc vo res nāles ⁊ artificiales sē nobis notiores ⁊ initiū doctrie dz eē a nobis notiorib⁹: iō initiū doctrie i ē li. debēt eē a 2° tractu. ¶ Scdo ē nondū ſ3 p^rcs hic q̃ nālis cū pbauit p^m motores separū eē a mā ibi cessat ⁊ dimisit aliā pderationē de eo. i. pderationē de ei⁹ qdtate usq̃ ad scias nobiliorē q̃ pderat de ente inq̃tū ens. ⁊ totū ē p̄riū illi⁹ qd̄ estimauit Aui. qm̄ si nō demōstrarē hic iste modus entiū. ſ. separabiliū nō cēt nisi scia nālis ⁊ doctrialis. i. mathe^ca. ⁊ iō antiq nāles existiabat q̃ scia nālis ēt p̄z oib⁹ sciētiis dicētes q̃ ibta ei⁹ sunt pōra oib⁹ entib⁹. ¶ Intelligēdū q̃ ista pñia: si nālis nō pbaret sūbas separatas a mā eē: sed metha^ca tūc nō ēt aliq̃ scia nisi scia nālis ⁊ doctrialis. pt̄ pbari sic. Nō ē via pbādi aliqd̄ separū a mā eē nisi p motū. q̃ si metha^cs pbaret sūbas separatas a mā eē: ē ēt p motū. ⁊ tūc metha^cs non differret a phica: q̃z ois scia pbās aliqd eē p motū est phisica ⁊ sic metha^ca ⁊ phisica nō differrēt. ⁊ tē nō cēnt nisi due scie speculatiue. ſ. nālis ⁊ mathe^ca. ¶ Intelligēdū ēt q̃ q̃z solū i scia nāli pbanē entia separata a mā eē. ⁊ entia separata sē pōra oib⁹ aliis entib⁹: iō antiq nāles dixerūt q̃ scia nālis ē p̄z oib⁹ aliis sciētiis q̃z pbat p^ā entia eē. in ē tū male dixerūt: q̃z scia pderans de quiditate illoz entiū p̄z est q̃s scia probās ea eē. quare ⁊ c.

¶ Explicit libet primus.

¶ Incipit liber scōs ptractās de his que sūt fundamenta ⁊ pncipia nālis scie. Lapl'm pmū declarās qd sit nā. ⁊ qd babēs naturā: ⁊ quid fm naturaz.

Orum que sunt: alia qdē sunt natura: alia vo propter alias causas.

¶ Postq̃ i p̄ li. determinatū ē de pncipiis intrinsecis rez nāliū. In 2° li. det'minat phūs de his que sunt fundamēta ⁊ p̄n^a isti⁹ scie. ⁊ in hoc 2° determinat tā de pncipiis extrinsecis q̃s in trinsecis. ⁊ ptinet iste liber. 6. tractat⁹. qm̄ i p̄ declarat qd sit nā. ⁊ de gb⁹ dz. In 2° ibi|_Qm̄ aūt determinatū ⁊ c.|Declarat q̃lis ē pderatio nālis de q b⁹ pderat. In 3° āt ibi. ſ.|_Determinat āt his ⁊ c.|Determinat de cāis p se rerū nāliū. In 4° ibi|_Dē āt fortuna ⁊ c.|Determinat de cāis p accīs rerū nāliū. In 5° ibi|_Que aūt sē cāe.|Declarat q̃ opz nālē pderare de oib⁹ q̃tuor cāis. In 6° ibi|_Dicēdū qdē igit̄ p^m.|Declarat q̃ nā agit pp finē: ⁊ q̃ a fine ē necēitas i reb⁹ nālib⁹. Prim⁹ tractat⁹ ptinet duo capl'a. q̃z i p̄ declarat qd ē nā. ⁊ qd hñs nām. ⁊ qd ſ3 nāz. In 1ª ibi|_Ut āt nā.|declarat de gb⁹ dz nā. Pri^m capl'm ptinet sex ptes p̄n^tes: qm̄ in p̄^a ponit dzia iter nālia ⁊ nō nālia. In 2ª ibi|_Est igit nā.|Ex dzia iter nālia ⁊ nō nālia pcludit phūs dif finitiōez nāe. In 3ª ibi|_Nām āt hñt.|Declarat qd ē hñs nāz. In 4ª ibi|_Scōs āt nāz.|Declarat qd ē ſ3 nāz. In 5ª ibi|_Qd̄ qdē igit̄.|Epilogat phūs pus declarata. In 6ª ibi|_Qd̄ āt nā ē.|Declarat q̃ nāz eē nō pt̄ demōrari. Pzia ps ē narratiua: ⁊ cōtinet tres pticulas. q̃z i p̄^a narrat q̃dā diuisio entiū In 2° ibi|_Nā qdē sūt.|Enūat ea q̃ sūt a nā. In 3^a ibi|_Oia aūt ⁊ c.|Ponit dzia inter corpa nālia ⁊ nō nālia. In p̄^a igit̄ pticula hui⁹ ptis. d. phūs q̃ eorū q̃ sē. ſ. entiū alia sē a nā: alia vo pp alias cās. ⁊ itelligit p alias cās nolūtatē ⁊ casū: ut dic hic p^tor. diuisio igit̄ est illa: q̃ de nūo entiū quedā sūt a natura ⁊ quedam a casu.

¶ Natura quidem sunt animalia queq̃ ⁊ ptes ipsorum ⁊ plante ⁊ simplicia corpa: ut terra ⁊ ignis ⁊ aer ⁊ aqua. Hec enīz ⁊ huinsmodi eē natura dicimus.

¶ Hec est 2ª pticula p̄^a ptis p̄n^lis hui⁹ cap^a. i q̃ p̄ns enumerat ea que sē a nā. di. q̃ aialia ⁊ plante ⁊ ptes ipsoz ⁊ corpa simplicia. i. q̃tuor el'ta. ſ. terra aq̃ aer ⁊ ignis hec ⁊ b^a natura esse dicimus.

¶ Oia aūt que p̄dicta sunt videnē dzia ad nō nā exītia. Que qdē enim nā sunt oia videnē hñtia i seipsis pncipiū mot⁹ ⁊ stat⁹

¶ Hec est 3ª pticula p̄^a ptis p̄n^lis hui⁹ capl'i i q̃ ponit dzia iter corpa nālia ⁊ nō nālia. q̃ dzia ē illa: q̃ nālia fm q̃ b^a hñt in seipsis p̄n^m mot⁹ ⁊ quiet⁹. ſ3 artificialia inq̃tū b⁹ nō hñt i se p̄n^m mot⁹ ⁊ quiet⁹. Lir ea bāc dziam sic pcedit phūs. q̃z p̄ ponit p^ā m ptem dzie. 2° vo enumerat modos trāsmutationū quarū

res nāles hñt in seipsis p̄n^a. 3° vo ponit secōam ptē dzie p̄dicte. 2^m ponit ibi|_Hec qdē igit̄.|tertiū vo ponit ibi|_Celestis qdē.|¶ Dicit igit̄ phūs p̄ q̃ oia p̄dicta. ſ. aialia plāte ⁊ corpa simplicia videnē differre a nō nā exītib⁹: qm̄ oia q̃tuor a nā sūt videnē eē hñtia i seipsis p̄n^m mot⁹ ⁊ stat⁹ hoc ē quiet⁹.

¶ Hec qdē fm locu: illa vo fm augmētum ⁊ decrēmētuz q̃dā āt ſ3 alterationē

¶ Hic phūs enumerat modos trāsmutatiōis q̃s nālia hñt in seipsis. d. q̃ hec qdē. i. q̃dā nālia hñt i seipsis p̄n^m mot⁹ ſ3 locū ⁊ quiet⁹ ſ3 locū. Et addit p^tor ⁊ in ē collocanē q̃tuor el'ta ⁊ hñtia aias ⁊ corpa celestia. ⁊ si in his p̄n^m dicaē fere equoce: hec p^tor. ⁊ dicit q̃ p̄n^m mot⁹ ſ3 locū dz de istis fere equoce. q̃z el'a ⁊ hñtia aias hñt in se p̄n^m actiuū suoz motū fm locū. ſ3 corp⁹ celeste circūscripto motore nō hēt p̄n^m actiuū itrīsecū sui mot⁹ nec ppzie hēt in se p̄n^m passiuū mot⁹ localis cū nō cōponat ex mā ⁊ fōia. sed ipm corp⁹ celeste est p̄n^m passiuū mot⁹ localis. nec ppzie est hñs nāz. sed magis est nā. ul' hoc dic ſ. q̃ p̄n^m mot⁹ ſ3 locū dz de istis fere equoce. q̃z p̄n cipiū passiuū ⁊ receptiuum mot⁹ corpis celestis est suba simplex ⁊ incorruptibilis. sed p̄n^m passiuū recē ptiuū mot⁹ aialis ⁊ elemēti est suba cōposita ⁊ corruptibilis. Ucl dicit hoc q̃z mot⁹ aialis est motus pgressiu⁹. ⁊ mot⁹ elemēti est mot⁹ rect⁹. ⁊ mot⁹ corporis celestis est mot⁹ circularis. mō isti mot⁹ differūt spe. ⁊ sic p̄n^m mot⁹ in istis dz fere equoce. Alia vo nālia hñt in seipsis p̄n^m mot⁹ ſ3 augmētū ⁊ per hoc inuit p̄n^m trāsmutatiōis in uegetabilib⁹. Que dā aūt nālia hñt p̄n^m mot⁹ fm alterationē. ⁊ addit p^tor di. q̃ phūs utit hic alterātiōe large. ⁊ intēdit per alterationē trāsmutationē in suba que dz gñatio ⁊ corruptio ⁊ transmutationē in q̃litate que dz alterato. ⁊ sic oia corpa nālia gñabilia ⁊ corruptibilia hñt i seipsis p̄n^m alterātiōis. ¶ Sic igit̄ patet q̃ q̃tuor el'a ⁊ aialia ⁊ corpa celestia hñt in seipsis p̄n^m mot⁹ localis. ⁊ solū uegetabilia hñt in seipsis p̄n^m mot⁹ augmēti. ⁊ oia corpora nālia gñabilia ⁊ corruptibilia hñt in se p̄n^m alterātiōis. ¶ Notandū fm p^rcs hic q̃ illō p̄n^m qd̄ est in alterabili simplici ⁊ trāsmutabili simplici. ſ. subale est aliō fm gen⁹ a p̄n^a qd̄ est i mobili localiter: ⁊ in augmēto ⁊ in generabilib⁹ ⁊ in alterabilib⁹ cōpositis: qm̄ illō p̄n^m qd̄ est in cōpositis est fm formā ⁊ in simplicib⁹ fm mām. Sz hoc nomē p̄n^m usitat̄ hic equoce pro mā ⁊ fōia. ⁊ hoc est q̃z p̄n^m alterātiōis in simplicibus est fm mās ⁊ nō fm formā: qm̄ nō iueniē corp⁹ simplex qd̄ alterē ex se: aut qd̄ gñē ex se sicut iueniē corp⁹ simplex qd̄ ex se trāsferē in loco. sed p̄n^m alterātiōis: qd̄ est in cōpositis pōt iueniri in ipso alterato. ſ. p̄n^m mouēs ut in alterātiōe que est in aiali ab eis que aduenūt corpi subo. ⁊ sit̄ in plātis ⁊ iā ex pressit hoc phūs in li. de gene. ⁊ corrup. ¶ Ista sūt ūba p^tio cōmēto p̄. circa que sē septē notāda. Prio q̃ cū dz q̃ nālia inq̃tū h⁹ hñt in seipsis p̄n^m mot⁹ ⁊ stat⁹. ibi hoc nomē p̄n^m accipiē cōiter pro p̄n^o ſ3 mām. i. pro p̄n^o passiuo: ⁊ pro p̄n^o mot⁹ fm formas i. pro p̄n^o actiuo. Ūñ nō oia nālia hñt in seipsis p̄n^m actiuū oium suoz motuū nāliū ut patebit. ſ3 tamē oia nālia inq̃tū h⁹ hñt in seipsis p̄n^m actiuum uel p̄n^m passiuū oium suoz motuū nāliū. ¶ Scōo est notādū q̃ p̄n^m actiuū ⁊ p̄n^m passiuū nō differūt ſ3 gen⁹ ut dic p^tor. Et intelligo q̃ nō differūt ſ3 gen⁹ p̄dicamētale: sed fm gen⁹ pncipiādi: qm̄ ma ⁊ fōia sunt in eodē gñe p̄dicamētali. tū dīnt fm gen⁹ pncipiādi: ita est de p̄n^o actiuo ⁊ passiuo. ¶ Tertio est notādū q̃ corpa simplicia nō hñt i seipsis p̄n^m actiuum alterātiōis. ⁊ hoc p se. nec trāsmutatiōis substātialis. ſ. gñatiōis ⁊ corruptiōis. sed solū hñt in seipsis p̄n^m passiuū bazz trāsmutationū. ⁊ rō hui⁹ ē q̃z corp⁹ simplex derelictū ppzie nāe est vniforme in oib⁹ ptib⁹ suis. ⁊ iō nulla ei⁹ ps p̄riat alteri ptī. sed alterās p se. ⁊ alteratū debēt esse p̄ria ut patet p̄ de gña. ⁊ iō vna ps corpis simplicis nō alterat aliā: nec totū alterat totū: q̃z idē hñ ipsi nō est p̄riū ⁊ iō corpa simplicia nō alterāt se p se. ⁊ cū gñatio ⁊ corruptio sint fines alterātiōis: ⁊ idē est cā trāsmutatiōis: ⁊ termini trāsmutationis: sequit q̃ corpa simplicia nō hñt in seipsis p̄n^m actiuū gñatiōis nl' corruptiōis. dico tū q̃ corp⁹ simplex pōt p accīs alterare se: ut aer cōdēsat⁹ ultra dispōnez pueniētē nāe sue rarefacit se redcūdo ad raritatē sibi pueniētē. sed hoc est p accīs: q̃z cū aer est pdēsat⁹ ultra ppriā dispōnē: sicut aer qui est in uesica: nō est in loco sibi pueniēti fm nāz: q̃z est in minori loco suo loco nāli. ⁊ iō p se mouet se local' querēdo maiorē locū: ⁊ in mouēdo se per se ad maiorē locū per accīs rarefacit se. ¶ Quarto est notādū q̃ oia corpora nālia tā simplicia q̃s mixta hñt in seipsis fm q̃ b^a p̄n^m actiuū motus localis nālis: ut inuit hic p^tor. nā corpa simplicia ſ3 q̃ b^a hñt i seipsis p̄n^m mot⁹ localis nālis ut hic inuit p^tor. ⁊ corpa mixta mouenē actiue a corpib⁹ simplicib⁹ que sūt in eis p̄ dominiū. ¶ Quinto est notādū q̃ corpa nālia cōposita. i. mixta hñt in seipsis p̄n^m actiuū alterātiōis: ut patet in aialib⁹ ⁊ plātis: q̃z in ipsis est p̄n^m alterātiōis alimēti aduenētis ab extrinseco. ⁊ ēt q̃z b^a mixta nō sūt eiusdē cōpleriōis in oib⁹. imo aliquē ptes habēt q̃litates p̄rias: ut ossa carnes ⁊ nerui. ⁊ iō pōt vna ps alterare aliā ptē. tū b^a corpora nō hñt in seipsis p̄n^m actiuū respectu cuiuscū q̃s sue alterātiōis: qm̄ q̃ñq̃ ⁊ forte ptinue alterantur ab extrinseco. nā aial alterat ab extrinseco ab aere corrupto. ⁊ respectu talis alterātiōis solū hēt in se p̄n^m passiuū. Dico ēt q̃ sicut corp⁹ mixtus hēt in se p̄n^m actiuū sue alterātiōis: ita habet in se p̄n^m actiuū sue corruptiōis: qm̄ aial qñq̃ corrūpit ab intrinseco per hoc: q̃z vna ps alterat aliā corrūpēdo ipam: nt cū ps egra alterat ⁊ corrūpit ptē sanā. ¶ Intelligēdū tū q̃ q̃uis quedā corpa mixta alterent se. nō tū oia corpa mixta pōt alterare se: q̃z corp⁹ mixtū vniforme in oib⁹ ptib⁹ nō pōt alterari nec corrūpi ab intrinseco: q̃z ex quo ē vniforme in oib⁹ ptibus nulla ei⁹ pars p̄riat alteri: ⁊ p ptīs nulla ps alterat aliā nec totū pōt alterare totū: q̃z idez nō p̄riat sibi ipsi. Ūñ ipo^lc ē q̃ aliqd̄ mixtū siue sit vniforme siue diffoime in ptib⁹ fm se totū sit alterans ⁊ alteratū. sed semp cū aliqd̄ mixtū alterat se oportet q̃ vna ps alteret aliā. ¶ Sexto est notandum q̃ oia que augmētanē hñt in seipsis fm q̃ b^a p̄n^m actiuū sue augmētatiōis. q̃z a uegetatiua ⁊ calo: nālis sunt p̄n^a actiua augmētatiōis. ⁊ ista sūt intrinseca ei q̃ augmētat. ¶ Septio est notādū q̃ oia corpa nālia fm q̃ b^a hñt in seipsis p̄n^m passiuū itrinsecū oium suoz motuū. q̃z oē mobile recipit motū q̃ mouē. ⁊ q̃ recipit aliqd est p̄n^m passiuū uel hēt in se p̄n^m passiuū ei⁹ q̃ recipit. ¶ Sed circa hoc dubitat q̃z i motu augmētatiōis alimē-